

Raport o stanie Powiatu Częstochowskiego za 2023 rok

Maj 2024 rok

Raport o stanie Powiatu Częstochowskiego za 2023 rok

1. Wstęp.....	3
2. Informacje ogólne.....	4
2.1. <i>Ogólna charakterystyka powiatu.....</i>	4
3. Informacje finansowe.....	10
4. Informacja o stanie mienia komunalnego.....	16
5. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii.....	50
5.1. <i>Strategia rozwoju.....</i>	50
5.2. <i>Realizacja polityk, programów i strategii związanych z pomocą społeczną.....</i>	51
6. Polityka społeczna – funkcjonowanie powiatowych jednostek polityki społecznej.....	55
7. Edukacja, kultura, sport oraz funkcjonowanie powiatowych jednostek oświatowych....	67
7.1. <i>Edukacja.....</i>	67
7.2. <i>Kultura i promocja.....</i>	75
7.3. <i>Sport i Turystyka.....</i>	82
8. Ochrona zdrowia.....	91
9. Ochrona środowiska.....	98
10. Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa.....	111
11. Budownictwo, geodezja i gospodarowanie nieruchomościami skarbu państwa.....	168
12. Komunikacja, inżynieria ruchu i transport.....	177
13. Rynek pracy.....	186
14. Współpraca z organizacjami pozarządowymi.....	205
15. Działalność inwestycyjna powiatu oraz pozyskane środki zewnętrzne.....	209
15.1. <i>Inwestycje drogowe.....</i>	211
16. Realizacja uchwał Rady Powiatu Częstochowskiego.....	244
17. Współpraca z innymi organizacjami.....	247
17.1. <i>Przynależność Powiatu Częstochowskiego do Związku Powiatów Polskich.....</i>	247
17.2. <i>Przynależność Powiatu Częstochowskiego do Stowarzyszenia do spraw Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego Subregionu Północnego Województwa Śląskiego.....</i>	248
17.3. <i>Związek Gmin i Powiatów Subregionu Północnego Województwa Śląskiego.....</i>	249
17.4. <i>Współpraca z samorządami zagranicznymi.....</i>	251
Podsumowanie.....	260

1. Wstęp

Obowiązek sporządzania Raportu o stanie gminy/powiatu wprowadzono ustawą z dnia 11 stycznia 2018 roku o zmianie niektórych ustaw w celu zwiększenia udziału obywateli w procesie wybierania, funkcjonowania i kontrolowania niektórych organów publicznych. Ponadto, szczegóły dotyczące raportu o stanie powiatu określono i uregulowano w art. 30a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 roku o samorządzie powiatowym. W ust.3. w/w ustawy wskazano, że Rada Powiatu może określić w drodze odrębnej uchwały wymogi dotyczące zawartości raportu.

W przypadku Raportu o stanie Powiatu Częstochowskiego Rada Powiatu Częstochowskiego uchwałą nr VI /47/2019 z dnia 25 kwietnia 2019 roku określiła zagadnienia, które powinien zawierać dokument - Raport o stanie Powiatu Częstochowskiego.

Raport o stanie Powiatu Częstochowskiego za 2023 rok opracowany został na podstawie danych źródłowych pochodzących z wydziałów i jednostek organizacyjnych powiatu oraz danych Głównego Urzędu Statystycznego.

Zarząd Powiatu Częstochowskiego

2. Informacje ogólne

2.1. Ogólna charakterystyka powiatu

Powiat Częstochowski w obecnym kształcie powstał w wyniku reformy administracyjnej dokonanej w 1999 roku, która wprowadzała nowy podział administracyjny kraju. Z dniem 1 stycznia 1999 roku zlikwidowane zostało, istniejące od 1975 roku województwo częstochowskie. Obecnie istniejący powiat częstochowski powstał z części terenów wchodzących w skład zlikwidowanego reformą województwa. Powiat Częstochowski zajmuje powierzchnię 1522 km² i jest jednym z 17 powiatów tworzących województwo śląskie. Granice powiatu ustalone zostały rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 7 sierpnia 1998 roku.

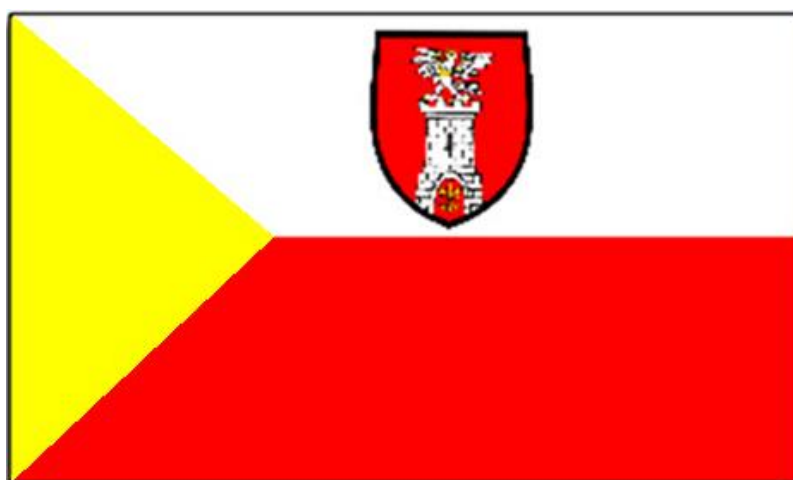
Rys.1.Powiat Częstochowski obecnie

Rys. 2. Herb Powiatu Częstochowskiego

Rys. 3. Flaga Powiatu Częstochowskiego

Powierzchnia i ludność

Powierzchnia Powiatu wynosi 1522 km², co stanowi aż 12,4% powierzchni całego województwa. Powiat częstochowski tworzy 16 gmin:

- gminy miejsko-wiejskie: Blachownia, Koniecpol, Olsztyn (od 1 stycznia 2022 r.), Przyrów (od 1 stycznia 2024 r.)
- gminy wiejskie: Dąbrowa Zielona, Janów, Kamienica Polska, Kłomnice, Konopiska, Kruszyna, Lelów, Mstów, Mykanów, Poczesna, Rędziny, Starcza.

W powiecie częstochowskim jest 278 miejscowości - najwięcej w gminie Mykanów – 40, w gminie Kłomnice – 32, w gminie Koniecpol – 28. Najmniej miejscowości mają gminy Rędziny – 7 i Blachownia – 8.

Powiat częstochowski usytuowany jest w północnej części województwa śląskiego. Od północy graniczy z województwem łódzkim, od wschodu z województwem świętokrzyskim, od południa i zachodu z czterema innymi powiatami ziemskimi województwa śląskiego: zawierciańskim, myszkowskim, lublinieckim i kłobuckim. Miasto Częstochowa nie wchodzi w skład ziemskiego powiatu częstochowskiego, jest odrębnym powiatem grodzkim. Powiat częstochowski leży głównie na Wyżynie Krakowsko-Częstochowskiej, która stanowi prowincję Wyżyny Małopolskiej w jej zachodniej części. Wschodnia i północna część powiatu położona jest na obszarze Niecki Włoszczowskiej. W obrębie powiatu Wyżyna Częstochowska wznosi się na poziomie powyżej 200 m n.p.m., zaś część skałek i ostańców przekracza nawet 350 m n.p.m.

Powiat częstochowski – ziemski otacza miasto Częstochowę, która od czasów ostatniej reformy administracyjnej kraju funkcjonuje jako miasto na prawach powiatu (powiat grodzki). Takie szczególne usytuowanie powiatu powoduje trudności, gdyż część usług publicznych realizowanych jest przez instytucje powiatowe mieszczące się w mieście Częstochowa, a więc w odrębnym powiecie.

Także niektóre powiatowe jednostki organizacyjne, obsługujące mieszkańców powiatu ziemskiego (finansowane i zarządzane przez powiat ziemski) mają swoją siedzibę w Częstochowie – największym mieście i ośrodku gospodarczym regionu. Taka sytuacja sprawia, że współpraca powiatu częstochowskiego i miasta Częstochowa ma charakter strategiczny. Zgodnie z danymi Głównego Urzędu Statystycznego liczba ludności wg stałego miejsca zameldowania w powiecie częstochowskim na koniec 2022 roku wynosiła 132 009, osób (w 2021 roku - 132 529), z czego mężczyźni to 64 779 (w 2021 roku - 65 032), a kobiety 67 230 (w 2021 roku - 67 497).

Tab.1. Powierzchnia i ludność w powiecie częstochowskim wg. GUS
(stan na koniec 2022 roku)

Jednostka terytorialna	Powierzchnia (ha)	Liczba ludności wg. faktycznego miejsca zamieszkania			Gęstość zaludnienia (osób/km ²)
		Ogółem	Kobieta	Mężczyzna	Ogółem
Powiat częstochowski	152 205	132 009	67 230	64 779	86
Miasto i Gmina Blachownia	6 661	12 549	6 628	5 921	188
Gmina Dąbrowa Zielona	10 021	3 635	1 810	1 825	36
Gmina Janów	14 675	5 859	2 915	2 944	40
Gmina Kamienica Polska	4 645	5 429	2 784	2 645	117
Gmina Kłomnice	14 773	12 964	6 707	6 257	88
Miasto i Gmina Koniecpol	14 662	8 794	4 482	4 312	60
Gmina Konopiska	7 851	10 778	5 590	5 188	137
Gmina Kruszyna	9 355	4 689	2 360	2 329	50
Gmina Lelów	12 369	4 572	2 240	2 332	37
Gmina Mstów	11 957	10 832	5 498	5 334	91
Gmina Mykanów	14 156	15 271	7 596	7 675	108
Miasto i Gmina Olsztyn	10 910	8 214	4 173	4 041	75
Gmina Poczesna	5 998	12 475	6 376	6 099	208
Miasto i Gmina Przyrów	8 040	3 563	1 789	1 774	44
Gmina Rędziny	4 123	9 522	4 829	4 693	231
Gmina Starcza	2 009	2 863	1 453	1 410	142
Województwo śląskie	1 233 309	4 346 702	2 255 796	2 090 906	352

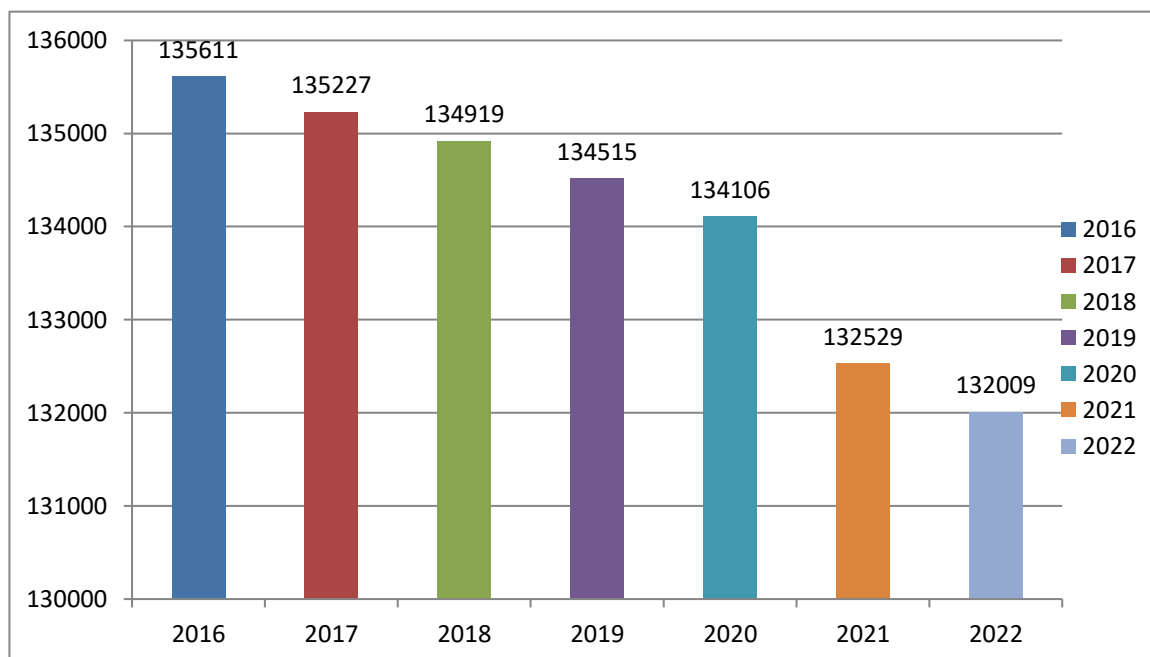
Źródło: dane Głównego Urzędu Statystycznego

Na koniec 2022 roku gęstość zaludnienia w powiecie częstochowskim wyniosła 86,7 osób na 1 km² (87 osób na km² w 2021 r.) i była znacznie niższa od średniej w województwie śląskim, która wynosi 352,4 osób/km² (325 osób/km² w 2021 r.).

Gęstość zaludnienia w poszczególnych gminach powiatu częstochowskiego jest dość zróżnicowana i zawiera się w przedziale od 36 do 231 osób /km².

Największą gęstość zaludnienia mają gminy zlokalizowane wokół Częstochowy – powyżej 90 osób/km² (wyjątkiem jest jedynie gmina Olsztyn, głównie ze względu na swoją specyfikę, gdyż jest to gmina o dużej lesistości, której większa część powierzchni należy do Parku Krajobrazowego Orlich Gniazd, jednak i ona ma średnie zagęszczenie ludności nieco większe od średniej krajowej dla terenów wiejskich – 75 osoby/km²). Znacznie słabiej zaludniona jest część centralna i wschodnia powiatu – pomiędzy 37 a 60 osób/km².

Wyk.1.Liczba ludności w powiecie częstochowskim w latach 2016-2022

Źródło: dane Głównego Urzędu Statystycznego

W ostatnich latach liczba mieszkańców powiatu częstochowskiego delikatnie spada. Prognozy liczby ludności do 2035 roku w powiecie częstochowskim również zakładają spadek.

Tab. 2. Prognoza zmian liczby ludności powiatu częstochowskiego do 2035 roku

Lata	2025	2030	2035
Prognoza liczby ludności	130 683	129 123	126 045

Źródło: dane Głównego Urzędu Statystycznego

Sporym problemem w powiecie częstochowskim, podobnie jak i w całym kraju jest ujemny przyrost naturalny, który w 2022 roku wyniósł -3,9 (w 2021 r. -6,2). Dla województwa śląskiego w 2022 roku przyrost naturalny wyniósł natomiast – 6,7 (w 2021 r. – 8,2). Najgorzej ze względu na przyrost naturalny sytuacja wyglądała w gminach: Dąbrowa Zielona, Koniecpol, Przyrów, Rędziny, Lelów i Kłomnice. W trzech gminach powiatu częstochowskiego-Konopiska, Kamienica Polska i Mstów zanotowano natomiast dodatni przyrost naturalny. W gminie Olsztyn zanotowano zerowy przyrost. Poniżej dla porównania przyrost naturalny w powiecie częstochowskim w latach 2016-2022.

Tab.3. Przyrost naturalny na 1000 mieszkańców w powiecie częstochowskim w latach 2016-2022

Jednostka terytorialna	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Powiat częstochowski	-3,31	-3,26	-3,6	-3,8	- 5,72	- 6,2	-3,9
Miasto i Gmina Blachownia	-6,33	-3,81	-7,9	-5,0	- 8,83	-6,0	-9,3
Gmina Dąbrowa Zielona	-12,00	-6,95	-8,57	-4,4	- 10,14	-20,8	-10,1
Gmina Janów	-2,34	-3,69	-3,52	-2,69	- 3,35	-5,8	-2,4
Gmina Kamienica Polska	-2,85	-1,78	-4,47	-2,15	- 9,39	-8,2	2,2
Gmina Klomnice	-3,67	-4,33	-5,15	-4,38	- 5,81	-9,0	- 6,4
Miasto i Gmina Koniecpol	-3,31	-5,08	-6,71	-5,61	- 8,44	-16,4	-8,1
Gmina Konopiska	-2,32	-1,39	-2,23	-4,95	- 4,85	1,1	3,7
Gmina Kruszyna	-1,02	-3,08	-1,44	-3,93	- 3,33	-7,0	-2,3
Gmina Lelów	-4,26	-2,43	-8,38	-8,46	- 11,48	-9,4	-13,0
Gmina Mstów	-1,48	0,28	0,46	-2,03	- 4,43	0,3	0,8
Gmina Mykanów	-2,00	-2,34	-0,86	-1,26	- 2,71	-2,5	-4,1
Gmina Olsztyn	0,26	-0,89	0,26	-3,96	0,00	-0,2	0,0
Gmina Poczesna	-3,76	-4,78	-3,07	-1,66	- 4,81	-6,7	-5,0
Gmina Przyrów	-8,08	-5,51	-6,86	-5,59	- 5,88	-11,6	-6,1
Gmina Rędziny	-1,59	- 4,59	-2,41	-5,61	- 8,38	-11,0	-6,9
Gmina Starcza	-3,88	-5,32	0,71	-0,35	- 2,82	4,9	-2,8
województwo śląskie	-1,36	-1,41	-2,1	-2,49	- 4,86	-8,2	-6,7

Źródło: dane Głównego Urzędu Statystycznego

3. Informacje finansowe

Stan finansów powiatu - dane ogólne na 31.12.2023 roku

Roczne wykonanie planu dochodów i wydatków powiatu częstochowskiego przedstawia się następująco:

– dochody	plan 170 843 947,03 zł	wykonanie 170 625 208,18 zł	99,9%
– wydatki	plan 188 391 857,03 zł	wykonanie 173 600 763,37 zł	92,1%

Realizacja budżetu zamknęła się deficytem w kwocie 2 975 555,19 zł (tzn. o taką kwotę uzyskane dochody są niższe od poniesionych wydatków).

W realizacji budżetu za 2023 rok osiągnięto nadwyżkę operacyjną w wysokości 4 970 664,86 zł. Kwota ta stanowi przewagę uzyskanych dochodów bieżących nad uzyskanymi wydatkami bieżącymi.

Uzyskane dochody pochodziły z poniższych źródeł:

- **Dochody własne:** 65 178 090,69 zł, co stanowiło 38,2% dochodów ogółem, w tym udział we wpływach z podatku PIT i CIT to kwota 32 635 923,00 zł, Pozostałe dochody własne stanowiły kwotę 32 542 167,69 zł i były to m.in. opłaty komunikacyjne: 2 090 172,00 zł, odpłatność pensjonariuszy w dps: 15 188 690,12 zł, opłaty za udostępnianie zasobu geodezyjnego: 1 790 283,51 zł, opłaty za gospodarcze korzystanie ze środowiska: 2 077 496,62 zł, wynajem pomieszczeń: 1 988 346,50 zł, opłaty za zajęcie pasa drogowego: 1 141 366,74 zł, wpływy z gmin i powiatów na utrzymanie dzieci w rodzinach zastępczych i domach dziecka: 5 634 433,44 zł oraz wpływów z darowizn w kwocie 363 565,00 zł.

Plan w tej grupie został zrealizowany w 101,6%.

- **Środki z Funduszy Celowych:** 31 305 916,82 zł, co stanowiło 18,3% dochodów ogółem, pozyskane środki dotyczyły środków z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg: 3 640 800,00 zł, środków z Rządowego Funduszu Polski Ład - Program Inwestycji Strategicznych: 17 061 000,00 zł, środków z Funduszu Pomocy: 1 798 864,50 zł, środków z Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych: 8 328 503,47 zł, środków z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w wysokości 436 848,85 zł oraz środków z Funduszu Pracy w kwocie 39 900,00 zł.

Plan w tej grupie dochodów został zrealizowany 99,6%.

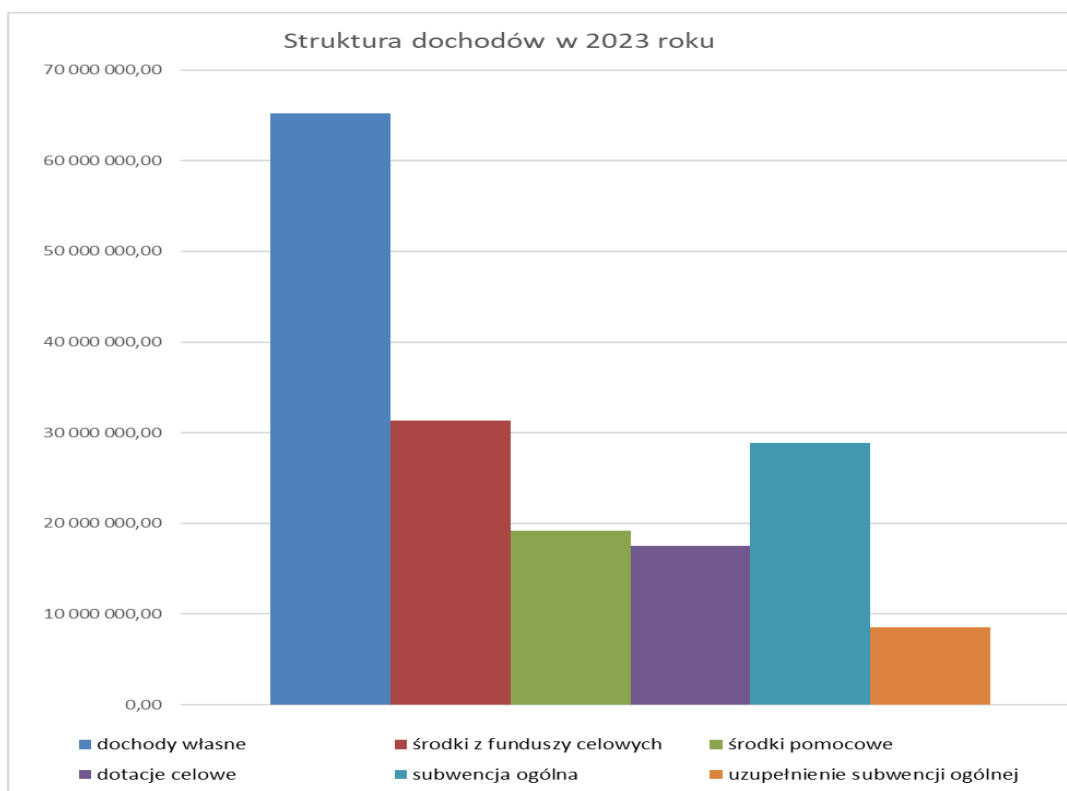
- **Środki pomocowe (unijne):** 19 183 151,07 zł , co stanowiło 11,2% wykonanych dochodów. Realizacja planu w tej grupie wyniosła 99,8%. Osiągnięte wpływy dotyczyły pozyskania środków z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na zadania scaleniowe gruntów (bieżące i majątkowe) w wysokości 18 800 989,82 zł, zadanie pn. ”Na szlaku dobrych praktyk - wyjazd studyjny do województwa małopolskiego” w kwocie 64 155 zł. Otrzymano środki z budżetu Unii Europejskiej na dwa projekty unijne w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2014-2020 pn. „Ergonomia pracy biurowej w Domach Pomocy Społecznej” w kwocie 186 150 zł oraz projekt pn. „Ergonomia w Powiatowych Poradniach Psychologiczno-Pedagogicznych” w wysokości 131 856,25 zł.
- **Dotacje celowe:** 17 551 786,05 zł, które stanowiły 10,3% dochodów ogółem, w tym:
  - dotacje na zadania własne: 8 444 453,35 zł
  - dotacje na zadania zlecone: 3 124 136,06 zł
  - dotacje uzyskane na podstawie porozumień: 5 983 196,64 zł
 Plan w tej pozycji został wykonany w 94,1%.
- **Subwencja ogólna:** 28 837 573 zł, w tym:

– część oświatowa:	14 099 484 zł
– część wyrównawcza:	9 174 058 zł
– część równoważąca:	5 564 031 zł

 Subwencje stanowiły 16,9% dochodów ogółem, wszystkie części subwencji ogólnej wpłynęły do powiatu w 100%.
- **Uzupełnienie subwencji ogólnej:** 8 568 690,55 zł, które stanowiło 5,1% dochodów ogółem, wpływ wykonany został w 100%. Na tę pozycję dochodów składają się środki z rezerwy subwencji ogólnej.

Strukturę zrealizowanych dochodów przedstawia poniższy wykres:

Wyk.2. Struktura zrealizowanych dochodów w 2023 roku

Wydatki powiatu częstochowskiego w 2023 roku wyniosły 173 600 763,37 zł i stanowiło to 92,1% planu ustalonego w wysokości 188 391 857,03 zł. W poniesionych wydatkach ogółem zrealizowane wydatki bieżące stanowiły 73,8% i była to kwota 128 154 584,01 zł. Wykonanie planu w tym rodzaju wydatków wyniosło 94,9%. Większość poniesionych wydatków bieżących dotyczyła:

- wynagrodzeń i pochodnych wypłaconych we wszystkich jednostkach powiatowych
- w kwocie 70 083 208,91 zł co stanowiło 54,7% poniesionych wydatków bieżących;
- remontów i bieżącego utrzymania dróg wojewódzkich i powiatowych w kwocie 11 918 145,13 zł co stanowiło 9,3% wydatków bieżących;
- transportu publicznego na terenie powiatu częstochowskiego w wysokości 9 565 838,36 zł, co stanowiło 7,5% wydatków bieżących;
- zrealizowanych projektów wieloletnich unijnych w zakresie rolnictwa (scaleń), administracji publicznej, oświaty oraz jednorocznych projektów z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich i Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Śląskiego 2014-2020 w łącznej kwocie 6 252 669,57 zł co stanowiło 4,9% wydatków bieżących;

- środki przeznaczone na zakwaterowanie i wyżywienie dla ludności uchodźczej, wsparcie oświatowe dla obywateli Ukrainy oraz wypłatę świadczeń dla małoletnich obywateli Ukrainy wyniosły 1 798 864,50 zł.

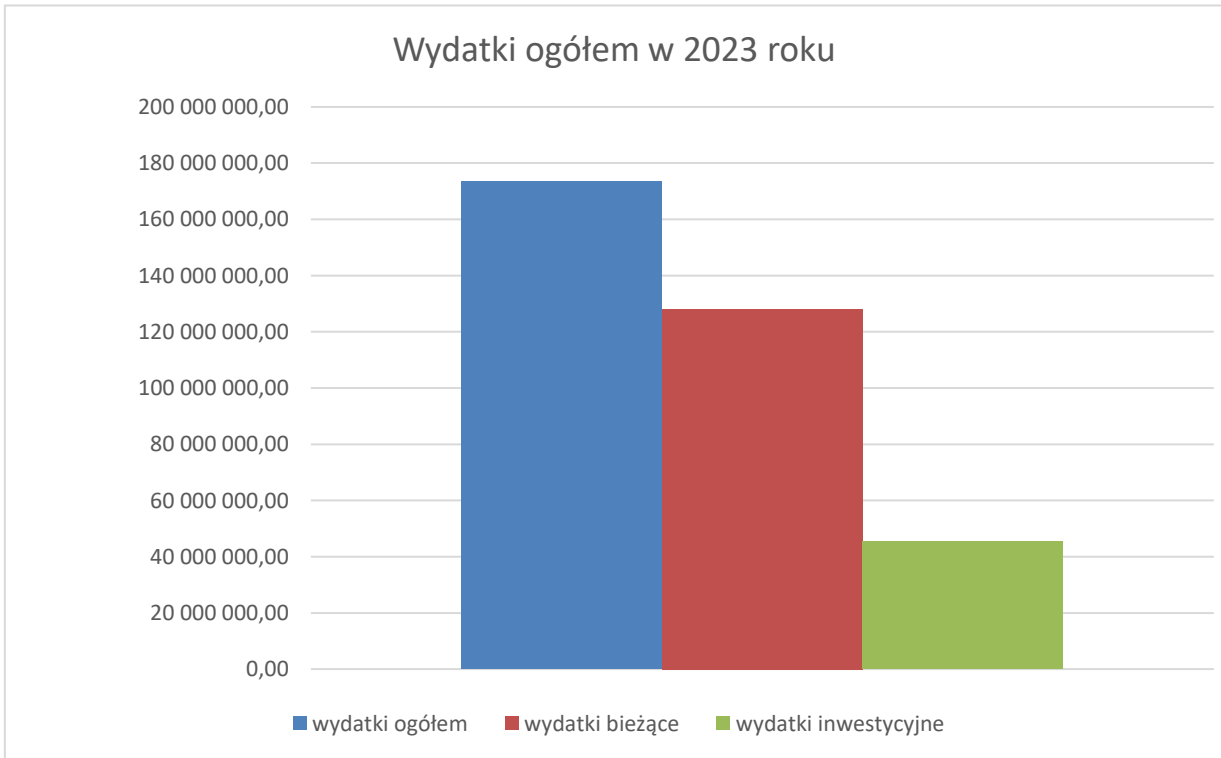
Wydatki inwestycyjne wyniosły 45 446 179,36 zł co stanowiło 26,2% wydatków ogółem.

Wykonanie planu w tej pozycji wyniosło 85,1%. Na ogólny poziom wydatków inwestycyjnych składają się:

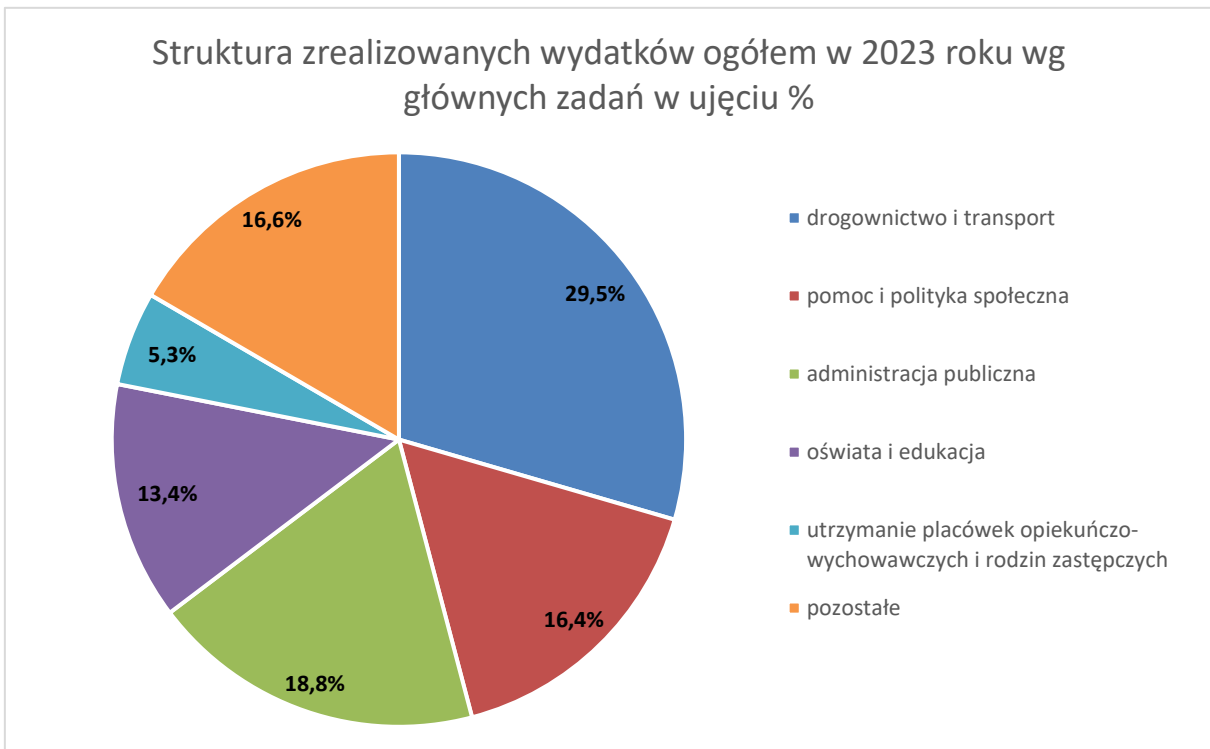
- a) zadania realizowane na drogach powiatowych wraz z zakupami inwestycyjnymi w kwocie 29 287 344,94 zł;
- b) zadania unijne dotyczące projektów scaleniowych w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na trzech obiektach w gminach Mykanów, Kruszyna, Lelów (w kwocie 13 235 489,54 zł) oraz projektu pn. "Cyfrowy Powiat" w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa 2014-2022 (w kwocie 182 936,62 zł) 13 418 426,16 zł;
- c) pozostałe wydatki w kwocie 2 740 408,26 zł dotyczące głównie:
  - przebudowa budynku Starostwa Powiatowego w Częstochowie wraz z przystosowaniem do obowiązujących przepisów p.poż. (wydatek niewygasający w kwocie 514 588,29 zł zostanie zrealizowany do 31.05.2024 r.) 1 083 066,14 zł;
  - przebudowa istniejącego szybu windowego wraz z wymianą dźwigu w Domu Pomocy Społecznej w Blachowni (dofinansowanie z PFRON- 244 766,09 zł) 703 440,00 zł;
  - opracowanie dokumentacji projektowej zadania pn. „Modernizacja systemu grzewczego i budowa źródła zasilania w energię elektryczną poprzez budowę farmy fotowoltaicznej” w Specjalnym Ośrodku Szkolno- Wychowawczym w Bogumiłku – kwota: 64 999,35 zł; (sfinansowano z opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska)
  - zakup samochodu elektrycznego- kwota: 218 834,30 zł. (sfinansowano z opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska)

Ogółem zrealizowane wydatki w podziale na grupy oraz ich strukturę przedstawiają poniższe wykresy:

Wyk.3. Wydatki ogółem

Wyk.4 Struktura zrealizowanych wydatków w 2023 roku

W 2023 roku powiat uzyskał łączne przychody w kwocie 20 608 315,65 zł co stanowiło 89,1% planu.

Wykonanie dotyczyło:

- a) uzyskania wolnych środków pozostałych z rozliczenia budżetu za lata ubiegłe w kwocie: 13 146 099,47 zł;
- b) ujęcia w przychodach niewykorzystanych środków pieniężnych na rachunku bieżącym budżetu, wynikających z rozliczenia dochodów i wydatków nimi finansowanych związanych ze szczególnymi zasadami wykonania budżetu określonymi w odrębnych ustawach: 1 086 983,90 zł;
  - środki z opłat za gospodarcze korzystanie ze środowiska - 1 086 983,90 zł,
- c) wprowadzenia niewykorzystanych środków określonych w art. 5 ust. 1 pkt 2 ustawy i dotacji na realizację programu, projektu lub zadania finansowanego z udziałem tych środków (środki unijne) w kwocie 475 232,28 zł
- d) wpływu kredytu bankowego długoterminowego 5 900 000,00 zł.

Wykonane rozchody powiatu wyniosły 4 570 317,60 zł co stanowiło 100% planu.

Spłaty dotyczyły:

- kredytów podjętych przez powiat w latach ubiegłych 4 291 496,60 zł;
- pożyczek zaciągniętych przez powiat w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach 278 821,00 zł.

Ponadto z wydatków bieżących dokonano w 2023 roku spłaty rat leasingu operacyjnego na zakup piaskarko – solarek wraz z przyczepami w kwocie 151 087,20 zł, rat leasingu operacyjnego na zakup ciągnika rolniczego z ramieniem w wysokości 58 333,34 zł. Łącznie spłata rat leasingowych w 2023 roku wyniosła 209 420,54 zł. Natomiast w ramach wydatków majątkowych dokonano wykupu z leasingu ciągnika rolniczego wraz z ramieniem w kwocie 72 791,60 zł.

Zadłużenie powiatu na koniec 2023 roku wyniosło 22 400 234,40 zł i dotyczyło:

- kredytów bankowych zaciągniętych przez powiat w latach ubiegłych 21 996 093,40 zł;
- pożyczek zaciągniętych przez powiat w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach 188 086,00 zł -
- leasingów operacyjnych na zakup ciągnika rolniczego wraz z ramieniem oraz piaskarko-solarek z przyczepami w Powiatowym Zarządzie Dróg 216 055,00zł.

Zgodnie z zawartymi umowami spłata rat kredytów, pożyczek, obligacji i rat leasingu operacyjnego będzie następowała według poniższych terminów zapadalności:

- w 2024 roku w kwocie 4 874 326,20 zł;
- w latach 2025 – 2030 w kwocie 17 525 908,20 zł.

4. Informacja o stanie mienia komunalnego

DANE DOTYCZĄCE PRZYŚLUGUJĄCYCH POWIATOWI CZĘSTOCHOWSKIEMU PRAW WŁASNOŚCIOWYCH

Na koniec 2023 roku Powiat Częstochowski był właścicielem nieruchomości:

Tab.4. Zestawienie tabelaryczne powiatowego zasobu nieruchomości w podziale na poszczególne gminy z podaniem ilości działek i powierzchni oraz wyszczególnieniem działek stanowiących pasy drogowy

Stan na dzień 30 listopada 2023 r.

Gmina	Ilość działek	Powierzchnia łączna /ha/	Ilość działek stanowiących pasy dróg powiatowych	Powierzchnia łączna działek stanowiących pasy dróg powiatowych /ha/
1	2	3	4	5
Błachownia Miasto	79	12,9213	66	6,7832
Błachownia Gmina	32	18,0250	32	18,0250
Częstochowa Miasto	6	0,9769	0	0
Dąbrowa Zielona	85	27,6237	85	27,6237
Janów	286	46,1888	282	35,9228
Kamienica Polska	24	5,9199	16	3,7497
Kłomnice	346	86,1095	332	76,9010
Koniecpol Miasto	112	11,7034	92	5,9903

Gmina	Ilość działek	Powierzchnia łączna /ha/	Ilość działek stanowiących pasy dróg powiatowych	Powierzchnia łączna działek stanowiących pasy dróg powiatowych /ha/
Koniecpol Gmina	209	28,1659	209	28,1659
Konopiska	147	19,3618	147	19,3618
Kruszyna	146	37,7692	146	37,7692
Lelów	60	29,7766	53	24,5477
Mstów	749	44,7950	749	44,7950
Mykanów	875	53,9873	875	53,9873
Olsztyn Miasto	37	16,2548	37	16,2548
Olsztyn Gmina	419	38,5516	417	35,9858
Poczesna	239	27,3351	227	25,4111
Przyrów	69	11,4789	69	11,4789
Rędziny	444	20,5315	441	19,6704
Starcza	27	7,5997	27	7,5997
<i>Łącznie</i>	4391	545,0759	4302	500,0233

Tab.5. Zestawienie powierzchni nieruchomości powiatowego zasobu oraz oddanych w użytkowanie wieczyste z wyłączeniem zajętych pasami dróg powiatowych – zasób podlegający różnym formom gospodarowania przewidzianym przepisami prawa

Stan na dzień 30 listopada 2023 roku

Rodzaj zasobu	Ilość działek	Powierzchnia ogółem /ha/
Użytkowanie wieczyste	2	0,1524
Trwały zarząd ustanowiony na rzecz jednostek organizacyjnych	25	13,8985
Dzierżawa	2	3,5040
Użyczenie	3	1,8748
Wynajem	1	0,0035
Nieruchomości w dyspozycji jednostek organizacyjnych	37	21,3851
Pozostałe nieruchomości	21	4,3867
<i>Łącznie</i>	91	45,2050

W powyższym zestawieniu tabelarycznym nie ujęto:

- a) najmu czterech lokali mieszkalnych na rzecz osób fizycznych, mieszczących się na terenie Zespołu Szkół im.W.Szafera w Złotym Potoku (o pow.użytkowej odpowiednio: 41,78 m², 76,40 m², 74,78 m², 48,98 m²)
- b) najmu 18 boksów garażowych na rzecz osób fizycznych, znajdujących się na nieruchomości w Złotym Potoku, gmina Janów.
- c) użyczenia Gminie Kłomnice części działki o powierzchni 0,0900 ha położonej w Chorzenicach, gmina Kłomnice, wchodzącej w skład nieruchomości na której funkcjonuje Centrum Administracyjne Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Chorzenicach, Dom Dziecka w Chorzenicach, z przeznaczeniem na plac zabaw dla dzieci - umowa użyczenia zawarta na okres 3 lat.
- d) użyczenia Miastu Gminie Koniecpol części działki o powierzchni 0,1200 ha położonej w Koniecpolu, stanowiącej nieruchomość na której funkcjonuje Placówka Zamiejscowa Starostwa Powiatowego w Częstochowie, z przeznaczeniem

na urządzenie miejsc parkingowych – umowa użyczenia zawarta na okres 10 lat od dnia 1 lutego 2019 roku do dnia 31 stycznia 2029 roku;

- e) użyczenia Gminie Kamienica Polska części działki o powierzchni 0,1000 ha położonej w Kamienicy Polskiej, wchodzącej w skład nieruchomości na której funkcjonuje Liceum Ogólnokształcące, z przeznaczeniem na urządzenie bieżni lekkoatletycznej - umowa użyczenia zawarta na okres 7 lat od dnia 13 września 2017 roku do dnia 12 września 2024 roku.

Tab.6. Zestawienie powierzchni nieruchomości powiatowego zasobu, na których funkcjonują jednostki organizacyjne Powiatu Częstochowskiego

Stan na dzień 30 listopada 2023 roku

Lp.	Jednostka organizacyjna /adres siedziby/	Położenie nieruchomości Gmina/Obręb ewidencyjny/	Księga wieczysta	Łączna powierzchnia	Numer działki Powierzchnia	Forma władania
1	Dom Pomocy Społecznej w Blachowni 42-290 Blachownia ul. Sienkiewicza 6	Miasto Blachownia 0006 Ostrowy	CZ1C/00019414/3	2,3353 ha	1/7 - 1,0109 ha	Trwały zarząd
					1/8 - 0,7591 ha	
					1/11 - 0,0240 ha	
		Miasto Blachownia 0001 Blachownia			654/5 - 0,5413 ha	
2	Centrum Administracyjne Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Blachowni; Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Blachowni 42-290 Blachownia ul. Sosnowa 12a	Miasto Blachownia 0006 Ostrowy	CZ1C/00084621/3	0,4608 ha – trwały zarząd ustanowiony na nieruchomości o powierzchni 0,1959 ha	382/15 – 0,0529 ha	Trwały zarząd
					382/18 – 0,0128 ha	
					382/23 – 0,3951 ha	
3	Centrum Administracyjne Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Blachowni; Dom dla dzieci „Sosenka” 42-200 Częstochowa ul. Przejazdowa 98	Miasto Częstochowa Gnaszyn Górny	CZ1C/00048011/0	0,1081 ha	151 - 0,1081 ha	Trwały Zarząd

Lp.	Jednostka organizacyjna /adres siedziby/	Położenie nieruchomości Gmina/Obręb ewidencyjny/	Księga wieczysta	Łączna powierzchnia	Numer działki Powierzchnia	Forma władania
4	Centrum Administracyjne Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Blachowni; Dom dla dzieci „Skalka” 42-200 Częstochowa ul. Alumiowa 26	Miasto Częstochowa 117 Częstochowa	CZ1C/00014177/4	0,0613 ha	27/1 - 0,0613 ha	Trwały Zarząd
5	Zespół Szkół w Żłotym Potoku im. Władysława Szafera 42-253 Janów Żłoty Potok ul. Kościuszki 7	Gmina Janów 0021 Żłoty Potok	CZ1C/00097825/7	10,2660 ha	5/6 - 0,0545 ha	
					5/7 - 0,0415 ha	
					5/10 - 3,0600 ha	
					5/15 - 7,1100 ha	
6	Liceum Ogólnokształcące w Kamienicy Polskiej 42-260 Kamienica Polska ul. Adama Ferensa 12	Gmina Kamienica Polska 0001 Kamienica Polska	CZ1C/00091953/1	2,1702 ha	1880 - 1,2157 ha	Ustanowienie trwałego zarządu z dniem 01.01.2023 roku
					1884 - 0,0192 ha	
					1878/1 - 0,1276 ha	
					1879/4 - 0,1086 ha	
					1885/1 - 0,2682 ha	
					1889/1 - 0,1692 ha	
					1890/1 - 0,2320 ha	
1964/1 - 0,0297 ha						
7	Centrum Administracyjne Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Chorzenicach; Dom Dziecka w Chorzenicach; Dom dla dzieci „Słoneczny” w Chorzenicach; 42-270 Kłomnice Chorzenice ul. Główna 53	Gmina Kłomnice 0004 Chorzenice	CZ1C/00112210/5	1,2655 ha	2215 - 1,2655 ha	Ustanowienie trwałego zarządu z dniem 01.01.2023 roku
			CZ1C/00095404/6	4,2123 ha	2214 - 4,2123 ha	
8	Zespół Szkół w Koniecpolu 42-230 Koniecpol ul. Armii Krajowej 26	Miasto Koniecpol 0001 Koniecpol	CZ1M/00078154/3	2,9203 ha	3221/18 - 0,1040 ha	
					3221/20 - 0,1880 ha	
					3221/24 - 0,0267 ha	
					3222/15 - 0,2823 ha	

Lp.	Jednostka organizacyjna /adres siedziby/	Położenie nieruchomości Gmina/Obręb ewidencyjny/	Księga wieczysta	Łączna powierzchnia	Numer działki Powierzchnia	Forma władania
					3222/24 - 0,1113 ha	
					3222/33 - 0,1120 ha	
					3223/11 - 0,9262 ha	
					3224/9 - 0,1563 ha	
					3224/16 - 0,1508 ha	
					3224/17 - 0,6092 ha	
					3225/26 - 0,2535 ha	
9	Zespół Szkół w Koniecpolu – warsztaty szklone 42-230 Koniecpol ul. Szkolna 44	Miasto Koniecpol 0001 Koniecpol	CZ1M/00062080/8	0,1411 ha	8595/5 – 0,1411 ha	
10	Powiatowy Zarząd Dróg w Częstochowie – Obwód Drogowy w Koniecpolu 42-230 Koniecpol ul. Słowackiego 84	Miasto Koniecpol 0001 Koniecpol	CZ1M/00076111/6	1,9120 ha	431/7 - 0,0050 ha	
					432/4 - 0,0092 ha	
					433/6 - 1,1959 ha	
					433/11 - 0,6990 ha	
					434/1 - 0,0029 ha	
11	Dom Pomocy Społecznej w Lelowie 42-235 Lelów ul. Szczekocińska 19	Gmina Lelów 0006 Lelów	CZ1M/00061205/4	0,9000 ha	73/1 - 0,2123 ha	Ustanowienie trwałego zarządu z dniem 01.01.2023 roku
					74 - 0,1300 ha	
					270/1 - 0,5544 ha	
					270/2 - 0,0033 ha	
12	Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy im. Jana Brzechwy w Bogumiłku 42-235 Lelów Biała Wielka 208A	Gmina Lelów 0001 Biała Wielka	CZ1M/00079915/3	1,6180 ha	4626 - 0,8827 ha	
					4628 - 0,7353 ha	
			CZ1M/00035787/6	2,7109 ha	4627 – 2,7109 ha	
13	Dom Pomocy Społecznej w Turowie 42-256 Olsztyn Turów ul. Joachimowska 85	Gmina Olsztyn 0008 Turów	CZ1C/00049588/2	2,1720 ha	6/1 - 2,1720 ha	Ustanowienie trwałego zarządu z dniem 01.01.2023 roku
			CZ1C/00188537/6	0,3938 ha	13/1 – 0,3938 ha;	
14	Powiatowy Zarząd Dróg w Częstochowie – Obwód Drogowy w Poczesnej 42-263 Poczesna Kolonia Poczesna ul. Bociania Górka 19	Gmina Poczesna 0006 Kolonia Poczesna	CZ1C/00147548/7	0,8719 ha	134/3 - 0,0600 ha	
					137/4 - 0,4024 ha	
					138/4 - 0,2072 ha	

Lp.	Jednostka organizacyjna /adres siedziby/	Położenie nieruchomości Gmina/Obręb ewidencyjny/	Księga wieczysta	Łączna powierzchnia	Numer działki Powierzchnia	Forma władania
					139/2 - 0,2023 ha	
			CZ1C/00057829/3	0,4182 ha	137/4 – 0,1598 ha	
					138/6 -0,1281 ha	
					139/4 – 0,1084 ha	
					140/9 0,0219 ha	
			CZ1C/00168870/6	0,1492 ha	134/2 – 0,1492 ha	
			CZ1C/00168951/8	0,0516 ha	133/23 – 0,0516 ha	
				0,0848 ha	137/5 – 0,0848 ha	
15	Powiatowy Zarząd Dróg w Częstochowie - Obwód Drogowy w Rędzinach 42-242 Rędziny Rudniki ul. Dworcowa 9	Gmina Rędziny 0011 Rudniki	CZ1C/00125350/2	0,7770 ha	973/26 - 0,0299 ha	
					974/11 - 0,7471 ha	
16	Centrum Administracyjne Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Chorzenicach; Dom dla dzieci „Promyk” w Rędzinach; 42-242 Rędziny Kolonia Rędziny ul. Miłosza 5	Gmina Rędziny 0001 Kolonia Rędziny	CZ1C/00044620/4	0,0841 ha	75 – 0,0841 ha	Trwały zarząd

Tab.7. Mienie Powiatu Częstochowskiego – środki trwałe w poszczególnych klasyfikacjach w latach 2022-2023

L.p	Rok 2022		Rok 2023	
	Klasyfikacja	Kwota w zł.	Klasyfikacja	Kwota w zł.
1.	0 – grunty	33 138 361,37	0 – grunty	34 631 051,92
2.	I – budynki i lokale	55 758 188,89	I – budynki i lokale	45 398 960,88
		2 180 709,75 (projekt)		2 180 709,75 (projekt)
3.	II – obiekty inżynierii lądowej i wodnej	7 894 933,33	II – obiekty inżynierii lądowej i wodnej	5 322 102,00
		336 777,43 (projekt)		24 754 676,01 (projekt)
4.	III – kotły i maszyny energetyczne	1 816 094,62	III – kotły i maszyny energetyczne	1 816 094,62
5.	IV –Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania	2 128 594,76	IV –Maszyny, urządzenia i aparaty ogólnego zastosowania	1 816 220,39
				180 034,52 (projekt)
6.	V– Maszyny,urządzenia i aparaty specjalistyczne	96 190,06	V– Maszyny,urządzenia i aparaty specjalistyczne	96 190,06
7.	VI– urządzenia techniczne	1 753 469,18	VI– urządzenia techniczne	1 590 888,98
8.	VII –środki transportu	336 477,19	VII –środki transportu	500 810,49
9.	VIII –narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie	1 426 211,37	VIII –narzędzia, przyrządy, ruchomości i wyposażenie	848 682,33

Zmiany w 2023 roku w stanie mienia powiatu – środki trwałe, powstały w następujących grupach klasyfikacji środków trwałych w wyniku:

0 – GRUNTY

Przyjęto na rzecz Powiatu Częstochowskiego:

- działki w jednostce ewidencyjnej Konopiska, obręb Łaziec i Wąsosz przyjęte umową darowizny Wójta Gminy Konopiska na podstawie Aktu Notarialnego Rep. A nr 6826/2023 z dnia 07.12.2023 r. na kwotę 88 682,54 zł,

- działki w jednostce ewidencyjnej Poczesna, obręb Nierada przyjęte umową darowizny Wójta Gminy Poczesna na podstawie Aktu Notarialnego Rep. A nr 7073/2023 z dnia 21.12.2023 r. na kwotę 21 767,48 zł,
- działki w jednostce ewidencyjnej Kłomnice, Koniecpol Miasto, Koniecpol Gmina, Dąbrowa Zielona, Mstów, Starcza, Lelów, Janów przyjęte na podstawie nieodpłatnego przekazania Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa Aktem Notarialnym Rep. A nr 7080/2023 z dnia 21.12.2023 r. na kwotę 154 440,00 zł,
- działki w jednostce ewidencyjnej Mstów, obręb Krasice oraz Małusy Małe przyjęte na łączną kwotę 2 046,12 zł na podstawie Decyzji Wójta Gminy Mstów nr 80/DP/2023 GK.6831.80.2023.BW - 82/DP/2023 GK.6831.82.2023.BW,
- działki w jednostce ewidencyjnej Poczesna, obręb Nierada oraz Kolonia Brzeziny Wielkie przyjęte na łączną kwotę 21 027,64 zł na podstawie Decyzji Wójta Gminy Poczesna nr GOŚ.6831.5.2023.DSG, GOŚ.6831.29.2022.2023.DSG, GOŚ.6831.9.2.2022.2023.DSG.
- działki w jednostce ewidencyjnej Rędziny, obręb Rudniki przyjęte na łączną kwotę 15 975,92 zł na podstawie Decyzji Wójta Gminy Rędziny nr PN.6831.43.2023,
- działki w jednostce ewidencyjnej Kruszyna, obręb Kruszyna przyjęte na łączną kwotę 95 924,88 zł na podstawie Decyzji Wójta Gminy Kruszyna nr RGK.6831.2.2023,

W 2023 roku na rzecz Powiatu Częstochowskiego przyjęto (m.in. decyzjami Wojewody Śląskiego) i wyceniono także grunty na kwotę: 2 480 255,80 zł.

W wyniku weryfikacji danych (podział gruntów, modernizacja, zmiana powierzchni, przekazania) zmniejszono wartość gruntów o kwotę: 1 387 429,83 zł.

I - BUDYNKI I LOKALE ORAZ SPÓŁDZIELCZE PRAWO DO LOKALU UŻYTKOWEGO I SPÓŁDZIELCZE WŁASNOŚCIOWE PRAWO DO LOKALU MIESZKALNEGO

1. Zwiększono wartości budynku biurowego Starostwa Powiatowego w Częstochowie w związku z zakończeniem I etapu projektu inwestycyjnego pn. „Przebudowa parteru budynku Starostwa Powiatowego w Częstochowie ”o kwotę 855 975,22 zł.
2. Przekazano w trwały zarząd budynki A, B, C, D w Lelowie o łącznej wartości 8 817 408,97 zł na rzecz Domu Pomocy Społecznej w Lelowie.
3. Przekazano w trwały zarząd budynki: administracyjno – mieszkalny, mieszkalny, mieszkalno-socjalny oraz magazynowo - gospodarczy o łącznej wartości 1 092 520,52 zł na rzecz Domu Pomocy Społecznej w Turowie.

4. Przekazano w trwały zarząd budynki: szkolny i sali gimnastycznej o łącznej wartości 767 216,03 zł na rzecz Liceum Ogólnokształcącego w Kamienicy Polskiej.
5. Przekazano w trwały zarząd budynek główny o wartości 451 576,86 zł na rzecz Domu Dziecka w Chorzenicach.
6. Przekazano w trwały zarząd budynki administracyjno-gospodarczy i gospodarczy o łącznej wartości 86 480,85 zł na rzecz Domu dla Dzieci Słoneczny oraz CAOPO-W w Chorzenicach.

II- OBIEKTY INŻYNIERII LĄDOWEJ I WODNEJ

1. Przyjęto na stan drogi dojazdowe (scaleniowe) na kwotę: 24 417 898,58 zł w jednostkach ewidencyjnych: Kłomnice, Kruszyna, Mykanów.
2. Przyjęto melioracje gruntów na podstawie nieodpłatnego przekazania Krajowego Ośrodka Wsparcia Rolnictwa Aktem Notarialnym Rep. A nr 7080/2023 z dnia 21.12.2023 r. na kwotę 75 669,12 zł.
3. Przekazano w trwały zarząd drogę, piwnicę, ogrodzenie, oczyszczalnię ścieków oraz altanę letnią o łącznej wartości 568 088,89 zł na rzecz Domu Pomocy Społecznej w Turowie.
4. Przekazano w trwały zarząd sieci zewnętrzne, drogi, stację, linie kablowe o łącznej wartości 1 306 163,63 zł na rzecz Domu Pomocy Społecznej w Lelowie.
5. Przekazano w trwały zarząd ogrodzenie, boisko, plac, przyłącze kanalizacyjne o łącznej wartości 672 192,58 zł na rzecz Liceum Ogólnokształcącego w Kamienicy Polskiej.
6. Przekazano w trwały zarząd altanę ogrodową oraz studnię o łącznej wartości 22 795,35 zł na rzecz Domu Dziecka w Chorzenicach.
7. Przekazano w trwały zarząd ogrodzenie oraz sieć kanalizacji deszczowej o łącznej wartości 79 260,00 zł na rzecz Domu dla Dzieci Słoneczny i CAOPO-W w Chorzenicach.

IV - MASZYNY, URZĄDZENIA I APARATY OGÓLNEGO ZASTOSOWANIA

1. Zakupiono urządzenia FORTIGATE - 2 szt. o wartości 50 380,41 zł i 2 szt. serwerów o łącznej wartości 129 654,11 zł w ramach projektu „Cyfrowy Powiat”.
2. Przekazano w trwały zarząd 2 kolektory słoneczne na rzecz DPS Turów i DPS Lelów o łącznej wartości 305 829,66 zł.

3. Zlikwidowano zużyty sprzęt będący w użytkowaniu Szpitala w Blachowni o łącznej wartości 6 544,71 zł.

VI - URZĄDZENIA TECHNICZNE

1. Wydział Zarządzania Kryzysowego, Bezpieczeństwa i Spraw Obywatelskich zakupił: syrenę elektroniczną za kwotę: 31 980,00 zł
2. Zlikwidowano zużyty sprzęt będący w użytkowaniu Szpitala w Blachowni o łącznej wartości 194 560,20 zł.

VII - ŚRODKI TRANSPORTU

1. Przyjęto na stan samochód elektryczny VOLVO XC 40 o wartości 218 834,30 zł zakupiony przez Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa.
2. Wydział Zarządzania Kryzysowego, Bezpieczeństwa i Spraw Obywatelskich zakupił dron DJI MAVIC 3 – 12 499,00 zł.
3. Przekazano nieodpłatnie samochód DACIA o wartości 67 000,00 zł na rzecz DPS Turów.

VIII - NARZĘDZIA, PRZYRZĄDY, RUCHOMOŚCI I WYPOSAŻENIE, GDZIE INDEKSUJĄCE NIESKLASYFIKOWANE

1. Przekazano nieodpłatnie 2 szt. namiotów o łącznej wartości 20 910,00 zł na rzecz DPS Blachownia i Powiatowego Zarządu Dróg.
2. Zlikwidowano zużyty sprzęt będący w użytkowaniu Szpitala w Blachowni o łącznej wartości 556 619,04 zł.

Tab.8. Pozostałe środki trwałe-wyposażenie

	2022	2023
Zakupiono w danym roku	360 404,54 zł	193 235,23 zł
	-	Projekty – 134 907,61 zł
Zlikwidowano w danym roku	62 172,28 zł	14 549,91 zł
Stan na koniec roku	3 259 342,03 zł	3 572 934,96 zł

Tab.9. Wartości Niematerialne i Prawne

	2022	2023
Zakupiono w danym roku	19 099,59 zł	16 951,61 zł Projekty - 2 902,10 zł
Zlikwidowano w danym roku	30 661,72 zł	-
Stan na koniec roku	492 363,65 zł	512 217,36 zł

Mienie komunalne Powiatu Częstochowskiego znajduje się we władaniu Starostwa Powiatowego i powiatowych jednostek organizacyjnych.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku we władaniu Starostwa i jednostek organizacyjnych znajdowało się następujące mienie nieruchomości stanowiące własność Powiatu Częstochowskiego:

Starostwo Powiatowe w Częstochowie w imieniu Powiatu Częstochowskiego – władza:

1. nieruchomością położoną w Częstochowie przy ul. Sobieskiego 9, dz. nr 26/5 o pow. 0,3407 ha, księga wieczysta: CZ1C/00062713/5 i wartości księgowej 633700,00 zł., na której znajduje się budynek biurowy - siedziba Starostwa Powiatowego (a także PZD oraz PINB w Częstochowie) o powierzchni użytkowej 3386 m² i wartości księgowej 2 545 153,59 zł. oraz budowlę o łącznej wartości ksiąg 247 237,36 zł. W budynku Powiat Częstochowski wynajmuje także pomieszczenia na rzecz:
  - a) On Tower Poland (P4 Sp. z o.o) – powierzchnia pod urządzenia telekomunikacyjne – 10 m² – dach.
Dochód netto w 2023 roku: 38 197,80 zł.
  - b) Towerlink Poland (Polkomtel Sp. z o.o) – infrastruktura telekomunikacyjna – 18 m² – dach.
Dochód netto w 2023 roku: 35 925,08 zł.
2. nieruchomością położoną w Częstochowie przy ul. Tkackiej 5 o pow. 2990 m², dz. nr 5/10 i 5/12, księga wieczysta: KW CZ1C/00076497/5 i wartości księgowej 121 878,00 zł, na której znajduje się budynek biurowy o pow. użytkowej 1473 m² i wartości księgowej 4 093 660,97 zł.

Ponadto, przy ul. Tkackiej 5 powiat oddał w wieczyste użytkowanie działki nr 5/7 i 5/9 o pow. łącznej 1524 m² (znajduje się na nich budynek OHP).

W budynku biurowym Powiat Częstochowski wynajmuje pomieszczenia na rzecz:

- a) Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa – pow. użytkowa: 722,01 m² pow. magazynowej (umowa najmu od 13.11.2023 r. do 3.11.2033 r.)
Dochód netto w 2023 roku : 384 549,43 zł.
  - b) Powiatowy Inspektorat Weterynarii – pow. biurowa z wc łącznie: 231,69 m² oraz trzy pomieszczenia piwniczne o łącznej pow.: 44,52 m² (umowa najmu do dnia 1.01.2024 r. do 31.12.2024 r.)
Dochód netto w 2023 roku: 94 180,44 zł.
  - c) Regionalna Organizacja Pracodawców - 35 m² – pow. biurowa (umowa najmu od 1.06.2023 r do 31.05.2026 r.)
Dochód netto w 2023 roku : 5 979,00 zł.
  - d) Powiatowa Poradnia Psychologiczno Pedagogiczna – 222,60 m² – pow. biurowa + 40,30 m² (Ośrodek Koordynacyjno-Rehabilitacyjno-Opiekuńczy)
Dochód netto w 2023 roku: 823,54 zł.
  - e) Częstochowskie Stowarzyszenie Rozwoju Małej Przedsiębiorczości - 17,36 m² (umowa najmu od 1.10.2023 r. do 30.09.2026 r.).
Dochód netto w 2023 roku: 2745,72 zł.
  - f) T-Mobile – 5 m² (dach) + 18 m² – pomieszczenie gospodarcze. (umowa najmu od 1.10.2016 r. do 30.09.2026 r.)
Dochód netto w 2023 roku: 32 992,32 zł.
3. działką niezabudowaną, ul.Korczaka w Częstochowie z przeznaczeniem na parking, obręb 0239, o pow. 0,1678 ha (1678 m²), księga wieczysta: Nr CZ1C/00000171/1
Akt notarialny A Nr 9369/2021 z dnia 8.12.2021 r.
  4. nieruchomością położoną w Koniecpolu przy ul. Chrzastowskiej 8, dz. nr 2576/2 o pow. 0,2093 ha, księga wieczysta: KW CZ1M/00102782/2 o wartości księgowej 25 116,00 zł. na której znajduje się budynek biurowy Placówki Zamiejscowej Starostwa Powiatowego o pow. 701 m² i wartości księgowej 581162,00 zł. W 2020 roku zwiększono wartość budynku o dodatkowe 57 184,00 zł (wykonanie hydrantów).
  5. nieruchomością położoną w Koniecpolu przy ulicy Rzecznej 29 (budynek użytkowany obecnie na przez Gminne Centrum Pracy), dz. nr ew. 1507/6 – pow. 0,4645 ha, dz. nr ew.1951/1 –pow.0,0674 ha, księga wieczysta: CZ1M/00058627/4. Powierzchnia użytkowa znajdującego się tam budynku wynosi: 810,00 m², a pow.

użytkowa boksów garażowych i kotłowni: 462,8 m². Wartość budynku wynosi 1 489 609,61 zł., a pozostałych budynków i budowli: 271.336,56 zł. W 2020 roku zwiększono wartość budynku o dodatkowe 359 59,50 zł (termomodernizacja).

6. nieruchomościami położonymi w Blachowni, przy ul. Sosnowej 16, tj. dz. 382/20, 382/21, 382/22, 382/23, 382/24 o łącznej pow. 3,7314 ha, działką nr 382/24 o pow. 2,9837 ha, księga wieczysta: CZ1C/00084621/3. Działka 382/24 zabudowana jest obiektami **szpitala w Blachowni** o łącznej wartości 8 087 358,72 zł i została wydzierżawiona na prowadzenie Niepublicznego Zakładu Opieki Zdrowotnej.

W dniu 25 czerwca 2013 roku Powiat Częstochowski podpisał umowę dzierżawy szpitala w Blachowni z Polską Grupą Medyczną Sp. z o.o (obecnie Scanmed S.A) na okres 25 lat.

Uzyskano dochód z dzierżawy (czynsz) za 2023 rok w wysokości: 1 196 885,16 zł.(netto)

W Blachowni, przy ul. Sosnowej 16 znajduje się również budynek tzw. „pomocy doraźnej”, który na podstawie umowy najmu wynajęty został Stacji Pogotowia Ratunkowego w Częstochowie. Dochód z najmu powierzchni za 2023 rok wynosi: 5944,18 zł. Umowę najmu rozwiązano z dniem 30.11.2023 r.

Powiat Częstochowski wydzierżawiał w 2023 roku działki, których jest właścicielem:

- a) działka 382/11 – 35 m², księga wieczysta: CZ1C/00084621/3 i część działki 382/1 –15 m², położone w Blachowni, przy ul. Sosnowej 12 - dzierżawa do 30 kwietnia 2024 roku.

Działka 382/1 – 15 m² – prawo własności wynika z Decyzji Nr 4/2010 o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej wydanej przez Starostę Częstochowskiego Nr AB-IV-7332/5/6/2010 z dnia 05.07.2010 r.

Dochód z dzierżawy za 2023 rok: 5042,52 zł.

- b) działka nr 5/10 o pow. 4.5 ha w Złotym Potoku (gm.Janów) – z częściowym przeznaczeniem na gospodarstwo ogrodnicze. Umowa najmu od 1.07.2022 r. do 30.06.2023 r.

Dochód z dzierżawy za 2023 rok: 1 848,63 zł.

- c) działka nr 2979 o pow.0,5203 ha, położona w miejscowości Chorzenice (gm.Kłomnice) księga wieczysta: CZ1C/00095404/6 – nieruchomość rolna- kwota czynszu dzierżawnego – rocznego: 155,06 zł.

Działki stanowiące własność Powiatu Częstochowskiego, a będące w 2023 roku w użyczeniu:

- a) działka nr 1878/1 o pow.0,1276 ha położona w Kamienicy Polskiej użyczona bezpłatnie na rzecz Gminy Kamienica Polska z przeznaczeniem na plac zabaw na okres 5 lat od dnia 27.03.2019 r. do 26.03.2024 r.
- b) część działek nr 1880, 1884,1885/1, 1890/1 1964/1 użyczonych bezpłatnie „Stowarzyszeniu Dla Rozwoju Gminy Kamienica Polska” na okres 7 lat od 13.09.2017 r. do 12.09.2024 r. z przeznaczeniem na wybudowanie bieżni lekkoatletycznej – miejsce aktywności fizycznej mieszkańców.
- c) część działki 2214 o pow. 900 m², w miejscowości Chorzenice (gm. Kłomnice) użyczona bezpłatnie Gminie Kłomnice z przeznaczeniem na plac zabaw.
- d) działka 2233/6 o pow. 1,3429 ha w miejscowości Chorzenice (gm. Kłomnice) użyczona bezpłatnie Gminie Kłomnice na okres 10 lat od 1.03.2017 r. do 28.02.2027 r. z przeznaczeniem na plac rekreacyjny.
- e) działka 2576/2 o pow. 1200 m² położona w Koniecpolu, przy ul. Chrzastowskiej, użyczona bezpłatnie Miastu i Gminie Koniecpol na 10 lat od 01.02.2019 r. do 31.01.2029 r. z przeznaczeniem na parking.
- f) nieruchomość zabudowana, położona w Koniecpolu, przy ul. Rzecznej 29, użyczona Miastu Częstochowa – Powiatowemu Urzędowi Pracy w Częstochowie na okres 3 lat od 1.08.2021 roku do 31.07.2024 r., z przeznaczeniem na potrzeby Gminnego Centrum Pracy w Koniecpolu.

Lokale użyczone w 2023 roku innym podmiotom przez Powiat Częstochowski:

- a) lokal o powierzchni 29 m² w budynku Starostwa Powiatowego w Częstochowie, przy ul. Sobieskiego 9 w Częstochowie, użyczony bezpłatnie Polskiemu Związkowi Niewidomych – Okręg Śląski, Koło Ziemskie w Częstochowie do 28.12.2026 r.
- b) lokal o powierzchni 17,11 m² przy ul. Tkackiej 5 w Częstochowie, użyczony na rzecz LZS, Gol-Start, Regionalny Komitet Olimpijski
- c) lokal użyczony w budynku ZS w Koniecpolu o pow. użytk.16,00 m² na rzecz SPOZOZ Miejska Przychodnia Rejonowa w Koniecpolu w celu prowadzenia gabinetu pielęgniarki szkolnej - umowa od 23.06.2022 r do 22.06.2025 r.
- d) pomieszczenia użyczone w ZS w Koniecpolu, ul.Armi Krajowej 26 Stowarzyszeniu „Uniwersytet Trzeciego Wieku” z przeznaczeniem na działalność statutową -

prorowadzenie spotkań, wykładów i zajęć dydaktycznych – umowa od 1.07.2022 r. do 30.06.2025 r.

- e) pomieszczenie lekcyjne nr 8 o pow. użytk. 85 m², w ZS w Koniecpolu użyczone do korzystania w określonych dniach i godzinach przez Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Zespołu Szkół „EUREKA”, umowa od 15.03.2023 r. do 14.03.2026 r.

Powiat Częstochowski uzyskiwał w 2023 roku również dochody wynajmując:

- a) mieszkania oraz garaże przy ul. Kościuszki 5, na terenie Zespołu Szkół w Złotym Potoku.

Dochód łączny z najmu za 2023 rok: 23 206,73 zł.

- b) powierzchnię 1 m² z przeznaczeniem na automat z żywnością (od dnia 1.10.2021 r. do 30.06.2024 r.) na terenie budynku Zespołu Szkół w Koniecpolu na rzecz PHU „SMERF” S.Golba.

Dochód z najmu za 2023 rok: 2 997,84 zł.

Jednostki organizacyjne Starostwa Powiatowego w Częstochowie użytkują nieruchomości:

- 1. Dom Pomocy Społecznej w Blachowni**, ul. H. Sienkiewicza 6 - użytkuje nieruchomość (trwały zarząd) – działki nr 1/7, 1/8, 1/11 i 654/5 o łącznej pow. 2,3353 ha, księga wieczysta: CZ1C/00019414/3 o wartości księgowej 168 066,00 zł. Na nieruchomości znajdują się budynki i budowle o łącznej wartości księgowej 3 648 011,09 zł.

Wykaz najważniejszych zakupów, nakładów inwestycyjnych i modernizacyjnych w 2023 roku wraz z kwotami :

Inwestycje:

1. dobudowa nowego szybu windowego wraz z montażem dźwigu osobowego dla osób niepełnosprawnych- kwota: 703 440,00 zł.
2. przyjęto na stan środków trwałych:
  - pralnico-wirówkę o wartości 28 999,99 zł (zakupiona w 2022 r.)
  - namiot o pow.96 m² o wartości 10 445,00 zł (przekazany przez Starostwo Powiatowe w Częstochowie)

Jednostka dokonała także likwidacji zużytego sprzętu, tj. zużytej pralnico-wirówki (23 485,00 zł), wyłączzonego z eksploatacji dźwigu szpitalnego (11 2324,61 zł) DPS w Blachowni w 2023 r. poniósł również wydatki bieżące:

- na zakup materiałów do przeprowadzenia remontów (w tym odnowienie pomieszczeń mieszkalnych) oraz bieżących konserwacji w kwocie: 120 910,43 zł.

- na zakup wyposażenia: sprzętu kuchennego, biurowego, elektronicznego i elektrycznego RTV i AGD (krajalnica, zamrażarka, fotele biurowe, monitory, komputer, telewizor, telefon), narzędzi na warsztat (szlifierka, młoto-wiertarka, nitownica) oraz wyposażenia i sprzętu ułatwiającego opiekę nad mieszkańcami – na kwotę: 84 288,49 zł.

DPS w Blachowni dokonał również likwidacji zużytego wyposażenia na kwotę: 13 690,11 zł.

Dom Pomocy Społecznej w Blachowni w 2023 roku uzyskał dochód z najmu powierzchni ogrodzenia na potrzeby reklamowe firm, najmu pomieszczenia na sklepik szkolny oraz z udostępnienia dachu budynku na zamontowanie urządzeń telefonii komórkowej firmy Orange – dochody z najmu: 63 228,92 zł.

2. Dom Pomocy Społecznej w Lelowie, ul. Szczekocińska 19 - użytkuje nieruchomości gruntową (trwały zarząd), dz. nr 73/1, 74, 270/1, 270/2 o pow. 0,9000 ha, księga wieczysta: CZ1M/00061205/4 i wartości księgowej 133 700,00 zł.

Wartość księgowa budynków i budowli użytkowanych przez Dom Pomocy Społecznej wynosi 8 050 692,12 zł., a zamontowanych kolektorów słonecznych: 188 400,17 zł.

Wartość budynków (w 2020 roku) zwiększyły kwoty związane z modernizacją systemu sygnalizacji pożarowej na łączną kwotę: 97 287,85 zł.

Wykaz najważniejszych zakupów, nakładów inwestycyjnych i modernizacyjnych w 2023 roku wraz z kwotami :

Remonty i naprawy:

1. Wykonano naprawy dotyczące sprzętu agd oraz komputerowego, a także bramy wjazdowej na łączną kwotę 17 124,29 zł.

Zakupione materiały, sprzęt i wyposażenie:

2. Sprzęt nagłaśniający (1 komplet): 11 623,00 zł.
3. Szafa ubraniowa z szufladą (10 szt.): 7 999,50 zł.
4. Nadstawka do szafy ubraniowej (10 szt.): 3936,00 zł.
5. Kanapa tapicerowana (1 szt.): 1600,00 zł.
6. Wilk do mięsa (1 szt.): 770,00 zł.
7. Lodówka Amica (1 szt.):1 349,00 zł.
8. Lodówka Whirlpool (1 szt.): 2 2349,00 zł
9. Pojemnik na odpady 1100 l (4 szt.): 2952,00 zł

10. Serwis kawowy (2 komplety): 2 000,00 zł
11. Materace do łóżek mieszkańców (12 szt.): 10 140,00 zł
12. Przyczepka samochodowa (1 szt.): 3998,00 zł.
13. Komputer stacjonarny (2 szt.): 8 800,00 zł.
14. Szafka przyłóżkowa (10 szt.): 4 428,00 zł.

Zakupy z projektu „Ergonomia pracy biurowej w Domach Pomocy Społecznej”

15. Fotel biurowy obrotowy (17 szt.): 25 092,00 zł.
16. Biurko (3 szt.): 7 195,50 zł.
17. Podnózek pod stopy (17 szt.):2927,40 zł.
18. Monitor komputerowy (17 szt.): 10 036,80 zł.
19. Klawiatura ergonomiczna (17 szt.): 5 645,70 zł.
20. Mysz bezprzewodowa (17 szt.): 2 091,00 zł.

Jednostka w roku 2023 nie osiągnęła dochodu z mienia lub z najmu powierzchni.

3. Dom Pomocy Społecznej w Turowie, ul. Joachimowska 85, dysponuje nieruchomością gruntową (trwały zarząd) o pow. 2,1720 ha, dz. nr 6/1, księga wieczysta: CZ1C/00049588/2 i wartości księgowej 325,45 zł oraz działką 13/1 o pow. 0,3938 ha. Na w/w gruncie znajdują się budynki o wartości księgowej 1.229.875,17 zł. i budowle o wartości 29 945,90 zł.

Wykaz najważniejszych zakupów, nakładów inwestycyjnych i modernizacyjnych w 2023 roku wraz z kwotami :

Zakupiony sprzęt i wyposażenie:

1. Przyjęto na stan samochód osobowego Dacia Duster przekazanego przez Powiat Częstochowski (całkowicie umorzonego), kwota: 67 000,00 zł.
2. Zakupiono monitory „Iiyama 24” – 5 szt. (współfinansowane ze środków UE w ramach EFS), kwota całkowita: 2825,00 zł.
3. Zakupiono fotele „MaxPro B T HD” – 5 szt. (współfinansowane ze środków UE w ramach EFS) – kwota łącznie:7 380,00 zł.
4. Zakupiono szafę białą-garderoba – 1 szt., kwota: 1800,00 zł.
5. Zakupiono łóżka ortopedyczne – 4 szt., kwota łączna: 6000,00 zł.
6. Zakupiono szafę do garderoby i dwie szafy szklane – kwota łączna: 3600,00 zł.
7. Zakupiono fotel masujący – 1 szt.,kwota łączna: 600,00 zł.
8. Zakup szafki – 1 szt., kwota: 500,00 zł.
9. Zakupiono łóżka rehabilitacyjne – 3 szt.. kwota łączna: 9000,00 zł.
10. Zakupiono pralki Bosch WAN2425KPL – 3 szt., kwota łączna:4298,00 zł.

11. Zakupiono wózek do sprzątania - 1 szt., kwota: 504,00 zł.
12. Zakupiono łóżka wielofunkcyjne – 2 szt., kwota łączna: 600,00 zł.
13. Zakupiono fotele geriatryczne – 6 szt., kwota łączna: 12000,00 zł.
14. Zakupiono wózek do sprzątania - 1 szt., kwota: 548,00 zł.
15. Zakupiono warnik do napojów - 1 szt., kwota: 768,00 zł.
16. Zakupiono drabinę wielofunkcyjną – 1 szt., kwota: 1019,00 zł.
17. Zakupiono Robot planetarny Kenwood, 1 szt., kwota: 1999,00 zł.
18. Zakupiono namiot – 1 szt., kwota: 3500,00 zł.
19. Zakupiono fotel geriatryczny VERMEIREN, 1 szt., kwota: 2000,00 zł

Inwestycje, remonty i naprawy:

20. Zakupiono wykładzinę i materiały pomocnicze do wymiany na parterze budynku głównego, kwota całkowita: 32712,00 zł.
21. Zakupiono panele podłogowe i podkład, kwota całkowita: 4909,98 zł.
22. Wykonano naprawę samochodu Renault Master, kwota: 1451,40 zł.
23. Wykonano naprawę platform do przewozu osób niepełnosprawnych, kwota: 4764,00 zł.
24. Wykonano naprawę bramy automatycznej, kwota: 479,70 zł.
25. Wykonano naprawę monitoringu, kwota: 400,00 zł.
26. Wykonano naprawę sprzętu: kosiarki spalinowej, pralki, drukarki, kwota: 541,60 zł.
27. Wykonano konserwację i naprawę drzwi automatycznych, kwota: 2 521,50 zł.
28. Wykonano konserwację systemu p.poż., kwota: 3456,00 zł.
29. Wykonano docieplenia stropu w budynku głównym i w budynku administracyjno-mieszkalnym, kwota: 43800,00 zł.

Dom Pomocy Społecznej w Turowie uzyskał w 2023 roku dochód za odpłatny przewóz osób niepełnosprawnych w kwocie: 1028,63 zł.

4. Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Bogumiłku, Biała Wielka 208 A - dysponuje nieruchomością: działka nr 4628 o powierzchni 0,7353 ha, oraz 4626 o pow.0,8827 ha, księga wieczysta: CZ1M/00079915/3, działką nr 4627 o powierzchni 2,7109 ha, księga wieczysta CZ1M/00035787/6 Łączna wartość księgowa gruntów: 195 747,00 zł. Wartość księgowa budynków i budowli na tym terenie wynosi 10 372 309,01 zł.

Ważniejsze inwestycje, nakłady remontowe i modernizacyjne oraz zakupy w Specjalnym Ośrodku Szkolno – Wychowawczy w Bogumiłku w 2023 roku wraz z kwotami:

1. Wykonano dokumentację projektową dotyczącą wymiany źródła ciepła, kwota: 64 999,35 zł.
2. Sporządzono mapę geodezyjną oraz dokumentację techniczną w związku z zakupem i montażem łonżownika do całorocznej hipoterapii, kwota całkowita: 8680,00 zł.
3. Zakupiono niszczarkę do biura, kwota: 1149,00 zł.
4. Zakupiono monitory interaktywne w ramach programu rządowego do szkoły podstawowej specjalnej, 4 szt., kwota: 52500,00 zł.
5. Zakupiono monitor interaktywny dla wychowanka z Ukrainy, kwota: 7000,00 zł.
6. Zakupiono Tablet Samsung Galaxy Tab A dla ucznia z Ukrainy, kwota: 1473,36 zł.
7. Zakup pomocy dydaktycznych dla z Ukrainy- programy edukacyjne, koszt: 12830,55 zł.
8. Zakupiono tablicę do ćwiczeń manualnych dłoni na zajęcia rewalidacyjne, kwota: 1179,80 zł.
9. Zakupiono monitory interaktywne, 6 szt., 6 szt., kwota: 33 950,00 zł.
10. Zakupiono pomoc – bieżnię elektryczną do zajęć z gimnastyki, kwota: 2497,99
11. Zakupiono sprzęt nagłaśniający, kwota: 1195,91
12. Zakupiono meble do gabinetu psychologa, kwota: 6562,05 zł.
13. Wykonano remont gaśnic, kwota: 1312,02 zł.
14. Wykonano przegląd kserokopiarek oraz wymiana bębna, kwota: 927,17 zł.
15. Wykonano naprawę laptopa, kwota 858,07 zł.
16. Wykonano naprawy samochodu FORD, kwota: 9129,37 zł.
17. Zakupiono podajników do ręczników papierowych, kwota: 2155,99 zł.
18. Zakupiono materiały do remontu dachu na starych warsztatach, budynku i internatu, kwota: 93912 zł.
19. Zakupiono pompę do brudnej wody, kwota: 365,00 zł.
20. Zakupiono niezbędny sprzęt i wyposażenie niezbędne do funkcjonowania ośrodka na kwotę łączną: 9408,24 zł.
21. Zakupiono i wymieniono lampy ewakuacyjne, zegar sterujący, przekaźnik elektromagnetyczny oraz wykonano przegląd oświetlenia, kwota: 7499,17 zł.

Dochodów z mienia w ciągu 2023 roku nie uzyskano.

5. Centrum Administracyjne Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Chorzenicach, ul. Główna 53 - użytkuje nieruchomość gruntową (trwały zarząd):

działka nr 2214 o pow.4,2123 ha, księga wieczysta: CZ1C/00095404/6 oraz działka nr 2215 o łącznej powierzchni 1,2655 ha, księga wieczysta: CZ1C/00112210/5 o łącznej wartości księgowej 645 400,00 zł. Użytkowane budynki i budowle mają łączną wartość księgową 640 113,06 zł. Ponadto użytkowana jest również działka o pow.0,0841 ha, nr 75, w miejscowości Kolonia Rędziny, ul. Miłosza 5, gmina Rędziny, KW CZ1C/00044620/4 na której znajduje się Dom dla dzieci „Promyk.

Ważniejsze inwestycje, nakłady remontowe i modernizacyjne oraz zakupy w 2023 roku wraz z kwotami:

Dom dla Dzieci „Słoneczny” w Chorzenicach:

1. Zakupiono wyposażenie: 4 620,00 zł.

Dom dla dzieci „Promyk” w Rędzinach

2. Zakupiono wyposażenie: 3655,00 zł

Placówka nie uzyskała w 2023 r. dochodów z mienia.

6. Zespół Szkół w Koniecpolu, ul. Armii Krajowej 26 - użytkuje nieruchomość gruntową: działki nr 3221/18, 3221/20, 3221/24, 3222/15, 3222/24, 3222/33, 3223/11, 3224/9, 3224/16, 3224/17 i 3225/26 o łącznej powierzchni 2,9203 ha, księga wieczysta: CZ1M/00078154/3 oraz działkę nr 8595/5 o powierzchni 0,1411 ha, księga wieczysta: CZ1M/62080/8 i wartości księgowej 32 699,00 zł. Wartość księgowa znajdujących się na tym terenie budynków wynosi: 10 802 374,34 zł. , a budowli: 2 223 584,08 zł.

Ważniejsze inwestycje, nakłady remontowe i modernizacyjne oraz zakupy w 2023 roku wraz z kwotami:

Wydatki inwestycyjne:

1. Dokonano uaktualnienia kosztorysów dla „Projektu przebudowy boiska sportowego w ZS w Koniecpolu”, kwota: 3075,00 zł.

Nakłady na remonty:

2. Wykonano naprawę i oczyszczenie orywnowania, kwota: 3444,00 zł.
3. Dokonano uzupełnienia ubytków w elewacji ocieplenia ścian, kwota: 984,00 zł.
4. Wykonano remont i modernizację oświetlenia w pomieszczeniu kotłowni, kwota: 2829,00 zł.

5. Wykonano adaptację pomieszczenia na salę lekcyjną dla uczniów uczących się w zawodzie Technik mechatronik, kwota: 1400,00 zł.
6. Bieżące remonty i naprawy, kwoty: 9 262,00 zł.

Zakupiono pomoce dydaktyczne:

7. Zakupiono księgozbiór do biblioteki szkolnej, kwota 10000,00 zł.
8. Zakupiono wyposażenie do szkolnej czytelnicy, kwota: 2000,00 zł.
Zakupów dokonano ze środków Wojewody Śląskiego z przeznaczeniem na realizację zadań dotyczących rozwijania zainteresowań przez promowanie i wspieranie rozwoju czytelnictwa wśród dzieci i młodzieży w ramach Priorytetu 3”Narodowego Programu Rozwoju czytelnictwa 2.0 na lata 2021-2025”.
9. W ramach dofinansowania wyposażenia pomieszczeń dla szkół rozpoczynających kształcenie w zawodzie „Technik mechatronik” zakupiono: plansze dydaktyczne, walizki szkoleniowe, mierniki, narzędzia monterskie, kwota: 15 000,00 zł.
10. Rozbudowano przyrząd do wielofunkcyjnej rehabilitacji dla uczniów wymagających stosowania specjalnej organizacji nauki i metod pracy, kwota: 10 824,00 zł.
11. Ze środków Ministerstwa Finansów związanych z kształceniem, wychowaniem i opieką nad dziećmi, uczniami będącymi obywatelami Ukrainy zakupiono komputer, zestawy do doświadczeń z instrukcjami w języku ukraińskim, kwota: 10 154,00 zł.
12. Dokonano wymiany oświetlenia tradycyjnego na LED – wykorzystano środki w ramach zadania finansowanego z opłat za korzystanie ze środowiska, kwota 100 000,00 zł., budżet szkoły: 4962,00 zł.
13. Zakupiono i zamontowano klimatyzator w pomieszczeniu biurowym (księgowość szkoły), kwota: 5535,00 zł.

7. Zespół Szkół w Złotym Potoku, ul. Kościuszki 7 - dysponuje nieruchomością o łącznej pow.10,260 ha, działki nr 5/6, 5/7, 5/10, 5/15, księga wieczysta: CZ1C/00097825/7 o wartości księgowej 395 514,00 zł, budynkami o wartości księgowej 4 776 885,08 zł. oraz budowlami o wartości księgowej 1 378 274,60 zł.(w tym boisko wielofunkcyjne powstałe w ramach programu „Orlik”)

Ważniejsze inwestycje, nakłady remontowe i modernizacyjne oraz zakupy w 2023 roku wraz z kwotami:

1. Zakupiono kosiarkę samojezdną, 1 szt., kwota: 22990,00 zł.

2. Zakupiono wyposażenie i sprzęt biurowy (w tym m.in. tapczany, lodówka, regały, ławki, szafa chłodnicza, stół, pilarka, odkurzacz, wiertarka, szlifierka, laminator, laptopy, drukarka, urządzenie wielofunkcyjne, dyspenser, wyposażenie pracowni-technik energetyk), kwota łączna: 71420,72 zł.
3. Zakupiono książki do biblioteki, kwota: 1490,78 zł.
4. Zakupiono licencję oprogramowania do zajęć z architektury krajobrazu, kwota: 2 460,00 zł.
5. Wykonano remont klatki schodowej w szkole, kwota: 102.302,47 zł.
6. Zakupiono pomoce dydaktyczne – technik energetyk, kwota: 9 650,25 zł.
7. Dokonano wymiany opraw oświetleniowych w szkole i internacie, kwota: 99 920,00 zł.
8. Zakupiono lampy energooszczędne, kwota: 12 965,00 zł.
9. Wykonano naprawę wentylatora w kuchni, kwota: 3800,00 zł.
10. Zakupiono pomoce dydaktyczne do Sali gimnastycznej, kwota: 10 908,90 zł.
11. Zakupiono pościel, kołdry i poduszki, kwota: 7 257,00 zł.
12. Wykonano konserwację sztucznej nawierzchni na boisku „ORLIK”, kwota: 6 813,00 zł.

W 2023 r. dochód z mienia, tj. z tytułu zakwaterowania zorganizowanych grup turystyczno-sportowych i z działalności szkolnego schroniska młodzieżowego wyniósł: 79 921,00 zł.

8.Liceum Ogólnokształcące w Kamienicy Polskiej, ul. A. Ferensa 12 - dysponuje nieruchomością (trwały zarząd) o łącznej pow. 2,1702 ha, dz. nr 1880, 1884, 1885/1, 1889/1, 1878/1, 1879/4, 1890/1, 1964/1, księga wieczysta: CZ1C/00091953/1 i wartości księgowej 108 510,00 zł., a także budynkami i budowlami o łącznej wartości księgowej 1 439 408,61 zł.

Ważniejsze inwestycje, nakłady remontowe i modernizacyjne oraz zakupy w 2023 roku wraz z kwotami:

Remonty:

1. Wykonano konserwację boiska, w tym montaż siatki oraz skrzynki rozdzielczej, kwota: 27 000,00 zł.

Zakup pomocy dydaktycznych :

2. Zakupiono mysz specjalistyczną, kwota: 979,02 zł.
3. Zakupiono komputery dla uczniów – 6 szt., kwota łączna: 17763,44 zł.

Placówka uzyskała w 2023 r. dochód z tytułu najmu powierzchni w wysokości 1250,00 zł.

9.Powiatowy Zarząd Dróg w Częstochowie, ul. Sobieskiego 9 - dysponuje następującymi gruntami: Koniecpol: działki nr 431/7, 432/4, 433/6, 433/11 i 434/1 o łącznej powierzchni 1,9120 ha, księga wieczysta: CZ1M/000076111/6, Kolonia Poczesna: działki nr 134/3, 137/4, 138/4 i 139/2 o łącznej powierzchni 0,8719 ha, księga wieczysta: CZ1C/00147548/7, Rudniki: działki nr 973/26 i 974/11 o łącznej powierzchni 0,7770 ha, księga wieczysta:CZ1C/00125350/2.

Łączna wartość księgową gruntów: 289 955,20 zł., budynków: 997 827,99 zł.,a budowli: 272 234,64 zł.

Ważniejsze inwestycje, nakłady remontowe i modernizacyjne oraz zakupy w 2023 roku wraz z kwotami:

Środki trwale:

Na dzień 31 grudnia 2023 r. wartość środków trwałych wynosiła 435 483 988,68 zł. W porównaniu do stanu na dzień 31 grudnia 2022r. nastąpił wzrost o 25 660 211,16 zł, co wynikało z następujących zmian:

Tab.10.Stan środków trwałych w PZD w Częstochowie

Wyszczególnienie	Stan na 31.12.2022 w zł.	Zwiększenie	Zmniejszenie	Stan na 31.12.2023 w zł.
1. Budowle /drogi, mosty/	407 197 395,80	25 172 015,72	-----	432 369 411,52
2.Maszyny i urządzenia specjalistyczne	1 260 371,80	208 177,40	-----	1 468 549,20
3. Urządzenia gr.6	21 188,56	-----	-----	21 188,56
4. Środki transportu	1 257 021,36	269 563,04	-----	1 526 584,40
5. Pozostałe środki trwale	87 800,00	10 455,00	-----	98 255,00

Tab.11. Wzrost wartości budowli, który nastąpił w wyniku oddania do użytkowania następujących inwestycji (w zł)

Przebudowa drogi powiatowej nr 1051 S w m. Kopalnia ul. Szkolna, gmina Konopiska	6 786 495,23 zł.
Przebudowa drogi powiatowej nr 1093S na odc. Piasek-Czepurka	4 218 246,51 zł.
Modernizacja drogi powiatowej - DP 1030 S Kłomnice-Zawada	569 889,75 zł.
Modernizacja drogi powiatowej - DP 1017 S w m. Staromieście	499 166,47 zł.
Modernizacja drogi powiatowej - DP 1082s w m. Radoszewnica	865 796,27 zł.
Modernizacja drogi powiatowej DP 1081S w m. Cielętniki, gm. Dąbrowa Zielona	482 243,89 zł.
Modernizacja drogi powiatowej DP 1038S w m. Małusy Wielkie, gm. Mstów	256 725,60 zł.
Przebudowa drogi powiatowej nr 1023S w m. Kamienica Polska, gmina Kamienica Polska	3 320 800,00 zł.
Budowa chodnika wraz z odwodnieniem w ciągu drogi powiatowej nr 1077S odc. Cegielnia - Kuchary, gmina Mstów	3 250 000,00 zł.
Przebudowa i remont drogi powiatowej nr 1059S na odc. Mykanów - węzeł autostradowy A-1 - Kościelec - Rudniki - DK-91, gmina Mykanów i Rędziny	4 641 390,36 zł.
Poprawa bezpieczeństwa pieszych poprzez utwardzenie pobocza przy DP 1025S w m. Kuźnica Kiedrzyńska	96 761,64 zł.
Modernizacja oświetlenia zewnętrznego na terenie Obwodów Drogowo-Mostowych	184 500,00 zł.

Tab.12. Zmiany w zakresie środków transportu nastąpiły w wyniku

zakupu samochodu ciężarowego MAN	141 087,81 zł.
zakupu pojazdu typu MULTICAR	76 200,23 zł.
wykupu przedmiotu leasingu – ciągnik ZETOR PROXIMA	52 275,00 zł.

Tab.13. Wzrost wartości maszyn i urządzeń specjalistycznych nastąpił w wyniku nabycia następujących środków trwałych

Głowicy do koszenia /ODM Poczesna/	28 290,00 zł.
Pług odśnieżny /ODM Poczesna/	24 884,13 zł.
Wykupu przedmiotu leasingu – ramię hydrauliczne	20 516,60 zł.
Solarka z tarczą rozsypującą	19 326,67 zł.
Piaskarko-solarka /ODM Koniecpol/	100 860,00 zł.
Piaskarko-solarka silosowa /ODM Poczesna/	14 300,00 zł.

Zmiany w zakresie grupy „pozostałe środki trwałe” nastąpiły w wyniku w:

Otrzymania namiotu od Wydziału OŚ Starostwa Powiatowego	10 455,00 zł.
---	---------------

Tab. 14. Pozostałe środki trwałe i źródła zmian oraz wartości niematerialne i prawne

Na dzień 31 grudnia 2023 r. wartość pozostałych środków trwałych wynosiła 320 968,68 zł.

	Stan na 31.12.2022	Zwiększenie	Zmniejszenie	Stan na 31.12.2023
Pozostałe środki trwałe /wyposażenie/	320 968,68 zł.	31 178,71 zł.	1 399,00 zł.	350 748,39 zł.

Powyższe zmiany wynikały z:

Nabycia kompresora /ODM Rudniki/	5 299,00 zł.
Nabycia wózka do przecinarki /ODK Rudniki/	2 877,00 zł.
Nabycia łuparki do drewna /ODM RUDNIKI/	4 599,00 zł.
Nabycia spawarki /ODM RUDNIKI/	4 451,71 zł.
Nabycia pługa strzałkowego /ODM Poczesna/	7 600,00 zł.
Nabycia pilarki /ODM Poczesna/	3 518,00 zł.
Zakupu szafy pancерnej	1 735,00 zł.
Zakupu łódki	1 099,00 zł.
Likwidacji pilarki /ODM Rudniki/	-1 399,00 zł.

	Stan na 31.12.2022	Zwiększenie	Zmniejszenie	Stan na 31.12.2023
1. Wartości niematerialne i prawne	91 385,92 zł	-----	-----	91 385,92 zł

W zakresie wartości niematerialnych i prawnych nie dokonano zmian w 2023 roku.

Dochody

Powiatowy Zarząd Dróg nie osiągnął dochodów z mienia w 2023 roku.

10. Centrum Administracyjne Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Blachowni – posiada w trwałym zarządzie grunty położone w Blachowni- działki o nr ewid. 382/15 o pow.0,0529 ha, nr 382/18 o pow.0,0128 ha oraz działkę nr 328/23 o pow.0,3951 ha, księga wieczysta: CZ1C/00084621/3 z przeznaczeniem na funkcjonowanie Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej oraz siedziby Centrum Administracyjnego Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Blachowni.

Centrum posiada także w trwałym zarządzie nieruchomości położone w Częstochowie: dz. nr 151, o pow.0,1081 ha, księga wieczysta: CZ1C/00048011/0, znajdująca się przy ul. Przejazdowej 98 oraz dz. nr 27/1, o pow.0,0613 ha, księga wieczysta: CZ1C/00014177/4, znajdującą się przy ul. Aluminiowej 26 oraz znajdujące się na w/w działkach budynki i budowle o łącznej wartości księgowej 1.670.636,95zł. z przeznaczeniem na funkcjonowanie Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej.

Ważniejsze inwestycje, nakłady remontowe i modernizacyjne oraz zakupy w 2023 roku wraz z kwotami:

Centrum Administracyjne Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Blachowni

1. Zakupiono wyposażenie o wartości powyżej 500,00 zł.
  - młoto-wiertarka - 1 szt., kwota: 528,00 zł.
  - drukarka, kwota – 1 szt.1839,00 zł.

Zlikwidowano wyposażenie na kwotę 599,00 zł.

Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Blachowni, ul.Sosnowa 12 A:

1. Zakupiono i otrzymano wyposażenie o wartości powyżej 500,00 zł.:
  - grill betonowy -1 szt., kwota: 848,00 zł. (dary)
  - stół - 1 szt., kwota: 999,00 zł.
  - szafa - 1 szt., kwota: 1072,63 zł.
  - szafa - 1 szt., kwota: 829,21 zł.
  - komoda - 1 szt., kwota: 612,66 zł.

Dom dla dzieci „Sosenka”, ul. Przejazdowa 98 w Częstochowie:

1. Zakupiono wyposażenie o wartości powyżej 500,00 zł:
  - meble ogrodowe, kwota: 949,00 zł.

- kosiarka spalinowa, 1 szt., kwota: 1048,00 zł.
- regał - 1 szt., kwota: 904,79 zł.
- witryna - 1 szt., kwota: 1113,00 zł.
- komoda, kwota: 1628,62 zł.
- sofa, 1 szt., kwota: 1267,06 zł.

Dom dla dzieci „Skalka”, ul. Alumiowa 26 w Częstochowie:

1. Zakupiono wyposażenie o wartości powyżej 500,00 zł:

- narożnik – 1 szt, kwota: 2379,00 zł.

Zlikwidowano wyposażenie na kwotę: 2075,50 zł.

Dochodów z mienia w ciągu 2023 roku nie uzyskano.

11. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Częstochowie – wynajmuje pomieszczenia przy ul. Jasnogórskiej 75 w Częstochowie o pow. 382 m², dz. nr 3/1 i 3/2 o pow. 0,0656 ha, obręb 151 Częstochowa. Umowa najmu z dnia 15 marca 2021 r. na okres 120 miesięcy.

Ważniejsze inwestycje, nakłady remontowe i modernizacyjne oraz zakupy w 2023 roku wraz z kwotami:

Zakup wyposażenia:

1. Zakupiono Niszczarki Kobra-2 szt., kwota: 3222,60 zł.
2. Zakupiono Router Vigor- 1 szt., kwota: 1248,45 zł.
3. Zakupiono kopiarke Develop Ineo 227, 1 szt., kwota: 8487,00 zł.
4. Zakupiono zestaw opon do samochodu służbowego Skoda Roomster-wielosezonowe – 4 szt., 1224,00 zł.
5. Wykonano aktualizację oprogramowania Legislador standard – przedłużenie licencji – 1 szt., kwota: 861,00 zł.

Dochodów z mienia w ciągu 2023 roku nie uzyskano.

12. Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Częstochowie – wynajmuje pomieszczenia w budynku stanowiącym własność Powiatu Częstochowskiego przy ul. Tkackiej 5 w Częstochowie o pow: 222,60 m² – pow. biurowa oraz 40,30 m² (Ośrodek Koordynacyjno-Rehabilitacyjno-Opiekuńczy).

Ważniejsze inwestycje, nakłady remontowe i modernizacyjne oraz zakupy w 2023 roku wraz z kwotami:

1. Zakupiono materiały do remontu i modernizacji pomieszczeń i holu poradni o łącznej wartości: 7474,66 zł.
2. Zakupiono sprzęt i wyposażenie: odkurzacz, komputer, krzesła, meble (Program „Ergonomia pracy biurowej”), monitory, klawiatury, myszki, schodolaz, fotel zabiegowy, biurka narożne, fotele obrotowe, podnóżki pod stopy na łączną kwotę: 53 266,70 zł.

Dochodów z mienia w ciągu 2023 roku nie uzyskano.

13.Publiczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Koniecpolu – wynajmuje pomieszczenia w budynku Placówki zamiejscowej Starostwa Powiatowego w Częstochowie przy ul. Chrząstowskiej 8 w Koniecpolu o pow.:144,64 m².

Ważniejsze inwestycje, nakłady remontowe i modernizacyjne oraz zakupy w 2023 roku wraz z kwotami:

1. Zakupiono worek sako-pufa, kwota: 404,00 zł.
2. Zakupiono w ramach projektu EFS – krzesła obrotowe, sprzęt komputerowy (myszki, monitory, klawiatury), przewijaki, schodolaz, kwota całkowita: 28209,50 zł.
3. Zakupiono lustro logopedyczne, kwota: 429,00 zł.
4. Zakupiono drukarkę do sekretariatu, kwota: 1200,00 zł.
5. Zakupiono pomoce dydaktyczne do bezpośredniej pracy z dziećmi, gry, materiały do terapii psychologicznej, pedagogicznej i logopedycznej, testy psychologiczne i pedagogiczne, kwota: 7662,37 zł.
6. Wykonano remont i naprawę sprzętu komputerowego/usługi informatyczne, wykonanie strony internetowej, kwota:4950,00 zł.
7. Zakupiono drobne materiały do remontu pomieszczeń (farba, lakier, kontakt), kwota: 77,91 zł.

Dochodów z mienia w ciągu 2023 roku nie uzyskano.

Jednostki posiadające nieruchomości w trwałym zarządzie odprowadzają do Powiatu Częstochowskiego opłaty (poniżej za 2023 rok):

1. Centrum Administracyjne Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Blachowni: 8,10 zł.
2. Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza w Blachowni:14,64 zł.

3. Dom dla Dzieci „Sosenka”: 19,20 zł.
4. Dom dla Dzieci „Skalka”: 18,30 zł.
5. Dom Pomocy Społecznej w Blachowni: 206,52 zł.
6. Dom dla dzieci „Promyk”: 24,00 zł.
7. LO w Kamienicy Polskiej: 75,04 zł.
8. Dom dla Dzieci „Słoneczy”: 13,57 zł.
9. Centrum Administracyjne Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Chorzenicach: 4,53 zł.
10. Dom Dziecka w Chorzenicach, 29,54 zł.
11. DSP w Turowie: 48,52 zł.
12. DPS w Lelowie: 275,00 zł.

W 2023 r. Wojewoda Śląski zakończył **439 postępowań** wydając decyzje dotyczące regulacji stanu prawnego **439 działek** o łącznej powierzchni **10,1138 ha**, zajętych pod drogi powiatowe w trybie przepisów art. 73 ustawy z dnia 13 października 1998r. – Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną (Dz. U. z 1998 r. Nr 133 poz. 872 z p. zm.) oraz **26 postępowań** dotyczących regulacji stanu prawnego **50 działek** o łącznej powierzchni 26,7631 ha, zajętych pod drogi powiatowe w trybie przepisów art. 60 ww. ustawy.

Nieruchomości przejęte na rzecz Powiatu Częstochowskiego na podstawie decyzji Wojewody Śląskiego wydanych dla ww. postępowań znajdują się w miejscowościach:

- gm. Blachownia Miasto obr.: Ostrowy
- gm. Dąbrowa Zielona obr.: Soborzyce
- gm. Janów obr.: Bystrzanowice, Siedlec
- gm. Kłomnice obr.: Adamów, Bartkowice, Garnek, Kłomnice
- gm. Koniecpol Gmina obr.: Dąbrowa Oblasy, Okołowice, Michałów, Kuźnica, Kuźnica Grodziska, Piaski, Rudniki Kolonia, Zaróg
- gm. Koniecpol Miasto obr.: Koniecpol
- gm. Konopiska obr.: Aleksandria I Konopiska, Kopalnia, Walaszczyki
- gm. Kruszyna obr.: Łęg, Lgota Mała,
- gm. Lelów obr.: Drochlin, Podlesie, Nakło, Turzyn
- gm. Mstów obr.: Brzyszów, Kłobukowice, Kobyłczyce, Małusy Małe, Małusy Wielkie, Srocko, Wancerzów

- gm. Mykanów obr.: Borowno, Borowno Kolonia, Wola Kiedrzyńska, Grabowa, Cykarzew Północny, Łochynia, Broniszew Nowy, Grabówka Cykarzewska, Kuźnica Lechowa, Nowy Broniszew, Stary Broniszew
- gm. Olsztyn obr.: Biskupice, Kusięta
- gm. Olsztyn Miasto obr.: Olsztyn
- gm. Poczesna obr.: Korwinów, Zawodzie Kolonia Brzeziny Wielkie
- gm. Rędziny obr.: Kolonia Rędziny, Marianka Rędzińska, Rędziny Wyrazów, Rudniki
- gm. Starcza obr.: Rudnik Mały, Starcza

W 2023 r. Wydział GN złożył do sądu **413 wniosków o regulację ksiąg wieczystych** i ujawnienie prawa własności Powiatu Częstochowskiego w księgach wieczystych **dla 701 działek drogowych o łącznej powierzchni 44,2720 ha**, w tym w trybie ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych z dnia 10 kwietnia 2003 r. (Dz. U. z 2017 r., poz. 1496) było 54 wnioski dla 181 działek o powierzchni 8,0111 ha.

W 2023 r. Wydział GN złożył do Wojewody Śląskiego **277 wniosków** o regulację stanów prawnych **277 działek** zajętych pod drogi powiatowe w trybie przepisów art. 73 ustawy - Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną oraz **14 wniosków** o regulację stanów prawnych **25 działek** o łącznej powierzchni **14,1212 ha**, zajętych pod drogi w trybie art.60 ww. ustawy.

Złożone w 2023 r. wnioski dotyczą nieruchomości położonych w następujących obrębach:

- gm. Janów, obręby: Siedlec
- gm. Kłomnice, obręby: Kłomnice, Bartkowice
- gm. Koniecpol, obręby: Piaski, Zaróg
- gm. Konopiska, obręby: Konopiska, Aleksandria I, Walaszczyki, Kopalnia
- gm. Kruszyna, obręby: Lgota Mała, Łęg
- gm. Lelów, obręby: Nakło, Podlesie, Gródek
- gm. Mstów, obręby: Mokresz, Małusy Wielkie, Małusy Małe, Wancerzów
- gm. Mykanów, obręby: Grabówka Cykarzewska, Kocin Stary, Cykarzew Północny, Wola Kiedrzyńska
- gm. Olsztyn, obręby: Biskupice
- gm. Rędziny, obręby: Kościelec, Rudniki,
- gm. Starcza, obręby: Starcza;

W 2023 r. Wydział GN zlecił i odebrał dokumentację dotyczącą konieczności regulacji stanu prawnego w trybie przepisów art. 73 ustawy z dnia 13 października 1998r. – Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną (Dz. U. z 1998 r. Nr 133 poz. 872 z p. zm.). Dokumentacja geodezyjna obejmowała 668 działek przyległych do dróg powiatowych w następujących lokalizacjach:

- gm. Dąbrowa Zielona obr.: Borowce
- gm. Janów obr.: Bystrzanowice
- gm. Koniecpol obr.: Koniecpol, Okołów, Teodorów, Załęże, Kuźnica Grodziska
- gm. Lelów obr.: Melchów, Podlesie, Turzyn
- gm. Mykanów obr.: Borowno, Borowno Kolonia
- gm. Olsztyn obr.: Biskupice, Bukowno, Turów
- gm. Poczesna obr.: Korwinów

INWESTYCJE I REMONTY REALIZOWANE W 2023 r.

Inwestycje i projekty realizowane ze środków zewnętrznych w 2023 r.

1. Przebudowa istniejącego szybu windowego wraz z wymianą dźwigu osobowego oraz dobudową nowego szybu windy wraz z montażem dźwigu dla osób niepełnosprawnych w budynku Domu Pomocy Społecznej w Blachowni przy ul. Sienkiewicza 6

Zadanie dofinansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, przekazywanych przez Samorząd Województwa Śląskiego

Koszt całkowity – 962 834,35 zł

Dofinansowanie – 363 018,71 zł

wkład własny – 599 815,64 zł

Zakończenie 20.10.2023 r.

Zadanie było dwuetapowe i polegało na: w roku 2022 wymianie zamontowanego starego dźwigu osobowego w budynku głównym DPS w Blachowni na nowy, spełniający wszelkie wymogi UDT oraz wyposażonego w udogodnienia dla osób niepełnosprawnych. W 2023 r. wybudowano w budynku głównym zupełnie nowy szyb windowy oraz zamontowano dźwig osobowy dla osób niepełnosprawnych, który będzie przewoził pensjonariuszy między poziomem -1 i 0.

2. Cyfrowy Powiat

Zadanie dofinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Program Operacyjny Polska Cyfrowa – projekt grantowy

Koszt całkowity – 366 300,15 zł

Dofinansowanie - 349 998,08 zł

Wkład własny - 16 302,07 zł

Zakończenie 31.10.2023 r.

W ramach zadania zakupiono sprzęt komputerowy – serwery, komputery, urządzenia wielofunkcyjne, routery, a także została wykonana diagnoza cyberbezpieczeństwa oraz przeprowadzone szkolenia dla pracowników z bezpieczeństwa cyfrowego.

3. Ergonomia pracy biurowej w Domach Pomocy Społecznej

Dofinansowanie z RPO WSL na lata 2014-2020 – RIT, poddziałanie 8.3.2. Realizowanie aktywizacji zawodowej poprzez zapewnienie właściwej opieki zdrowotnej.

Koszt całkowity – 219 000 zł

Dofinansowanie EFS – 186 150 zł

wkład własny – 32 850 zł

Środki przeznaczone dla jednostek: DPS Lelów - 61 560 zł, DPS Blachownia - 64 740 zł, DPS Turów - 15 900 zł

Zakończenie 30.11.2023r

Celem projektu było wydłużenie aktywności zawodowej pracowników trzech DPSów. Projekt zakładał podniesienie kompetencji i umiejętności oraz ograniczenie zdrowotnych czynników ryzyka pracy zawodowej. Skierowany był do 47 pracowników. W ramach projektu zrealizowano szkolenia: „Profilaktyka zdrowotna w zakresie wypalenia zawodowego oraz techniki radzenia sobie ze stresem” i „Ergonomia pracy na stanowisku biurowym wraz z profilaktyką wzroku”. Doposażono także stanowiska pracy poprzez zakup: foteli ergonomicznych, monitorów, podnóżków, klawiatur ergonomicznych, biurek ergonomicznych, ergonomicznych myszy komputerowych.

4. Ergonomia w Powiatowych Poradniach Psychologiczno - Pedagogicznych

Dofinansowanie z RPO WSL na lata 2014-2020 – RIT, poddziałanie 8.3.2. Realizowanie aktywizacji zawodowej poprzez zapewnienie właściwej opieki zdrowotnej.

Koszt całkowity – 155 125,00 zł

Dofinansowanie EFS – 131 856,25 zł

wkład własny – 23 268,75 zł

Środki przeznaczone dla jednostek: PPPP w Częstochowie - 55 380 zł, PPPP w Koniecpolu - 32 720 zł.

Zakończenie 30.11.2023 r.

Celem projektu było wydłużenie aktywności zawodowej pracowników Poradni Psychologiczno – Pedagogicznych w Koniecpolu i Częstochowie. Projekt zakładał podniesienie kompetencji i umiejętności oraz ograniczenie zdrowotnych czynników ryzyka pracy zawodowej. Skierowany był do 28 pracowników. W ramach projektu zrealizowano: szkolenia „Profilaktyka zdrowotna w zakresie wypalenia zawodowego oraz techniki radzenia sobie ze stresem” oraz „Ergonomia pracy na stanowisku biurowym wraz z profilaktyką wzroku”. Doposażono także stanowiska pracy poprzez zakup: foteli ergonomicznych, monitorów, podnóżków, klawiatur ergonomicznych, biurek ergonomicznych, ergonomicznych myszy komputerowych, schodołazów, fotela zabiegowego i przewijaków.

Inwestycje, remonty i zakupy zrealizowane ze środków własnych w 2023 r.

1. „Przebudowa budynku Starostwa Powiatowego w Częstochowie wraz z przystosowaniem do obowiązujących przepisów p. poż.”

Dzięki realizacji inwestycji powstała Strefa Obsługi Interesanta, w której znalazło się 7 stanowisk przeznaczonych do obsługi mieszkańców oraz nowe pomieszczenia kancelarii i kasy – kwota: 446 783,20 zł

Inwestycja rozpoczęta w 2022 r.

2. „Przebudowa budynku Starostwa Powiatowego w Częstochowie wraz z przystosowaniem do obowiązujących przepisów p. poż. - Modernizacja Wydziału Komunikacji wraz z modernizacją sieci informatycznej i utworzeniem poczekalni dla interesantów Wydziału” – zakończona w styczniu 2024 r. Kwota– 636 282,94 zł
3. Remont sali sesyjnej – 74 588,43 zł
4. Wymiana oświetlenia na energooszczędne LED w budynkach Starostwa Powiatowego w Częstochowie ul. Sobieskiego, ul. Tkacka i w Placówce Zamiejscowej w Koniecpolu – 78 378,88 zł

Powiat Częstochowski nie posiada żadnych udziałów, wkładów, akcji w spółkach kapitałowych.

5. Informacja o realizacji polityk, programów i strategii

5.1. Strategia rozwoju

W dniu 22 września 2022 roku Zarządzeniem Starosty Częstochowskiego nr 31/2022 powołano zespół do spraw opracowania Programu (Strategii) Rozwoju Powiatu Częstochowskiego. W skład zespołu weszli pracownicy wydziałów i jednostek organizacyjnych starostwa. Nadzór nad pracami zespołu powierzono Wicestarście Janowi Miarzyńskiemu, bezpośrednią koordynację Karolowi Ostalskiemu – Naczelnikowi Wydziału Organizacji, Rozwoju i Gospodarki Mieniem, a w skład zespołu roboczego weszli: Tomasz Świtycz – Gł. Specjalista i Tomasz Grządziel – Inspektor z Wydziału Organizacji, Rozwoju i Gospodarki Mieniem.

Zespół zaakceptował harmonogram prac oraz uzgodnił założenia związane z celami operacyjnymi, celami strategicznymi oraz kierunkami działań, które zaproponowane zostały przez zespół roboczy. Zespół roboczy przygotował również ankiety badawcze z zestawem specjalnie opracowanych pytań dla mieszkańców, przedsiębiorców, urzędów gmin, jednostek organizacyjnych powiatu, organizacji pozarządowych i placówek służby zdrowia. Ankiety umieszczone zostały na stronie internetowej powiatu częstochowskiego, na stronach niektórych urzędów gmin, rozesłane pocztą i rozdysponowane w budynkach starostwa. Po opracowaniu ankiet stworzona została analiza SWOT dla poszczególnych rodzajów ankiet oraz dla całego powiatu. Opracowano także dane statystyczne, wizję i misję rozwoju powiatu. Dokument w chwili obecnej został ukończony i jako projekt czeka na akceptację zespołu ds. opracowania Programu „Strategia Rozwoju Powiatu Częstochowskiego”, zarządu powiatu i rady powiatu (ze względu na wybory samorządowe, powołania kolejnego zarządu powiatu zatwierdzenie nowej strategii rozwoju może się opóźnić).

Dotychczasowy Program „Strategia Rozwoju Powiatu Częstochowskiego został zrealizowany w latach 2016-2020” (uchwalony przez Radę Powiatu Częstochowskiego 28 stycznia 2016 roku). Poprzednie Strategie Rozwoju Powiatu Częstochowskiego uchwalane były na lata 2001-2006 i 2007-2015.

„Program Strategia Rozwoju Powiatu Częstochowskiego” to jeden z ważniejszych dokumentów służących sprawnemu funkcjonowaniu powiatu. Nakreśla on główne cele rozwojowe powiatu, środki prowadzące do ich realizacji, sposoby i reguły zachowania podmiotów zaangażowanych w jego realizację oraz sposoby weryfikacji i monitoringu wyznaczonych celów.

W ramach Związku Gmin i Powiatów Subregionu Północnego Województwa Śląskiego powstała Strategia Rozwoju Subregionu Północnego Województwa Śląskiego na lata 2021-2027 z perspektywą do 2030. Będzie to dla Powiatu Częstochowskiego bardzo ważny dokument, gdyż pozwoli nakreślić ramy współpracy i rozwoju pomiędzy gminami i powiatami naszego regionu oraz umożliwi staranie się o fundusz unijne.

Dotychczasowe Sprawozdania z realizacji Programu „Strategia Rozwoju Powiatu Częstochowskiego na lata 2016-2020” publikowane są na stronie BIP Starostwa Powiatowego w Częstochowie (Prawo lokalne >Dokumenty>Strategia Rozwoju Powiatu).

<http://www.powiat-czestochowski.4bip.pl/index.php?idg=4&id=318&x=4&y=102>

5.2. Realizacja polityk, programów i strategii związanych z pomocą społeczną

Realizacja zadań powiatu z zakresu polityki społecznej odbywa się zgodnie z założeniami i celami zawartymi w następujących dokumentach programowych:

1. Powiatowej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych przyjętej Uchwałą Nr XXXIII/255/2002 Rady Powiatu w Częstochowie z dnia 27 marca 2002 r., w której przyjęto 3 główne cele strategiczne:
  - 1) Tworzenie systemu wsparcia dla osób niepełnosprawnych poprzez wyrównanie szans osób niepełnosprawnych w dążeniu do samodzielnego i aktywnego życia – w 2023 roku cel realizowany głównie poprzez udzielanie pomocy i wsparcia w ramach środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, działalność Warsztatu Terapii Zajęciowej w Starym Koniecpolu, domów pomocy społecznej z powiatu częstochowskiego.
  - 2) Budowanie wsparcia dla rodzin dysfunkcyjnych, ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji dzieci i młodzieży – w 2023 roku cel realizowany poprzez działania rozwijające system wspierania rodzinnej opieki zastępczej, działalność placówek opiekuńczo – wychowawczych oraz Punktu Interwencji Kryzysowej przy PCPR w Częstochowie.
  - 3) Włączenie społeczności lokalnej w proces rozwiązywania problemów społecznych – w 2023 roku cel realizowany poprzez bieżące udostępnianie mieszkańcom powiatu na stronie internetowej PCPR, gablotach informacyjnych pełnej i aktualnej informacji w zakresie przysługujących praw, dostępnych systemach wsparcia, obowiązujących rozwiązaniach prawnych.

2. Programie Rozwoju Pieczy Zastępczej na lata 2021 – 2023 przyjętym Uchwałą Nr XXVI/205/2021 Rady Powiatu Częstochowskiego z dnia 22 czerwca 2021 r. – główne cele programu to:
- 1) promowanie i rozwój form rodzicielstwa zastępczego poprzez:
    - a) akcje informacyjne na rzecz rodzicielstwa zastępczego na stronie internetowej,
    - b) indywidualne rozmowy z osobami zainteresowanymi tematyką rodzicielstwa zastępczego,
    - c) wykorzystanie środków masowego przekazu i ulotek,
    - d) akcja promocji bezpośredniej podczas XXII Dożynek Powiatowych w Gminie Kamienica Polska w dniu 20.08.2023 r.
  - 2) zapewnienie opieki i wychowania dzieciom pozbawionym częściowo lub całkowicie opieki rodziców w rodzinnej pieczy zastępczej:
    - a) w terminie od 13.01.2023 r. do 17.02.2023 r. odbyło się 74,5 godzinne szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej. W szkoleniu uczestniczyły 3 rodziny kandydatów do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej oraz 7 rodzin – kandydatów do pełnienia funkcji spokrewnionej rodziny zastępczej,
    - b) kwalifikacje na szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej otrzymało 5 rodzin, które uczestniczyły w szkoleniu dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej. Po odbytym szkoleniu kwalifikacje do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej otrzymało 7 rodzin, w tym 2, które szkolenie odbyły w 2022 roku. W ciągu 2023 r. 1 rodzina zrezygnowała z dalszej procedury, 1 rodzina pozostała w trakcie procedury kwalifikacyjnej.
  - 3) systematyczne wspieranie rodzin zastępczych – zadanie realizowane na bieżąco przez pracowników współpracujących z rodzinami zastępczymi, również poprzez prowadzenie grup wsparcia i szkolenia:
    - w dniu 10.10.2023 r. odbyło się szkolenie dla rodzin zastępczych pt. "Zagrożenia w internecie" w którym uczestniczyło 13 rodzin,
    - dniu 08.11.2023 r. odbyło się szkolenie dla rodzin zastępczych pt. "Komunikacja z dziećmi" w którym udział wzięło 14 rodzin,
  - 4) zapewnienie opieki i wychowania dzieciom w instytucjonalnej pieczy zastępczej – w pełni zabezpieczono potrzebę umieszczenia dzieci z powiatu częstochowskiego w placówkach opiekuńczo – wychowawczych.

- 5) utrzymanie jakości świadczonych usług dla wychowanków instytucjonalnej pieczy zastępczej zgodnie ze standardami – zadanie realizowane na bieżąco poprzez prowadzenie modernizacji i remontów w jednostkach oraz zapewnienie wykwalifikowanej kadry.
  - 6) zapewnienie pomocy i wsparcia usamodzielnianym wychowankom pieczy zastępczej - pomocą i wsparciem objęto 76 pełnoletnich wychowanków. Wsparcia udzielano w formie: pracy socjalnej, pomocy w uzyskaniu mieszkania i znalezieniu zatrudnienia, pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki i usamodzielnienie oraz pomocy rzeczowej.
3. Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej oraz Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej Powiatu Częstochowskiego na lata 2023-2027, który został przyjęty Uchwałą Rady Powiatu Częstochowskiego Nr LII/379/2023 z dnia 19 grudnia 2023 roku.
- celem głównym Programu jest ograniczenie skali zjawiska przemocy domowej na terenie powiatu częstochowskiego, aby go zrealizować podejmowano działania:
    - 1) profilaktyka i uwrażliwienie społeczeństwa na zjawisko przemocy domowej – w ramach realizacji tego zadania rozpowszechniano ulotki tematyczne, przeprowadzano bieżące rozmowy informacyjne.
    - 2) udzielanie wsparcia osobom dotkniętym przemocą domową.
Prowadzenie Punktu Interwencji Kryzysowej – cztery razy w miesiącu, w którym dyżury pełnią psycholog, prawnik i pracownik socjalny:
      - a) łącznie odbyły się 204 konsultacje dla 88 osób,
      - b) odbyły się także 2 spotkania grupy wsparcia dla osób doznających przemocy domowej ,
      - c) podejmowano także współpracę z policją, sądem, ops-ami, prokuraturami w celu rozpropagowania działań Programu Korekcyjno-Edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową.
4. Powiatowym Programie Korekcyjno-Edukacyjnym dla Osób Stosujących Przemoc Domową w Powiecie Częstochowskim na lata 2023 – 2027, który został przyjęty Uchwałą Rady Powiatu Częstochowskiego Nr LII/378/2023 z dnia 19 grudnia 2023 roku.
- w roku 2023 nie realizowano programu Korekcyjno – Edukacyjnego dla osób stosujących przemoc domową. Pomimo prowadzonej rekrutacji we współpracy z Gminami Powiatu, OPS-ami z terenu Powiatu i komisariatami policji, Sądem, Prokuraturą nie zebrano dostatecznej liczby uczestników.

Osoby stosujące przemoc domową – świadome tego problemu i zgłaszające gotowość do pracy nad nim, mają możliwość współpracy z psychologiem zatrudnionym w PCPR w Częstochowie

5. Programie służącym działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielanie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową w Powiecie Częstochowskim na lata 2023-2027, który został przyjęty Uchwałą Rady Powiatu Częstochowskiego Nr LII/377/2023 z dnia z dnia 19 grudnia 2023 r.

Celem głównym w/w Programu jest poprawa sytuacji bezpieczeństwa rodzin i dzieci zagrożonych zjawiskiem przemocy domowej, który realizowano poprzez:

- rozpowszechnianie ulotek tematycznych,
- bieżące rozmowy informacyjne,
- poradnictwo.

6. Powiatowym Programie psychologiczno-terapeutycznym dla osób stosujących przemoc domową na lata 2023-2025 który został przyjęty Uchwałą Rady Powiatu Częstochowskiego Nr LII/376/2023 z dnia z dnia 19 grudnia 2023 r.

7. Powiatowym Programie Działań na Rzecz Osób Niepełnosprawnych na lata 2021– 2029, przyjętym Uchwałą Rady Powiatu w Częstochowie nr XXVI/204/2021 z dnia 22 czerwca 2021 r. Celem programu jest ukierunkowanie działań samorządu powiatowego, innych instytucji i organizacji pozarządowych na ochronę osób z niepełnosprawnościami przed wykluczeniem społecznym i zwiększenie możliwości osób niepełnosprawnych do korzystania ze swoich praw i uczestnictwa w życiu społecznym i zawodowym.

Realizacja powyższych założeń odbywać się będzie poprzez działania Starostwa Powiatowego w Częstochowie, Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Częstochowie oraz innych partnerów programu w zakresie:

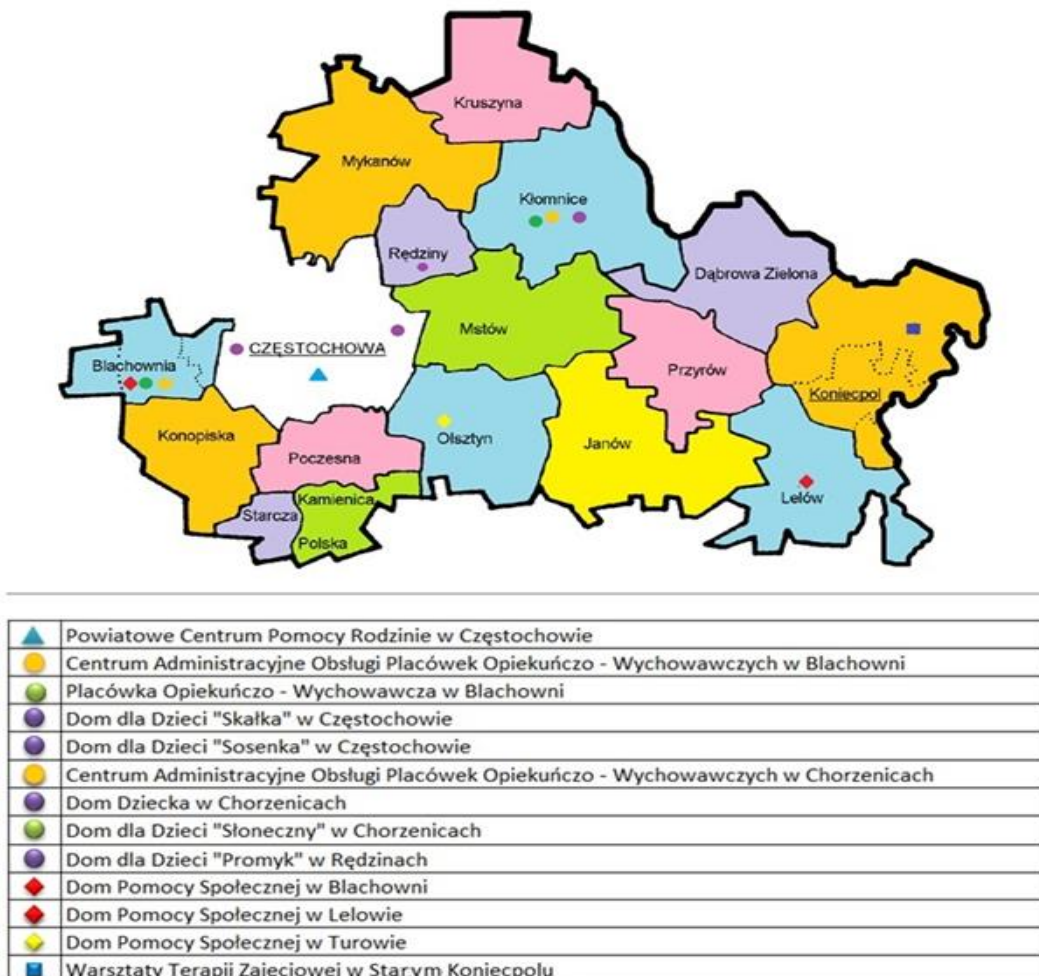
- a) rozwoju rehabilitacji społecznej i służb wspierających dla osób z różnymi rodzajami niepełnosprawności i ich rodzin,
- b) zapewnienia dostępu do środowiska fizycznego i środków transportu dostosowanych do potrzeb osób o ograniczonej mobilności,
- c) kształtowania świadomości społeczeństwa na temat osób niepełnosprawnych,
- d) zapewnienia osobom niepełnosprawnym dostępu do informacji i środków komunikacji międzyludzkiej,

- e) zapewnienia osobom niepełnosprawnym kształcenia w systemie ogólnodostępnym i specjalnym.
- f) ułatwienia dostępu do sprzętu, środków pomocniczych i technicznych, usług rehabilitacyjnych umożliwiających mobilność i komunikowanie się z otoczeniem,
- g) wzmocnienia pozycji osób niepełnosprawnych w dziedzinie zatrudnienia,
- h) wspierania szans osób niepełnosprawnych w zakresie dostępu do kultury, sportu, rekreacji i turystyki,
- i) zapewnienia środowiskowego wsparcia i pomocy na rzecz osób niepełnosprawnych.

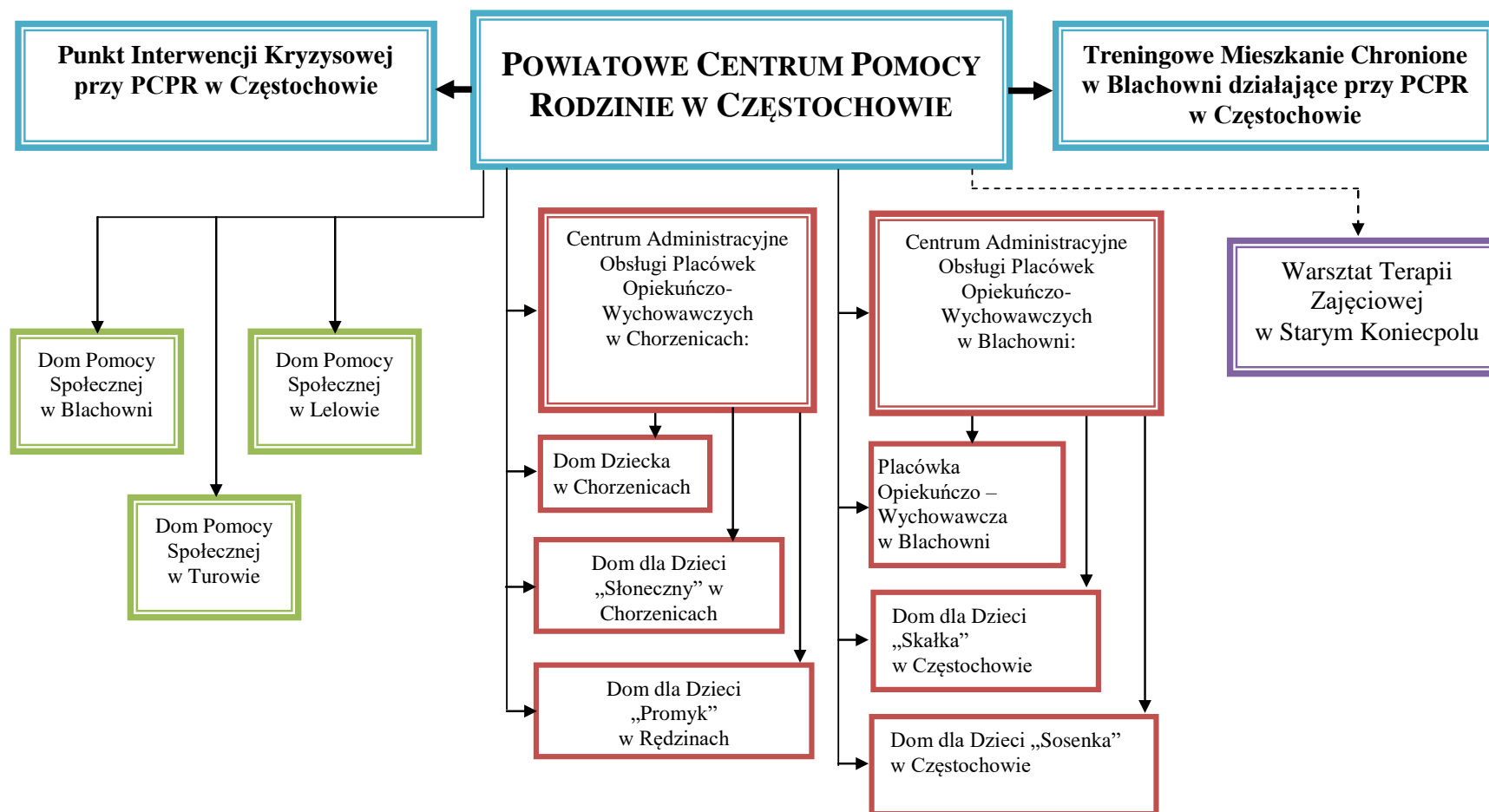
6. Polityka społeczna – funkcjonowanie powiatowych jednostek polityki społecznej

W Powiecie Częstochowskim realizacją zadań z zakresu polityki społecznej zajmują się podmioty zaprezentowane na mapie powiatu i zamieszczonym poniżej schemacie.

Rys.4. Podmioty polityki społecznej w Powiecie Częstochowskim

Rys.5. Schemat podmiotów polityki społecznej w Powiecie Częstochowskim

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Częstochowie jest jednostką organizacyjną samorządu terytorialnego, powołaną Uchwałą Nr 14/IV/99 Rady Powiatu w Częstochowie z dnia 26 stycznia 1999 r. Realizuje zadania powiatu w szczególności z zakresu pomocy społecznej, rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej, przeciwdziałania przemocy w rodzinie, rehabilitacji społecznej z środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych. PCPR w Częstochowie jednocześnie sprawuje nadzór nad 3 domami pomocy społecznej, Warsztatem Terapii Zajęciowej w Starym Koniecpolu i prowadzi 6 placówek opiekuńczo – wychowawczych oraz 2 centra administracyjne do obsługi placówek opiekuńczo- wychowawczych. W strukturach PCPR funkcjonują także:

- Punkt Interwencji Kryzysowej, który świadczy pomoc psychologa, prawnika, pracownika socjalnego m.in. dla ofiar przemocy domowej oraz osób znajdujących się w kryzysie.
- Mieszkanie Treningowe dla 3 osób opuszczających pieczę zastępczą znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej w rozumieniu przepisów o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Zgodnie z zarządzeniem Starosty Częstochowskiego Nr 31/2011 z dnia 6 października 2011 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Częstochowie pełni funkcję Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej i realizuje jego zadania.

W 2023 roku na zadania realizowane przez pracowników PCPR w Częstochowie wydatkowano: 9 686 812,04 zł.

Powiat Częstochowski prowadzi trzy domy pomocy społecznej o łącznej liczbie 315 miejsc, w tym dla osób w podeszłym wieku w DPS w Turowie oraz dwa dla osób przewlekle psychicznie chorych w Blachowni i Lelowie.

Tab.15. Domy pomocy społecznej prowadzone przez powiat częstochowski

Nazwa Domu	Liczba miejsc	Liczba osób korzystających w 2023 r.	Miesięczny koszt utrzymania mieszkańca w 2023 r.	Wykonanie budżetu za 2023 r.
Dom Pomocy Społecznej w Blachowni	158	183	5 069,56 zł	11 317 364,71 zł
Dom Pomocy Społecznej w Lelowie	100	103	4 822,46 zł	6 322 341,25zł
Dom Pomocy Społecznej w Turowie	57	66	4 850,14 zł	3 728 095,32 zł
RAZEM	315	352	x	21 367 801,28 zł

W ramach sprawowanego nadzoru przeprowadzono 7 kontroli, w tym:

- 3 kontrole sprawdzające sposób sprawowania opieki nad mieszkańcem w Domu Pomocy Społecznej w Blachowni, w Lelowie i Turowie,
- 2 kontrole doraźne w DPS w Blachowni – jedna sprawdzająca zarzuty wniesione przez mieszkankę Domu, druga sprawdzająca wskazane w piśmie Dyrektora Departamentu Pomocy i Integracji Społecznej MRiPS nieprawidłowości w funkcjonowaniu placówki,
- 1 kontrola doraźna w DPS w Lelowie sprawdzająca zarzuty wniesione przez rodzinę mieszkańca na jakość świadczonej opieki,
- 1 kontrola doraźna w DPS w Turowie mająca na celu dokonanie ustaleń w związku ze zdarzeniem, w wyniku którego wypadkowi uległ mieszkaniec, który następnie poniósł śmierć.

Ponadto w ramach nadzoru nad działalnością dps odbyły się 2 narady (04.04.2023 r., 27.07.2023 r. – w siedzibie PCPR w Częstochowie) podczas których dokonywano bieżącej analizy wykonania budżetów jednostek, trudnych zdarzeń w jednostkach, spraw bieżących oraz sytuacji epidemicznej.

Jednocześnie z dyrektorami domów pomocy społecznej w 2023 r. zorganizowano 3 zdalne narady, podczas których omawiano aktualną sytuację epidemiczną we wszystkich dps i sprawy bieżące występujące w jednostkach. W spotkaniach uczestniczyli Henryk Kasiura – Członek Zarządu Powiatu Częstochowskiego,

Gwidon Jelonek – Członek Zarządu Powiatu Częstochowskiego, Dyrektorzy i pracownicy Domów Pomocy Społecznej w Lelowie, Blachowni i Turowie oraz Dyrektor i pracownicy PCPR w Częstochowie.

W 2023 r. w PCPR rozpatrzono 66 spraw dotyczących umieszczenia w domach pomocy społecznej prowadzonych przez Powiat Częstochowski osób wymagających całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogących samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu.

Wydano 58 decyzji zmieniających wysokość odpłatności za pobyt w ww. domach pomocy społecznej, w związku ze zmianą dochodu mieszkańców skierowanych do domów przed dniem 1 stycznia 2004 roku.

Institutional foster care

Institutional foster care in the Częstochowa voivodeship consists of 6 care units: child and youth care, providing 84 children and youth with permanent or periodic family care, care and upbringing, appropriate development conditions, and preparation for independent living.

Tab.16. Institutional foster care

Nazwa instytucji	Liczba miejsc	Miesięczny koszt utrzymania dziecka w 2023 roku	Wykonanie budżetu za 2023 r.
Centrum Administracyjne Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Blachowni	x	x	1 047 773,10 zł
Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza w Blachowni	14	6 414,70 zł	747 853,27 zł
Dom dla Dzieci „Sosenka” w Częstochowie	14	6 222,67 zł	695 513,91 zł
Dom dla Dzieci „Skalka” w Częstochowie	14	6 334,85 zł	716 332,12 zł
RAZEM	42	x	3 207 472,40 zł
Centrum Administracyjne Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Chorzenicach	x	x	1 151 603,95 zł
Dom Dziecka w Chorzenicach	14	6 573,81 zł	751 096,30 zł
Dom dla Dzieci „Słoneczny” w Chorzenicach	14	6 113,90 zł	662 396,08 zł
Dom dla Dzieci „Promyk” w Rędzinach	14	6 425,23 zł	667 213,85 zł
RAZEM	42	x	3 232 310,18 zł
OGÓLEM	84	x	6 439 782,58 zł

W 2023 roku rozpatrzono 3 674 sprawy dotyczące umieszczenia małoletnich w placówkach opiekuńczo – wychowawczych prowadzonych przez Powiat (w tym 27 dotyczyło dzieci z powiatu częstochowskiego).

Wydano 23 skierowania do prowadzonych przez Powiat placówek opiekuńczo – wychowawczych (w tym 16 dla dzieci z powiatu częstochowskiego).

W ciągu roku 19 wychowanków opuściło przedmiotowe placówki powiatu częstochowskiego (w tym 10 wychowanków z powiatu częstochowskiego: 4 dzieci powróciło do rodziny biologicznej, 6 wychowanków usamodzielniało się).

W placówkach odbyły się 23 posiedzenia Stałych Zespołów ds. Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka.

Ponadto w ramach nadzoru nad działalnością centrów administracyjnych obsługi placówek opiekuńczo-wychowawczych oraz placówek opiekuńczo-wychowawczych odbyły się 2 narady (12 stycznia – w formie wideo narady i 17 lipca w siedzibie PCPR w Częstochowie) podczas których dokonywano bieżącej analizy wykonania budżetów jednostek, spraw bieżących oraz trudności wychowawczych.

W spotkaniach uczestniczyli Henryk Kasiura – Członek Zarządu Powiatu Częstochowskiego, Dyrektorzy Centrów Administracyjnych Obsługi Placówek Opiekuńczo-Wychowawczych w Chorzenicach i Blachowni, Naczelnik Wydziału Zarządzania Kryzysowego Starostwa Powiatowego w Częstochowie oraz Dyrektor i pracownicy PCPR w Częstochowie.

Rodzinna piecza zastępcza

W 2023 r. w Powiecie Częstochowskim funkcjonowało 111 rodzin zastępczych, w których przebywało 150 dzieci (nie wszystkie korzystały ze świadczeń w PCPR w Częstochowie). Poniższa tabela prezentuje rodzaje rodzin zastępczych korzystających ze świadczeń.

Tab.17.Rodziny zastępcze

Typ rodzin zastępczych	Liczba rodzin zastępczych	Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach	Kwota wypłaconych świadczeń w 2023 roku w zł.
spokrewnione	64	79	643 363,73
niezawodowe	40	57	673 919,47
zawodowe	3	8	108 817,75
powierzenie pieczy na czas toczącego się postępowania	Nie uwzględniono liczby rodzin i dzieci z uwagi na fakt, że w ciągu 2023 roku funkcjonowało łącznie 17 takich rodzin, w których przebywało 24 dzieci (jednak w trakcie trwania roku część z nich uległa przekształceniu w rodziny zastępcze, część została uchylona a jeszcze inne pełnią jednocześnie funkcję rodziny zastępczej i sprawują pieczę nad dzieckiem).		241 844,91
OGÓLEM	107	144	1 667 945,86

Rodziny zastępcze objęte były pomocą i wsparciem 3 koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, 2 starszych specjalistów pracy socjalnej, 1 pracownika socjalnego oraz 2 psychologów, główny specjalista pracy socjalnej oraz referent prowadzący merytoryczną obsługę świadczeń.

Łącznie odbyło się 1491 odwiedzin w miejscu zamieszkania 111 rodzin zastępczych. Ponadto przeprowadzono 310 rozmów telefonicznych z rodzinami zastępczymi.

Na bieżąco prowadzono współpracę w formie kontaktu osobistego, telefonicznego lub pisemnego ze środowiskiem lokalnym tj. OPS, PPPP, Komisariatami Policji, Sądami, podmiotami leczniczymi, Szkołami, Kuratorami, Placówkami Opiekuńczo – Wychowawczymi – łącznie 826 razy.

Pracownicy PCPR w 2023 r. uczestniczyli również w 23 zespołach ds. okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w 6 placówkach opiekuńczo – wychowawczych. W terminie od 13.01.2023 r. do 17.02.2023 r. odbyło się 74,5 godzinne szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej. W szkoleniu uczestniczyły 3 rodziny kandydatów do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej oraz 7 rodzin – kandydatów do pełnienia funkcji spokrewnionej rodziny zastępczej. Druga edycja szkolenia odbyła się w okresie od 09.05.2023 r. do 07.06.2023 r. W szkoleniu uczestniczyły 2 rodziny kandydatów do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej oraz 1 rodzina – kandydat do pełnienia funkcji spokrewnionej rodziny zastępczej.

Kwalifikacje na szkolenie dla kandydatów do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej otrzymało 5 rodzin, które uczestniczyły w szkoleniu dla kandydatów do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej. Po odbyciu szkolenia kwalifikacje do pełnienia funkcji niezawodowej rodziny zastępczej otrzymało 7 rodzin, w tym 2, które szkolenie odbyły w 2022 roku. W ciągu 2023 r. 1 rodzina zrezygnowała z dalszej procedury, 1 rodzina pozostała w trakcie procedury kwalifikacyjnej.

W dniu 10.10.2023 r. odbyło się szkolenie dla rodzin zastępczych pt. "Zagrożenia w internecie" w którym uczestniczyło 13 rodzin.

W dniu 08.11.2023 r. odbyło się szkolenie dla rodzin zastępczych pt. "Komunikacja z dziećmi" w którym udział wzięło 14 rodzin.

Tab.18. Liczba spraw dotyczących świadczeń z pieczy zastępczej

Nazwa świadczenia	Liczba decyzji	Łączne wydatki na świadczenia	Charakter świadczenia
Świadczenie na pokrycie kosztów utrzymania dziecka w rodzinie zastępczej oraz dodatek na pokrycie zwiększonych koszt utrzymania dziecka niepełnosprawnego	247	1 667 945,86	Obligatoryjne – zadanie własne
Dofinansowanie do wypoczynku poza miejscem zamieszkania dziecka przebywającego w rodzinie zastępczej	3	800,00	Fakultatywne – zadanie własne
Świadczenie na pokrycie niezbędnych kosztów związanych z potrzebami przyjmowanego dziecka - jednorazowo	19	26 600,00	Fakultatywne – zadanie własne
Środki finansowe na utrzymanie lokalu mieszkalnego w budynku wielorodzinnym lub domu jednorodzinnego przewidziane tylko dla zawodowych rodzin zastępczych	6	10 700,00	Fakultatywne – zadanie własne
RAZEM	275	1 706 045,86	x

Od 2021 roku realizacja rządowego programu „Dobry Start” została przekazana do realizacji przez ZUS. Do zadań PCPR w Częstochowie należy wydawanie zaświadczeń potwierdzających umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej.

W związku z możliwością otrzymywania dodatku wychowawczego, rodziny zastępcze od dnia 1 lutego 2022 roku składają wnioski o przyznanie świadczenia wychowawczego do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (z uwagi na zmianę przepisów – ustawy z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci) dołączając zaświadczenie

z Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie potwierdzające umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej.

W 2023 r. na potrzeby ubiegania się o świadczenie „Dobry Start” i dodatek wychowawczy wydano łącznie 206 zaświadczeń potwierdzających umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej:

- 169 zaświadczeń dotyczących rodzinnej pieczy zastępczej,
- 37 zaświadczeń dotyczących instytucjonalnej pieczy zastępczej.

76 pełnoletnich wychowanków rodzinnej pieczy zastępczej oraz instytucjonalnej pieczy zastępczej objęto indywidualnym programem usamodzielnienia.

Tab.19.Liczba spraw dotyczących świadczeń dla pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej

Nazwa świadczenia	Liczba decyzji		Łącznie	Łączne wydatki na świadczenia (w zł)		RAZEM (w zł)
	Rodzinna piecza	Instytucjonalna piecza		Rodzinna piecza	Instytucjonalna piecza	
Pomoc na kontynuowanie nauki	31	11	42	118 571,00	38 760,00	157 331,00
Pomoc na usamodzielnienie	9	3	12	46 510,00	21 857,00	68 367,00
Pomoc na zagospodarowanie	10	1	11	28 000,00	4 077,00	32 077,00
RAZEM	50	15	65	193 081,00	64 694,00	257 775,00

Pomoc osobom niepełnosprawnym

W 2023 r. przyznane Powiatowi Częstochowskiemu środki finansowe Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych pozwoliły na objęcie wsparciem 1 490 niepełnosprawnych mieszkańców powiatu w wymienionym w tabeli zakresie.

Tab.20. Realizacja zadań z zakresu rehabilitacji społecznej i zawodowej ze środków PFRON

Nazwa świadczenia	Liczba osób	Łączne wydatki na świadczenia
<i>Środki finansowe na zadania z zakresu rehabilitacji społecznej</i>		
Dofinansowanie uczestnictwa w turnusie rehabilitacyjnym	162	269 705,00 zł
Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych	4	82 311,12 zł
Dofinansowanie likwidacji barier technicznych	40	122 608,00 zł
Dofinansowanie likwidacji barier w komunikowaniu się	3	7 000 zł
Dofinansowanie zakupu przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych i sprzętu rehabilitacyjnego	1 117	1 484 178,00 zł
Dofinansowanie zadań z zakresu sportu, kultury, rekreacji i turystyki	134	36 672,76 zł
Dofinansowanie działalności WTZ	30	884 880 zł
<i>Środki finansowe na zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej</i>		
Finansowanie wydatków na instrumenty lub usługi rynku pracy na rzecz osób niepełnosprawnych poszukujących pracy i niepozostających w zatrudnieniu art.11	0	0 zł
RAZEM	1 490	2 887 354,88 zł

Przyznana kwota nie pozwoliła na zaspokojenie wszystkich potrzeb. Z powodu braku środków udzielono 525 odmowy na wnioski złożone przez niepełnosprawnych mieszkańców Powiatu Częstochowskiego w tym:

- 321 odmów dofinansowania uczestnictwa w turnusach rehabilitacyjnych,
- 2 odmowy dofinansowania likwidacji barier architektonicznych,
- 202 odmowy dofinansowania zaopatrzenia w środki pomocnicze i przedmioty ortopedyczne.
- 0 odmów dofinansowania likwidacji barier w komunikowaniu.
- 0 odmów dofinansowania likwidacji barier technicznych.

98 osób – uczestniczyło w pilotażowym programie „Aktywny Samorząd” uzyskując dofinansowanie ze środków PFRON w kwocie 644 027,60 zł., w tym:

Moduł I dofinansowanie sprzętu – 558 520,10 zł - 61 umów

Moduł II dofinansowanie nauki – 85 507,50 zł - 37 umów

W 2023 r. Powiat Częstochowski przystąpił do realizacji programu pn. „Program Wyrównywania Różnic Między Regionami III” uzyskując dofinansowanie dla jednego wniosku na kwotę 5 225 zł. Dotyczył on Obszaru B – złożony przez Gminę Mykanów pod nazwą „Zwiększenie dostępności architektonicznej w Szkole Podstawowej

im. Edwarda Reszke w Borownie poprzez zakup schodolazu dla uczniów mających problemy w poruszaniu się”.

W 2023 r. Powiat Częstochowski przystąpił do realizacji programu pn. „Samodzielność – Aktywność - Mobilność” W ramach programu otrzymano środki na realizację zadania w łącznej wysokości 91 422,31 zł. W 2023 r. nie złożono żadnego wniosku.

Warsztat terapii zajęciowej jest wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo placówką stwarzającą osobom niepełnosprawnym niezdolnym do podjęcia pracy możliwość rehabilitacji społecznej i zawodowej w zakresie pozyskiwania lub przywracania umiejętności niezbędnych do zatrudnienia. Uczestnikami warsztatu są osoby niepełnosprawne wobec których Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności zalecił uczestnictwo w zajęciach warsztatu. Uczestnicy Warsztatu biorą udział w zajęciach terapeutycznych w pięciu pracowniach: ceramicznej, gospodarstwa domowego, plastycznej, kroju i szycia i stolarsko – modelarskiej w dni powszednie przez 7 godzin dziennie (35 tygodniowo). Uczestnicy dowożeni są na zajęcia 2 samochodami przystosowanymi do przewozu osób niepełnosprawnych.

Tab.21.Funkcjonowanie Warsztatu Terapii Zajęciowej w Starym Koniecpolu

Liczba miejsc dla Osób Niepełnosprawnych	30
Liczba osób korzystających ze wsparcia w 2022 r.	30
Finansowanie działalności ze środków PFRON	884 880 zł
Dofinansowanie działalności ze środków Powiatu	120 000 zł
Liczba osób zatrudnionych	12
Liczba etatów	9,25

Dodatkowo 4 mieszkańców Powiatu Częstochowskiego uczestniczyło w zajęciach w Warsztacie Terapii Zajęciowej w Wojsławicach. Powiat Częstochowski finansował koszty ich uczestnictwa w łącznej kwocie 11 473 zł.

Do września funkcjonowała Powiatowa Społeczna Rada do Spraw Osób Niepełnosprawnych (V kadencja). W dniu 10.10.2023 r. powołana została kolejna Powiatowa Społeczna Rady do Spraw Osób Niepełnosprawnych na VI kadencję.

W roku 2023 odbyło się 5 posiedzeń Rady w dniach 03.03.2023 r., 15.06.2023 r. w formie wyjazdowej w siedzibie Stowarzyszenia Rodzin i Przyjaciół Osób Niepełnosprawnych „Dar Serca” w Rędzinach, 31.08.2023 r., 10.10.2023 r., 04.12.2023 r.

w formie wyjazdowej w siedzibie Klubu Samopomocy dla Osób z Zaburzeniami Psychicznymi w miejscowości Zawada, gm. Kłomnice

Pomoc obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa

Ustawa z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, nałożyła na PCPR w Częstochowie zadania związane z zapewnieniem wsparcia i nadzoru nad realizacją praw i obowiązków przez opiekunów tymczasowych w sprawowanej opiece nad małoletnimi dziećmi którzy przed przybyciem na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej byli umieszczeni w pieczy zastępczej na terytorium Ukrainy i przybyli wraz z osobą sprawującą nad nimi tę pieczę.

W 2023 r. do zadań PCPR należało:

- aktualizowanie danych o 88 małoletnich z Ukrainy przebywających na terenie powiatu częstochowskiego, do ewidencji, zwanej „ewidencją małoletnich”, która jest prowadzona przez ministra właściwego do spraw rodziny,
- składanie wniosków o przyznanie świadczeń wychowawczych 500 plus dla 57 małoletnich dzieci przebywających w Centrum Duchowości Archidiecezji Częstochowskiej „Święta Puszcza” w Olsztynie, w imieniu ich opiekunów tymczasowych,
- składanie wniosków o przyznanie świadczeń rodzinnych dla 57 małoletnich dzieci przebywających w Centrum Duchowości Archidiecezji Częstochowskiej „Święta Puszcza” w Olsztynie, w imieniu ich opiekunów tymczasowych,
- wydatkowanie środków na potrzeby dzieci z przyznanych świadczeń PCPR w Częstochowie zgodnie ze złożonymi wnioskami przekazał na rzecz uprawnionych opiekunów tymczasowych środki w dwóch formach poprzez opłacanie faktur: za usługi pralnicze i zajęcia integracyjno – rekreacyjne oraz przekazanie gotówki na zabezpieczenie bieżących potrzeb małoletnich. Łącznie PCPR w Częstochowie otrzymał dla małoletnich dzieci świadczeń na kwotę 427 948 zł, w tym 84 948 zł stanowiły świadczenia rodzinne z GOPS w Olsztynie i 343 000 zł. środki z ZUS w ramach świadczenia wychowawczego 500 plus.

7. Edukacja, kultura, sport oraz funkcjonowanie powiatowych jednostek oświatowych

Zadania związane z edukacją, kulturą, sportem i turystyką realizowane są przez Wydział Edukacji, Zdrowia, Kultury, Sportu i Promocji Powiatu Częstochowskiego, który prowadzi szkoły, placówki oświatowe, sprawy związane z rozwojem życia kulturalnego oraz upowszechnianiem różnorodnych form kultury fizycznej.

7.1. Edukacja

Zadaniem Powiatu Częstochowskiego w zakresie edukacji jest organizacja szkolnictwa na poziomie ponadpodstawowym oraz szkolnictwa specjalnego. Zadanie to jest realizowane poprzez stworzenie sieci szkół ponadpodstawowych oraz szkół specjalnych.

Szkoły i placówki prowadzone przez powiat częstochowski

Powiat Częstochowski w zakresie edukacji organizuje szkolnictwo na poziomie ponadpodstawowym oraz szkolnictwo specjalne. Zadanie to jest realizowane poprzez stworzenie sieci szkół ponadpodstawowych oraz szkół specjalnych.

Sieć szkół prowadzonych przez powiat częstochowski działa w oparciu o podstawę prawną art. 39 ust. 7 i 8 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe w sprawie ustalenia planu sieci publicznych szkół ponadpodstawowych oraz szkół specjalnych, z uwzględnieniem szkół ponadpodstawowych i specjalnych mających siedzibę na obszarze powiatu prowadzonych przez inne organy prowadzące, w taki sposób, aby umożliwić dzieciom i młodzieży zamieszkującym na obszarze powiatu lub przebywającym w podmiotach i jednostkach, realizację obowiązku szkolnego lub obowiązku nauki. W tabeli poniżej przedstawiono liczbę uczniów i oddziałów w szkołach i placówkach powiatu częstochowskiego w roku szkolnym 2023/2024.

Tab.22. Liczba uczniów i oddziałów w szkołach i placówkach powiatu częstochowskiego w roku szkolnym 2023/2024

Lp.	Nazwa Szkoły/placówki	Liczba uczniów	Liczba oddziałów (klas)
1.	Liceum Ogólnokształcące w Kamienicy Polskiej	75	5
2	Zespół Szkół w Koniecpolu	439	17
3	Zespół Szkół im. Władysława Szafera w Złotym Potoku	104	5
4	Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Bogumiłku	45	10
Razem szkoły młodzieżowe:		663	37
1.	Liceum Ogólnokształcące dla Dorosłych w Kruszyńcu	11	1
Razem szkoły dla dorosłych:		11	1
RAZEM:		674	38

Sporządzono na podstawie Systemu Informacji Oświatowej wg stanu na dzień 30.09.2023 r.

Z ogólnej liczby 663 uczniów szkół ponadpodstawowych młodzieżowych kształciło się:

43% - uczniów techników

32% - uczniów liceów

18% - uczniów branżowej szkoły I stopnia

7% ogólnej liczby uczniów szkół prowadzonych przez powiat.

Liceum Ogólnokształcące w Koniecpolu					
Oddziały	KL. I	KL. II	KL. III	KL. IV	Razem
Biologiczno-chemiczny	16	14	4	6	40
matematyczny	12	13	-	-	25
humanistyczny	21	27	12	13	73
Razem	49	54	16	19	138
Liceum Ogólnokształcące w Kamienicy Polskiej					
Biologiczno-chemiczny	6	13	4	6	29
humanistyczny	13	19	8	6	46
Razem	19	32	12	12	75
Ogółem licea	68	86	28	31	213

Tab.23. Uczniowie/ słuchacze szkół prowadzących kształcenie zawodowe

ZS im. Władysława Szafera Złoty Potok- TECHNIKUM	KL. I	KL. II	KL. III	KL. IV	KL. V	Razem
Technik żywienia i usług gastronomicznych	17	10	9	11	7	54
Technik reklam	-	9	-	11	-	20
Technik architektury krajobrazu	-	10	8	-	-	18
Technik energetyk	12	-	-	-	-	12
Razem	29	29	17	22	7	104
ZS Koniecpol - TECHNIKUM	KL. I	KL. II po podst.	KL. III	KL. IV	KL. V	Razem
Technik handlowiec	13	11	9	14	7	54
Technik żywienia i usług gastronomicznych	-	7	4	-	5	16
Technik logistyk	29	25	24	12	14	104
Technik mechatronik	9	-	-	-	-	9
Razem	51	43	37	26	26	183
Ogółem technika	80	72	54	48	33	287

ZS Koniecpol - BRANŻOWA I Stopnia	KL. I	KL. II	KL. III	Razem
Kierowca mechanik	26	30	16	72
Monter zabudowy i robót wykończeniowych w budownictwie	10	9	-	19
Kucharz	10	17	-	27
Razem	46	56	16	118
Ogółem Branżowa Szkoła I Stopnia	46	56	16	118

Działalność Poradni Psychologiczno-Pedagogicznych.

Na terenie powiatu częstochowskiego funkcjonują dwie publiczne poradnie psychologiczno-pedagogiczne: PPP-P w Częstochowie i obejmując swoją działalnością 11 gmin tj.: Mykanów, Mstów, Olsztyn, Blachownia, Kruszyna, Kłomnie, Konopiska, Poczesna, Kamienica Polska, Starcza, Rędziny oraz PPP-P w Koniecpolu swoją działalnością obejmuje 5 gmin, tj.: Dąbrowa Zielona, Janów, Koniecpol, Lelów, Przyrów. Do głównych zadań poradni należy udzielenie pomocy psychologiczno-pedagogicznej dzieciom i młodzieży w tym pomocy logopedycznej, pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu ale również udzielania pomocy rodzicom. Poradnie wydają opinie o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka, orzeczenia o potrzebie indywidualnego nauczania, orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego dla dzieci. W ramach rządowego programu „Za życiem” utworzono przy Powiatowej Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej

w Częstochowie Ośrodek Koordynacyjno-Rehabilitacyjno-Opiekuńczy realizujący specjalistyczne zajęcia w zakresie wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci. Poradnie są placówkami uprawnionymi do wydawania orzeczeń i opinii dla dzieci z autyzmem w tym z zespołem Aspergera, zamieszkałych w rejonie ich działania. Dodatkowo poradnia w Częstochowie posiada uprawnienia do wydawania orzeczeń o potrzebie kształcenia specjalnego dla dzieci z wadą wzroku i słuchu.

Szkoły i placówki niepubliczne

Zgodnie z ustawą *Prawo oświatowe* osoby prawne i fizyczne mogą zakładać szkoły i placówki niepubliczne po uzyskaniu wpisu do ewidencji prowadzonej przez jednostkę samorządu terytorialnego obowiązującą do prowadzenia odpowiedniego typu publicznych szkół i placówek. W powiecie częstochowskim funkcjonują szkoły i placówki niepubliczne posiadające uprawnienia szkoły publicznej. W tabeli przedstawiono ewidencję szkół i placówek niepublicznych w powiecie częstochowskim.

Tab.24. Ewidencja szkół i placówek niepublicznych w powiecie częstochowskim

Lp.	Typ szkoły /placówki	Liczba szkół/placówek
1.	Liceum Ogólnokształcące dla dorosłych w Kruszyńcu	1
2.	Liceum Ogólnokształcące dla dorosłych w Janowie	– na wniosek dyrektora szkoły została wykreślona z ewidencji szkół i placówek niepublicznych prowadzonych przez Starostę Częstochowskiego z dniem 1 grudnia 2022 roku
3.	TOP Education, Sobiesław Sowa - Placówka oświatowo-wychowawcza w Widzowie	1

Sporządzono na podstawie księgi ewidencyjnej szkół i placówek niepublicznych powiatu częstochowskiego

PERSONEL SZKÓŁ I PLACÓWEK OŚWIATOWYCH W ROKU SZKOLNYM 2023/2024

Stan zatrudnienia nauczycieli w roku szkolnym 2023/2024 wynika przede wszystkim z:

- liczby oddziałów
- liczby godzin zajęć obowiązkowych wynikających z planów nauczania,
- liczby uczniów nauczanych indywidualnie oraz liczby uczniów niepełnosprawnych.

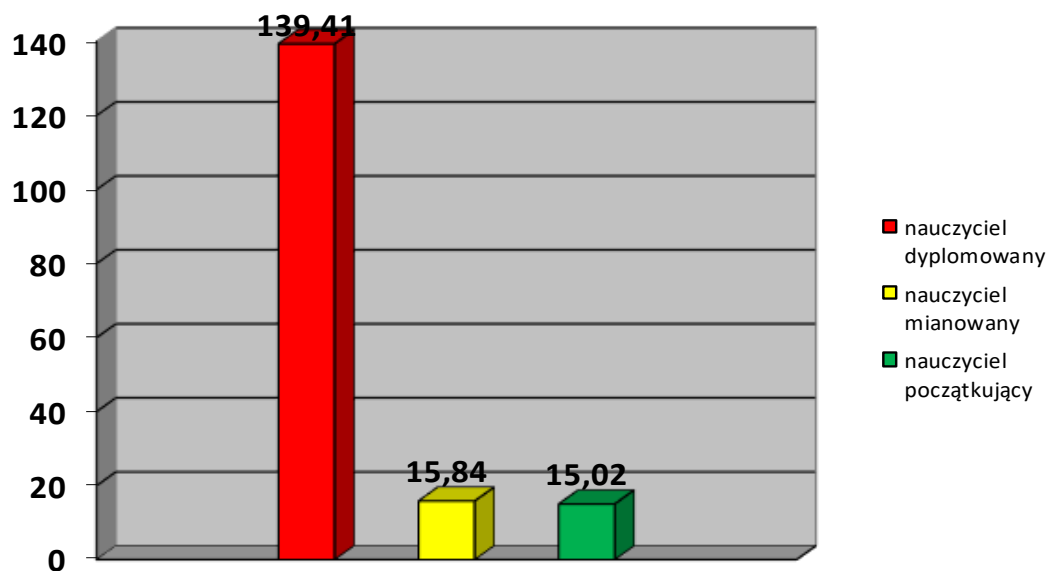
W kolejnych tabelach przedstawiono stan zatrudnienia personelu w szkołach i placówkach powiatu częstochowskiego w roku szkolnym 2023/2024.

Tab.25. Liczba etatów przeliczeniowych nauczycieli w szkołach i placówkach powiatu częstochowskiego w roku szkolnym 2023/2024 w podziale na stopnie awansu zawodowego

Jednostka	Nauczyciel dyplomowany	Nauczyciel mianowany	Nauczyciel początkujący	Razem
Liceum Ogólnokształcące w Kamienicy Polskiej	14,64	0,56	0,88	16,08
Zespół Szkół w Koniecpolu	46,45	5,17	3,22	54,84
Zespół Szkół w Złotym Potoku	21,15	1,07	5,08	27,30
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Bogumiłku	39,51	5,96	2,13	47,60
Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Częstochowie	14,07	0,00	2,15	16,22
Publiczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Koniecpolu	3,59	3,08	1,56	8,23
Ogółem:	139,41	15,84	15,02	170,27

Sporządzono na podstawie Systemu Informacji Oświatowej wg stanu na dzień 30.09.2023 r.

Wyk.5. Etaty nauczycielskie wg stopnia awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez powiat

Tab.26. Liczba nauczycieli w szkołach i placówkach powiatu częstochowskiego w roku szkolnym 2023/2024 według poziomu wykształcenia

Jednostka oświatowa	Poziom wykształcenia			Razem
	Stopień naukowy doktora lub doktora habilitowanego, tytuł zawodowy magister z przygotowaniem pedagogicznym	Tytuł zawodowy magister bez przygotowania pedagogicznego, tytuł zawodowy licencjata	Tytuł zawodowy licencjata (inżyniera) bez przygotowania pedagogicznego, dyplom ukończenia kolegium	
Liceum Ogólnokształcące w Kamienicy Polskiej	32	-	-	32
Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Częstochowie	17	-	-	17
Publiczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Koniecpolu	11	-	-	11
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Bogumiłku	37	2	-	39
Zespół Szkół w Koniecpolu	47	1	1	49
Zespół Szkół im w Złotym Potoku	24			24
RAZEM:	168	3	1	172

Sporządzono na podstawie Systemu Informacji Oświatowej wg stanu na dzień 30.09.2023 roku

Tab.27. Liczba etatów pracowników administracji i obsługi w szkołach i placówkach powiatu częstochowskiego w roku szkolnym 2023/2024

Jednostka oświatowa	Wymiar zatrudnienia		
	Niepelnozatrudniony	Pełnozatrudniony	Razem
Liceum Ogólnokształcące w Kamienicy Polskiej	2,75	0,00	2,75
Powiatowa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Częstochowie	0,25	2,00	2,25
Publiczna Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Koniecpolu	1,00	1,00	2,00
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Bogumiłku	3,00	14,00	17,00
Zespół Szkół Ponadgimnazjalnych w Koniecpolu	5,00	8,00	13,00
Zespół Szkół w Złotym Potoku	3,25	11,00	14,25
Razem	15,25	36,00	51,25

Sporządzono na podstawie Systemu Informacji Oświatowej wg stanu na dzień 30.09.2023 roku.

Zdj.1.Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy im. Jana Brzechwy w Bogumiłku.

STYPENDIA I NAGRODY DLA UCZNIÓW :

Stypendia Starosty Częstochowskiego w ramach „Lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych uczniów szkół prowadzonych przez powiat częstochowski”:

W 2023 r. stypendium wypłacono 63 uczniom w łącznej kwocie 46 800 zł dla:

- 3 uczniów z Liceum Ogólnokształcącego w Kamienicy Polskiej,
- 53 uczniów z Zespołu Szkół w Koniecpolu,
- 9 uczniów z Zespołu Szkół im. Władysława Szafera w Złotym Potoku.

Nagrody Starosty Częstochowskiego w ramach „Lokalnego programu wspierania edukacji uzdolnionych dzieci i młodzieży” zamieszkałych na terenie powiatu częstochowskiego.

W 2023 r. nagrody wypłacono 27 uczniom po 1 500 zł na jednego ucznia w łącznej kwocie 40 500 zł. Nagrody otrzymali uczniowie z gmin:

- Kłomnice,
- Konopiska,
- Dąbrowa Zielona,
- Janów,
- Koniecpol,
- Poczesna,
- Mykanów,
- Mstów,

- Przyrów,
- Rędziny.

Zdj.2. Laureaci Nagrody Starosty Częstochowskiego za rok szkolny 2022/2023

Zdj.3. Laureaci Nagrody Starosty Częstochowskiego za rok szkolny 2022/2023

7.2. Kultura i promocja

W ramach zadań kulturalnych Powiat Częstochowski podejmuje działania zapewniające rozwój twórczości artystycznej, współdziała z instytucjami kultury funkcjonującymi na terenie powiatu, miasta Częstochowy oraz z Regionalnym Ośrodkiem Kultury w Częstochowie w zakresie organizowania imprez kulturalnych. Ponadto realizuje wykonywanie zadań instruktażowych i pomocy metodycznej bibliotekom publicznym na terenie powiatu częstochowskiego oraz organizuje doskonalenie zawodowe dla pracowników merytorycznych tych bibliotek za pośrednictwem Biblioteki Publicznej im. Władysława Biegańskiego w Częstochowie. W 2023 r. ufundowano nagrody i wsparło organizacyjnie 70 imprez kulturalnych, z tego 20 muzycznych, 18 plastycznych, 3 taneczne, 20 literacko – recytatorskich, 4 fotograficzne, 2 ortograficzne i 3 historyczne.

Realizacja najważniejszych inicjatyw kulturalnych w 2023 r. w powiecie częstochowskim:

1. Imprezy własne:

- a) Uroczystość Wręczenia Statuetek Starosty Częstochowskiego „Za zasługi dla powiatu”
- b) Powiatowy Konkurs Literacko-Plastyczny „Projektuję okładkę książki”
- c) IV Powiatowy Przegląd Zespołów Folklorystycznych
- d) V Przegląd Dziecięcych i Młodzieżowych Zespołów Tanecznych Powiatu Częstochowskiego.

2. Imprezy współorganizowanie (z Regionalnym Ośrodkiem Kultury w Częstochowie i Gminnymi Ośrodkami Kultury oraz innymi instytucjami):

- a) o zasięgu międzynarodowym:
  - XXVI Międzynarodowy Konkurs Cyfrowej Fotokreacji „Cyberfoto 2023” w Częstochowie
  - Festiwal Kultury Polskiej i Żydowskiej „XX Święto Ciulimu-Czulentu” w Lelowie
  - Międzynarodowy Konkurs Plastyczno-Fotograficzny „Ars Astronomica” w Częstochowie
- b) o zasięgu ogólnopolskim:
  - 44. Ogólnopolski Konkurs Poetycki im. H. Poświatowskiej w Częstochowie
  - IX Festiwal Muzyki Organowej i Kameralnej SOLA MUSICA w Częstochowie

- VII Ogólnopolski Festiwal Kapel Piosenki Podwórkowej w Blachowni
  - XIX Jurajska Jesień Poetycka w Złotym Potoku, gm. Janów
  - Ogólnopolski Konkurs Literacki „Zainspirowani twórczością Marii Konopnickiej” w Koninie, gm. Rędziny
  - VI Ogólnopolski Konkurs Wokalny „Wiosna z przebojami” w Koniecpolu
  - Ogólnopolski Turniej Tańca Towarzyskiego „Z pasji do tańca” w Rędzinach
  - V Festiwal Kabaretowy „Kaba-Rado 2023” w Radostkowie, gm. Mykanów
- c) o zasięgu wojewódzkim:
- XXVII Wojewódzki Konkurs Plastyczny „Moi przyjaciele” w Częstochowie
  - XXVII Wojewódzki Konkurs Plastyczny „Papierowy Świat” w Dąbrowie Zielonej
  - Wojewódzki Konkurs Literacki „Świąteczne spotkanie” w Rędzinach
  - XVIII Wojewódzki Konkurs Plastyczny „Świat malowany plasteliną” w Rędzinach
  - XXI Wojewódzki Konkurs Plastyczny „Architektura mojego krajobrazu” w Poczesnej
- d) o zasięgu regionalnym:
- XXVIII Regionalny Konkurs „Palma, Pisanka, Marzanna” w Dąbrowie Zielonej
  - XXIII Regionalny Konkurs Recytatorski „Chrońmy Ziemię” w Brzyszowie (gm. Mstów)
  - XXI Regionalny Konkurs na Tradycyjne Ozdoby Bibułkowe „Kwiaty” w Olsztynie
  - Regionalny Festiwal Piosenki Pogodnej w Kłomnicach
  - Regionalny Festiwal Piosenki Żołnierskiej i Marszowej „Równy krok” w Kłomnicach
- e) o zasięgu powiatowym.:
- XIX Powiatowy Przegląd Kolęd i Pastorałek w Aleksandrii, gm. Konopiska
  - XI Konkurs Fotograficzny „Mój przyjaciel zwierz” w Janowie
  - X Festiwal Artystyczny dla dzieci i młodzieży Gminy Lelów oraz Gmin Sąsiadujących

- V Powiatowy Konkurs Przyrodniczo-Recytatorski „Przyroda uczy najpiękniej” w Częstochowie
- XIII Konkurs Recytatorski „Poetyckie Krajobrazy” w Częstochowie
- Konkurs Bożonarodzeniowy „Anioły z masy solnej i Pierniki Bożonarodzeniowe” w Kłomnicach
- Przegląd Zespołów Folklorystycznych w Skrajnicy, gm.Olsztyn
- III Przegląd Twórczości Artystycznej Seniorów w Poczesnej
- Międzypowiatowy Konkurs Plastyczny „Anioł” w Konopiskach
- Powiatowy Konkurs Recytatorski „Poeci Regionu Częstochowskiego” w Starczy
- Powiatowy Konkurs Poezji Śpiewanej i Recytowanej w Starym Cykarzewie, gm.Mykanów
- Powiatowy Konkurs Piosenki w Języku Angielskim w Kłomnicach
- XXII Powiatowy Konkurs Plastyczny „Tradycyjne ozdoby choinkowe” w Poczesnej
- V Powiatowy Konkurs Ortograficzny „Mistrz Ortografii” w Garnku, gm.Kłomnice
- III Powiatowy Konkurs Plastyczny „Wiosenny bukiet” w Brzyszwie, gm.Mstów
- Powiatowy Konkurs Plastyczny „Portret Pani Jesieni” w Rzerzęcicach, gm.Kłomnice
- III Powiatowy Konkurs Plastyczny „Bożonarodzeniowy Anioł z masy solnej” w Przyrowie
- X Powiatowy Festiwal Kolęd i Pastorałek w Dąbrowie Zielonej
- II Powiatowy Konkurs Plastyczny „Bukiet dla mamy” w Lusławicach, gm.Janów
- Koncert Bożonarodzeniowy w Kamienicy Polskiej

3. Dofinansowano:

- kwotą 1 000 zł druk katalogu na wystawę 48. Ogólnopolskiego Pleneru Malarskiego „Jurajska jesień” realizowanego przez Związek Polskich Artystów Plastyków Oddział w Częstochowie
- kwotą 1 500 zł publikację „Ziemia Częstochowska” realizowaną przez Częstochowskie Towarzystwo Naukowe w Częstochowie

Zdj.4. Rozdanie nagród laureatom VII edycji konkursu „Cztery Pory Roku Oczami Dziecka”, listopad 2023 r.

Zdj.5. Plakat konkursowy „Opowieść Wigilijna” – zwycięskie opowiadanie zostało opublikowane w grudniowych „Więściach Powiatowych”

Zdj.6. Komisja oceniająca prace konkursowe „Cztery Pory Roku Oczami Dziecka”

Zdj.7.VI Powiatowy Przegląd Orkiestr Dętych, Koniecpol 24 września 2023 r.

Zdj.8.Dożynki Wojewódzkie, Rudnik Wielki 27 sierpnia 2023 r.

Zdj.9.Powiatowy Festiwal Żniwny, 12 sierpnia 2023 r.

- XIV Konkurs Fotograficzny „Piękno Ziemi Częstochowskiej”
- VII Konkurs Plastyczny „Cztery pory roku oczami dziecka”
współorganizowany z Gminnym Centrum Kultury w Kłomnicach
- Konkurs plastyczny „Świąteczna Kartka od Starosty”
- Konkurs Poetycki „Wiosenne rymowanie”
- Konkurs literacki „Opowieść Wigilijna”
- VI Powiatowy Festiwal Żniwny w Lubojnie (gm. Mykanów)
- Wojewódzkie Dożynki w Rudniku Wielkim
- VI Powiatowy Przegląd Orkiestr Dętych w Koniecpolu
- Statuetki Starosty „Za zasługi dla Powiatu”
- Scalenkowy Powiatowy Rajd Rowerowy w gminie Kłomnice
- Scalenkowy Powiatowy Rajd Rowerowy w gminie Mykanów, 10.09.2023 r.

Zdj.10.Statuetki starosty „Za zasługi dla powiatu”, 18 lutego 2023 r.

*Zdj.11.Spartakiada Sportowa gmin powiatu częstochowskiego,
Koniecpol, 17 czerwca 2023 r.*

7.3. Sport i Turystyka

W ramach sportu i turystyki powiat podejmuje działania zapewniające rozwój kultury fizycznej, sportu i turystyki. Prowadzi i nadzoruje kluby sportowe wpisane

do ewidencji starosty (wydawanie decyzji o wpisie i wykreśleniu klubów z ewidencji, zmianach statutu i aktualizacji danych). Współdziała z organizacjami pozarządowymi i instytucjami sportowymi, które funkcjonują na terenie powiatu oraz miasta Częstochowy w zakresie organizowania wydarzeń sportowych i turystycznych. W tabelach poniżej przedstawiono zadania realizowane w 2023 r.

Tab.28. Wydarzenia współorganizowane przez Starostwo Powiatowe w Częstochowie w zakresie kultury fizycznej 2023 r.

Lp.	Nazwa wydarzenia	Termin i miejsce	Zasięg ¹	Organizator (współorganizator)
MIASTO I GMINA BLACHOWNIA				
1.	III Memoriał Sebastiana Cierpiąła	Sierpień Blachownia	P	Uczniowski Klub Sportowy „Gimnazjum”
2.	Międzypowiatowy Turniej Singli Siatkarskich Dziewcząt	Maj Blachownia	P	Uczniowski Klub Sportowy „Gimnazjum”
3.	XVII Ogólnopolski Turniej Piłki nożnej Orlik Cup 2023	Wrzesień Blachownia	O	UKS Orlik Blachownia
4.	XIV Ogólnopolski Turniej Piłki Nożnej Halowej Blachownia Cup 2023	Grudzień Blachownia	O	UKS Orlik Blachownia
5.	XIV Ogólnopolski Turniej piłki nożnej halowej Blachownia Cup 2023	Grudzień Blachownia	O	UKS Orlik Blachownia
GMINA DĄBROWA ZIELONA				
<i>Brak zgłoszeń wydarzeń sportowych</i>				
GMINA JANÓW				
1.	Pustynna Ośmiornica XIII Jurajski Puchar Nordic Walking	Maj Pabianice	O	KABEX LKS Podkowa
2.	Jurajski Puchar Nordic Walking	Wrzesień Złoty Potok	O	KABEX LKS Podkowa
3.	Otwarte Mistrzostwa Powiatu w Nordic Walking	Wrzesień Złoty Potok	O	j. w.
4.	Powiatowy Turniej Piłki Nożnej dla szkół podstawowych	Maj Złoty Potok	P	SOKiS Janów
5.	Turniej Taekwon-do Dragon Cup 2023	Grudzień Janów	W	Klub Sportowy Dragon

Lp.	Nazwa wydarzenia	Termin i miejsce	Zasięg ¹	Organizator (współorganizator)
GMINA KAMIENICA POLSKA				
1.	II Powiatowy Turniej Piłki Ręcznej Chłopców Puchar Starosty Częstochowskiego	Listopad Kamienica Polska	P	Szkoła Podstawowa
2.	XVIII Powiatowy Turniej Piłki Nożnej 6-osobowej o Puchar Starosty Częstochowskiego	Październik Kamienica Polska	P	Szkoła Podstawowa
3.	XVII Powiatowy Turniej Gier i Zabaw o Puchar Starosty Częstochowskiego dla dzieci klas III i młodszych	Kwiecień Kamienica Polska	R	j.w
4.	XXV Powiatowy Turniej Minikoszykówki Sz. P. Dziew. Z okazji 105 rocznicy odzyskania Niepodległości, o Puchar Starosty Częstochowskiego	Listopad Kamienica Polska	R	j.w
6.	XXVIII Turniej Koszykówki Sz.P. Dziew.z okazji 105 rocznicy odzyskania Niepodległości, o Puchar Starosty Częstochowskiego	Listopad Kamienica Polska	R	j.w
7.	Turniej szachowy	Maj Kamienica Polska	O	GOKSiR Kamienica Polska
GMINA KŁOMNICE				
1.	V Powiatowy Bieg po Zdrowie w Garnku dla dzieci i młodzieży	Październik Garnek	P	UKS Akademia Sportu w Garnku
2.	Turniej Piłki Nożnej	Sierpień Garnek	R	UKS Akademia Sportu w Garnku
3.	Turniej strzelecki – memoriał im. mjra J. Wrzoska	Październik Kłomnice	R	Szkoła Podstawowa
4.	Biegi przełajowe	Czerwiec Chorzenice	P	Szkoła Podstawowa
5.	II Powiatowy Turniej Karate	Maj Garnek	P	Akademia Sportu Walki i Sprawności

Lp.	Nazwa wydarzenia	Termin i miejsce	Zasięg ¹	Organizator (współorganizator)
GMINA KONIECPOL				
1.	Turniej Szachowy	Grudzień Koniecpol	W	Miasto i Gmina Koniecpol
2.	Koniecpolski Turniej Integrycyjny w Piłce Siatkowej Konstytucji	Kwiecień Koniecpol	P	j. w.
3.	Koniecpolski Bieg Przelajowy z Okazji Rocznicy Uchwalenia Konstytucji	Maj Koniecpol	O	j. w
4.	Turniej Piłki Siatkowej z Okazji Rocznicy Uchwalenia Konstytucji	Maj Koniecpol	O	j. w
5.	Turniej Piłki Plażowej o Puchar Starosty Częstochowskiego	Czerwiec Koniecpol	O	Miasto i Gmina Koniecpol
6.	Turniej Piłki Plażowej o Błękitną Wstęgę Pilicy	Maj Koniecpol	O	j. w
7.	Memoriał Adolfa Ślusarczyka e Tenisie Stołowym	Grudzień Koniecpol	O	j. w
8.	Koniecpolski Bieg Niepodległościowy	Listopad Koniecpol	W	j. w
9.	Turniej Piłki siatkowej im W. Nowaka	Październik Koniecpol	O	Dom Kultury w Koniecpolu
10.	Mikołajkowy turniej halowej piłki nożnej	Grudzień Koniecpol	O	Miasto i Gmina Koniecpol
11.	Halowy Turniej Piłki Nożnej Ochotniczych Straży Pożarnych o Puchar Starosty Częstochowskiego	Grudzień Koniecpol	R	j.w
GMINA KONOPISKA				
1.	Międzynarodowy Turniej BOCCI Prometheus-CUP Eliminacje do Mistrzostw Polski 2023	Maj Konopiska	M	Stowarzyszenie ONIRiP Prometeus
2.	Dziecięcy Memoriał Ireny Szewińskiej	Czerwiec Konopiska	M	GCKiS w Konopiskach
3.	Mistrzostwa Polski Młodzików w szermierce	Czerwiec Konopiska	P	Zespół Szkolno- Przedszkolny w Hutkach
GMINA KRUSZYNA				
1.	Memoriał Bogdana Tylikowskiego Mistrzostwa Regionalne w Piłce Nożnej Chłopców U12	Maj Widzów	R	SP w Widzowie

Lp.	Nazwa wydarzenia	Termin i miejsce	Zasięg ¹	Organizator (współorganizator)
2.	Memoriał Bogdana Tylikowskiego Mistrzostwa Regionalne w Piłce Ręcznej Dziewcząt Szkół Podstawowych	Maj Widzów	R	j. w
3.	Memoriał Bogdana Tylikowskiego Mistrzostwa Regionalne w Piłce Nożnej Chłopców Szkół Podstawowych U15	Kwiecień Widzów	R	j.w
4.	Memoriał Bogdana Tylikowskiego Mistrzostwa Regionalne w Piłce Ręcznej Dziewcząt Szkół Podstawowych U15	Kwiecień Widzów	R	j.w
GMINA LEŁÓW				
1.	Turniej Piłki Ręcznej o Puchar Starosty Dziewcząt i Chłopców	Październik Lełów	P	LKS Lełowa
2.	Powiatowy Turniej Piłki Nożnej Juniorzy o Puchar Starosty Częstochowskiego	Grudzień Lełów	P	j.w
3.	Bieg Pamięci Września 1939 r.	Wrzesień Lełów	P	GOK Lełów
GMINA MYKANÓW				
1.	Piknik Rodzinny na Boisku Sportowym – mecze pokazowe dzieci z okazji dnia dziecka	Czerwiec Mykanów	P	LKS Grom Cykarzew
2.	Turniej Drużyn Młodzieżowych o Puchar Starosty Czestochowskiego	Wrzesień Mykanów	P	LKS Grom Cykarzew
GMINA OLSZTYN				
1.	IV Jurajskie Zawody Balonowe Balonowy Puchar Polski Balonowe Mistrzostwa polski Kobiet	Lipiec Olsztyn, Janów	M	Urząd Gminy
2.	Marszobieg Bieg Ekstremalny Jura Tor Tura	Czerwiec Olsztyn	O	j.w
3.	XXIV Ogólnopolski Jurajski Turniej Szachów Szybkich P-15	Lipiec Olsztyn	O	
4.	Indywidualne Mistrzostwa Polski w Badmintona	Czerwiec Olsztyn	O	ULKS Lotka
GMINA POCZESNA				
1.	Finał XIII Jurajskiego Pucharu w Nordic Walking	Wrzesień Poczesna	O	Urząd Gminy

Lp.	Nazwa wydarzenia	Termin i miejsce	Zasięg ¹	Organizator (współorganizator)
GMINA PRZYRÓW				
1.	XVII Turniej Halowej Piłki Nożnej Dzień Lokacji Przyrowa	Marzec Przyrów	P	Zespół S-P
2.	XXII Bieg Przełajowy Pro Memoria	Czerwiec Przyrów	P	j.w
3.	XII Jurajski Puchar w Nordic Walking	Maj Przyrów	O	GOK Przyrów
4.	XII Powiatowy Turniej Piłki Ręcznej o Puchar Starosty Częstochowskiego	Grudzień Przyrów	P	j.w
5.	IV Powiatowy Turniej Halowej Piłki Nożnej	Marzec Przyrów	P	j.w
GMINA RĘDZINY				
1.	Indywidualne Mistrzostwa Polski w Mini Żużlu	Maj Kamieniołom Lipówka	O	UKS SPEEDWAY Rędziny
2.	Drużynowe Mistrzostwa Polski	Lipiec Kamieniołom Lipówka	O	UKS SPEEDWAY Rędziny
3.	Bieg Pamięci Karola Łackiego	Październik Rędziny	P	SP im. Marii Konopnickiej Konin
4.	Marszobieb	Wrzesień Rędziny	P	Gmina Rędziny
GMINA STARCZA				
1.	Powiatowe Biegi Pokoju i Młodości o puchar Wójta pod Patronatem Starosty Częstochowskiego	Maj Starcza	P	Szkoła Podstawowa
2.	Zimowy Turniej Halowej Piłki Nożnej O Puchar Dyrektora Szkoły	Grudzień Starcza	P	j.w
SPECJALNY OŚRODEK SZKOLNO – WYCHOWAWCZY W BOGUMIŁKU				
1.	V Śląski Dzień Treningowy Nordic Walking Bogumiłek	maj	W	Klub Olimpiad Specjalnych

Lp.	Nazwa wydarzenia	Termin i miejsce	Zasięg ¹	Organizator (współorganizator)
2.	XXI Powiatowa Olimpiada Razem 2023 organizowane przez Gol Start	wrzesień	P	Specjalny Ośrodek Szkolno-wychowawczy
REGIONALNA RADA POLSKIEGO KOMITETU OLIMPIJSKIEGO W CZĘSTOCHOWIE				
1.	Regionalna Inauguracja Dni Olimpijczyka	Czerwiec Konopiska	R	RR PKOl
2.	VII Memoriał im. mjr. J. Wrzoska w strzelaniu pneumatycznym	Październik Kłomnice	O	j. w.
3.	IV Dziecięcy Memoriał Ireny Szewińskiej	Czerwiec Konopiska	W	j.w
4.	Regionalny Konkurs Wiedzy Na Olimpijskim Szlaku	Listopad Częstochowa	P	j.w
5.	Impreza Sportowo-rekreacyjna Gwiazdka na Sportowo	Grudzień Częstochowa	M	j.w
6.	65 Plebiscyt na Najlepszego Sportowca Trenera i działacza	Luty Częstochowa	P	j.w
KLUB SPORTOWY „START” W CZĘSTOCHOWIE				
1.	XXIV Międzynarodowy Turniej Bokserski	Wrzesień Częstochowa	M	KS START
LUDOWY KLUB SPORTOWY „GOL-START” W CZĘSTOCHOWIE				
1.	Olimpiada Razem 2023 Miting Lekkoatletyczny	Wrzesień Częstochowa	P	LKS GOL-START
2.	Ogólnopolski Integracyjny Turniej Szachowy z okazji Konstytucji 3 maja	Maj Częstochowa	O	LKS GOL-START
3.	Olimpiada Razem 2023 GP Polski w Pływaniu i Turniej Szachowy	Wrzesień Częstochowa	O	LKS GOL-START
4.	Świąteczny Integracyjny Turniej Szachów Szybkich o Puchar Starosty	Grudzień Częstochowa	O	j. w
5.	Międzynarodowy Turniej Szachowy z okazji Dnia Niepodległości	Listopad Częstochowa	M	j.w
6.	Ogólnopolski Integracyjny Turniej Szachowy	Marzec Częstochowa	P	j.w
ZARZĄD POWIATOWY ZWIĄZKU MŁODZIEŻY WIEJSKIEJ W CZĘSTOCHOWIE				
1.	Spartakiada Związku Młodzieży Wiejskiej	Sierpień Rędziny	W	ZMW
2.	III Memoriał Romana Popendy	Grudzień Stary Kocin	P	ZMW
3.	II Bieg Przelajowy Lemańska Gonitwa	Sierpień	R	j.w

Lp.	Nazwa wydarzenia	Termin i miejsce	Zasięg ¹	Organizator (współorganizator)
4.	Bieg Batalionów Chłopskich	Sierpień	R	j.w
WLKS „KMICIC” W CZĘSTOCHOWIE				
1.	XI Grand Prix Kmicica w Aquathlonie	Wrzesień Konopiska	W	WLKS Kmicic
2.	Mistrzostwa Polski Młodzików w Siermierce	Czerwiec Częstochowa	O	WLKS Kmicic
AMATORSKA LIGA TENISA STOŁOWEGO (ALTS) W CZĘSTOCHOWIE				
1.	Udział reprezentacji drużyny Powiat Częstochowski ALTS Poczesna w rozgrywkach Pucharu Europy TT Inter CUP w tenisie stołowym w fazie grupowej	Wrzesień	M	ALTS
2.	Mistrzostwa Polski Amatorów w tenisie stołowym	Październik	O	j.w
Otwarcie obiektów, jubileusze klubów				
Dodatkowe wsparcie (poza harmonogramowe) przez Zarząd Powiatu				
1.	Ogólnopolska Olimpiada Młodzieży w Kolarstwie Szosowym	Lipiec Mstów	O	Klub Kolejarz Jura
2.	Otwarcie zaplecza sportowego, mecz piłki nożnej	Sierpień Mykanów	R	Płomień Czarny Las
3.	70 lecie LZS	Sierpień Mykanów	P	LZS
4.	Bieg Charytatywny Dla Kacpra	Grudzień Kłomnice	O	Radny Powiatowy
5.	Mrówka Cup 2023	Sierpień Garnek	P	UKA Akademia
WYDARZENIA WŁASNE				
1.	V Spartakiada Gmin Powiatu Częstochowskiego	Maj Poczesna	P	LZS, Starostwo Powiatowe
2.	Podsumowanie współzawodnictwa sportowego w 2023 r.	Grudzień Częstochowa	P	LZS, Starostwo Powiatowe
3.	Zasady Bezpieczeństwa Jazdy Rowerem	Marzec, Kwiecień, Maj Mykanów, Kłomnice, Konopiska, Rędziny	P	Starostwo Powiatowe

¹⁾ Zasięg: M – Międzynarodowy, O – Ogólnopolski, W – Wojewódzki, R – Regionalny, P – Powiatowy.

Tab.29. Wydarzenia współorganizowane przez Starostwo Powiatowe w Częstochowie w zakresie turystyki 2023 r.

Lp.	Nazwa wydarzenia	Termin i miejsce	Zasięg ¹⁾	Organizator (współorganizator)
REGIONALNY ODDZIAŁ PTTK W CZĘSTOCHOWIE				
1.	Renowacja szlaków turystycznych na terenie powiatu częstochowskiego (szlaki piesze i rowerowe)	Lipiec Teren pow. częstochowskiego	P	RO PTTK
2.	Rajd Parasolowy	Listopad Witkowice	P	j.w
POLSKIE TOWARZYSTWO SCHRONISK MŁODZIEŻOWYCH ZARZĄD O/W CZĘSTOCHOWIE				
1.	Jurajskie Marsze na Orientacje	Maj Błachownia	P	Zarząd oddziału Częstochowskiego PTSM
2.	Mini Rajd Przedszkolaków	Czerwiec Błachownia	P	j.w
3.	Zlot Szkolnych Kół PTSM	Wrzesień Pawelki	P	j.w
ZESPÓŁ SZKÓŁ W PRZYROWIE				
1.	Ogólnopolski Rajd „Śladami Rosiczki po Parku Krajobrazowym Stawki”	Maj Rezerwat Stawki	O	Zespół Szkolno-Przedszkolny w Przyrowie
2.	Ogólnopolski Rajd Rowerowy Szlaki Krwi i Chwały	Październik Mełchów	O	j.w
URZĄD GMINY W RĘDZINACH				
1.	Rajd Rowerowy	Czerwiec Rędziny	P	Gmina Rędziny
LUKS „ORLE GNIAZDO” W ŻŁOTYM POTOKU				
<i>Zaplanowana 1 impreza nie odbyła się ze względu na brak uczestników</i>				
ZP ZMW W CZ-WIE				
1.	IX Rajd Rowerowy po Ziemi Kocińskiej	Wrzesień Stary Kocin	P	ZMW Stary Kocin
POLSKI ZWIĄZEK NIEWIDOMYCH (PZN) KOŁO ZIEMSKIE				
1.	Wyjazd szkoleniowo-turystyczny członków i opiekunów PZN powiatu częstochowskiego	Wrzesień Kotlina Kłodzka	P	PZN Koło Ziemskie w Częstochowie

Lp.	Nazwa wydarzenia	Termin i miejsce	Zasięg ¹⁾	Organizator (współorganizator)
2.	Wyjazd szkoleniowo-turystyczny członków i opiekunów PZN powiatu częstochowskiego	Czerwiec Wrocław	P	j.w
3.	Wyjazd szkoleniowo-turystyczny członków i opiekunów PZN powiatu częstochowskiego	Sierpień Ciężkowice	P	j.w
KOMENDA HUFCA ZHP W CZ-WIE				
1.	Rajd Rowerowy	Kamienica Polska	P	GOKSiR

¹⁾Zasięg: M – Międzynarodowy, O – Ogólnopolski, W – Wojewódzki, R – Regionalny, P – Powiatowy.

W grudniu 2023 roku odbyło się podsumowanie działalności sportowej Powiatowego Zrzeszenia LZS za 2023 rok. Wręczono wyróżniającym się młodym sportowcom puchary, statuetki i upominki dla 95 zawodników, 20 trenerów, 20 działaczy i animatorów sportu, 8 nauczycieli wychowania fizycznego, którzy uzyskali znaczące osiągnięcia indywidualne lub zespołowe na szczeblu powiatowym, regionalnym, wojewódzkim lub wyższym.

8.Ochrona zdrowia

W ramach zadań promocji i ochrony zdrowia w powiecie podejmowane są działania mające na celu poprawę sytuacji zdrowotnej mieszkańców. Zadania związane ze zdrowiem realizowane są przez Wydział Edukacji, Zdrowia, Kultury, Sportu i Promocji Powiatu Częstochowskiego. W 2023 roku realizowano następujące działania:

1. Bieżąca współpraca ze Szpitalem im. Rudolfa Weigla w Blachowni. Szpital im. Rudolfa Weigla w Blachowni został wydzierżawiony przez Spółkę Scanmed S.C. z siedzibą w Warszawie. Do powiatu częstochowskiego należą grunty i budynki szpitala.

Zdj.12.Szpital im. Rudolfa Weigla w Blachowni

Działalność poszczególnych komórek organizacyjnych Szpitala im. Rudolfa Weigla w Blachowni w 2023 r.

Izba Przyjęć

- 4750 udzielonych świadczeń ambulatoryjnych w ramach porady w Izbie Przyjęć w 2023 r.

W 2023 r. łącznie w oddziałach Szpitala hospitalizowano 6252 pacjentów :

Oddział Chirurgii Ogólnej - 27 łóżek

- 1920 hospitalizowanych pacjentów (leczonych z ruchem chorych).

W okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. rozliczono w zakresie „chirurgia ogólna ” 106 pacjentów z rozpoznaniem onkologicznym.

Oddział Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej - 19 łóżek

- 1009 hospitalizowanych pacjentów w zakresach (leczonych z ruchem chorych)

Wykonano : 211 procedur całkowitej endoprotezoplastyki stawu biodrowego, 181 procedur całkowitej endoprotezoplastyki stawu kolanowego, 37 procedur częściowej endoprotezoplastyki stawu kolanowego, 22 procedury endoprotezoplastyki rewizyjnej stawu kolanowego i biodrowego.

Oddział Chorób Wewnętrznych z pododdziałem intensywnej opieki kardiologicznej

- 28 łóżek w tym 4 łóżka intensywnego nadzoru kardiologicznego

- **1445** hospitalizowanych pacjentów (leczonych z ruchem chorych).

Oddział Ginekologii i Położnictwa - 20 łóżek

w tym: (10 łóżek dla pacjentek – zakres - ginekologia, 10 łóżek dla pacjentek - zakres - położnictwo)

- **1298** hospitalizowanych pacjentek (leczonych z ruchem chorych);

- w okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. rozliczono w zakresie „ginekologia” 37 pacjentek z rozpoznaniem onkologicznym.

Oddział Neonatologiczny - 11 łóżeczek noworodkowych; - 3 inkubatory;

Przyjęto 453 porody, z czego 183 zakończonych cięciem cesarskim.

Oddział Anestezjologii i Intensywnej Terapii – 11 łóżek

- **125** hospitalizowanych pacjentów (leczonych z ruchem chorych).

Blok Operacyjny :

wykonanych zabiegów operacyjnych: 4 750:

- z zakresu ortopedii i traumatologii narządu ruchu: 923;

- z zakresu chirurgii ogólnej: 1335;

- zakresu ginekologii i położnictwa: 447 zabiegów operacyjnych i 183 cięć cesarskich.

Ambulatorium Nocnej i Świątecznej Opieki Zdrowotnej

- udzielono **4 266** porad lekarskich i pielęgniarskich (łącznie) realizowanych doraźnie, w warunkach ambulatoryjnych lub w miejscu wezwania.

Pracownia Endoskopii

Od 1 grudnia 2022 r. w ramach umowy z Śląskim Oddziałem Narodowego Funduszu Zdrowia szpital rozpoczął udzielanie świadczeń medycznych dla mieszkańców Powiatu Częstochowska w zakresie badań kolonoskopii w znieczuleniu ogólnym, wykonywanych w ramach programu zdrowotnego pod nazwą „Program badań przesiewowych raka jelita grubego”. W 2023 roku z ww. programu wykonaliśmy 1 037 badań kolonoskopii.

Tab.30. Wykaz środków trwałych nabytych w 2023 r. dla Szpitala im. Rudolfa Weigla

Wykaz wydatków inwestycyjnych i w środki trwale w 2023 r.	
Inwestycje, w tym: poradnie specjalistyczne i pracownia endoskopii, sala wybudzeń, centralna sterylizacja, modernizacja automatyki central wentylacyjnych	1 982 865 zł
Aparatura medyczna	3 556 514 zł
Wyposażenie szpitala niemedyczne, w tym: winda-dźwig osobowy	694 752 zł
RAZEM	6 234 131 zł

W ramach zakupionych środków trwałych Szpital został doposażony w aparaturę medyczną o łącznej wartości 3 556 514 zł, z której największą wartość stanowią m.in.: respiratory R860, zestaw do wizualizacji ICG: źródło światła L11, optyka laparoskopowa, AIM Safelight Fiberoptic Cable, wieża laparoskopowa SYNERGY ID ARTHREX DFE230091, komplet narzędzi laparoskopowych, automatyczna myjnia endoskopowa, wieża artroskopowa, aparaty do znieczulania ogólnego z monitorem parametrów życiowych, stół operacyjny z przystawką ortopedyczną, aparat elektrochirurgiczny na wózku jezdnym, aparat elektrochirurgiczny na wozku jezdnym ERBE VIO3 / ERBE APC3, zestaw endoskopowy do endoskopii giętkiej na wózku jezdnym, aparat do znieczulenia Carestation 750 z monitorem B155M, kolumny anestezjologiczne, kolumna chirurgiczna, kolumna chirurgiczno – ortopedyczna, lampy operacyjne, respirator nieinwazyjny NB350 dla wcześniaków noworodków i dzieci, systemy do ogrzewania pacjenta ASTOPAD, nożyczki METZENBAUM ŚR.5/310MM PO004R, dermatom Zimmer - urządzenie do wycinania kawałka skóry pod przeszczepy, piła oscylacyjna ACCULAN 4 GA331 GA675, pompa endoskopowa JW-3 do splukiwania pola operacyjnego, moduły pomiarowe E-sCOVX do kalorymetrii. Ponadto Szpital został wyposażony w zakupione stoliki opatrunkowe oraz liczne narzędzia chirurgiczne. Wyposażenie szpitala zostało wzbogacone również o nową windę – dźwig osobowy o napędzie elektrycznym segment C, sprzęt komputerowy, monitory, meble i lodówki medyczne, telefony, itp.

Łączna wartość nakładów inwestycyjnych w 2023 roku wyniosła 1 982 865 zł. W ramach tych środków dokonano:

1. Modernizacji Poradni Specjalistycznych – parter segmentu B – powierzchnia prac 335 m².

W ramach prac wydzielono i wyremontowano zespół pomieszczeń w skład których wchodzi:

- Poradnia Ortopedyczna z gabinetem diagnostycznym oraz zabiegowym i gipsownią,
- Poradnia Ginekologiczno-Położnicza z gabinetem diagnostycznym, zabiegowym i kabiną higieny,
- Poradnia Chirurgiczna z gabinetem diagnostycznym oraz zabiegowym,
- Poradnia Kardiologiczna z gabinetem diagnostycznym,
- Poradnia Anestezjologiczna z gabinetem diagnostycznym.

Ponadto, wydzielono rejestrację, szatnię dla personelu z łazienką oraz pomieszczenie socjalne, WC dla pacjentów oraz dodatkowe WC dla pacjentów niepełnosprawnych, pomieszczenie porządkowe, magazyn materiałów czystych i magazyn brudny.

Zakres prac obejmował:

- przebudowę ścianek działowych, korektę podległych instalacji wodno-kanalizacyjnych, wentylacji mechanicznej oraz instalacji elektrycznych,
- przeprojektowano schody zewnętrzne z dostosowaniem ilości stopni do obowiązujących przepisów oraz zamontowano nowe barierki,
- wymieniono wykładziny podłogowe oraz sufity podwieszane,
- w pomieszczeniach sanitarnych zamontowano wykładziny ściennie PCV,
- zamontowano nową stolarkę drzwiową,
- zainstalowano nowe urządzenia sanitarne oraz grzejniki,
- pomieszczenia dostosowano w do osób niepełnosprawnych.

2. Modernizacji Pracowni Endoskopii – I piętro segmentu C - powierzchnia prac 85 m²

Przebudową objęto obecną powierzchnią pracowni oraz sąsiadujące pomieszczenia.

W ramach pracowni wydzielono dwa gabinety badań, salę wybudzeń, kabinę higieniczną, pomieszczenie myjni endoskopów, magazyn oraz komunikację wewnętrzną. Pomieszczenia zostały poddane pełnej modernizacji obejmującej: wyburzenie fragmentów ścian murowanych dla nowoprojektowanych otworów drzwiowych, usunięcie starych warstw posadzkowych, wymianę całość instalacji wod.-kan., wentylacji mechanicznej oraz instalacji elektrycznych, wykonanie nowych posadzek, ścian wewnętrzne, naprawę tynków, zainstalowanie nowych wykładzin podłogowych oraz sufitów podwieszanych, wykonanie

nowych instalacji gazów medycznych, zainstalowanie nowej stolarki drzwiowej, grzejników i urządzeń sanitarnych.

2. Przechowywanie i udostępnianie dokumentacji medycznej pacjentów byłego Zakładu Opieki Zdrowotnej w Blachowni.
3. Realizacja ogólnopolskiego programu profilaktyki czerniaka w edycji 2022/2023 dla szkół ponadpodstawowych z terenu powiatu częstochowskiego. W programie udział wzięli uczniowie z Liceum Ogólnokształcącego w Kamienicy Polskiej, Zespołu Szkół w Koniecpolu oraz Zespołu Szkół im. Wł. Szafera w Złotym Potoku.
4. Udział uczniów szkół ponadpodstawowych z terenu powiatu częstochowskiego w spektaklu profilaktycznym dotyczący uzależnień pt. „Rozerwane dusze”. Spektakl sfinansowany był ze środków finansowych pochodzących z budżetu powiatu częstochowskiego w kwocie 1450 zł i wystawiony był przez aktorów Wrocławskiego Teatru In - Art.
5. Sfinansowanie biletów w kwocie 4200 zł oraz 7050 zł na spektakl profilaktyczny dotyczący uzależnień pt. „Wszechmocni w sieci” dla uczniów szkół ponadpodstawowych z terenu powiatu częstochowskiego. Spektakl wystawiony był przez aktorów Teatru Kamienica w Warszawie, odbył się w dniach: 27 marca 2023 r. oraz 25 października 2023 r. w Częstochowskim Klubie Politechnik.
6. Ustalanie rozkładu godzin pracy aptek ogólnodostępnych na terenie powiatu częstochowskiego na rok 2022. Na podstawie Ustawy Prawo Farmaceutyczne, rozkład godzin pracy aptek ogólnodostępnych powinien być dostosowany do potrzeb mieszkańców powiatu i zapewniać dostępność świadczeń również w porze nocnej, niedzielę, święta oraz w dni wolne od pracy.
7. 29 maja br. Wydział Edukacji, Zdrowia, Kultury, Sportu i Promocji Powiatu zorganizował spotkanie dla mieszkańców powiatu częstochowskiego, szczególnie kobiet, pn. Zdrowa Mama = Zdrowa Rodzina. Spotkanie zorganizowane zostało we współpracy ze Śląskim Oddziałem Wojewódzkim Narodowego Funduszu Zdrowia Delegatura w Częstochowie, Powiatową Stacją Sanitarno – Epidemiologiczną

w Częstochowie, Wojewódzkim Szpitalem Specjalistycznym im. Najświętszej Marii Panny w Częstochowie, Poradnią Psychologiczno – Pedagogiczną w Częstochowie, Ośrodkiem Terapii Naturalnej Dworem Prastara w Cielętnikach, Stowarzyszeniem Częstochowskim Amazonki. Prelekcje na temat profilaktyki zdrowotnej i ochrony zdrowia wygłosili, m.in. lek. med. Kamil Janikowski z Kliniki Kardiologii i Wad Wrodzonych Serca w Instytucie Centrum Zdrowia Matki Polki w Łodzi – wykład na temat: Jak walczyć z cholesterolem aby uniknąć zawału serca i udaru mózgu, **lek. med. Andrzej Kubat** – ginekolog, położnik – wykład na temat profilaktyki chorób kobiecych, pani Małgorzata Stanior, dietetyk - porady dietetyczne, pani Barbara Halkiewicz – pielęgniarka kardiologiczna, Wykładowca Uniwersytetu Jana Długosza w Częstochowie, która mówiła o - możliwość wykonania prawidłowego pomiaru ciśnienia, badaniu glukozy we krwi. Podczas spotkania można było zasięgnąć informacji i porad wszystkich zaproszonych i wyżej wymienionych instytucji oraz podmiotów zajmujących się promocją i ochroną zdrowia.

8. 26 października br. Starostwo Powiatowe w Częstochowie wspólnie z Kliniką Kardiologii i Wad Wrodzonych Dorosłych Instytutu Centrum Zdrowia Matki Polki w Łodzi, Śląskim Oddziałem Wojewódzkim Narodowego Funduszu Zdrowia Delegatura w Częstochowie, Wojewódzkim Szpitalem Specjalistycznym im. Najświętszej Marii Panny w Częstochowie, Szpitalem im. R. Weigla w Blachowni, Regionalnym Centrum Chorób Serca i Naczyń Polskiej Grupy Medycznej Sp. z o.o, Centrum Medycznym INTER - MED w Częstochowie oraz Stowarzyszeniem Częstochowskim Amazonki zorganizowali spotkanie dla mieszkańców powiatu częstochowskiego dotyczące profilaktyki chorób kardiologicznych pn. Zadbaj o Swoje Serce. Wszystkie wyżej wymienione instytucje i podmioty lecznicze informowały o swoich usługach i działalności. W spotkaniu udział wzięła prof. dr hab. Agata Bielecka - Dąbrowa - kierownik Kliniki Kardiologii i Wad Wrodzonych Dorosłych Instytutu Centrum Zdrowia Matki Polki w Łodzi - prelekcja nt. „Wady wrodzone a niewydolność serca”, jak również mgr Barbara Halkiewicz – magister pielęgniarstwa, specjalista pielęgniarstwa kardiologicznego. Dzięki uprzejmości Wojewódzkiego Szpitala Specjalistycznego im. NMP w Częstochowie,

udostępniony został aparat do badania usg piersi. Z bezpłatnych badań usg skorzystało 35 kobiet, zamieszkałych na terenie powiatu częstochowskiego.

9. Powiat Częstochowski podpisał umowę z Samodzielnym Publicznym Zakładem Opieki Zdrowotnej – Stacja Pogotowia Ratunkowego w Częstochowie, której przedmiotem jest określenie zasad współpracy przy świadczeniu usługi w postaci stwierdzenia zgonu i jego przyczyny oraz wystawienia karty zgonu. Jest to zgodne z przepisami rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 3 sierpnia 1961 r. w sprawie stwierdzenia zgonu i jego przyczyny (Dz.U. z 1961 r. Nr 39, poz. 202) oraz rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 7 grudnia 2023 r. w sprawie wzoru karty zgonu (Dz.U. z 2023 r., poz. 2734), osobom zmarłym w granicach administracyjnych powiatu częstochowskiego, w przypadku niemożności ustalenia lekarza podstawowej opieki zdrowotnej sprawującego opiekę medyczną nad zmarłym, lekarza leczącego chorego w ostatniej chorobie odpowiadającego za stwierdzenie zgonu zgodnie z art. 11 ust.1 ustawy z dnia 31 stycznia 1959 r. o cmentarzach i chowaniu zmarłych (Dz.U. z 2023 r. poz. 887 t.j.). W związku z realizacją umowy Stacja Pogotowia Ratunkowego w Częstochowie powoła 14 lekarzy uprawnionych do stwierdzenia zgonu i jego przyczyny oraz wystawienia kart zgonu. W 2023 roku odnotowano 20 przypadków zgonu. Powiat częstochowski na realizację zadania w 2023 r. przeznaczył kwotę 11.999.87 zł.

9.Ochrona środowiska

Sprawy związane z: **gospodarką odpadami, ochroną przyrody, leśnictwem i łowiectwem, rybactwem śródlądowym, z ochroną powietrza, geologią, gospodarką wodną, rolnictwem i ochroną gruntów rolnych** realizowane są w Wydziale Ochrony Środowiska Rolnictwa i Leśnictwa realizowane. Wydział prowadzi również szeroko rozumianą działalność edukacyjną, informacyjną i promocyjną dotyczącą ochrony środowiska, w tym promocji walorów przyrodniczych powiatu. W 2023 r. Wydział przeprowadził „kampanię edukacyjną ukierunkowaną na poprawę bioróżnorodności środowiska naturalnego” promującą uprawę starych odmian śliw. Kampania przygotowana była dla 320 osób (po 20 osób z każdej gminy powiatu). Osoby biorące udział w kampanii, wypełniły formularz zgłoszenia w formie papierowej, bądź zarejestrowały swój udział

poprzez wskazany adres poczty elektronicznej. Uczestnicy kampanii podczas konferencji w dniach 9-10 października 2023 zdobyli wiedzę na temat uprawy poszczególnych gatunków śliw metodami ekologicznymi, znaczenia zapylaczy dla środowiska, zagospodarowania zbiorów, a także znaczenia prozdrowotnego uprawianych odmian, zakładania sadów tradycyjnych, szczepienia drzew. Każda konferencja zakończyła się testem zdobytej wiedzy podczas konferencji. Uczestnicy kampanii którzy prawidłowo wypełnili test wiedzy, zostali nagrodzeni zestawem sadzonek drzewek śliw. Dodatkowo nagrodzono 3 uczestników, którzy wykazali się najlepszą wiedzą. Zostali oni nagrodzeni większą liczbą sadzonek śliw, narzędziami sadowniczymi i literaturą fachową. 25-26 października sadzonki zostały przekazane uczestnikom kampanii. Powiat na ten cel uzyskał dofinansowanie ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach (w kwocie 22 500,00zł).

Zdj.13. Nagrodzeni uczestnicy kampanii edukacyjnej ukierunkowanej na poprawę bioróżnorodności środowiska naturalnego

Wydział organizuje co roku Powiatowy Konkurs „Ekologiczna Zagroda”. W konkursie mogą uczestniczyć wszystkie domostwa z terenów wiejskich naszego powiatu. Ważna jest nie tylko estetyka zagród, ale ocenie podlegają również: gospodarowanie odpadami, w tym usuwanie azbestu, gospodarowanie wodą, ograniczanie niskiej emisji, termomodernizacja budynków, wykorzystanie energii ze źródeł odnawialnych, utrzymywanie

przydomowych warzywników, jagodników, pasiek, sadów i innych form wytwarzania żywności na samozaopatrzenie własnej rodziny, szczególnie metodami rolnictwa ekologicznego.

Upowszechnianiu dobrych praktyk rolniczych służyła też konferencja zorganizowana w dniu 19 maja 2023 r., w czasie której przedstawiciele urzędów gmin z terenu powiatu oraz zainteresowani mieszkańcy wysłuchali wykładów i zapoznali się z prezentacjami z zakresu estetyki zagród, rolnictwa ekologicznego, stosowania zasad dobrej praktyki rolniczej oraz wykorzystania odnawialnych źródeł energii. Konferencja oraz warsztaty zostały sfinansowane ze środków budżetu powiatu częstochowskiego. W ramach konkursu władze gmin powiatu częstochowskiego wskazały po jednej zagrodzie na terenie swojej gminy. Wizytacji zagród dokonała komisja konkursowa, a ustalona ocena punktowa była podstawą do przyznania nagród. W tegorocznej edycji konkursu nie przyznano pierwszej nagrody, przyznano za to trzy równorzędne II nagrody, trzy III nagrody oraz 5 wyróżnień. Zakup głównych nagród był konsultowany z laureatami, gdyż organizatorzy konkursu pragnęli, by nagrody były tymi oczekiwanymi, dawały zadowolenie i były przede wszystkim użyteczne w zagrodach. Zakup atrakcyjnego sprzętu był możliwy dzięki dofinansowaniu ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach kwotą 11 000,00 zł. Całkowity koszt 16 525,97 zł.

Rozstrzygnięcie konkursu „ Ekologiczna Zagroda 2023” i wręczenie nagród odbyło się uroczystie w dniu 20.08.2023 r. podczas XXIII Dożynek Województwa Śląskiego

Zdj.14. Nagrodzona zagroda w konkursie ekologicznym „Ekologiczna Zagroda” - laureat II miejsca

Zdj.15. Nagrodzona zagroda w konkursie ekologicznym „Ekologiczna Zagroda” -laureat II miejsca

*Zdj.16. Nagrodzona zagroda w konkursie ekologicznym „Ekologiczna Zagroda”
– laureat II miejsca*

*Zdj.17. Nagrodzona zagroda w konkursie ekologicznym „Ekologiczna Zagroda”
– laureat II miejsca*

*Zdj.18. Nagrodzona zagroda w konkursie ekologicznym „Ekologiczna Zagroda”
– laureat III miejsca*

*Zdj.19. Nagrodzona zagroda w konkursie ekologicznym „Ekologiczna Zagroda”
– laureat III miejsca*

Zdj.20. Nagrodzona zagroda w konkursie ekologicznym „Ekologiczna Zagroda” – laureat III miejsca

Wydział Ochrony Środowiska Rolnictwa i Leśnictwa uczestniczy również w akcji „SPRZĄTANIE ŚWIATA”. Koordynatorem tej akcji jest Fundacja „NASZA ZIEMIA” z siedzibą w Warszawie. Ideą akcji jest praktyczna edukacja na rzecz rozwoju zrównoważonego – promocja i kreowanie postaw przyjaznych środowisku, w szczególności w zakresie: rozwoju zrównoważonego, poszanowania zasobów naturalnych (w szczególności wody, surowców naturalnych i lasów) oraz racjonalnej gospodarki odpadami, rozumianej jako łańcuch działań poczynając od unikania tworzenia odpadów, przez selektywną zbiórkę po recykling. Powiat Częstochowski dla uczestników akcji „SPRZĄTANIE ŚWIATA” zakupił worki foliowe oraz rękawice lateksowe. Zakupione worki i rękawice przekazano do szkół ponadpodstawowych, Domów Dziecka i Domów Pomocy Społecznej podległych Starostwu Częstochowskiemu.

W 2023 r. Powiat otrzymał 100% dofinansowania ze środków Budżetu Województwa Śląskiego na przeprowadzenie: „Rozpoznania stanu zanieczyszczenia gleb na terenie 3 gmin powiatu częstochowskiego: Poczesnej, Kłomnic i Dąbrowy Zielonej. Badania te były kontynuacją badań prowadzonych w latach ubiegłych tj. 2007 – 2011 r. W gminie Poczesna na powierzchni 6013 ha wyznaczono 29 punktów do zbadania gleby, w gminie Dąbrowa Zielona na powierzchni 10 033 ha wyznaczono 27 punktów do zbadania gleby, w gminie Kłomnicy 14 785 ha wyznaczono 30 punktów do zbadania.

Są to gminy wiejskie o różnorodnej branży produkcyjnej. Przeprowadzone badania pozwolą na precyzyjne określenie przeznaczenia areałów pod odpowiednie uprawy oraz do wskazania terenów pod uprawy ekologiczne, a także pomogą monitorować stężenie metali ciężkich w glebie. Na przeprowadzeniu tych badań otrzymano dofinansowanie w wysokości 41 727,11 zł. (100 % dofinansowania). Według przepisów ustawy z dnia 11 stycznia 2018 r. o elektromobilności i paliwach alternatywnych od 1 stycznia 2022 r. jednostka samorządu terytorialnego, o liczbie mieszkańców powyżej 50 000, ma zapewnić, aby udział pojazdów elektrycznych we flocie użytkowanych pojazdów samochodowych wynosił co najmniej 10%, a od 1 stycznia 2025 roku samochody elektryczne mają stanowić 30% wszystkich pojazdów użytkowanych przez Starostwo Powiatowe. W związku z tym Wydział Ochrony Środowiska, Rolnictwa i Leśnictwa ze środków pochodzących z opłat i kar za korzystanie ze środowiska zrealizował zakup samochodu elektrycznego za kwotę 225 000,00zł dla potrzeb Starostwa Powiatowego w Częstochowie. Obecnie trwają prace nad wnioskiem do NFOŚiGW w Warszawie o dofinansowanie zakupionego samochodu w programie „Mój elektryk”. Kwota dofinansowania o którą stara się Wydział to 27 000 zł.

W 2023 roku Powiat Częstochowski udzielił wsparcia konkursom ekologicznym, takim jak:

- XXI Powiatowy Konkurs Ekologiczny pod hasłem „Blżej ekologii” organizowany w Szkole Podstawowej im. Józefa Lompy w Starczy,
- XVII Powiatowy Konkurs Ekologiczny pod hasłem „Ekologia na poważnie i wesoło” organizowany w Szkole Podstawowej nr 24 im. Jana Marcina Szancera w Częstochowie,
- Finał Krajowy Olimpiady Młodych Producentów Rolnych, którego organizatorem był Zarząd Wojewódzki Związku Młodzieży Wiejskiej Województwa Śląskiego (dofinansowanie nagród 2 000.00 zł)

W 2023 roku wykonany został Uproszczony Plan Urządzenia Lasów niestanowiących własności Skarbu Państwa na terenie gminy Starcza. Wykonanie tych planów zostało dofinansowane ze środków Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach kwotą 14 865,12 zł.. Całkowity koszt 18 581,40 zł. Wydział jak co roku współorganizował także Dożynki Powiatowe. W roku 2023 była to uroczystość o większym zasięgu, ponieważ 20 sierpnia 2023r. odbyły się XXIII Dożynki Wojewódzkie, które zostały zorganizowane w gminie Kamienica Polska. W uroczystościach dożynkowych

uczestniczyli przedstawiciele władz krajowych, parlamentarzyści, wójtowie, burmistrzowie, sołtysi i mieszkańcy całego powiatu. O oprawę artystyczną zadbały zespoły folklorystyczne reprezentujące poszczególne gminy. Podczas uroczystości dożynkowych wręczono uroczyste nagrody w konkursach „Ekologiczna Zagroda”, „Przodujący Producent Rolny”, „Korony Dożynkowe”.

Zdj.21. XXIII Dożynki Województwa Śląskiego

Zdj.22. XXIII Dożynki Województwa Śląskiego

Zdj.23. XXIII Dożynki Województwa Śląskiego

Zdj.24. XXIII Dożynki Województwa Śląskiego

Zdj.25. XXIII Dożynki Województwa Śląskiego

W ramach swoich kompetencji Wydział współpracuje z instytucjami zewnętrznymi m.in. Regionalnym Związkiem Pszczelarzy w Częstochowie, Polskim Związkiem Łowieckim, Częstochowskim Związkiem Spółek Wodnych, Państwowym Gospodarstwem Wodnym Wody Polskie, Lasami Państwowymi, WFOŚiGW w Katowicach, RDOŚ, WIOŚ, ŚODR w Częstochowie, Izbą Rolniczą.

W zakresie administracyjnym ilość spraw załatwionych w 2023 r. przez Wydział Ochrony Środowiska Rolnictwa i Leśnictwa w podziale na zadania przedstawia się następująco:

Tab.31. Rodzaje spraw i ich ilość załatwiane w wydziale Ochrony Środowiska Rolnictwa i Leśnictwa w 2023 r.

Nazwa zadania		Ilość spraw
udzielanie koncesji na wydobywanie kopalin		0
zatwierdzanie proj. robót geologicznych		4
Zatwierdzanie dokumentacji geologicznych, hydrogeologicznych,	Złóż.	0
	Hydro.	1

Nazwa zadania		Ilość spraw
geologiczno- inżynierskich;	Inż.	0
zgłoszenia z wykorzystania ciepła ziemi	Projekty	24
	Dokumentacje	10
decyzje o wyłączeniu gruntów rolnych na cele nierolnicze		767
rekultywacja gruntów		3
zaświadczenia o wyłączeniu gruntów z prod. rolnej.		1
pozwolenia na wytwarzanie odpadów, zezwolenia w zakresie odzysku, unieszkodliwiania i zbierania odpadów		7
zatrzymany transport odpadów		3
przygotowywanie planu w oparciu o prawo geologiczne i górnicze;		0
informacja o złożach kopalin - KOWR		120
opiniowanie projektów studium, planów zagospodarowania w oparciu o ustawę o planowaniu przestrzennym.		29
pozwolenia oraz opiniowanie inwestycji na : wprowadzanie gazów i pyłów do powietrza,		14
hałas.		4
opiniowanie decyzji o warunkach zabudowy		178
ochrona przed emisją pól elektromagnetycznych zgłaszanie nowych instalacji PEM		4
wydawanie kart wędkarskich;		223
rejestracja sprzętu pływającego		60

Nazwa zadania	Ilość spraw
wydawanie i weryfikacja legitymacji społecznych strażników rybackich	141
archiwum, BIP	35
rolnictwo	
opiniowanie gminnych programów ochrony środowiska	3
powiatowy program ochrony środowiska	
dożynki powiatowe	
konkursy ekologiczne	5
edukacja ekologiczna	2
pszczelarstwo	
budżet wydziału	
badanie skażenia gleb	3 gminy
pozyskanie drewna ponad wielkość ustaloną w "Uproszczonym planie urządzenia lasu";	18
wypisy z Uproszczonego Planu Urządzenia Lasu	26
zalesianie gruntów, zmiana lasu na użytek rolny	10
gospodarka łowiecka	19
zaświadczenia o objęciu działki „Uproszczonym planem urządzenia lasu”.	1979
zezwolenia na posiadanie i hodowanie chartów rasowych lub ich mieszkańców	3

Nazwa zadania	Ilość spraw
usuwanie drzew i krzewów	101
decyzje o środowiskowych uwarunkowaniach	0
nadzór nad Spółkami Wodnymi w tym : sprawy związane z prawa wodnego	35
rolnicze wykorzystanie ścieków, monitoring wyników badań oczyszczalni ścieków.	0
rejstry przetrzymywanych lub hodowanych zwierząt chronionych	60

10. Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa

BEZPIECZEŃSTWO PUBLICZNE I OCHRONA PRZECIWPÓŻAROWA

Zadania z zakresu bezpieczeństwa publicznego, spraw obronnych, zarządzania kryzysowego, obrony cywilnej, ochrony przed powodzią, realizuje Wydział Zarządzania Kryzysowego, Bezpieczeństwa i Spraw Obywatelskich.

MIEJSKO – POWIATOWE CENTRUM ZARZĄDZANIA KRYZYSOWEGO

Zadania dotyczące wspomagania działań służb ratowniczych realizuje Miejsko-Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego w Częstochowie, które jest jednocześnie ośrodkiem koordynującym działania powiatowych służb, inspekcji i straży oraz podmiotów odpowiedzialnych za ochronę ludności w sytuacji katastrof naturalnych, awarii technicznych oraz klęsk żywiołowych. Miejsko-Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego funkcjonowało w 2023 roku na podstawie porozumienia zawartego dnia 25.05.2019 roku w sprawie funkcjonowania Miejsko-Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego w Częstochowie, obejmującego teren miasta Częstochowy i Powiatu Częstochowskiego. Działalność służby dyżurnej Starosty Częstochowskiego i Prezydenta Miasta Częstochowy w M-PCZK nadzorowana jest przez Naczelników: Wydziału Zarządzania Kryzysowego, Bezpieczeństwa i Spraw Obywatelskich Starostwa Powiatowego w Częstochowie oraz Wydziału Bezpieczeństwa i Zarządzania Kryzysowego Urzędu Miasta Częstochowy.

Służba dyżurna jest pełniona jednoosobowo w 12 godzinnym systemie zmianowym, a w razie potrzeby jest odpowiednio wzmocniana pracownikami Wydziału Zarządzania Kryzysowego, Bezpieczeństwa i Spraw Obywatelskich Starostwa Powiatowego w Częstochowie i pracownikami Wydziału Zarządzania Kryzysowego, Ochrony Ludności i Spraw Obronnych Urzędu Miasta Częstochowy. Służba dyżurna M-PCZK posiada do dyspozycji sieć radiową do prowadzenia korespondencji pomiędzy instytucjami uczestniczącymi w procesie zarządzania kryzysowego i gminami powiatu częstochowskiego.

Opis ważniejszych zdarzeń powstałych w 2023 roku

W związku z agresją Rosji na Ukrainę przed Wydziałem Zarządzania Kryzysowego, Bezpieczeństwa i Spraw Obywatelskich zostały postawione nowe zadania. Na mocy poleceń i decyzji administracyjnych Wojewody Śląskiego działały miejsca przyjęcia i zakwaterowania ludności uchodźczej z terenu walczącej Ukrainy. W Starostwie Powiatowym w Częstochowie działał Punkt Przyjęcia ludności uchodźczej. Wytypowano obiekty z którymi podpisano umowy na zakwaterowanie, wyżywienie i udzielenie pomocy socjalnej. Na koniec 2023 roku funkcjonowało 5 obiektów w których z pomocy korzystało 64 obywateli Ukrainy. Łącznie koszt tego zadania w całym 2023 roku wyniósł 1 472 897,50 złotych. W ramach pomocy rzeczowej dla walczącej Ukrainy, Starostwo wraz z gminami powiatu częstochowskiego udzieliło wsparcia poprzez zakupy między innymi 4 samochodów typu bus, 292 plecaków, 10 dronów oraz 28 toreb medycznych na łączną kwotę 295 405,00 złotych.

Raport z ilości zdarzeń obsługiwanych przez Miejsko-Powiatowe Centrum Zarządzania Kryzysowego w Częstochowie dla powiatu częstochowskiego w 2023 roku

Łączna ilość zdarzeń w 2023 roku wyniosła 701, z czego:

- 468 dotyczyło zdarzeń wynikających z nietypowego zachowanie się zwierząt, owadów,
- 86 zdarzenia wynikały z niezachowanie zasad bezpieczeństwa w ruchu środków transportu drogowego,
- 50 dotyczyło wszelkiego rodzaju zdarzeń w ramach „Akcji Zima”,
- 18 dotyczyło zdarzeń wynikających z uszkodzenia i awarii różnego rodzaju instalacji,
- 61 były to pozostałe zdarzenia m.in. wady urządzeń i instalacji gazowych, niewłaściwej eksploatacji urządzeń ogrzewczych, gwałtownych opadów atmosferycznych.

Dużym zagrożeniem dla mieszkańców powiatu oraz dla środowiska są nielegalne składowiska odpadów niebezpiecznych zlokalizowane w gminach:

- Kamienica Polska - dwa składowiska;
- Mykanów - dwa składowiska,
- Blachownia - jedno składowisko,
- Poczesna - jedno składowisko,
- Rędziny - jedno składowisko.

Wobec właścicieli miejsc składowania tych materiałów, na chwilę obecną prokuratura prowadzi postępowanie przygotowawcze.

Służba dyżurna M-PCZK posiada do dyspozycji sieć radiową do prowadzenia korespondencji pomiędzy instytucjami uczestniczącymi w procesie zarządzania kryzysowego i gminami powiatu częstochowskiego.

SYSTEM WCZESNEGO OSTRZEGANIA

Alarmowanie i ostrzeganie realizowane jest przy wykorzystaniu Radiowego Systemu Wywoływania Syren. Na terenie powiatu częstochowskiego funkcjonuje 95 systemów sterowania syrenami. Są to syreny zamontowane na strażnicach jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych. Powiat prowadzi stały nadzór nad funkcjonowaniem systemu. Corocznie prowadzona jest konserwacja oraz bieżące naprawy. W 2023 r. zakupiono syrenę elektroniczną, umożliwiającą generowanie komunikatów głosowych, która została zamontowana w Kłomnicach. Działający system detekcji burz pozwala na śledzenie komórek burzowych na obszarze o promieniu do 100 km. Zestaw składa się z anteny, komputera przetwarzającego dane, maszty montażowego i przewodu. Zapewnia wielokierunkowe wykrywanie burzy w pojedynczym punkcie w szybki i dokładny sposób. Czujnik umożliwia monitorowanie rozwoju komórki burzowej, oceniając jej intensywność i prognozując jej ścieżkę. Detektor potrafi wykrywać zmiany energetyczne w chmurach zwiastujące nadejście burzy co pozwala na skuteczne wyprzedzające ostrzeganie. Dodatkowo otrzymujemy informację o intensywności wyładowań i ich rodzaju oraz z bardzo dużym prawdopodobieństwem informację o gradzie. Dane z detektora mogą być cenną informacją dla służby dyżurnej w procesie ostrzegania i alarmowania mieszkańców powiatu. Detektor dzięki komputerowi generuje dedykowane mapy obejmujące region na których można obserwować rozwój i trajektorię burzy. Na potrzeby prowadzenia akcji ratunkowych

utrzymywany jest powiatowy magazyn przeciwpowodziowy, który sukcesywnie w miarę posiadanych środków finansowych jest uzupełniany w niezbędny sprzęt.

OCHRONA PRZECIWPOWODZIOWA

Ze względu na specyfikę terenu powiatu, na obszarze większości gmin występuje dość duże zagrożenie powodziowe. O zagrożeniu powodziowym decydują w głównej mierze wielkości opadu deszczu (powodzie opadowe), a w okresach zimowo-wiosennych grubość pokrywy śnieżnej (powodzie roztopowe). Zagrożenie to może zwiększyć się do dużego w przypadku długotrwałych opadów deszczu oraz gwałtownego topnienia się pokrywy śnieżnej. Może to spowodować podniesienie się poziomu wody w rzekach ponad stany alarmowe i przesiąkanie istniejących wałów przeciwpowodziowych. Zagrożenie powodziowe obejmuje przede wszystkim tereny leżące wzdłuż największych rzek przyływających przez powiat tj. Warty i Pilicy oraz ich dopływów. Pod względem hydrologicznym powiat częstochowski położony jest w zlewniach rzeki Odry i Wisły. Główne rzeki powiatu to:

- Rzeką Warta, której odcinek o długości 58 km przepływa przez zachodnią część powiatu (gminy: Kruszyna, Kłomnice, Mstów, Poczesna, Kamienica Polska). Administratorem rzeki jest Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Poznaniu – Zarząd Zlewni Sieradz – Nadzór Wodny Częstochowa.
- Rzeką Pilica, której odcinek o długości 13 km przepływa przez wschodnią część powiatu (gminy: Koniecpol, Lelów). Administratorem rzeki jest Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej w Warszawie – Zarząd Zlewni Piotrków Trybunalski – Nadzór Wodny Koniecpol.

W 2023 r. na terenie powiatu częstochowskiego jedynie w gminie Mstów, w związku z dużymi opadami atmosferycznymi, wprowadzono pogotowie przeciwpowodziowe. Nie odnotowano większych strat. Na podstawie art. 12 pkt 9d ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym, Rada Powiatu Częstochowskiego dokonała oceny stanu zabezpieczenia przeciwpowodziowego dla powiatu częstochowskiego za 2023 rok.

Aby w pełni monitorować poziom wody na rzece Warcie w miejscowościach: Kolonia Poczesna, Mstów i Łęg funkcjonują stacje hydrometeorologiczne, które są zespołem wyspecjalizowanych urządzeń do pomiaru wszystkich parametrów pogodowych i parametrów hydrologicznych. Stacje zdalnego monitoringu hydrometeorologicznego zbudowane zostały w oparciu o ciśnieniową sondę pomiaru wody, wieloparametrowy czujnik warunków atmosferycznych, moduł do przesyłania danych oraz panel słoneczny zapewniający energię

do zasilania tych urzędzeń. Podstawowym zadaniem stacji jest monitorowanie warunków pogodowych (temperatura otoczenia, kierunek i siła wiatru, wilgotność i ciśnienie atmosferyczne) i warunków hydrologicznych (poziom i temperatura wody). W chwili obecnej dane z urzędzeń rejestrujących parametry pogodowo – hydrologiczne ze stacji pomiarowych dostępne są na bieżąco poprzez służbę dyżurną Miejsko – Powiatowego Centrum Zarządzania Kryzysowego w Częstochowie. Dostęp do aplikacji parametry pogodowe i hydrologiczne jest niezbędny do pełniejszego monitoringu bieżącej sytuacji, a co za tym idzie szybszego reagowania w przypadku wystąpienia zagrożenia. Stacje te są na bieżąco konserwowane na podstawie zawartej umowy z wyspecjalizowaną firmą.

Na potrzeby prowadzenia akcji ratunkowych utrzymywany jest Powiatowy Magazyn Przeciwpowodziowy, który sukcesywnie w miarę posiadanych środków finansowych jest uzupełniany w niezbędny sprzęt.

SPRAWY OBYWATELSKIE

Współpraca Wydziału z innymi jednostkami wykracza poza zasięg terytorialny kraju, albowiem jednym z zadań Wydziału jest wydawanie decyzji na sprowadzenie zwłok lub szczątków ludzkich z zagranicy. Kolejne zadanie Wydziału to repatriacja i uchodźstwo na bazie, którego wspólnie z PCPR w Częstochowie udzielana jest w razie potrzeby pomoc materialna i finansowa dla cudzoziemców i ich rodzin chcących osiedlić się na stałe, czy powrócić do kraju. W ramach zapisów realizacji ustawy o kombatantach oraz niektórych osobach będących ofiarami represji wojennych i okresu powojennego organizujemy i uczestniczymy w obchodach rocznic w celu upamiętnienia walki o niepodległość Polski oraz uczczenia pamięci ofiar wojny.

KWALIFIKACJA WOJSKOWA

W roku ubiegłym w dniach od 08.05.2023 r. do 07.06.2023 r. została przeprowadzona kwalifikacja wojskowa. Przeprowadzenie kwalifikacji wojskowej jest jednym z wielu zadań zleconych z zakresu administracji rządowej. To przedsięwzięcie wspólne Wojewody, jednostek samorządu terytorialnego oraz terenowych organów administracji wojskowej. Jej celem jest ustalenie zdolności do czynnej służby wojskowej (mężczyzn i kobiet). Obowiązkowi stawienia się do Powiatowej Komisji Lekarskiej dla powiatu częstochowskiego w Częstochowie w 2023 roku podlegały 605 osoby rocznika podstawowego, 79 osób roczników starszych i 26 kobiet. Do kwalifikacji wojskowej stawiło się 568 osób rocznika

podstawowego, co stanowi 96 % . Przy uwzględnieniu 24 osób które przebywają od dziecka z rodzicami za granicą, współczynnik stawiennictwa wyniósł 100 %. Z roczników starszych stawiło się 18 osób, nie stawiło się 61 osób z czego 59 przebywa za granicą, a w przypadku 1 osoby miejsce zamieszkania od lat jest nieznane. Współczynnik stawiennictwa w odniesieniu do roczników starszych wyniósł 11,42 %. W 2022 roku 100 % stawiennictwa osiągnęło 6 gmin tj.: Janów, Koniecpol, Kruszyna, Lelów, Przyrów, Starcza. Spośród 568 osób rocznika podstawowego podlegających kwalifikacji wojskowej Powiatowa Komisja Lekarska uznała :- 487 –osób tj. 85,7 % ogółu badanych za zdolnych do służby wojskowej kat. A,- 49 osób tj. 8,6 % ogółu badanych za niezdolnych do służby wojskowej w czasie pokoju kat. D,- 20 osób tj. 3,5 % ogółu badanych za trwale niezdolnych do służby wojskowej kat .E,- 12 osób tj. 02,1 % ogółu badanych za czasowo niezdolne do służby wojskowej kat B. Spośród 18 przebadanych osób roczników starszych Powiatowa Komisja Lekarska uznała za zdolnych do czynnej służby wojskowej i otrzymała kat. A 14 osób i 4 osoby kat. D . Spośród 27 kobiet, które zgłosiły się przed PKLek 20 otrzymało kategorię zdrowia A , 3 osoby otrzymały kat. B, 4 osoby kat. D.

KOMISJA BEZPIECZEŃSTWA I PORZĄDKU W POWIECIE CZĘSTOCHOWSKIM

Komisja Bezpieczeństwa i Porządku w Powiecie Częstochowskim działa na podstawie art. 38 a ustawy o samorządzie powiatowym i realizuje zadania w zakresie porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli. Do zadań Komisji Bezpieczeństwa i Porządku należy :

1. ocena zagrożenia porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli na terenie powiatu,
2. opiniowanie pracy Policji i innych powiatowych służb, inspekcji i straży, a także jednostek organizacyjnych wykonujących na terenie powiatu zadania z zakresu porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli,
3. przygotowywanie projektu powiatowego programu zapobiegania przestępczości oraz porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli,
4. opiniowanie projektów innych programów współdziałania Policji i innych powiatowych służb, inspekcji i straży oraz jednostek organizacyjnych wykonujących na terenie powiatu zadania z zakresu porządku i bezpieczeństwa obywateli,

5. opiniowanie projektu budżetu powiatu – w zakresie, o którym mowa w pkt. 1,
6. opiniowanie projektów aktów prawa miejscowego i innych dokumentów w sprawach związanych z wykonywaniem zadań, o których mowa w pkt. 1, 2 i 4,
7. opiniowanie, zleconych przez starostę, innych niż wymienione w pkt. 2 i pkt 4-6 zagadnień dotyczących porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli.

Członkami komisji są przedstawiciele administracji samorządowej, instytucji z terenu powiatu, zajmujący się bezpośrednio problematyką zapobiegania i zwalczania przestępczości oraz ochrony bezpieczeństwa i porządku publicznego tj. Policji, Rady Powiatu, przedstawiciele Starostwa Powiatowego w Częstochowie, Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie. W pracach Komisji biorą ponadto udział jako eksperci, przedstawiciele powiatowych służb, inspekcji, Prokuratury Rejonowej jak również Państwowej Straży Pożarnej. Są to osoby wyróżniające się wiedzą na temat problematyki z zakresu porządku publicznego oraz bezpieczeństwa. Komisja obradowała na posiedzeniach, które odbywały się na podstawie rocznego planu pracy w następującym składzie:

Przewodniczący Komisji: Krzysztof Smela- Starosta Częstochowski

Członkowie Komisji:

Anetta Ujma - Zastępca przewodniczącego Komisji -Naczelnik Wydziału Zarządzania Kryzysowego, Bezpieczeństwa i Spraw Obywatelskich,
 Katarzyna Buchajczuk - Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Częstochowie,
 Leonard Smolarski – członek Zarządu Powiatu Częstochowskiego,
 Ewa Kubat-Miedzińska - Naczelnik Wydziału Komunikacji,
 Bożena Lara - przedstawiciel Rady Powiatu w Częstochowie,
 Adam Morzyk - przedstawiciel Rady Powiatu w Częstochowie,
 Dariusz Kiedrzyń - przedstawiciel Komendy Miejskiej Policji w Częstochowie ,
 Rafał Drewniak - przedstawiciel Komendy Miejskiej Policji w Częstochowie,
 Artur Bernat-przedstawiciel Prokuratury Okręgowej w Częstochowie – Prokurator Rejonowy,
 Marek Radosz-przedstawiciel KM Państwowej Straży Pożarnej w Częstochowie,
 Tomasz Czech - przedstawiciel Okręgowej Izby Pielęgniarek i Położnych w Częstochowie,
 Dariusz Nowicki - dyrektor Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Częstochowie,
 Andrzej Sosnowski - Powiatowy Lekarz Weterynarii w Częstochowie,
 Przemysław Starczewski - komendant Placówki Straży Granicznej w Częstochowie.

Starosta Częstochowski działając na rzecz poprawy bezpieczeństwa i porządku na terenie powiatu częstochowskiego w 2023 roku przekazał na ten cel środki finansowe Komendzie Miejskiej PSP w Częstochowie na poprawę bezpieczeństwa przeciwpożarowego w tym zakup środków do neutralizacji substancji niebezpiecznych oraz środków ochrony indywidualnej. Środki finansowe przekazano również Komendzie Miejskiej Policji w Częstochowie z przeznaczeniem na remont pomieszczeń w Komisariacie Policji w Blachowni. W ramach działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa dzieci i młodzieży z terenu powiatu częstochowskiego Starostwo Powiatowe w Częstochowie promowało działania, których celem było przypomnienie odpowiedniego zachowania na drodze, a także rozdawano elementy odblaskowe w celu zwiększenia bezpieczeństwa. Komisja pozytywnie oceniła działania realizowane przez powiatowe służby, inspekcje i straże na rzecz poprawy bezpieczeństwa i porządku publicznego w powiecie częstochowskim. Wysoki standard działań służb, inspekcji i straży wynika z profesjonalizmu i merytoryki oraz dobrej współpracy. Podkreślono, że podejmowane przedsięwzięcia wniosły wiele cennych i skutecznych elementów w zakresie poprawy bezpieczeństwa i porządku publicznego na terenie powiatu.

OCHRONA PRZECIWPOŻAROWA

Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Częstochowie funkcjonuje od 1 stycznia 1999 roku. Powstała w wyniku reformy administracyjnej w miejsce istniejącej Komendy Wojewódzkiej i Komendy Rejonowej PSP w Częstochowie oraz Komendy Rejonowej PSP w Koniecpolu. Od momentu utworzenia struktura organizacyjna Komendy ulegała wielu zmianom w zakresie organizacyjnym, operacyjnym i logistycznym. Komenda Miejska PSP w Częstochowie posiada 237 etatów (strażacy) i 4 etaty cywilne. Biorąc pod uwagę strukturę zatrudnienia należy stwierdzić, że w Komendzie służbę pełnią strażacy o średnim stażu służby strażackiej ok. 12 lat, którzy są dobrze wyszkoleni i wykształceni, stale podnoszący swoje kwalifikacje zawodowe. Korpus oficerski liczy 44 strażaków, korpus aspirancki 74 strażaków, natomiast 119 osób to korpus szeregowych i podoficerów.

W skład rejonu operacyjnego Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Częstochowie o łącznej powierzchni 1679 km² wchodzi Powiat Grodzki/miasto Częstochowa – 160 km² / oraz Powiat Ziemski / Powiat Częstochowski 1519 km².

Na terenie miasta i Powiatu Częstochowskiego działają 4 Jednostki Ratowniczo - Gaśnicze PSP, 1 jednostka Centralnej Szkoły PSP oraz 126 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych, w tym 42 jednostki w KSRG. Na terenie powiatu częstochowskiego zlokalizowana jest

Jednostka Ratowniczo – Gaśnicza PSP w Koniecpolu oraz 113 jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych, w tym 38 jednostek w KSRG. W 2023 roku w obszarze działania Komendy Miejskiej Państwowej Straży Pożarnej w Częstochowie – obejmującej zasięgiem miasto Częstochowa i powiat częstochowski powstało ogółem **5581** zdarzeń.

Jednostki ochrony przeciwpożarowej interweniowały:

783 - razy przy pożarach,

4448 – razy podczas miejscowych zagrożeń,

350 – razy w ramach alarmów fałszywych.

W stosunku do ogólnej liczby interwencji, pożary stanowiły 14 %, miejscowe zagrożenia 79,7 % natomiast alarmy fałszywe 6,3 % zdarzeń.

W odniesieniu do 2022 roku odnotowano :

- spadek liczby pożarów o 427 zdarzeń tj.(35%),
- spadek liczby miejscowych zagrożeń o 576 zdarzenia (11,8 %),
- spadek liczby alarmów fałszywych o 106 zdarzeń (23,2%).

W porównaniu do 2022 roku nastąpił spadek ogólnej liczby zdarzeń o 16,6% (tj. o 1109 mniej). Podobnie jak w latach ubiegłych w zdecydowanej większości przypadków zarówno w grupie pożarów, jak i miejscowych zagrożeń dominowały zdarzenia małe oraz lokalne. W grupie alarmów fałszywych największą liczbę stanowiły wyjazdy do zgłoszeń fałszywych w dobrej wierze - 204 zdarzenia, z instalacji wykrywania – 138 zdarzeń, natomiast alarmy złośliwe to 8 wyjazdów.

W 2023 roku jednostki ochrony przeciwpożarowej z obszaru chronionego KM PSP Częstochowa podejmowały działania ratowniczo - gaśnicze średnio co 1 godzinę i 34 minuty. Pożary powstawały średnio co 11 godzin i 11 minut, natomiast do miejscowych zagrożeń dochodziło średnio co 1 godzinę i 58 minut.

Tab.32.Zestawienie zdarzeń w okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2023 r.
w porównaniu do analogicznego okresu roku ubiegłego

Lp.	Powiat/Gmina	Ogółem zdarzeń		Pożary		Miejsc. zagrożenia		Alarmy fałszywe	
		rok		Rok		rok		rok	
		2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023
1	częstochoowski	2997	2349	664	360	2232	1917	101	72
2	Kamienica Polska	113	101	39	25	69	74	5	2
3	Kruszyna	124	97	31	22	91	73	2	2
4	Janów	155	116	21	24	129	89	5	3
5	Rędziny	162	117	35	18	126	95	1	4
6	Olsztyn	168	124	31	12	129	105	8	7
7	Lelów	194	107	37	19	152	88	5	0
8	Mstów	204	187	29	19	170	166	5	2
9	Błachownia	227	214	45	18	174	181	8	15
10	Konopiska	255	238	42	18	205	213	8	7
11	Kłomnice	258	202	52	35	198	160	8	7
12	Koniecpol	263	189	67	41	185	147	11	1
13	Poczesna	297	250	53	35	236	200	8	15
14	Mykanów	323	227	96	48	208	177	19	2
15	Starcza	66	67	22	5	41	60	3	2
16	Dąbrowa Zielona	93	62	32	10	59	51	2	1
17	Przyrów	95	51	32	11	60	38	3	2
RAZEM:		6690	5581	1210	783	5024	4448	456	350

Tab.33.Porównanie ilości zdarzeń w powiecie częstochoowskim w latach 2001-2023

Lata	Pożary	Miejscowe zagrożenia	Alarmy Falszywe	Zdarzenia ogółem
2001	477	610	17	1104
2002	728	611	32	1371
2003	1542	530	46	2118
2004	948	682	20	1650
2005	1306	587	20	1863
2006	830	820	34	1864
2007	851	1140	32	2023
2008	969	1204	27	2200
2009	1015	999	34	2048
2010	718	1988	38	2744
2011	1359	899	29	2287

Lata	Požary	Miejscowe zagrożenia	Alarmy Falszywe	Zdarzenia ogółem
2012	1694	1143	50	2887
2013	768	1251	65	2084
2014	1198	1069	93	2360
2015	1516	1389	114	3019
2016	710	1771	74	2555
2017	895	2331	107	3333
2018	926	2334	96	3356
2019	1109	1659	100	2868
2020	908	2308	102	3318
2021	506	3093	107	3706
2022	664	2232	101	2997
2023	360	1917	72	2349

W okresie od 1 stycznia 2023 r. do 31 grudnia 2023 r. na terenie powiatu częstochowskiego zanotowano łącznie 2349 zdarzeń. W porównaniu do roku 2022 wystąpił spadek ilości zdarzeń o 648.

Najczęstsze przyczyny powstawania pożarów w roku 2023:

- nieostrożność osób dorosłych przy posługiwaniu się ogniem otwartym, w tym papierosy i zapalki
- nieprawidłowa eksploatacja oraz wady urządzeń grzewczych na paliwo stałe
- wady środków transportu
- wady urządzeń i instalacji elektrycznych .

Ogółem w wyniku powstałych zdarzeń, w których udział brały jednostki ochrony przeciwpożarowej w roku 2023 śmierć poniosło 50 osób rannych 218.

ZAGROŻENIE PRZESTĘPCZOŚCIĄ

Na terenie powiatu częstochowskiego funkcjonuje 5 komisariatów gminnych podległych Komendzie Miejskiej Policji w Częstochowie znajdujących się w Blachowni, Kłomnicach, Koniecpolu, Poczesnej oraz Olsztynie.

Stan etatowy komisariatów gminnych na dzień 31 grudnia 2023 r. wynosił 165 policjantów (56 wakatów), w tym: Komisariat Policji w Blachowni 30 etatów (2 wakaty), Komisariat Policji w Kłomnicach 47 etatów (1 wakata), Komisariat Policji w Koniecpolu 34 etaty (3 wakaty), Komisariat Policji w Poczesnej 30 etatów (3 wakaty), Komisariat Policji w Olsztynie 22 etaty (2 wakaty).

CHARAKTERYSTYKA PRZESTĘPCZOŚCI W POWIECIE CZĘSTOCHOWSKIM OCENA PRACY PIONU SŁUŻB KRYMINALNYCH W 2023 ROKU

W 2023 roku w komisariatach gminnych powiatu częstochowskiego wszczęto ogółem 1477 przestępstw tj. mniej o 352 w porównaniu do roku 2022. W ramach tych postępowań stwierdzono 1120 przestępstw – dynamika 96,7%. Wykrywalność przestępstw w kategorii ogółem wyniosła 72% i jest o 3,2 % wyższa niż w roku 2022.

Tab.34. Przestępstwa na terenie powiatu częstochowskiego

Ilość przestępstw ogółem na terenie powiatu częstochowskiego									
Jednostka	2021 rok			2022 rok			2023 rok		
	Przestępstwa wszczęte	Czyny stwierdzone	Wskaźnik wykrycia	Przestępstwa wszczęte	Czyny stwierdzone	Wskaźnik wykrycia	Przestępstwa wszczęte	Czyny stwierdzone	Wskaźnik wykrycia
KP Blachownia	337	255	68,8	355	324	70,7	312	226	69,3
KP Klomnice	552	431	66,2	569	607	71,5	577	397	69,3
KP Koniecpol	214	151	57	192	167	54,5	174	138	76,1
KP Poczesna	306	275	68,1	263	254	66,5	292	280	71,5
KP Olsztyn	141	138	84,8	148	120	73,3	122	79	78,5
Ogółem	1550	1250	68,24	1527	1472	68,8	1477	1120	72

PRZESTĘPCZOŚĆ KRYMINALNA

W kategorii przestępczości kryminalnej nastąpił wzrost liczby postępowań wszczętych – 835, tj. o 108 więcej niż w roku 2022. W ramach tych postępowań stwierdzono 628 przestępstw – dynamika 95,2%. Wykrywalność przestępstw w kategorii ogółem wyniosła 72,9% i jest o 5,6 % wyższa niż w roku 2022.

Tab.35.Przestępstwa kryminalne na terenie powiatu częstochowskiego

Ilość przestępstw kryminalnych na terenie powiatu częstochowskiego									
Jednostka	2021 rok			2022 rok			2023 rok		
	Przestępstwa wszczęte	Czyny stwierdzone	Wskaźnik wykrycia	Przestępstwa wszczęte	Czyny stwierdzone	Wskaźnik wykrycia	Przestępstwa wszczęte	Czyny stwierdzone	Wskaźnik wykrycia
KP Blachownia	212	157	73,4	214	204	74,5	187	128	77,1
KP Kłomnice	345	266	69,7	310	212	63,4	334	217	67,9
KP Koniecpol	128	91	54,9	116	97	50,5	88	69	79,7
KP Poczesna	181	165	73,5	148	137	71,5	152	167	68,3
KP Olsztyn	91	94	89,4	89	77	71,4	74	47	80,9
Ogółem	957	773	72,2	877	727	67,3	835	628	72,9

PRZESTĘPCZOŚĆ W 7 WYBRANYCH KATEGORIACH

Obszar w „7 wybranych kategoriach przestępstw pospolitych” jest uznawany za priorytetowy w zwalczaniu przestępczości, a wymienione w tym katalogu przestępstwa za czyny wyjątkowo dolegliwe dla społeczności lokalnej. Jest on stale monitorowany przez służby prewencyjne i kryminalne Komendy Miejskiej Policji w Częstochowie. Do grupy wybranych kategorii przestępstw definiowanych jako szczególnie dotkliwe społecznie zalicza się: przestępstwa rozbójnicze, bójki i pobicia, kradzieże cudzej rzeczy, kradzieże pojazdów, kradzieże z włamaniem, zniszczenie mienia oraz uszkodzenie ciała. W 2023 w komisariatach gminnych wszczęto łącznie 262 przestępstwa w 7 wybranych kategoriach tj. mniej o 34 w porównaniu do roku 2022. Uzyskano zatem wskaźnik dynamiki na poziomie 84,2%. W ramach tych postępowań stwierdzono 277 przestępstw. Wykrywalność przestępstw w 7 wybranych kategoriach ogółem wyniosła 57% i jest o 4,6 % wyższa niż w roku 2022.

Tab.36. Ilość przestępstw w 7 kategoriach na terenie powiatu częstochowskiego

Ilość przestępstw w 7 kategoriach na terenie powiatu częstochowskiego									
Jednostka	2021 rok			2022 rok			2023 rok		
	Przestępstwa wszczęte	Czyny stwierdzone	Wskaźnik wykrycia	Przestępstwa wszczęte	Czyny stwierdzone	Wskaźnik wykrycia	Przestępstwa wszczęte	Czyny stwierdzone	Wskaźnik wykrycia
KP Blachownia	69	70	62	76	108	68,5	56	49	59,6
KP Kłomnice	95	91	54,3	101	86	43,7	108	103	51,4
KP Koniecpol	51	49	32,7	51	44	29,5	24	28	57,1
KP Poczesna	37	53	57,4	55	62	54,8	60	83	56,6
KP Olsztyn	31	38	92,1	28	34	58,8	14	14	64,3
Ogółem	283	301	58,5	311	334	53,6	262	277	57

PRZESTĘPCZOŚĆ KORUPCYJNA

Przestępczość korupcyjna uważana jest za jedną z największych patologii istniejących w administracji. Zjawisko to godzi w autorytet państwa i obniża zaufanie społeczne obywateli do rzetelności działań instytucji publicznych, powodując tym samym nieodwracalne skutki w sferze gospodarczej i moralnej społeczeństwa. W ramach Wydziału do walki z Przestępczością Gospodarczą Komendy Miejskiej Policji w Częstochowie funkcjonuje Zespół do walki z Korupcją, którego funkcjonariusze zajmują się zwalczaniem przestępczości korupcyjnej występującej między innymi w środowisku lekarskim, biznesowym czy w ramach szeroko rozumianej administracji publicznej. Na terenie gminnym powiatu częstochowskiego w roku 2023 stwierdzono i wykryto 2 przestępstwa korupcyjne, tj. o 2 mniej w porównaniu do roku 2022.

STAN BEZPIECZEŃSTWA W RUCHU DROGOWYM

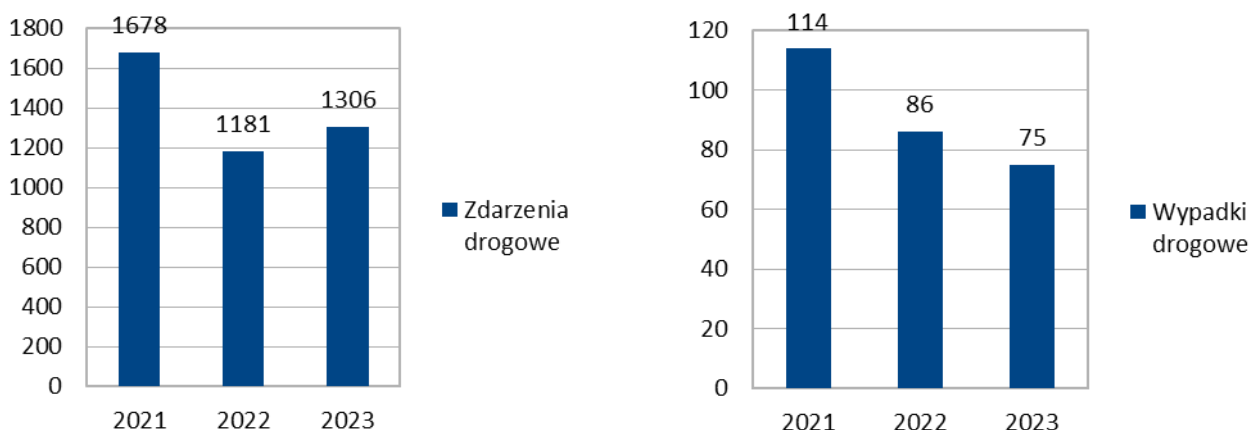
W 2023 roku na terenie powiatu częstochowskiego (z wyłączeniem terenu administracyjnego miasta Częstochowy) odnotowano łącznie 1306 zdarzeń drogowych tj. 75 wypadków, w których 7 osób zginęło, a 94 osoby doznały obrażeń ciała oraz 1231 kolizji drogowych. Analogicznie w roku poprzednim zaistniało 1181 zdarzeń

tj. 86 wypadków, w których 11 osób zginęło, a 103 osoby doznały obrażeń ciała oraz 1095 kolizji drogowych. Porównując analizowane okresy w 2023 roku odnotowano:

- wzrost liczby zdarzeń drogowych o 125 (dynamika 110,6%)
- spadek liczby wypadków drogowych o 9 (dynamika 87,2%),
- spadek liczby osób rannych o 9 (dynamika 91,3%),
- spadek liczby osób zabitych o 4 (dynamika 63,6%),
- wzrost liczby kolizji drogowych o 136 (dynamika 112,4%).

Dane dotyczące odnotowanych zdarzeń drogowych oraz ilości osób rannych i zabitych w wypadkach na drogach powiatu częstochowskiego w okresie ostatnich 3 lat obrazują poniższe wykresy:

Wyk.6. Zdarzenia i wypadki drogowe w powiecie częstochowskim w 2023 r.

STAN BEZPIECZENSTWA WETERYNARYJNEGO

W 2023 r. w Powiatowym Inspektoracie Weterynarii w Częstochowie zatrudnionych było 17 pracowników merytorycznych (wraz z Powiatowym Lekarzem Weterynarii) oraz wykonywało czynności na rzecz Powiatowego Lekarza Weterynarii 18 wyznaczonych lekarzy weterynarii. W 2023 r. w podmiotach działających na terenie powiatu częstochowskiego wyznaczeni lekarze weterynarii poddali badaniu przed i poubojowemu 15960 sztuk bydła, 11 owiec oraz 3 kozy. Ponadto na terenie powiatu zbadano 177 prób mięsa świń poddanych ubojowi gospodarskiemu oraz 964 prób mięsa odstrzelonych dzików na obecność włośni. W żadnej z prób nie stwierdzono obecności włośnia spiralnego (*Trichinella spiralis*). Wydano 90 rozstrzygnięć administracyjnych w obszarze bezpieczeństwa żywności. Skontrolowano 187 podmioty nadzorowane w obszarze zainteresowania zespołu przeprowadzając 261 kontroli. Pobrano 74 próby monitoringowe substancji niedozwolonych, pozostałości

chemicznych, biologicznych, produktów leczniczych i skażeń promieniotwórczych u zwierząt, w ich wydzielinach i wydalinach, w tkankach lub narządach zwierząt, w produktach pochodzenia zwierzęcego, w wodzie przeznaczony do pojenia zwierząt. Pobrano 172 próbki do badań mikrobiologicznych stwierdzając w jednym przypadku obecność *Listeria monocytogenes* i w dwóch przypadkach *Salmonella* spp. W ramach pełnionego nadzoru nad zdrowiem zwierząt w powiecie częstochowskim, w 2023 r. nie stwierdzono podczas badań kontrolnych zwierząt wystąpienia chorób zakaźnych zwierząt podlegających obowiązkowi zwalczania.

W trakcie realizacji programów zwalczania salmonellozy w stadach drobiu w 2023 r. stwierdzono występowanie pałeczek *Salmonella Enteritidis* w 1 stadzie. Przeprowadzono 587 kontroli i audytów, udokumentowanych w postaci protokołów i raportów. Pobrano 8335 próbek do badań wykonywanych w ramach nadzoru urzędowego, w tym monitoringu, programów zwalczania chorób. Wykonano 3745 badań rozpoznawczych w kierunku gruźlicy bydła, 1938 w kierunku brucelozы bydła i 1938 w kierunku enzootycznej białaczki bydła, przeprowadzono 4 obserwacje w kierunku wścieklizny. Wydano 149 decyzji administracyjnych (nakazujących, wykreślających, umarzających), z czego 16 nakazujących. Skontrolowano 230 podmiotów nadzorowanych w obszarze zainteresowania zespołu ds. zdrowia i ochrony zwierząt. Jednym z problemów, jeśli chodzi o profilaktykę i zwalczanie chorób zakaźnych zwierząt jest obowiązkowe szczepienie psów przeciwko wściekliznie. Wielu właścicieli psów nie poddaje ich szczepieniu, co skutkowało nałożeniem przez Inspekcję Weterynaryjną 29 grzywien w drodze mandatów karnych, na łączną sumę 3950 zł.

Przeprowadzono łącznie :

- 30 kontroli identyfikacji i rejestracji zwierząt
- Skontrolowano 25 siedzib stad zwierząt w zakresie przestrzegania przepisów o dobrostanie zwierząt – bez uchybień
- Skontrolowano 9 miejsc hodowli zwierząt np. papug i wydano 43 zaświadczenia o urodzeniu w niewoli.
- Wystawiono łącznie 22 świadectwa zdrowia dla zwierząt w handlu wewnątrzunijnym i do krajów trzecich, 6 do krajów trzecich, 16 na teren UE.
- Przeprowadzono 5 kontroli przesyłek zwierząt przychodzących na teren powiatu częstochowskiego.
- Przeprowadzono 54 kontrole interwencyjne, stwierdzając 57 nieprawidłowości

- Sprawy przekazane do organów ścigania: 4.

Powiatowy Lekarz Weterynarii w Częstochowie w związku z występowaniem na terytorium naszego kraju afrykańskiego pomoru świń (ASF) podjął czynności mające na celu przeciwdziałaniu ewentualnemu przedostaniu się choroby na teren powiatu. Przede wszystkim kontynuował kampanię informacyjną z 2022 roku polegającą na rozpowszechnianiu wśród hodowców trzody chlewnej, kół łowieckich, urzędów gmin ulotek informacyjnych o chorobie (rozkolportowano 300 ulotek). Ponadto Powiatowy Lekarz Weterynarii w Częstochowie w 2023 r. kontynuował prowadzenie szkoleń dla lekarzy weterynarii, hodowców w zakresie rozpoznawania, zgłaszania i zwalczania ASF. W wyniku tego przeszkolono 181 osób. W ramach ww. programu – badanie dzików padłych i ofiar wypadków komunikacyjnych – zbadano 59 padłych dzików w kierunku ASF- wszystkie uzyskały wyniki ujemne. W związku z występowaniem na terytorium UE wysoce zjadliwej grypy ptaków (HPAI), Powiatowy Lekarz Weterynarii w Częstochowie podjął kampanię informacyjno-szkoleniową wśród lekarzy weterynarii oraz hodowców drobiu mającą na celu ewentualne wczesne wykrycie tej jednostki chorobowej oraz szybką jej eliminację. Rozesłano do wszystkich urzędów gmin powiatu częstochowskiego, zarejestrowanych podmiotów utrzymujących drób, Biura Powiatowego Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, Ośrodka Doradztwa Rolniczego, pisma z informacją: nt. grypy ptaków wraz z ulotką dotyczącą zasad bioasekuracji informującą o zagrożeniach wirusami grypy oraz Rozporządzeniem MR i RW z dnia 20 grudnia 2016 r. w sprawie zarządzenia środków związanych z wystąpieniem wysoce zjadliwej grypy ptaków (Dz.U. 2016 poz. 2091), z prośbą o ich kolportaż wśród hodowców w sposób zwyczajowo przyjęty na danym terenie. W 2023 roku kontynuowana była akcja z 2022 roku rutynowych kontroli gospodarstw utrzymujących trzodę chlewną oraz drób. Podczas kontroli sprawdzana była bioasekuracja tych gospodarstw tj. zabezpieczenie obiektów przed zawleczeniem chorób zakaźnych, a hodowcy informowani byli na miejscu o potencjalnych zagrożeniach, a w szczególności o zagrożeniu afrykańskim pomorem świń oraz wysoce zjadliwą gripą ptaków. Podczas tych wizyt poza informacją merytoryczną przekazywano materiały informacyjne dotyczące bioasekuracji gospodarstw. W 2023 r. przeprowadzono 68 kontroli bioasekuracji w gospodarstwach utrzymujących trzodę chlewną, stwierdzono 16 nieprawidłowości. Wydano 5 decyzji nakazujących usunięcie uchybień i przeprowadzono 5 kontroli sprawdzających. W związku z przeprowadzanymi kontrolami wystawiono 3 mandaty na

łącną kwotę 150 zł. z zakresu identyfikacji i rejestracji zwierząt. W 2023 roku na podstawie Rozporządzenia Wojewody Śląskiego z dnia 07.03.2023 roku w sprawie ustalenia nakazu odstrzału sanitarnego dzików na terenie województw śląskiego myśliwi pozyskali 44 dziki odstrzelone w ramach odstrzału sanitarnego, za które wypłacono kołom łowieckim kwotę 20 900 złotych, natomiast w związku z Programem zwalczania ASF w tzw. odstrzale planowanym myśliwi pozyskali 644 dziki, za które wypłacono kołom łowieckim kwotę 225 400 złotych.

W Powiatowym Inspektoracie Weterynarii w Częstochowie sprawowano też nadzór nad produkcją pasz dla zwierząt oraz utylizacją. Nadzór ten prowadził zespół ds. pasz i utylizacji, który dokonał 79 kontroli podmiotów paszowych oraz 34 podmiotów zajmujących się ubocznymi produktami pochodzenia zwierzęcego. Pobrano 42 prób urzędowych do badań monitoringowych w celu sprawdzenia zdrowotności i jakości pasz. Nie stwierdzono przekroczeń norm jakościowych i ilościowych w produkowanych paszach. Stwierdzono jedno naruszenie w zakresie oznakowania pasz.

STAN SANITARNY POWIATU CZĘSTOCHOWSKIEGO W 2023 ROKU

Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Częstochowie w realizacji swoich zadań statutowych przeprowadzała czynności kontrolne, wykonywała badania i pomiary środowiskowe, analizy laboratoryjne, prowadziła działalność przeciwepidemiczną oraz inicjowała i organizowała działania z zakresu promocji zdrowia i oświaty zdrowotnej.

W celu ochrony zdrowia ludzkiego przed negatywnym wpływem szkodliwości i uciążliwości środowiskowych oraz w celu zapobiegania powstawaniu chorób zakaźnych i zawodowych, prowadzono nadzór nad warunkami higieny środowiska, pracy, procesów nauczania i wychowania, wypoczynku i rekreacji, produkcji, magazynowania i sprzedaży żywności, kosmetyków, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz warunkami higieniczno-sanitarnymi w placówkach ochrony zdrowia i obiektach użyteczności publicznej. W ciągu roku sprawozdawczego 2023 pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno- Epidemiologicznej w Częstochowie znajdowało się 2 286 obiektów zlokalizowanych na obszarze powiatu częstochowskiego.

W ramach prowadzonego nadzoru sanitarnego, obejmującego działania prewencyjne i bieżące kontrole, przeprowadzono 2 053 kontrole oraz wizytacje. W rezultacie tych działań wydano 607 decyzji administracyjnych nakazujących poprawę stanu sanitarno-technicznego w podmiotach podlegających nadzorowi. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami

sanitarnymi nałożono 66 mandatów karnych, których łączna kwota wyniosła 13 100 złotych. Ponadto w przypadku nieprzestrzegania przepisów dotyczących prawa kosmetycznego, nałożono karę pieniężną na jednego z producentów produktów kosmetycznych.

Działalność przeciwepidemiczna i ocena sytuacji epidemiologicznej

W 2023 roku Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Częstochowie prowadziła analizę zgłoszeń zachorowań na choroby zakaźne oraz brała udział w realizacji programu profilaktyki zakażeń szpitalnych poprzez pełnienie nadzoru nad działaniami przeciwepidemicznymi w podmiotach leczniczych. W przypadku chorób zakaźnych, którym można zapobiegać poprzez czynne uodpornienie populacji, wykonywane były szczepienia ochronne obowiązkowe u dzieci i młodzieży od 0 do 19 roku życia, osób narażonych w sposób szczególny na zakażenie, w tym szczepienia poekspozycyjne przeciw tężcowi i wścieklicznie oraz szczepienia zalecane, które nie są finansowane z budżetu państwa. Na terenie powiatu częstochowskiego przeprowadzono 110 kontroli w zakresie szczepień ochronnych oraz 5 kontroli dotyczących zakażeń szpitalnych, w tym 109 kontroli planowych i 6 kontroli ponadplanowych (w 2022 roku – 196 kontroli sanitarnych, w tym 189 planowych i 7 ponadplanowych). W ramach nadzoru sanitarnego nie wydano decyzji administracyjnych. Liczba dzieci, których rodzice uchylali się od obowiązku szczepień ochronnych wzrosła ze 189 przypadków w 2022 roku do 255 w roku 2023 (wzrost o 34,92%).

Sytuację epidemiologiczną chorób zakaźnych opracowano na podstawie zgłoszeń przekazywanych przez lekarzy z podmiotów leczniczych, dotyczących zachorowań na choroby zakaźne, zakażenia i zatrucia. Rejestracja zgłaszanych zachorowań odbywała się w oparciu o aktualne definicje przypadków chorób zakaźnych opracowane przez Narodowy Instytut Zdrowia Publicznego – Polski Zakład Higieny na potrzeby nadzoru epidemiologicznego. Na podstawie zgłoszeń sporządzane były dwutygodniowe raporty o zachorowaniach na choroby zakaźne. W 2023 roku zarejestrowano łącznie 1 823 przypadki zachorowań na choroby zakaźne objęte obowiązkiem zgłaszania. Natomiast w 2022 roku zarejestrowano 6 597 zachorowań, co pozwoliło odnotować spadek liczby zachorowań o 72,4%. Tendencja spadkowa liczby zachorowań była spowodowana mniejszą ilością wykonywanych badań w kierunku SARS-CoV-2 z uwagi na zniesienie obowiązku izolacji domowej oraz kwarantanny nakładanej przez Inspekcję Sanitarną. Z powodu zachorowań na choroby zakaźne hospitalizowano 239 osób, co stanowiło 13,1% ogółu zachorowań. Dla porównania w 2022 roku było to 471 osób. Najwięcej osób hospitalizowano z powodu COVID-19

(80 pacjentów, tj. 33,4% wszystkich osób objętych hospitalizacją). W 2023 roku na terenie powiatu częstochowskiego z powodu chorób zakaźnych zmarło 8 osób dorosłych. Były to zgony na skutek COVID-19 (7 przypadków) i gruźlicy płuc - jeden przypadek.

Najczęstszą chorobą zakaźną wieku dziecięcego była ospa wietrzna. W roku 2023 na terenie powiatu częstochowskiego przeprowadzono także 1 077 wywiadów epidemiologicznych.

Łącznie zanotowano 875 przypadków zachorowań na COVID-19.

Choroby układu pokarmowego

W 2023 roku do najczęściej występujących chorób szerzących się drogą pokarmową należały między innymi salmonellozy, bakteryjne zakażenia *Clostridioides difficile*, wirusowe zakażenia jelitowe wywołane przez rotawirusy, adenowirusy oraz norowirusy. Wśród przyczyn bakteryjnych zatruć i zakażeń pokarmowych najczęściej występowały zakażenia odzwierzęcymi pałeczkami jelitowymi *Salmonella*. W 2023 roku odnotowano wzrost liczby zachorowań na salmonellozy z 22 przypadków w 2022 roku do 26 zachorowań w roku 2023. Na terenie nadzorowanym przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Częstochowie zarejestrowano łącznie 18 nowych nosicieli pałeczek *Salmonella*, w tym 11 przypadków u osób, które przebyły zakażenie układu pokarmowego, pojedynczy przypadek u osoby, która wykonywała badania bakteriologiczne do celów sanitarno-epidemiologicznych oraz 6 przypadków u osób, które miały styczność z osobą zakażoną. Po przeleczeniu i ponownym wykonaniu badań 15 osób zostało wykreślonych z prowadzonej ewidencji nosicieli. Dominującym typem serologicznym była *Salmonella Enteritidis*, stanowiąca 77,8% wszystkich zachorowań. Na terenie powiatu częstochowskiego zarejestrowano również 3 inne typy serologiczne należące do grupy z gatunku *Bovismorbificans*, *Coeln* i *Infantis*. W trakcie prowadzonego nadzoru epidemiologicznego wydano decyzję nakazującą zaniechania w trybie natychmiastowym prac, przy wykonywaniu których istnieje możliwość przeniesienia choroby zakaźnej na inne osoby. W 2023 roku zaobserwowano znaczny spadek zachorowań na zakażenia jelitowe wywołane przez wirusy ze 160 przypadków w roku 2022 do 54 w 2023 roku. Wirusowe zakażenia jelitowe wywołane były przede wszystkim przez norowirusy. Stanowiły one 51,8% wszystkich jelitowych zakażeń wirusowych. Tendencję spadkową zaobserwowano u dzieci do lat 2, z 50 w 2022 roku do 15 przypadków w 2023 roku. Zdecydowana większość zakażonych dzieci była hospitalizowana – 11 przypadków. Kolejne 14 przypadków zakażenia układu pokarmowego było wywołanych przez bakterię *Clostridioides difficile*.

Ponadto zarejestrowano jedno zbiorowe ognisko zatrucia pokarmowego wywołane przez bakterie *Yersinia*, w którym łącznie chorowały 2 osoby. Było to zatrucie rodzinne – źródło zakażenia nie zostało ustalone. Jednocześnie do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Częstochowie zgłoszono 44 przypadki biegunek i zapaleń żołądkowo-jelitowych o prawdopodobnie zakaźnym pochodzeniu, natomiast nie odnotowano zachorowań na dur brzuszny. Do zakażeń i zatruc pokarmowych, zarówno u dorosłych, jak i u dzieci do lat dwóch o etiologii wirusowej, bakteryjnej i nieustalonej dochodziło najczęściej w środowisku domowym.

Choroby zakaźne wieku dziecięcego

Do chorób zakaźnych wieku dziecięcego zalicza się często zapalenie przyusznic (świnę), ospę wietrzną, krztusiec, odrę, różyczkę oraz płonicę. Źródłem zakażenia ww. chorób jest człowiek. Zakażenia te przenoszone są drogą powietrzno-kropelkową oraz przez bezpośredni kontakt z osobą chorą. Przeciwno wielu chorobom zakaźnym wieku dziecięcego wprowadzono obowiązkowe szczepienia ochronne. Od roku 1963 były to szczepienia przeciwko krztuścowi, od roku 1975 przeciwko odrze, natomiast od roku 2003 cała populacja dzieci szczepiona jest szczepionką skojarzoną przeciw odrze, śwince i różyczce. Zanimowano spadek liczby zachorowań na ospę wietrzną z 607 przypadków w 2022 roku do 448 w roku sprawozdawczym. Zdecydowana większość zachorowań dotyczyła osób do 14 roku życia. Przeciw ospie wietrznej prowadzone były szczepienia zalecane oraz bezpłatne szczepienia w grupach ryzyka, które wymienione zostały w Programie Szczepień Ochronnych – zaszczepiono 70 osób. W 2023 roku odnotowano pojedynczy przypadek zachorowania na krztusiec. Strategia zwalczania krztuśca, to przede wszystkim prowadzenie powszechnych szczepień u dzieci i młodzieży zgodnie z kalendarzem szczepień. Zaleca się szczepienia przypominające w ramach tzw. „strategii kokonu” u osób dorosłych sprawujących opiekę nad małymi dziećmi.

Pozostałe choroby zakaźne wieku dziecięcego kształtowały się następująco:

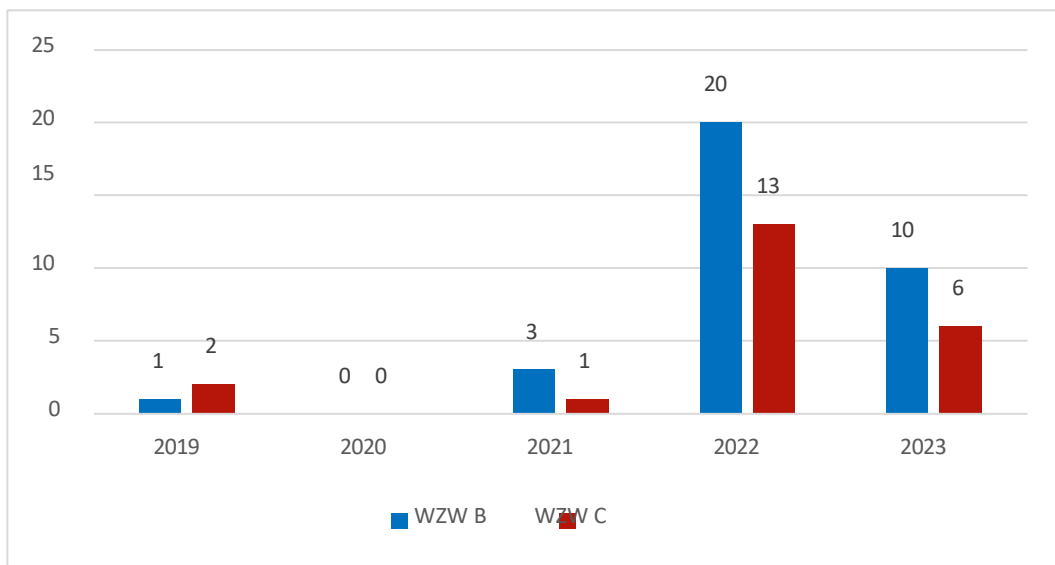
- świnka – 5 przypadków w 2022 roku i 2 zachorowania w 2023 roku,
- płonica – 9 przypadków w 2022 roku i 47 zachorowań w 2023 roku.

Nie odnotowano zachorowań na różyczkę oraz odrę. Choroby te objęte są przez WHO programem eliminacji. Każde podejrzenie o zachorowanie jest weryfikowane badaniami laboratoryjnymi.

Wirusowe zapalenie wątroby (WZW B, WZW C)

Choroby tej grupy przenoszą się głównie poprzez krew (wskutek zabiegów medycznych, przetaczania krwi, przeszczepów narządów, zabiegów niemedycznych, tj.: tatuaże, przekłuwanie uszu, akupunktura) oraz drogą płciową. W 2023 roku nie zarejestrowano przypadków ostrego wirusowego zapalenia wątroby typu B, potwierdzono natomiast 10 przypadków przewlekłego i bliżej nieokreślonego WZW typu B, w tym jedna osoba została poddana hospitalizacji. Brak ostrych zachorowań, to rezultat masowo prowadzonych szczepień ochronnych. Zarejestrowano również 6 zachorowań na przewlekłe wirusowe zapalenie wątroby typu C, z których 2 przypadki wymagały hospitalizacji. W większości przypadków zakażenia HCV przebiegały w sposób przewlekły i zwykle w pierwszym okresie choroby nie dawały objawów. Z tego powodu zakażenia te są często rozpoznawane w trakcie przesiewowych badań laboratoryjnych wykonywanych z innych powodów (krwiodawcy, kobiety w ciąży, badania przesiewowe osób hospitalizowanych). Z uwagi na brak szczepień ochronnych przeciw HCV, zakażeniom tym należy zapobiegać poprzez wdrażanie i utrzymywanie wysokich standardów higieniczno-sanitarnych podczas wykonywania świadczeń zdrowotnych oraz zabiegów o charakterze niemedycznym, przebiegających z naruszeniem ciągłości tkanek. Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Częstochowie prowadzi nadzór nad nosicielami wirusa WZW typu B i C. W ramach nadzoru epidemiologicznego prowadzonego w związku ze zgłoszeniami zachorowań/podejrzeń zachorowań na WZW typu B i C kierowano na szczepienia przeciwko WZW typu B osoby z otoczenia osób zakażonych wirusem HBV, a także osoby zakażone wirusem HCV. Szczepienia przeciwko WZW typu B u tych osób finansowane są z budżetu państwa. Zachorowania na przewlekłe WZW typu B i C w latach 2019-2023 przedstawiono poniżej w formie graficznej na wykresie.

Wyk.7. Zachorowania WZW typu B i C w latach 2019-2023

Inne choroby zakaźne

W 2023 roku zaobserwowano wzrost zachorowań na przenoszoną przez kleszcze boreliozę (89 przypadków). Nadal zagrożeniem dla ludności były pokąsania przez zwierzęta podejrzane o wścieklicznę. Ogółem zarejestrowano 43 przypadki pogryzienia przez zwierzęta. W 34 przypadkach były to pokąsania przez psy (79,1% wszystkich pokąsań), w 8 przypadkach przez koty i w jednym przypadku przez wiewiórkę. W przypadku pokąsań przez dzikie zwierzęta oraz psy, u których nie wskazano właściciela, wdrożona została procedura szczepień przeciw wścieklicznie. Szczepienia te wykonano u 25 osób pokąsanych. W 2023 roku u 14 osób stwierdzono zachorowanie na gruźlicę. Najczęściej występującą postacią była gruźlica płuc, która w większości dotyczyła mężczyzn. Byli to głównie seniorzy oraz osoby nie posiadające stałego zatrudnienia bądź zameldowania.

Szczepienia

Na terenie powiatu częstochowskiego w omawianym roku obowiązkowymi szczepieniami ochronnymi, zgodnie z Programem Szczepień Ochronnych, objęto łącznie 22 230 osób w wieku od 0 do 19 roku życia. Szczepienia realizowano w 80 punktach szczepień, tj. w 78 punktach szczepień mieszczących się w przychodniach, w oddziale noworodkowym i szpitalnej izbie przyjęć. W roku sprawozdawczym skontrolowano wszystkie działające punkty szczepień, przeprowadzając 110 kontroli, w tym jedną kontrolę problemową. Wszystkie skontrolowane punkty szczepień spełniały wymagania, jakim powinny

odpowiadać gabinetów o charakterze zabiegowym oraz warunki zachowania zasad łańcucha chłodniczego, wymaganego przy przechowywaniu preparatów szczepionkowych. W 2023 roku liczba dzieci, których rodzice uchylali się od obowiązku szczepień ochronnych wyniosła 255 i uległa zwiększeniu o 14,35% w stosunku do roku 2022 (223 osoby). Odmowa zaszczepienia dziecka wyrażona była najczęściej przez rodziców w formie pisemnej. Placówki wykonujące szczepienia ochronne na terenie powiatu częstochowskiego zgłosiły 8 przypadków niepożądanych odczynów poszczepiennych, z czego wszystkie określono jako łagodne. Jeden przypadek był hospitalizowany, pozostałe diagnozowano ambulatoryjnie. Szczepienia wykonywane były zgodnie z obowiązującym Programem Szczepień Ochronnych, a wykonawstwo szczepień we wszystkich rocznikach było na porównywalnym poziomie w stosunku do poprzedniego roku:

- dzieci w pierwszym roku życia – szczepienia pierwotne przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi, *poliomyelitis* i szczepienia pierwotne przeciw *Haemophilus influenzae* typu b – zaszczepiono 41,07% (w 2022 roku – 41,05%),
- dzieci w pierwszym roku życia – szczepienia przeciw zakażeniom wywołanym przez rotawirusy – 50,41% (w 2022 roku – 51,67%),
- dzieci w pierwszym roku życia – szczepienia przeciw *Streptococcus pneumoniae* – zaszczepiono 56,32% (w 2022 roku – 57,63%),
- dzieci w drugim roku życia – szczepienia pierwotne i uzupełniające przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi, *poliomyelitis* i szczepienie przeciw *Haemophilus influenzae* typu b – zaszczepiono 93,11% (w 2022 roku – 92,52%),
- dzieci w drugim roku życia – szczepienia pierwotne i uzupełniające przeciw WZW typu B – zaszczepiono 97,02% (w 2022 roku – 96,47%),
- dzieci w drugim roku życia – szczepienia podstawowe przeciw odrze, śwince i różyczce – zaszczepiono 69,81% (w 2022 roku – 68,80%).

Wykonawstwo szczepień przypominających u dzieci i młodzieży w wieku szkolnym kształtowało się następująco:

- dzieci w 6 roku życia – szczepienie I przypominające przeciw błonicy, tężcowi, krztuścowi i *poliomyeliti* – zaszczepiono 52,40% (w 2022 roku – 53,28%),
- młodzież w 14 roku życia – szczepienie II przypominające przeciw błonicy, tężcowi i krztuścowi – zaszczepiono 67,71% (w 2022 roku – 67,35%),

- młodzież w 19 roku życia – szczepienie III przypominające przeciw błonicy, tężcowi – zaszczepiono 56,25% (w 2022 roku – 58,90%).

W ramach Programu Szczepień Ochronnych w szpitalnej izbie przyjęć realizowane były szczepienia przeciw tężcowi u osób zranionych. Na ten cel w roku 2023 wydano 500 dawek szczepionki.

Ponadto punkty szczepień realizowały szczepienia zalecane. Były to między innymi:

- szczepienia przeciw meningokokom – zaszczepiono 133 osoby,
- szczepienia przeciw pneumokokom – zaszczepiono 36 osób,
- szczepienia przeciw grypie – zaszczepiono 2 505 osób tj. 1,9% populacji mieszkańców powiatu częstochowskiego, podczas gdy w 2022 roku zaszczepiono 2 053 osób, tj. 1,54% populacji,
- szczepienia przeciw Kleszczowemu Zapaleniu Mózgu – zaszczepiono 43 osoby,
- szczepienia przeciw WZW typu A – zaszczepiono 31 osób.

Nadzór nad obiektami prowadzącymi działalność leczniczą w zakresie wystąpienia ognisk zakażeń szpitalnych

Nadzorem sanitarnym Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Częstochowie objęty był jeden szpital prowadzący działalność leczniczą. W roku sprawozdawczym podmioty lecznictwa ambulatoryjnego zgłosiły do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Częstochowie 5 ognisk zakażeń szpitalnych, w tym 2 wywołane przez czynnik biologiczny *Klebsiella pneumoniae*, w którym zachorowało 21 osób i 3 ogniska spowodowane przez *Acinetobacter baumannii*, w którym zachorowały łącznie 24 osoby. Pracownicy tutejszej Stacji sprawowali nadzór w zakresie ognisk zakażeń szpitalnych nad obiektami prowadzącymi działalność leczniczą, przeprowadzając kontrole tematyczne związane z wystąpieniem ogniska epidemicznego i problemowe. Ogółem wykonano 5 kontroli. W ramach prowadzonego nadzoru nie wydano decyzji administracyjnych.

Ocena stanu sanitarnego obiektów żywnościowo-żywnościowych

W 2023 roku Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Częstochowie obejmowała nadzorem 738 obiektów żywnościowo-żywnościowych zlokalizowanych na terenie 16 gmin powiatu częstochowskiego. Nadzór sanitarny sprawowany był również w 208 blokach żywnościowych placówek szkolno-przedszkolnych, medycznych, opiekuńczych, zakładach pracy oraz w aptekach i obiektach na stacjach paliw. Obiekty żywnościowo-żywnościowe

obejmują zakłady produkcji żywności, obrotu żywnością i żywienia zbiorowego. W grupie zakładów produkcji żywności znajdują się również obiekty produkcji pierwotnej (tj. między innymi gospodarstwa rolne, sadownicze, ogrodnicze).

Tab.37. Rodzaj i liczba nadzorowanych obiektów żywnościowo-żywnieniowych w latach 2022-2023.

L.p.	Rodzaj obiektów	Liczba obiektów	
		2022	2023
1.	Zakłady produkcji żywności	148	149
2.	Zakłady obrotu żywnością	643	583
3.	Zakłady żywienia zbiorowego typu otwartego	216	183
4.	Zakłady żywienia zbiorowego typu zamkniętego	6	12
5.	Obiekty produkcji/obrotu materiałami i wyrobami przeznaczonymi do kontaktu z żywnością/produktami kosmetycznymi	17	19
7.	Obiekty żywnościowo-żywnieniowe ogółem	1030	946

Na podstawie analizy danych zawartych w powyższej tabeli zaobserwowano spadek ogólnej liczby nadzorowanych obiektów, tj. o 84 w porównaniu do roku ubiegłego.

Ocena stanu sanitarnego

W 2023 roku pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Częstochowie przeprowadzili kontrole w 64% obiektach będących pod nadzorem (w 2022 roku – 57%). Przeprowadzono 782 kontrole sanitarne i rekontrole (w 2022 roku – 746). Przeprowadzono 444 kontrole planowe oraz 338 ponadplanowych, które wynikały między innymi z prowadzonych akcji, otrzymanych interwencji klientów, powiadomień w systemie RASFF oraz wniosków stron i rekontroli. Stan sanitarny nadzorowanych obiektów oceniony był zgodnie z procedurami urzędowej kontroli żywności oraz materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Do tego celu wykorzystane zostały arkusze oceny zakładu produkcji/obrotu żywnością/żywienia zbiorowego/ materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością. Przeprowadzona ocena stanu sanitarnego w 446 obiektach wykazała, że 9 zakładów (tj. produkcyjny, 7 obrotu żywnością oraz żywienia zbiorowego) uzyskało ocenę niezgodną z wymaganiami, co stanowiło 2% w stosunku do wszystkich obiektów poddanych ocenie zgodności. Obiekty oceniono jako „niezgodne”

z uwagi na brak dokumentacji zdrowotnej personelu, wprowadzanie do obrotu środków spożywczych przeterminowanych oraz przerwanie ciągłości łańcucha chłodniczego.

Najczęściej stwierdzane uchybienia sanitarno-technicznych to:

- nieprawidłowy stan sanitarno-techniczny oraz higieniczny pomieszczeń oraz wyposażenia,
- brak aktualnego niekwestionowanego sprawozdania z badania wody,
- brak opracowanego harmonogramu badań właścicielskich oraz brak badania wyrobu gotowego,
- wprowadzanie do obrotu artykułów spożywczych po upływie terminu przydatności do spożycia lub daty minimalnej trwałości,
- brak aktualnej dokumentacji zdrowotnej personelu do celów sanitarno-epidemiologicznych ,
- brak realizacji procedur i instrukcji z zakresu GHP/GMP i systemu HACCP.

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami natury sanitarno-technicznej wydano 30 decyzji administracyjnych nakazujących usunięcie stwierdzonych uchybień (w 2022 roku wydano 47 decyzji), z czego 3 decyzje zakazujące wprowadzania do obrotu środków spożywczych niewłaściwej jakości zdrowotnej. Za stwierdzone zaniedbania w zakresie bieżącego stanu sanitarno-higienicznego nałożono na osoby winne zaniedbań 66 mandatów karnych na kwotę 13 200 złotych (w 2022 roku 39 mandatów na kwotę 6 400 złotych). Oceniając stan sanitarny zakładów wykorzystano tzw. Współczynnik Bezpieczeństwa i Higieny Żywności. Jest to stosunek liczby tzw. punktów karnych (liczby decyzji administracyjnych oraz liczby mandatów) do liczby przeprowadzonych kontroli. Im mniejszy iloraz, tym ocena jest bardziej korzystna. Wskaźnik ten, zarówno w roku 2022 jak i w 2023, wynosił 0.1, co świadczyło o utrzymującym się stanie sanitarno-technicznym na podobnym poziomie. W 2023 roku pobrano 131 próbek do badań laboratoryjnych w kierunku mikrobiologicznym, fizyko-chemicznym, organoleptycznym oraz oceny znakowania, z których cztery próbki zostały zakwestionowane. Ponadto w trakcie wykonywania bieżących czynności kontrolnych w trzech obiektach sprawdzono jakość tłuszczu smaźalniczego za pomocą testera tłuszczu LRSM. Badania wykazały akceptowalne wyniki %WKT (wolnych kwasów tłuszczowych). W skontrolowanych obiektach żywnościowo-żywnieniowych stwierdzono opracowaną dokumentację GHP/GMP. Do chwili obecnej system HACCP wdrożyło 83% nadzorowanych zakładów.

W roku sprawozdawczym 2023, na skutek interwencji jawnych i anonimowych dotyczących nieprawidłowości żywnościowo-żywnieniowych, przeprowadzono 43 kontrole interwencyjne. Interwencje dotyczyły między innymi braku higieny podczas procesów produkcyjnych, nieprawidłowego znakowania produktu, wprowadzania do obrotu środków spożywczych po upływie terminu przydatności lub daty minimalnej trwałości, niewłaściwych cech organoleptycznych produktów, wprowadzania do obrotu środków spożywczych niewiadomego pochodzenia, niewłaściwej jakości posiłków w oddziale szkolno-przedszkolnym, restauracji, schronisku dla bezdomnych, wystąpienia dolegliwości ze strony układu pokarmowego po zjedzeniu posiłku, zanieczyszczeń biologicznych w środkach spożywczych, niewłaściwego stanu sanitarno-technicznego obiektów żywnościowo-żywnieniowych, uciążliwych zapachów pochodzących z grilla, braku dostatecznej ilości toalet. W wyniku przeprowadzonych kontroli w 11 przypadkach potwierdzono zasadność interwencji, wydano decyzję administracyjną nakazującą poprawę stanu technicznego. W pozostałych przypadkach wydawano zalecenia pokontrolne, przekazano informację do terenowo właściwych Państwowych Powiatowych Inspektorów Sanitarnych oraz do Powiatowego Lekarza Weterynarii w Częstochowie. Za stwierdzone nieprawidłowości sanitarne na osoby winne zaniedbań nałożono łącznie 11 mandatów karnych na kwotę 2 550 złotych. W czasie kontroli interwencyjnych pobrano 11 próbek do badań laboratoryjnych, w tym wymazy sanitarne, z czego zakwestionowano 3 próbki z uwagi na stwierdzenie zanieczyszczeń biologicznych oraz nieprawidłowe znakowanie produktu. Ponadto w związku z otrzymanym kwestionowanym wynikiem badań wystosowano powiadomienie informacyjne do systemu RASFF (System Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach). Na interwencje jawne złożone z podaniem danych osoby interweniującej udzielano pisemnych odpowiedzi informując o wyniku przeprowadzonej kontroli. Kontrole sprawdzające potwierdzały usunięcie nieprawidłowości będących przedmiotem interwencji. W ramach funkcjonowania Systemu Wczesnego Ostrzegania o Niebezpiecznej Żywności i Paszach – RASFF, podejmowano działania w wyniku otrzymania powiadomień alarmowych lub informacyjnych. Łącznie przeprowadzono 21 kontroli sanitarnych, tj.: w zakładzie produkcyjnym, 19 w obiektach obrotu oraz w zakładzie żywienia zbiorowego. Postępowanie w takich przypadkach prowadzone było zgodnie z obowiązującą procedurą RASFF, mającą na celu sprawdzenie występowania w obrocie kwestionowanego produktu. W przypadku jego stwierdzenia następuje wycofanie z obrotu, a zakwestionowane produkty objęte

powiadomieniem zostają zwrócone do dostawcy lub poddane utylizacji. Przeprowadzone kontrole wykazały, że w każdym przypadku procedura związana z wycofaniem produktów objętych powiadomieniem została rozpoczęta we własnym zakresie. Na podstawie otrzymanego kwestionowanego wyniku badań wystosowano powiadomienie informacyjne do systemu RASFF dotyczące produktu o niewłaściwej jakości zdrowotnej, tj. stwierdzenie niewłaściwych cech organoleptycznych w środku spożywczym pn. „Wafle podkarpackie”. Ponadto poinformowano terenowo właściwego Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego nadzorującego producenta kwestionowanego środka spożywczego.

W 2023 roku przeprowadzono ocenę teoretyczną jadłospisów dekadowych w 3 placówkach żywienia zbiorowego zamkniętego (w szpitalu, przedszkolu oraz szkole podstawowej). Ocena jadłospisu, zarówno z placówki przedszkolnej, jak i szkoły podstawowej, wykazała odchylenia w zakresie zawartości białka, witaminy C oraz wapnia, jednak procentowy udział energii pochodzącej z białka, tłuszczu lub węglowodanów był prawidłowy. Natomiast w bloku żywieniowym szpitala, w którym prowadzone było żywienie w systemie cateringowym, ocena jadłospisu wykazała odchylenie w zakresie zawartości wapnia. W związku z powyższym wystosowane zostało pismo do dyrekcji placówki w celu dokonania stosownych zmian. Ponadto w czasie 43 kontroli sanitarnych bloków żywieniowych w placówkach oświaty, dokonano oceny zestawień posiłków wchodzących w skład jadłospisu dekadowego pod kątem przestrzegania zapisów rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 26 lipca 2016 roku, dotyczącego żywienia dzieci i młodzieży w jednostkach systemu oświaty. Analiza zestawień posiłków potwierdziła uwzględnienie zapisów w/w rozporządzenia w zakresie sposobu żywienia dzieci i młodzieży.

Akcje i działania ukierunkowane problemowo

W 2023 roku kontrole akcyjne stanowiły stały element planu pracy, co wynikało z zaleceń Głównego Inspektora Sanitarnego oraz Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego. Działania akcyjne podejmowane były również z własnej inicjatywy. Kontrole sanitarne przeprowadzono w ramach następujących akcji.

Wypoczynek dzieci i młodzieży

W ramach wypoczynku dzieci i młodzieży zorganizowano 16 form wypoczynku (tj. 4 półkolonie, 4 kolonie i 8 obozów), które zlokalizowane były na terenie 5 gmin powiatu częstochowskiego, tj. gminy Konopiska, Olsztyn, Janów, Blachownia i Kłomnice. Przeprowadzono 18 kontroli sanitarnych, w czasie których w 2 blokach żywieniowych

stwierdzono uchybienia natury sanitarnej w zakresie nieprzestrzegania prawidłowej segregacji żywności w urządzeniach chłodniczych, wykorzystywania stanowisk roboczych niezgodnie z przeznaczeniem oraz braku czystości w pomieszczeniu socjalnym. Za stwierdzone nieprawidłowości nałożono 2 mandaty karne w wysokości 350 złotych oraz wydano doraźne zalecenia. Kontrole sprawdzające potwierdziły wykonanie zaleceń doraźnych, w związku z czym wydano 2 decyzje umarzające postępowanie. Ponadto do Powiatowej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Częstochowie zgłoszono interwencję dotyczącą niewłaściwej jakości oferowanych posiłków. Kontrola sanitarna nie potwierdziła zasadności zgłoszonych nieprawidłowości. W omawianym roku nie odnotowano przypadków zatruc pokarmowych w w/w placówkach.

Nadzór nad warunkami sanitarnymi obiektów zlokalizowanych na trasach turystycznych

W sezonie turystyczno-pielgrzymkowym w okresie od 1 maja 2023 roku do 30 września 2023 roku przeprowadzono w obiektach żywnościowo-żywieniowych i produkcyjnych, usytuowanych na trasie turystyczno-pielgrzymkowej powiatu częstochowskiego, łącznie 80 kontroli. W 9 obiektach stwierdzono nieprawidłowości natury sanitarno-higienicznej, w związku z czym nałożono 9 mandatów karnych na kwotę 1 500 złotych oraz wydano stosowne zalecenia pokontrolne. Ponadto w 2 obiektach stwierdzono nieprawidłowości sanitarno-techniczne, co skutkowało wydaniem 2 decyzji administracyjnych nakazujących poprawę stanu technicznego. Z obiektów usytuowanych na trasach turystycznych pobrano do badań laboratoryjnych w zakresie obecności metali ciężkich oraz oceny znakowania 4 próbki żywności, które nie zostały zakwestionowane.

Nadzór nad suplementami diety

W związku z pismem Głównego Inspektora Sanitarnego, dotyczącym prowadzenia wzmożonego monitoringu produktów oferowanych bądź reklamowanych przez portal e-commerce, przeprowadzono kontrolę sanitarną w firmie wprowadzającej do obrotu suplementy diety. W trakcie kontroli dokonano weryfikacji strony internetowej przedsiębiorcy, która wykazała nieprawidłową prezentację suplementu diety, co skutkowało wydaniem zaleceń pokontrolnych. Podmiot niezwłocznie dokonał korekty, co potwierdził wydruk stron internetowych.

Nadzór nad żywnością pochodzącą z krajów Unii Europejskiej oraz krajów trzecich, wprowadzanych do obrotu w super i hipermarketach

Akcja została przeprowadzona w związku z pismem Głównego Inspektora Sanitarnego dotyczącym żywności pochodzącej z krajów Unii Europejskiej oraz krajów trzecich, a wprowadzanej do obrotu w super i hipermarketach. W ramach akcji w III i IV kwartale 2023 roku zostało przeprowadzonych 29 kontroli sanitarnych, w trakcie których pobrano 3 próbki do badań laboratoryjnych w kierunku obecności metali szkodliwych. Pobrane próbki nie uległy zakwestionowaniu. W czasie kontroli stwierdzono nieprawidłowości natury sanitarnej i technicznej, w związku z czym na osoby winne zaniedbań nałożono 4 mandaty na kwotę 1 050 złotych oraz wydano 2 decyzje administracyjne nakazujące poprawę stanu technicznego.

Działania podejmowane w związku z występowaniem przypadków ASF w Polsce

W związku z pismem Głównego Inspektora Sanitarnego dotyczącym występowania przypadków ASF (Afrykański Pomór Świń) w Polsce, przeprowadzono 166 kontroli planowych i ponadplanowych w obiektach wprowadzających do obrotu mięso, wyroby wieprzowe oraz dziczyznę. Przedmiotem kontroli było ustalenie źródła pochodzenia mięsa, sprawdzenie dokumentacji dostaw wraz z Handlowym Dokumentem Identyfikacyjnym oraz sposobu zagospodarowania odpadów. W kontrolowanych obszarach kontrole nie wykazały nieprawidłowości.

Nadzór nad sklepami sieci handlowej „Stokrotka”

Akcję przeprowadzono w związku z pismem Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego w sprawie wpływających sygnałów konsumenckich dotyczących sprzedaży warzyw i owoców o niewłaściwej jakości w sklepach sieci handlowej „Stokrotka”. W ramach akcji skontrolowano wszystkie nadzorowane sklepy „Stokrotka”, znajdujące się na terenie powiatu częstochowskiego. Przeprowadzono 3 kontrole sanitarne, podczas których nie stwierdzono nieprawidłowości w przedmiotowym zakresie. Wzmoczenie czynności kontrolnych w zakresie warunków przechowywania oraz znakowania wód butelkowanych.

W związku z otrzymanym pismem Głównego Inspektora Sanitarnego dotyczącym warunków przechowywania oraz znakowania wód butelkowych przeprowadzono 4 kontrole sanitarne w obiektach obrotu żywnością oraz w zakładzie produkcyjnym. W trakcie kontroli dokonano oceny znakowania naturalnych wód mineralnych. Przeprowadzona ocena wód wykazała znakowanie zgodne z obowiązującymi przepisami. Ponadto w ramach bieżącego nadzoru

sanitarnego w obiektach obrotu żywnością dokonywano oceny warunków przechowywania wód butelkowych. W jednym przypadku stwierdzono nieprawidłowe przechowywanie napojów, co skutkowało nałożeniem mandatu karnego na kwotę 200 złotych. Wydano stosowne zalecenia, których wykonanie potwierdziła kontrola sprawdzająca.

Ocena stanu żywienia pacjentów w szpitalach

W związku z pismem Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego dotyczącym prowadzenia oceny sposobu żywienia pacjentów w szpitalach na podstawie jadłospisów, zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego, została skontrolowana stołówka szpitalna, w której żywienie pacjentów odbywało się w systemie cateringowym.

W trakcie kontroli pobrano do oceny teoretycznej jadłospis dekadowy. W ocenianej placówce wartość energetyczna i procentowy rozdział energii pochodzącej z makroskładników (węglowodany, tłuszcze i białka) mieściły się w zalecanej normie. Natomiast stwierdzono zbyt niski poziom wapnia, co skutkowało wystosowaniem pisma do dyrektora placówki, w celu podjęcia działań eliminujących stwierdzone nieprawidłowości.

Nadzór w sprawie importu pszenicy z Ukrainy

Akcja przeprowadzona w związku z pismem Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego dotyczącym importu z Ukrainy pszenicy deklarowanej przy odprawie celnej z przeznaczeniem na cele techniczne, która może być wykorzystywana na cele spożywcze. Przeprowadzono 15 kontroli w młynach oraz gospodarstwach rolnych, w czasie których w jednym obiekcie stwierdzono brak do wglądu dokumentów sprzedaży pszenicy. W związku z powyższym, wydano doraźne zalecenia zobowiązujące rolnika do przedłożenia stosownej dokumentacji. Przeprowadzona kontrola sprawdzająca potwierdziła wykonanie zaleceń pokontrolnych. Działania podejmowane wspólnie z organami KAS w związku z kontrolą produktów pochodzących z Ukrainy i Słowacji. Akcję przeprowadzono w związku z pismem Głównego Inspektora Sanitarnego w sprawie nadzoru nad produktami, głównie zbożowymi, mogącymi pochodzić z Ukrainy oraz ze Słowacji. W ramach bieżącego nadzoru w zakładach produkcyjnych oraz w obiektach obrotu żywnością przeprowadzono 3 kontrole sanitarne, podczas których dokonano szczegółowej weryfikacji dokumentacji potwierdzającej źródło pochodzenia żywności. W jednym obiekcie obrotu żywnością stwierdzono produkt pochodzącego z Ukrainy, w związku z czym pobrano próbkę żywności do badań laboratoryjnych w kierunku pozostałości pestycydów. Pobrana próbka

nie uległa zakwestionowaniu. Nie było potrzeby przeprowadzania wspólnych kontroli z organami Krajowej Administracji Skarbowej.

Akcja „Imprezy masowe i plenerowe”

Na terenie powiatu częstochowskiego w 2023 roku odbyły się 2 imprezy plenerowe, tj.: „Święto Pstrąga” zorganizowane w miejscowości Złoty Potok, oraz „Święto Ciulimu” zorganizowane w miejscowości Lelów. W trakcie trwania imprez sprawowano nadzór nad ruchomymi punktami handlowymi wprowadzającymi do obrotu środki spożywcze oraz obiektami gastronomicznymi świadczącymi usługi w zakresie żywienia zbiorowego. Przeprowadzono 8 kontroli sanitarnych, w czasie których nie stwierdzono uchybień sanitarno-higienicznych.

Jakość zdrowotna środków spożywczych, materiałów i wyrobów przeznaczonych do kontaktu z żywnością oraz produktów kosmetycznych pobranych do badań laboratoryjnych. W 2023 roku pobrano do badań laboratoryjnych na terenie powiatu częstochowskiego 131 próbek w ramach urzędowej kontroli żywności i monitoringu z obiektów będących pod nadzorem. Pobrano: 117 próbek żywności, 14 próbek sanitarnych (zmiotków z blatów produkcyjnych, wytrzępek z koszyczków rozrostowych oraz wymazów sanitarnych). Próbkę pobrano w zakresie: zanieczyszczeń mikrobiologicznych – 53, zanieczyszczeń fizyko-chemicznych – 31, organoleptycznym – 36, zanieczyszczeń biologicznych – 11.

Dodatkowo w 37 próbkach pobranych w opakowaniach jednostkowych producenta dokonano oceny prawidłowości znakowania. Z pobranych 131 próbek zakwestionowano 4 próbki, co stanowiło 3% z ogólnej liczby próbek zbadanych (w 2022 roku wskaźnik ten wynosił 4,32 %). Próbki uległy zakwestionowaniu z powodu: niewłaściwego znakowania – 1 próbka, niewłaściwych cech organoleptycznych – 2 próbki, zanieczyszczeń biologicznych – 1 próbka. W związku z kwestionowanymi wynikami badań postępowano w sposób następujący: w przypadku nieprawidłowych cech organoleptycznych zgłoszono produkty do systemu RASFF, w przypadku zanieczyszczeń biologicznych wydano decyzję nakazującą podjęcie stosownych działań, w przypadku nieprawidłowego znakowania poinformowano terenowo właściwego Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego, nadzorującego producenta środka spożywczego.

Ocena stanu sanitarnego obiektów użytku publicznego

W 2023 roku Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Częstochowie w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego kontrolowała przestrzeganie przepisów określających wymagania higieniczne i zdrowotne, celem ochrony zdrowia ludzkiego przed niekorzystnym wpływem komunalnych szkodliwości i uciążliwości środowiskowych, w odniesieniu do: urządzeń do zaopatrywania w wodę i jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, wód wykorzystywanych do kąpieli i rekreacji, obiektów użyteczności publicznej, podmiotów leczniczych. W 2023 roku przeprowadzono łącznie 567 kontroli sanitarnych (w 2022 roku – 489) w 561 obiektach nadzorowanych, spośród 621 ujętych w ewidencji, co stanowiło 90,3% obiektów. Ogółem zostały wydane 23 decyzje (w 2022 roku – 25), w tym 3 decyzje nakazujące poprawę stanu sanitarno-technicznego obiektów, 2 decyzje inne (decyzja umorzenia i decyzja przedłużająca termin wykonania zaleceń wcześniejszej decyzji). Ponadto w formie decyzji wydano 17 zezwoleń na przeprowadzenie ekshumacji oraz decyzję oceniającą jakość wody na pływalni. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami wystosowano jedno wystąpienie. Na wniosek stron zostały wydane 3 opinie na imprezy masowe oraz opinia dla zakładu kosmetycznego.

Urządzenia do zaopatrywania w wodę i ocena jakości wody do spożycia przez ludzi

Mieszkańcy powiatu częstochowskiego byli zaopatrywani w wodę do spożycia wyłącznie z ujęć podziemnych. Woda dostarczana była z 57 wodociągów publicznych, które zaopatrywały ok. 98,8% ludności powiatu. Woda do spożycia produkowana przez przedsiębiorstwa wodociągowe rozprowadzana była siecią wodociągową z ujęć o różnej wydajności: 26 wodociągów o wydajności < 100 m³/dobę, 29 wodociągów o wydajności 100 – 1000 m³/dobę, 2 wodociągi o wydajności 1000 – 10000 m³/dobę. W obiektach wodociągowych w ramach prowadzonego bieżącego nadzoru przeprowadzono 57 kontroli sanitarnych oraz 178 kontroli związanych z poborem próbek wody. Do badań laboratoryjnych pobrano 369 próbek w zakresie parametrów mikrobiologicznych i 367 próbek w zakresie parametrów fizykochemicznych. W zbadanych próbkach wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi stwierdzono przekroczenia takich parametrów jak: bakterie z grupy coli, ogólna liczba mikroorganizmów w 22°C/72h, mętność, żelazo, azotany, mangan. Ogółem przekroczenia parametrów mikrobiologicznych stwierdzono w 8 próbkach wody, a fizykochemicznych w 15 próbkach. Zanieczyszczenia mikrobiologiczne w ww. wodociągach, w większości przypadków, były zdarzeniami pojedynczymi. Po zgłoszeniu przekroczeń badanych

parametrów właściciele wodociągów podejmowali natychmiastowe działania mające na celu poprawę jakości wody. Przekroczenia parametrów fizykochemicznych były uzależnione między innymi od geologii i topografii terenu, na którym zlokalizowane było ujęcie oraz specyfiki prowadzonych procesów uzdatniania wody, natomiast przekroczenia parametrów organoleptycznych mogły być spowodowane nieprawidłowym stanem wewnętrznej instalacji w budynku, w którym zostały pobrane próbki wody.

Tab.38. Stwierdzone przekroczenia w próbkach wody pobranej z sieci wodociągowej

GMINA	NAZWA WODOCIĄGU	PRZEKROCZONE PARAMETRY (ilość przekroczeń w próbkach)	
		Mikrobiologiczne	Fizykochemiczne
Janów	Janów	Bakterie grupy coli (1)	
	Skowronów	Bakterie grupy coli (3)	
	Czepurka	Bakterie grupy coli (2)	
	Apolonka		mętność (1)
	Hucisko	Ogólna liczba mikro-organizmów w 22°C/72h (1)	zapach (1)
	Bystrzanowice Dwór	Bakterie grupy coli (1)	
Rędziny	Rędziny Osiedle	Bakterie grupy coli (1)	
Kłomnice	Garnek		żelazo (1)
Starcza	Klepaczka	Bakterie grupy coli (1)	mętność (2) żelazo (2)
	Starcza	Bakterie grupy coli (4)	mętność (2) żelazo (2)
Dąbrowa Zielona	Olbrachcice	Bakterie grupy coli (2)	
Kamienica Polska	Zawada		mętność (1)
Lelów	Mełchów	Bakterie grupy coli (1)	
Przyrów	Przyrów	Bakterie grupy coli (1)	
Olsztyn	Mirów PKP		mętność (1)
	Bloki Kolejowe		zapach (1)
Konopiska	Rększowice		mangan (3)

Obiekty użyteczności publicznej

Pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Częstochowie ogółem znajdowało się 436 obiektów użyteczności publicznej, z których skontrolowano 367. Przeprowadzono łącznie 346 kontroli sanitarnych (w 2022 roku – 281 kontroli). Obiekty świadczące usługi noclegowe W omawianym roku skontrolowano 31 obiektów noclegowych z 63 będących w ewidencji. Przeprowadzono 31 kontroli. Na utrzymanie właściwego poziomu sanitarno-higienicznego oraz technicznego tych obiektów duży wpływ miała coraz większa konkurencja na rynku oraz rosnące wymagania klientów. Właściciele obiektów świadczących usługi noclegowe starali się polepszać wizerunek swoich obiektów poprzez wykonywanie bieżących remontów, wymianę wyposażenia, czy nowoczesne zagospodarowanie otoczenia placówek. Obiekty noclegowe były wyposażone odpowiednio do standardu. Pokoje hotelowe wyposażone były w zespoły pomieszczeń higieniczno-sanitarnych. W większości obiektów pranie bielizny pościelowej odbywało się w pralniach zewnętrznych. Gospodarowanie odpadami komunalnymi prowadzone było prawidłowo. Szczególną uwagę zwracano na zabezpieczenie sanitarno-epidemiologiczne oraz informowano właścicieli bądź zarządców o konieczności prowadzenia właściwej eksploatacji instalacji ciepłej wody i klimatyzacji w aspekcie zagrożenia zakażenia bakterią z grupy *Legionella* sp., w tym o wykonywaniu badań laboratoryjnych ciepłej wody użytkowej.

Zakłady fryzjerskie, kosmetyczne, tatuażu i odnowy biologicznej

W roku sprawozdawczym skontrolowano 93 obiekty spośród 121 będących w ewidencji. Przeprowadzono 93 kontrole (w 2022 roku – 81 kontroli). W obiektach przestrzegano wdrożone procedury w zakresie czystości sprzętu i narzędzi dla klientów oraz zasad reżimu sanitarnego. Szczególną uwagę zwracano na prowadzenie dezynfekcji przyborów fryzjerskich i sterylizacji narzędzi kosmetycznych w celu zagwarantowania bezpieczeństwa klientów zakładów beauty. Wyniki przeprowadzonych kontroli wykazały, że większość zakładów kosmetycznych prowadziła procesy sterylizacji we własnym zakresie, w miejscu prowadzenia działalności. Każdorazowo podczas kontroli zwracano uwagę na stan sanitarny bielizny wykorzystywanej podczas wykonywanych zabiegów. W zakładach kosmetycznych stosowana była głównie bielizna jednorazowego użytku. Postępowanie z odpadami prowadzone było prawidłowo. W toku kontroli sanitarnych prowadzone były działania edukacyjne w zakresie przestrzegania opracowanych procedur w aspekcie wpływu na zdrowie ludzi.

Domy Pomocy Społecznej

W ewidencji znajdowały się 3 Domy Pomocy Społecznej, które zostały skontrolowane. Przeprowadzono 4 kontrole, w trakcie których nie stwierdzono nieprawidłowości. Obiekty były dostosowane do obowiązujących przepisów i utrzymywane w prawidłowym stanie sanitarnym i technicznym. Pokoje mieszkalne były wyposażone w sposób zapewniający pensjonariuszom wygodne warunki funkcjonowania, dostosowane dla osób niepełnosprawnych. Mieszkańcy w obiektach mogli rozwijać swoje zdolności podczas terapii zajęciowej w tematycznie przygotowanych pracowniach, np.: plastycznych, muzycznych oraz zajęć terapeutycznych. Postępowanie z bielizną czystą i brudną było prawidłowe. Domy miały wydzielone własne pralnie bielizny spełniające wymogi sanitarne. Wytwarzane w wyniku prowadzonych działalności odpady niebezpieczne, w tym medyczne, były prawidłowo przechowywane do czasu odbioru przez specjalistyczne firmy. Odpady komunalne usuwano na bieżąco.

Tereny rekreacyjne

Ogółem pod nadzorem Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Częstochowie znajdowało się 14 obiektów (5 wsi, miejscowość letniskowa i 8 tras turystycznych). Skontrolowano 14 obiektów, w których przeprowadzono 14 kontroli. Wsie letniskowe zlokalizowane są głównie na terenie gminy Janów, natomiast wraz z nabyciem praw miejskich Olsztyn stał się miejscowością letniskową. Tereny miejscowości turystycznych były utrzymane prawidłowo. Wytuczono ścieżki rowerowe oraz szlaki turystyczne. Na terenach turystycznych zapewniono obiekty agroturystyczne, gastronomiczne, parkingi, toalety publiczne i przystanki. Wydzielono miejsca odpoczynku, tj. ławeczki, altanki, wiaty. W wielu miejscowościach zostały uruchomione zewnętrzne siłownie plenerowe, które są wykorzystywane przez mieszkańców oraz turystów. Miejsca publiczne były wyposażone w wystarczającą ilość koszy na odpady komunalne. Trasy turystyczne pokrywały się z trasami przejść pieszych pielgrzymek na Jasną Górę. W związku z powyższym, w okresie pielgrzymek zostały one wyposażone w kontenery na odpady oraz uruchomiono dodatkowe hydranty z wodą pitną. Postoje pielgrzymów odbywały się na wyznaczonych terenach, głównie przy parafiach, boiskach szkolnych i placach przy Urzędach Gmin. Grupy pielgrzymkowe dysponowały własnym zapleczem sanitarnym i we własnym zakresie odpowiadały za gospodarowanie odpadami. W miesiącu lipcu i sierpniu były pobierane próbki wody z wodociągów publicznych zlokalizowanych na terenie tras. Wyniki badań były zgodne z obowiązującymi przepisami.

Inne obiekty użyteczności publicznej

Do grupy obiektów użyteczności publicznej zalicza się również: apteki, obiekty sportowe i widowiskowo-kulturalne, stacje paliw, placówki zapewniające całodobową opiekę, zakłady pogrzebowe, targowiska, strefy przystankowe, parkingi, piaskownice z placami zabaw, cmentarze, itp. W 2023 roku w ewidencji znajdowało się 221 obiektów. Skontrolowano 215, przeprowadzając 193 kontrole. Właściciele tej grupy obiektów, w celu utrzymania odpowiedniego stanu technicznego oraz poprawy estetyki i podniesienia standardów prowadzonej działalności, na bieżąco prowadzili prace remontowe i modernizacyjne. Gospodarowanie odpadami prowadzone było prawidłowo. W trakcie przeprowadzanych kontroli przystanków PKS ustalono, że były one na bieżąco odnawiane i w przypadku ich dewastacji naprawiane. Część przystanków wymieniono na nowe. Przystanki wyposażone zostały w ławki i kosze na śmieci, umieszczono informacje na temat zakazu palenia w ich obrębie wyrobów tytoniowych oraz e-papierosów. W jednym przypadku, w związku ze stwierdzonymi uchybieniami stanu technicznego wiat przystankowych, zostało wystosowane wystąpienie do Burmistrz Blachowni. Ze strony zarządcy zostały wdrożone stosowne działania, co doprowadziło do poprawienia estetyki przystanków w gminie. Kontrolami objęto również place zabaw z piaskownicami, które są administrowane przez poszczególne gminy. Kontrole te nie wykazały nieprawidłowości. Nie odnotowano interwencji dotyczących stanu technicznego bądź sanitarnego placów zabaw.

Środki transportu

Do tej grupy obiektów zaliczono: samochody do transportu zwłok i szczątków ludzkich, samochody do przewozu chorych, środki transportu publicznego. W roku sprawozdawczym przeprowadzono łącznie 21 kontrole środków transportu, które nie wykazały nieprawidłowości. Wszystkie skontrolowane pojazdy spełniały wymagania sanitarne i techniczne. Mycie i dezynfekcja odbywały się zgodnie z opracowanymi procedurami, a pojazdy były prawidłowo przygotowane do wyjazdu w trasę. Gospodarka odpadami medycznymi w autokarawanach i ambulansach również prowadzona była prawidłowo.

Działania dodatkowe

W ramach bieżącego nadzoru sanitarnego prowadzono działania dodatkowe, związane z przestrzeganiem warunków przeprowadzania ekshumacji, przygotowaniem terenów do pielgrzymek oraz terenów i obiektów do przeprowadzenia imprez masowych. Przeprowadzono łącznie 12 kontroli ponadplanowych, w trakcie których nie stwierdzono

nieprawidłowości.

W roku 2023 do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Częstochowie zostało złożonych 17 wniosków o wyrażenie zgody na przeprowadzenie ekshumacji, w związku z czym wydano 17 decyzji. Ponadto na wniosek organizatorów zostały wydane 3 opinie na zorganizowanie imprez masowych. Przy wydawaniu opinii, szczególnie zwracano uwagę na zapewnienie bezpieczeństwa zdrowotnego ich uczestników, czystość terenów, gdzie były one organizowane oraz warunki zaplecza gastronomicznego i punktów sprzedaży artykułów spożywczych.

Nadzór nad obiektami prowadzącymi działalność leczniczą

Na terenie powiatu częstochowskiego w omawianym roku pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Częstochowie sprawowali nadzór sanitarny nad obiektami prowadzącymi działalność leczniczą. Przeprowadzono kontrole sanitarne kompleksowe, tematyczne i interwencyjne. Do tej grupy obiektów zaliczono: przychodnie i poradnie prowadzące działalność ambulatoryjną, w tym gabinety profilaktyki zdrowotnej i pomocy przedlekarskiej w szkołach, szpital i przychodnia przyszpitalna, gabinety indywidualnej i specjalistycznej praktyki lekarskiej, zakłady pielęgnacyjno-opiekuńcze pielęgniarstwa opieki długoterminowej domowej świadczące usługi całodobowe, obiekty prowadzące działalność laboratoryjną, zakłady rehabilitacji leczniczej, w tym 2 świadczące usługi stacjonarne całodobowe, filie pogotowia ratunkowego (SPZOZ Pogotowie Ratunkowe w Częstochowie), inne obiekty świadczące usługi medyczne (pracownia protetyczna, pracownia tomografii komputerowej, zakład optyczny). Przeprowadzono ogółem 116 kontroli sanitarnych (w 2022 roku – 89 kontroli), podczas których skontrolowano 114 obiektów z 173 będących w ewidencji. W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami w zakresie stanu technicznego zostały wydane 3 decyzje terminowe (2 przychodnie, szpital). Na wniosek strony została wydana decyzja zmieniająca termin wykonania zaleceń oraz decyzja umarzająca. Przeprowadzając kontrole sanitarne w szpitalu oceniono stan techniczny, bieżącą czystość, stosowanie procedur higieniczno-sanitarnych, sterylizację i kontrolę jej skuteczności, postępowanie z bielizną czystą i brudną oraz postępowanie z odpadami medycznymi w miejscu ich wytwarzania i magazynowania – do czasu odbioru przez specjalistyczną firmę. W ramach nadzoru nad placówkami lecznictwa otwartego oceniano wykonywanie procesów dezynfekcji i sterylizacji materiałów i narzędzi medycznych oraz egzekwowano prawidłowe postępowanie w tym zakresie. Podczas

prowadzonych kontroli oceniano postępowanie z odpadami komunalnymi i medycznymi, powstającymi w wyniku udzielania świadczeń zdrowotnych. W tym zakresie nieprawidłowości nie stwierdzono. W trakcie kontroli zwracano również uwagę na postępowanie z bielizną – w dużej ilości placówek stosowana jest bielizna jednorazowego użycia.

Interwencje

W roku sprawozdawczym do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Częstochowie wpłynęło 13 interwencji, z czego rozpatrzono 7, przeprowadzając wizję i 4 kontrole sanitarne. Pozostałe 6 interwencji przekazano innym organom i instytucjom do rozpatrzenia zgodnie z posiadanymi kompetencjami. Rozpatrywane interwencje dotyczyły między innymi nieprzestrzegania procedur higienicznych podczas świadczenia usług w gabinecie stomatologicznym, uciążliwości powodowanych emisją dźwięków przedostających się do lokalu mieszkalnego, niewłaściwej jakości zdrowotnej wody z dystrybutorów oraz napojów przygotowywanych w DPS, braku dezynfekcji narzędzi fryzjerskich stosowanych podczas świadczenia usług, braku odpowiednich środków higieny w toaletach ogólnodostępnych zlokalizowanych w Centrum Handlowym, pogorszenia jakości wody w sieci wodociągowej – 5 z rozpatrzonych interwencji uznano za niezasadne. Osobom i podmiotom zgłaszającym interwencje udzielano pisemnej odpowiedzi o sposobie ich rozpatrzenia. Interwencje przekazane do innych organów dotyczyły nieprawidłowego odprowadzenia nieczystości płynnych ze zbiornika bezodpływowego, zanieczyszczenia rzeki Warty odpadami pochodzącymi z uboju zwierząt, występowania uciążliwego hałasu powstającego przy produkcji i załadunku kruszyw kamiennych, uciążliwości zapachowych pochodzących z brudnych pojemników na odpady komunalne, fetoru wydobywającego się ze studzienek kanalizacji sanitarnej i okolic oczyszczalni ścieków oraz pojawienia się gryzoni (szczurów) na posesji.

Ocena stanu sanitarnego obiektów nauczania i wychowania

W okresie sprawozdawczym Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Częstochowie nadzorowała 143 obiekty nauczania i wychowania zlokalizowane na terenie powiatu częstochowskiego. Przeprowadzono kontrole w 137 placówkach, co stanowiło 96% wszystkich uwzględnionych w ewidencji instytucji edukacyjnych. Dodatkowo objęto nadzorem 39 turnusów placówek oferujących sezonowy wypoczynek

(zarówno zimowy, jak i letni) dla dzieci i młodzieży. W omawianych obiektach przeprowadzono 227 kontroli oraz wydano 12 decyzji administracyjnych i 9 decyzji płatniczych. Za stwierdzone nieprawidłowości sanitarne, w jednym z obiektów rekreacyjnych, nałożono mandat karny na kwotę 300 złotych. Dokonując oceny stanu sanitarnego placówek, kierowano się następującymi kryteriami: stan sanitarno-techniczny pomieszczeń i wyposażenia oraz bieżącej czystości i porządku, warunki do utrzymania higieny osobistej, warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w szkołach, ergonomia stanowiska pracy ucznia i przedszkolaka, higieniczna ocena rozkładów zajęć lekcyjnych, możliwość pozostawiania w szkołach części podręczników i przyborów szkolnych, sytuacja w zakresie prowadzonego dożywiania w szkołach i przedszkolach, warunki profilaktycznej opieki nad uczniami w szkołach, nadzór nad gospodarką preparatami i substancjami chemicznymi w pracowniach szkolnych, obciążenie uczniów ciężarem tornistrów szkolnych, warunki sanitarno-higieniczne zimowego i letniego wypoczynku dzieci i młodzieży szkolnej.

Stan sanitarno-techniczny budynków

Zgodnie z obowiązującymi przepisami dotyczącymi bezpieczeństwa i higieny pracy, placówki oświatowe zostały zobowiązane do zapewnienia uczniom bezpiecznych i higienicznych warunków nauki. Remonty oraz gruntowne prace porządkowo-konserwatorskie prowadzone są w okresie dłuższych przerw w nauce. W okresie wakacyjnym, przed rozpoczęciem nowego roku szkolnego 2023/2024, przeprowadzono szereg prac remontowych obejmujących: malowanie ścian i sufitów pomieszczeń szkoły, odnowienie schodów wejściowych, wymianę drzwi wejściowych do placówki, rozbudowę bazy szkolnej o nowe klasy lekcyjne, naprawę ławek na terenie szkoły oraz wymianę i naprawę ogrodzenia. W roku 2023 wydano decyzję administracyjną nakazującą poprawę stanu technicznego pomieszczeń szkoły. W trakcie czynności kontrolnych stwierdzono niewłaściwy stan techniczny pomieszczeń higieniczno-sanitarnych dla uczniów, w tym uszkodzenie powłok malarskich na ścianach i sufitach oraz uszkodzoną stolarkę drzwiową w pomieszczeniach sanitarno-higienicznych.

Interwencje w placówkach nauczania, wychowania i rekreacji.

W roku 2023, w placówkach na terenie powiatu częstochowskiego, przeprowadzono 5 kontroli interwencyjnych, z których 2 uznano za zasadne. Kontrole zasadne dotyczyły szkoły podstawowej oraz placówki rekreacyjnej, w której został zorganizowany wypoczynek w formie

wyjazdowej. W przypadku szkoły podstawowej stwierdzono pogorszenie jakości wody pod względem organoleptycznym w zakresie jej barwy. Zobowiązano dyrektora szkoły do wdrożenia działań naprawczych oraz do wykonania badania wody. Wykonane pokontrolnie badanie wody potwierdziło prawidłową jakość wody wodociągowej w obiekcie. W okresie wakacyjnym przyjęto zasadną interwencję, dotyczącą nieprawidłowych warunków sanitarnych i higienicznych podczas trwającego obozu zorganizowanego pod namiotami. Za stwierdzone podczas kontroli nieprawidłowości, nałożono mandat karny na kwotę 300 złotych. Zgodnie z zaleceniami, w ośrodku wypoczynkowym w wyznaczonym terminie usunięto uchybienia sanitarne, co potwierdziła przeprowadzona kontrola sprawdzająca.

W roku 2023 przeprowadzono analizę warunków do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego w 64 szkołach. Z zebranych danych wynika, że większość szkół (69%, czyli 44 obiekty) zapewniła wystarczające warunki do prowadzenia zajęć wychowania fizycznego. Placówki, których infrastruktura sportowa była niewystarczająca, korzystały z obiektów należących do gmin, takich jak hale sportowe, baseny kryte oraz boiska wielofunkcyjne typu „ORLIK”. W zakresie bezpieczeństwa sprzętu sportowego, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, stwierdzono, że 56 placówek z 64 skontrolowanych posiada 100% sprzętu sportowego z certyfikatami, co stanowiło 87% ogółu. Certyfikaty potwierdzają, że użytkowanie tego sprzętu jest bezpieczne dla uczniów.

Gospodarka substancjami i preparatami chemicznymi

W roku 2023 na terenie powiatu częstochowskiego prowadzono nadzór nad substancjami i preparatami chemicznymi występującymi w szkołach. W wyniku przeprowadzonych kontroli stwierdzono, iż 26 placówek posiadało na stanie wyposażenia substancje chemiczne i ich mieszaniny. Warto podkreślić, że wszystkie skontrolowane szkoły spełniały w pracowniach chemicznych wymagania dotyczące bezpiecznego stosowania substancji i preparatów chemicznych. Zgodnie z przepisami, placówki te dopełniły wszelkich niezbędnych procedur związanych z oznakowaniem, przechowywaniem oraz zabezpieczeniem przed dostępem osób niepowołanych. Dodatkowo szkoły posiadały aktualne spisy substancji niebezpiecznych oraz karty charakterystyki substancji. Uczniowie byli systematycznie zapoznawani z ww. informacjami, co przyczyniało się do świadomego i bezpiecznego korzystania z pracowni chemicznych.

Ocena warunków pracy ucznia

W roku 2023 przeprowadzono szczegółową ocenę szkół w ramach nadzoru nad warunkami higieny procesów nauczania.

Ocena rozkładów zajęć:

- oceniono 432 rozkłady zajęć w 58 szkołach,
- sprawdzono, czy rozkłady zajęć są higienicznie ułożone,
- nie odnotowano nieprawidłowości w tym zakresie.

Dostosowanie mebli edukacyjnych:

- przeprowadzono ocenę dostosowania mebli edukacyjnych do wzrostu dzieci w 16 oddziałach 4 szkół,
- zbadano 231 stanowisk nauki,
- wszystkie stanowiska były zgodne z warunkami antropometrycznymi uczniów i przedszkolaków.

Podczas oceny mebli edukacyjnych, szczególną uwagę zwracano na:

- dostosowanie parametrów funkcjonalnych mebli do wzrostu dzieci,
- oznakowanie mebli,
- odpowiednie zestawienie mebli i ich stan techniczny,
- certyfikaty mebli edukacyjnych.

Dane sprawozdawcze wykazują, że w 2023 roku 147 z 152 skontrolowanych placówek posiadało 100% mebli edukacyjnych z certyfikatami, co stanowiło 97% ogółu. To pozytywny sygnał, który zapewnia bezpieczeństwo i komfort uczniów podczas nauki.

Ocena obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych

Polskie ustawodawstwo nie reguluje kwestii maksymalnego ciężaru tornistra dzieci i młodzieży szkolnej. Zgodnie z wytycznymi Głównego Inspektora Sanitarnego przyjmuje się, że stosunek ciężaru tornistra do masy ciała nie powinien być większy niż 15%. W niniejszej ocenie przyjęto następujące wskaźniki: niska norma, w której stosunek wagi tornistra do ciężaru ciała ucznia wynosił do 10%, średnia norma, w której stosunek ciężaru tornistra do masy ciała wynosił między 10 a 15%, przekroczona norma, w której stosunek wagi tornistra do ciężaru ciała ucznia wyniósł powyżej 15%. W 2023 roku przeprowadzono ocenę obciążenia uczniów ciężarem tornistrów szkolnych w szkole podstawowej, gdzie badaniem objęto 58 uczniów. Zgodnie z arkuszem badań w tym zakresie stwierdzono, że: wagę tornistra szkolnego do 10% masy ciała ucznia stwierdzono u 34 uczniów (59%),

wagę tornistra szkolnego w zakresie 10-15% masy ciała ucznia stwierdzono u 21 uczniów (36%), wagę tornistra szkolnego w zakresie większym niż 15% masy ciała ucznia stwierdzono u 3 uczniów

Ocena tworzenia warunków na pozostawianie podręczników szkolnych

Zgodnie z polskim prawem, szkoły mają obowiązek zapewnić uczniom możliwość pozostawienia podręczników i przyborów szkolnych na terenie placówki edukacyjnej. W roku 2023 analizie poddano 66 szkół. Warto podkreślić, że wszystkie szkoły (100%) poddane ocenie wymaganie to spełniło. W większości skontrolowanych placówek zapewniono indywidualne szafki lub półki w miejscach dostępnych dla uczniów.

Prowadzenie dożywiania w placówkach szkolnych

W 65 spośród 75 skontrolowanych szkół został wdrożony program dożywiania, z którego skorzystało 4 491 uczniów, co stanowiło 44% ogólnej liczby uczniów. Z dofinansowanych posiłków skorzystało 267 uczniów, co stanowiło 6% ogółu korzystających z dożywiania. Drugie śniadania były dostępne dla 91 uczniów w 2 placówkach na terenie powiatu częstochowskiego. W skontrolowanych szkołach liczba uczniów, którzy skorzystali z napoju zapewnionego przez placówki edukacyjne wynosiła 5 126, co stanowiło 51% uczniów. Z zebranych danych wynika, że liczba uczniów korzystających z dożywiania oraz pijących napój utrzymuje się na podobnym poziomie na przestrzeni 3 lat.

Nadzór nad placówkami organizującymi wypoczynek zimowy i letni dla dzieci i młodzieży

W bazie wypoczynku zgłoszono 65 turnusów (5 zimowych i 60 letnich). W ciągu roku 2023, w ramach bieżącego nadzoru sanitarnego, skontrolowano 39 turnusów, w tym 4 turnusy zimowe i 35 letnich, w których uczestniczyło 1 483 dzieci i młodzieży. Biorąc pod uwagę sanitarne warunki pobytu na turnusach wypoczynku, można stwierdzić, że w zdecydowanej większości były one zapewnione na odpowiednim poziomie. Tylko w przypadku jednego turnusu stwierdzono niewłaściwe warunki higieniczno-sanitarne. Organizator zgodnie z zaleceniami usunął uchybienia w wyznaczonym terminie, co potwierdziła przeprowadzona kontrola sanitarna.

Ocena warunków środowiska pracy

W 2023 roku przeprowadzono działania kontrolne w 222 zakładach pracy, co stanowiło 42,5% objętych ewidencją, w porównaniu do 189 zakładów (38,4%) w roku 2022. Przeprowadzono 296 kontroli planowych i ponadplanowych, co oznacza wzrost o 26,4% w stosunku do roku poprzedniego (234 kontrole w 2022 roku). Zakres działań kontrolnych obejmował: przestrzeganie zasad i przepisów higieniczno-sanitarnych oraz profilaktykę chorób zawodowych, ekspozycję pracowników na czynniki szkodliwe, wyniki badań środowiska pracy, narażenie na substancje chemiczne, ich mieszaniny, czynniki lub procesy technologiczne o działaniu rakotwórczym lub mutagennym, przestrzeganie zapisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwem używania tytoniu i wyrobów tytoniowych, substancje chemiczne i ich mieszaniny, produkty biobójcze oraz prekursory narkotyków kategorii 2 i 3, przestrzeganie zasad i przepisów przy produkcji i wprowadzaniu do obrotu produktów kosmetycznych. W roku 2023 prowadzono również kontrole mające na celu monitorowanie poprawności wprowadzania do obrotu handlowego produktów biobójczych z grupy repelentów i antraktantów. Działania te miały nie tylko eliminować nieprawidłowości, lecz także zwiększać świadomość pracodawców i pracowników w zakresie wprowadzania do obrotu handlowego tej grupy produktów. Ponadto podczas kontroli szczególnie zwracano uwagę na ocenę stanu sanitarnego zakładów oraz potencjalne narażenie pracowników na określone czynniki szkodliwe dla zdrowia. W skontrolowanych obiektach odnotowano nieprawidłowości, takie jak: brak aktualnych badań lekarskich, wprowadzanie do obrotu handlowego produktów biobójczych bez stosownego zezwolenia, brak rejestru czynników szkodliwych, uchybienia w zakresie substancji chemicznych i ich mieszanin, brak lub nieprawidłowa ocena ryzyka zawodowego, przekroczenia norm dotyczących substancji chemicznych, zły stan sanitarno-higieniczny pomieszczeń, brak aktualnych pomiarów czynników szkodliwych, brakstosownych dokumentów potwierdzających prawidłowość wprowadzania do obrotu produktów kosmetycznych. W wyniku stwierdzonych nieprawidłowości wydano 75 decyzji administracyjnych, nakazujących poprawę stanu sanitarno-technicznego w określonym terminie (wzrost o 40% w porównaniu do 2022 roku). Dodatkowo wydano 19 decyzji prolongujących termin wykonania zaleceń (wzrost o 58,3% w porównaniu do 2022 roku). Niezrealizowanie zaleceń zawartych w decyzjach skutkowało wydaniem jednego upomnienia, podobnie jak w poprzednim roku. W odpowiedzi na zgłoszone interwencje z terenu powiatu częstochowskiego,

przeprowadzono 5 kontroli sanitarnych. Interwencje dotyczyły między innymi nadmiernego hałasu środowiskowego, uciążliwego zapachu z lakierni, braku kart charakterystyki na stosowane produkty chemiczne, nieprzestrzegania przepisów dotyczących niebezpiecznych substancji chemicznych, nieprawidłowych warunków sanitarno-higienicznych w zakładzie pracy oraz nieprzestrzegania przepisów dotyczących wprowadzania do obrotu produktów kosmetycznych. W wyniku przeprowadzonych kontroli sanitarnych 2 interwencje uznano za zasadne, co skutkowało wszczęciem postępowań administracyjnych i wydaniem decyzji administracyjnej nakazującej. Decyzje zrealizowano w całości.

Nadzór nad produkcją, wprowadzaniem i stosowaniem produktów kosmetycznych

W roku 2023 na obszarze powiatu częstochowskiego działały 3 zakłady specjalizujące się w produkcji produktów kosmetycznych, hurtownia oraz wiele obiektów zajmujących się obrotem produktami tego rodzaju. W ramach regularnego nadzoru nad procesami produkcji, konfekcjonowania i handlu kosmetykami przeprowadzono 17 kontroli. Działania te obejmowały w szczególności sprawdzenie zgodności z przepisami, zwłaszcza w kontekście zakazu stosowania w produktach kosmetycznych substancji takich jak pirytionian cynku, Butylphenyl Methylpropionial (lilial) oraz benzofenonu -3 i oktokrylenu. Warto podkreślić, że podczas tych kontroli nie odnotowano nieprawidłowości, ani niezgodności z obowiązującymi regulacjami. Potwierdza to wysoki standard przestrzegania norm i zasad w zakresie produkcji oraz obrotu kosmetykami na tym obszarze. Nadzór sanitarny nad branżą kosmetyczną stanowi kluczowy element ochrony konsumentów przed ewentualnym ryzykiem związanym z używaniem produktów kosmetycznych.

Nadzór nad wprowadzaniem i stosowaniem prekursorów narkotyków. Dopalacze

W roku 2023, w kontekście przestrzegania postanowień art. 12 Konwencji Narodów Zjednoczonych dotyczącej zwalczania nielegalnego obrotu substancjami odurzającymi oraz art. 32 rozporządzenia Rady (WE) Nr 111/2005 regulującego nadzór nad handlem prekursorami narkotyków między Wspólnotą, a państwami trzecimi, pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Częstochowie pozyskiwali informacje związane z legalnym handlem prekursorami narkotyków kategorii 2 i 3. W ciągu roku 2023 pod nadzorem znalazły się 3 obiekty wprowadzające prekursory kategorii 3 oraz 8 podmiotów, gdzie stosowano prekursory kategorii 3. Warto zauważyć, że w okresie sprawozdawczym otrzymano jedno zgłoszenie z placówek medycznych dotyczące podejrzenia zatrucia środkami zastępczymi, popularnie nazywanymi “dopalaczami”.

Działania edukacyjne w zakresie ochrony pracy

W roku 2023 przeprowadzono łącznie 296 kontroli sanitarnych, obejmujących obszary związane z bezpieczeństwem i higieną pracy, a także warunkami środowiska pracy pracowników zatrudnionych w zakładach na terenie powiatu częstochowskiego. Nadzór nad warunkami środowiska pracy realizowano zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi, obejmującymi takie aspekty jak: bezpieczeństwo i higiena na stanowiskach pracy, stosowanie substancji chemicznych oraz ich mieszanin, szkodliwe czynniki biologiczne, szkodliwe substancje rakotwórcze i mutagenne, produkcję i udostępnianie na rynku produktów kosmetycznych, wprowadzanie do obrotu prekursorów narkotyków kategorii 2 i 3, wprowadzanie do obrotu produktów biobójczych i detergentów, wytwarzanie i wprowadzanie do obrotu na terytorium Polski środków zastępczych lub nowych substancji psychoaktywnych. Stwierdzone nieprawidłowości w zakresie powyższych przepisów były egzekwowane poprzez wydawanie decyzji administracyjnych nakazujących, co przyczyniło się do skutecznej poprawy warunków pracy. Dodatkowo, podczas kontroli, pracownicy byli informowani o bezpieczeństwie i ochronie zdrowia przed szkodliwymi czynnikami, a działania edukacyjne skierowane zarówno do pracodawców, jak i pracowników, miały na celu podniesienie świadomości dotyczącej potencjalnych zagrożeń oraz konieczności wprowadzenia odpowiednich środków zaradczych. Podczas czynności kontrolnych prowadzonych we wszystkich zakładach pracy przeprowadzano również monitoring zgodności z art. 5 ustawy o ochronie zdrowia przed następstwem używania tytoniu i wyrobów tytoniowych, informując pracodawców o konieczności eliminacji dymu tytoniowego z miejsc pracy. Kontrole te były także skoncentrowane na przestrzeganiu procedur bezpieczeństwa zdrowotnego pracowników.

Choroby zawodowe

W 2023 roku do Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Częstochowie wpłynęły 4 podejrzenia chorób zawodowych. Nie odnotowano postępowań administracyjnych w przedmiocie stwierdzenia choroby zawodowej COVID-19. W wyniku przeprowadzonych postępowań administracyjnych wydano 4 decyzje o braku podstaw do stwierdzenia choroby zawodowej oraz decyzję o stwierdzeniu choroby zawodowej. Według jednostek chorobowych zawartych w wykazie chorób zawodowych, będącym załącznikiem do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 30 czerwca 2009 r. w sprawie chorób zawodowych (Dz. U. z 2022 r.,

poz. 1836), był to przypadek dotyczący choroby zawodowej znajdującej się w pozycji 6 – Astma oskrzelowa.

Zapobiegawczy nadzór sanitarny

Do zadań Państwowej Inspekcji Sanitarnej w dziedzinie zapobiegawczego nadzoru sanitarnego w roku sprawozdawczym należały wszelkie działania profilaktyczne zmierzające do ochrony zdrowia ludzi przebywających w obszarze oraz sąsiedztwie planowanych i zrealizowanych inwestycji. W wyniku analizy zagrożeń i narażenia ludzi na szkodliwości oraz uciążliwości środowiskowe wprowadzano w ramach dokonywanych uzgodnień zastrzeżenia i nakazy stosowania rozwiązań technicznych, technologicznych i projektowych ograniczających negatywne oddziaływania przedsięwzięć na zdrowie ludzi i środowisko. Działania te były realizowane na poszczególnych etapach opiniowania bądź uzgadniania różnorodnych dokumentacji projektowych. Dokonywano uzgodnień projektów budowlanych oraz dokumentacji zmiany sposobu użytkowania obiektów. Zgodnie z wymogami ustawy z dnia 3 października 2008 roku o udostępnieniu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r., poz. 1029 z późn. zm.) wydawano opinie o potrzebie przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko i w zakresie wymaganego raportu, a także opiniowano środowiskowe uwarunkowania realizacji planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Uzgadniano zakres i stopień szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz projektów studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego obszarów gmin powiatu częstochowskiego, a także opiniowano projekty miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz projekty studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin. W 2023 roku przeprowadzono 34 kontrole (wizytacje) oraz wydano 52 decyzje płatnicze. Ilość wydanych opinii, dokonanych uzgodnień itp., wyniosła 150, co stanowiło wzrost o około 20 % w odniesieniu do roku 2022. Kontrole zrealizowanych obiektów budowlanych i ocena zgodności ich realizacji z projektem budowlanym były końcowym etapem postępowania inwestycyjnego umożliwiającym inwestorowi uzyskanie pozwolenia na użytkowanie w trybie wynikającym z art. 56 ust. 1 ustawy z dnia 7 lipca 1994 roku – Prawo budowlane (Dz. U. z 2023 r., poz. 682 z późn. zm.). W celu spełnienia wymagań higieniczno-sanitarnych w obiektach

budowlanych zainteresowanym projektantom i inwestorom udzielano konsultacji, a także porad fachowych związanych z projektowaniem i ich realizacją. Dokonując różnorodnych uzgodnień w zakresie wymagań higienicznych i zdrowotnych, zwracano szczególną uwagę na zabezpieczenie ludzi przebywających na terenach chronionych przed uciążliwościami związanymi z hałasem, emitowanymi zanieczyszczeniami, a także zapewnienie właściwej gospodarki wodno-ściekowej oraz prawidłowego sposobu zagospodarowania odpadów. W sprawach trudnych tematycznie przeprowadzono konsultacje z pracownikami Wydziału Administracji Architektoniczno-Budowlanej Starostwa Częstochowskiego, Powiatowym Inspektorem Nadzoru Budowlanego w Częstochowie, a także pracownikami merytorycznymi komórek urzędów gmin powiatu częstochowskiego, Burmistrzem Blachowni, Burmistrzem Miasta i Gminy Koniecpol oraz Burmistrzem Miasta i Gminy Olsztyn. Analizując przedstawione dane za lata 2019-2023 można zauważyć, że w roku 2023 odnotowano stabilizację w zakresie wydanych opinii o potrzebie przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięć na środowisko oraz ilości wydanych opinii o środowiskowych uwarunkowaniach realizacji planowanych przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Odnotowano 30 % wzrost liczby opiniowanych projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, jak również nieznaczny wzrost uzgadnianych dokumentacji projektowych. W okresie sprawozdawczym uzgadniano przede wszystkim dokumentacje projektowe budowy, zmiany sposobu użytkowania, adaptacje, technologie, aranżacje dotyczące zakładów fryzjerskich i kosmetycznych, sklepów ogólnospożywczych oraz obiektów małej gastronomii. W 2023 roku wydano 25 opinii o projektach miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz 7 opinii o projektach zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego dla terenów położonych w granicach gmin powiatu częstochowskiego. Wydano 36 opinii sanitarnych dotyczących uzgodnienia zakresu i stopnia szczegółowości informacji wymaganych w prognozie oddziaływania na środowisko dla projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Ilość w/w opinii i wydawanych uzgodnień wynika wprost z podejmowanych przez rady gmin uchwał w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Do opiniowanych projektów miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego o istotnym znaczeniu należy zaliczyć między innymi: projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego

obszaru obejmującego obręb ewidencyjny Rzerzęczyce w gminie Kłomnice. W granicach obszaru objętego planem wprowadzono zakaz lokalizacji przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz zakaz instalacji mogących powodować znaczne zanieczyszczenie środowiska. Dla terenów chronionych przed nadmierną uciążliwością hałasu ustalono dopuszczalne poziomy hałasu. Przez teren objęty projektem planu przebiega linia kolejowa, wzdłuż której wyznaczono strefy z ograniczeniami w zabudowie w odległości 4 m, 10 m oraz 20 m, projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru położonego w południowej części obrębu Kamienica Polska – w rejonie Romanowa. Obszar sporządzanego projektu planu obejmuje teren o powierzchni ok. 82 ha. Do projektu planu przystąpiono w celu realizacji zadań własnych gminy w zakresie planowania przestrzennego, na skutek zmieniających się uwarunkowań oraz potrzeb inwestycyjnych oraz z uwagi na zmieniające się przepisy, a także mając na względzie złożone wnioski inwestorów o zmianę przeznaczenia nieruchomości, miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego obszaru położonego w miejscowości Aleksandria Druga w gminie Konopiska. Celem projektu było dokonanie korekt w aktualnie obowiązujących planach zagospodarowania przestrzennego poprzez poszerzenie obszarów przeznaczonych do zabudowy, zmianę ustaleń niektórych terenów już przeznaczonych do zabudowy a także jego uchwalenie dla areałów, w których brak jest planu miejscowego. W projekcie planu wokół cmentarza, wyznaczono strefy ochrony sanitarnej 50 m i 150 m, wprowadzając w granicach tych stref ograniczenia w zagospodarowaniu terenu. Przedsięwzięciem istotnym dla mieszkańców gminy Koniecpol, a przekazywanym do użytkowania przy udziale pracowników Państwowej Inspekcji Sanitarnej, było sześcioddziałowe przedszkole wraz z oddziałem żłobkowym i drogą dojazdową w Koniecpolu przy ul. Robotniczej. Ponadto w roku 2023 przekazano do użytkowania między innymi: rozbudowę budynku Szkoły Podstawowej o część przedszkolną z zespołem żywieniowym wraz z budową niezbędnej infrastruktury w Cykarzewie Starym przy ul. Szkolnej 12, przebudowę zespołu sportowego w Koniecpolu przy ul. Chrzastowskiej. Inwestycje przekazane do użytkowania przy udziale pracowników Powiatowej Stacji Sanitarно-Epidemiologicznej w Częstochowie obejmowały obiekty użyteczności publicznej, w tym oświaty i wychowania, służby zdrowia, sklepy, gabinety fryzjerskie i kosmetyczne oraz obiekty związane z różnorodną działalnością gospodarczą. W realizowanych obiektach budowlanych stosowano nowoczesne rozwiązania techniczne

i technologiczne. Systematycznie poprawia się jakość wykonawstwa w zakresie robót budowlanych. Podnosi się standard oraz nowoczesność wyposażenia technicznego i technologicznego w realizowanych obiektach, co powoduje sukcesywną poprawę stanu sanitarnego obiektów zlokalizowanych na obszarze powiatu częstochowskiego.

Działalność Oświatowo-Zdrowotna

W 2023 roku Powiatowa Stacja Sanitarno-Epidemiologiczna w Częstochowie pełniła rolę koordynatora i nadzorowała przebieg ogólnopolskich interwencji programowych i nieprogramowych w zakresie profilaktyki zdrowotnej oraz promocji zdrowia. Realizowano działania ukierunkowane na edukację zdrowotną dotyczącą uzależnień od wyrobów tytoniowych, alkoholu oraz innych substancji uzależniających. Dodatkowo, skoncentrowano się na profilaktyce chorób zakaźnych. Kontynuowano również ogólnopolskie oraz wojewódzkie interwencje programowe, mające na celu kształtowanie właściwych nawyków prozdrowotnych wśród dzieci i młodzieży. Na obszarze powiatu częstochowskiego zrealizowano łącznie 11 interwencji programowych oraz 7 interwencji nieprogramowych.

Interwencje programowe

„Klub zdrowego przedszkolaka”

Celem programu jest poprawa żywienia dzieci w przedszkolach poprzez dostosowanie jadłospisów do obowiązujących norm żywieniowych oraz promocję aktywności fizycznej. W marcu 2023 roku program został wzbogacony o tematykę związaną z wirusochroną i szczepieniami ochronnymi. Placówkom przedszkolnym przekazano także materiały dotyczące bezpiecznego korzystania ze słońca oraz profilaktyki chorób odkleszczowych. Kontynuowany był również program edukacji antytytoniowej „Czyste powietrze wokół nas”, a także ekologiczny program dla przedszkoli „Skąd się biorą produkty ekologiczne”. W ramach realizacji programu zorganizowano Konkurs Piosenki o Zdrowiu, który odbył się w Miejskim Domu Kultury w Częstochowie, w którym wzięło udział 120 dzieci. Zorganizowane zostały także dwa szkolenia dla kucharek, intendentek szkolnych oraz przedszkolnych pod nazwą „Trendy w żywieniu”. Szkolenie składało się z dwóch części: teoretycznej i praktycznej. W panelu teoretycznym pracownicy Inspekcji Sanitarnej w Częstochowie przekazali uczestnikom informacje na temat norm żywieniowych, którymi należy się kierować w żywieniu dzieci i młodzieży. Natomiast drugi panel obejmował praktyczne wykonanie przykładowych dań w pracowni gastronomicznej Zespołu Szkół im. Stefana Żeromskiego w Częstochowie.

„Skąd się biorą produkty ekologiczne”

Placówki przedszkolne kontynuują realizację ekologicznego programu pod hasłem „Skąd biorą się produkty ekologiczne”. Celem programu jest zwiększenie świadomości i wiedzy na temat rolnictwa ekologicznego oraz kształtowanie właściwych nawyków żywieniowych już od najmłodszych lat.

„Czyste powietrze wokół nas”

Celem programu było uświadomienie dzieciom szkodliwości dymu papierosowego, poszerzenie ich wiedzy na temat negatywnych skutków palenia papierosów i rozwijanie umiejętności asertywnego zachowania wobec dorosłych, którzy narażają ich na kontakt z dymem tytoniowym.

Szkolny program profilaktyczny pod hasłem „Trzymaj Formę !”

Program ma na celu poszerzanie wiedzy na temat zdrowego stylu życia, skupiając się na aspektach zbilansowanej diety i aktywności fizycznej. W ramach jego realizacji w Zespole Szkół Gastronomicznych w Częstochowie zorganizowano konkurs kulinarny pod hasłem „Zdrowie na talerzu” skierowany do uczniów klas 5-8, w którym wzięło udział 40 uczniów.

Program edukacyjny „Wybierz życie – Pierwszy Krok”

Celem programu jest edukacja dotycząca ograniczenia występowania raka szyjki macicy i obniżenie wskaźników zgonów związanych z tą chorobą. Adresatami programu są uczniowie klas I szkół ponadpodstawowych, rodzice, opiekunowie oraz kadra pedagogiczna. Koordynatorzy szkolni są zdania, że program powinien być realizowany rokrocznie. Uczniowie z dużym entuzjazmem uczestniczyli w zajęciach tematycznych, a przekazywane treści i materiały edukacyjne okazały się bardzo pomocne w zdobywaniu i poszerzaniu wiedzy na temat tej choroby nowotworowej.

Profilaktyczny program przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych „ARS – czyli jak dbać o miłość”

W roku szkolnym 2022/2023 szkoły ponadpodstawowe kontynuowały XI edycję profilaktycznego programu przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i innych środków psychoaktywnych pod nazwą „ARS – czyli jak dbać o miłość”. Program ten spotkał się z pozytywną oceną szkolnych koordynatorów, którzy podkreślali udany odbiór filmu edukacyjnego pt. „Wieczne dziecko”. Film zawsze wywoływał żywą dyskusję wśród

młodzieży na temat uzależnień oraz konsekwencji używania środków psychoaktywnych, zwłaszcza wśród młodzieży i kobiet w ciąży.

Profilaktyka Palenia Tytoniu

W ramach sprawowania bieżącego nadzoru w zakresie warunków i wymogów higieniczno-sanitarnych, przeprowadzono 1 234 kontrole dotyczące przestrzegania przepisów ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. Kontrolą objęto różnorodne instytucje i przedsiębiorstwa, mające wpływ na zdrowie publiczne. Podział kontroli na różne sektory obejmował przedsiębiorstwa podmiotów leczniczych- 193, jednostki organizacyjne systemu oświaty – 200, pomocy społecznej – 12, zakłady pracy – 295, obiekty kultury i wypoczynku – 37, lokale gastronomiczno-rozrywkowe – 94, obiekty służące obsłudze podróżnych – 39, pomieszczenia obiektów sportowych – 18 oraz inne pomieszczenia użytku publicznego – 436. Z analizy zgromadzonych danych wynika, iż na kontrolowanych obiektach przestrzegane są przepisy ustawy o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych. Ta skrupulatna kontrola świadczy o skuteczności systemu nadzoru oraz o zaangażowaniu kontrolujących i kontrolowanych w przestrzeganie przepisów mających na celu ochronę zdrowia przed szkodliwym wpływem używania tytoniu. To ważne działania w kierunku promocji zdrowego stylu życia i ochrony społeczeństwa przed negatywnymi konsekwencjami palenia tytoniu.

Profilaktyka zakażeń HBV i HCV pt. „Podstępne WZW”

Program „Podstępne WZW” to inicjatywa profilaktyczna skierowana do uczniów szkół ponadpodstawowych, mająca na celu szerzenie wiedzy na temat wirusowego zapalenia wątroby typu A, B i C (HAV, HBV, HCV). Głównym celem programu jest podniesienie poziomu świadomości wśród młodzieży na temat tych chorób oraz promowanie działań profilaktycznych. Program ten stanowi istotny element edukacji zdrowotnej w szkołach, mający na celu wykształcenie prawidłowych zachowań zdrowotnych. Działania edukacyjne objęły uczniów, rodziców i nauczycieli, co pozwoliło na skuteczne dotarcie do różnych grup społecznych. Koordynatorzy i realizatorzy programu uznali go za istotny składnik profilaktyki zdrowia młodzieży i zobowiązali się do kontynuacji działań edukacyjnych w kolejnych latach szkolnych. Decyzja o kontynuacji wynika z ciągłego pojawiania się nowych przypadków zakażeń wirusami zapalenia wątroby typu A, B i C, co potwierdza potrzebę dalszego szerzenia wiedzy i podejmowania działań profilaktycznych.

Profilaktyka chorób nowotworowych - program „Znamię! Znam je”

Program ma na celu upowszechnienie wiedzy o czerniaku – nowotworze złośliwym skóry oraz budowanie odpowiedzialnych zachowań i prozdrowotnych postaw wśród młodzieży. Edukacją objęto uczniów, rodziców/opiekunów, nauczycieli oraz innych pracowników szkoły. Realizatorzy uznali, że treści programu stanowią wsparcie w lekcjach biologii, wychowania fizycznego oraz wychowania do życia w rodzinie. Program był dobrze odbierany przez młodzież, która z zainteresowaniem uczestniczyła w proponowanych zajęciach. Po zajęciach młodzież uznała temat za ważny, dostrzegła potrzebę badania skóry i zachęcenia do tego członków rodziny i znajomych. Forma upowszechniania wiedzy została oceniona pozytywnie przez uczestników oraz nauczycieli i realizatorów. Koordynatorzy wyrazili akces kontynuowania programu w kolejnym roku szkolnym.

Program profilaktyki uniwersalnej „Smak życia, czyli debata o dopalaczach”

Celem programu jest zapobieganie rozprzestrzenianiu się substytutów psychoaktywnych wśród dzieci i młodzieży oraz zwiększanie ich świadomości i ostrożności w kontekście kontaktu z tymi produktami. Uczestnikami programu są uczniowie klas siódmych i ósmych szkół podstawowych, ich rodzice/opiekunowie oraz nauczyciele. Program został wdrożony w szkołach podstawowych, gdzie objął swoim zasięgiem uczniów, rodziców i nauczycieli. Koordynatorzy programu pozytywnie ocenili jego dostosowanie do warunków organizacyjnych szkół. Analiza raportów ze szkół pokazała, że program merytorycznie odpowiada na potrzeby młodzieży. Uczniowie aktywnie uczestniczyli w proponowanych zajęciach, wykazując pełne zaangażowanie. Treści dotyczące szkodliwości nikotyny i e-papierosów zostały uwzględnione, ponieważ wszystkie produkty tytoniowe stanowią zagrożenie dla zdrowia młodzieży. Koordynatorzy szkolni wyrazili gotowość do kontynuacji programu w kolejnych edycjach.

Program antytytoniowej edukacji zdrowotnej „Bieg po zdrowie”

Program antytytoniowej edukacji zdrowotnej został przygotowany przez Główny Inspektorat Sanitarny we współpracy z psychologami. Projekt ten otrzymał honorowy patronat Ministra Zdrowia, Ministra Edukacji Narodowej oraz Rzecznika Praw Dziecka. Głównym celem programu jest zapobieganie lub opóźnianie rozpoczęcia palenia tytoniu wśród dzieci i młodzieży, a także ukazywanie atrakcyjności życia wolnego od uzależnienia tytoniowego. Grupą docelową są uczniowie klasy IV szkoły podstawowej oraz ich rodzice/opiekunowie. Program zakłada aktywny udział uczniów, co ma skłonić ich do zastosowania zdobytej wiedzy

i umiejętności w codziennym życiu. Realizacja programu odbyła się w szkołach podstawowych, gdzie nauczyciele/koordynatorzy pozytywnie ocenili cele i założenia programu, wyrażając gotowość uczestnictwa w kolejnych edycjach.

Krajowy Program Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS - Światowy Dzień HIV/AIDS

W ramach Krajowego Programu Zapobiegania Zakażeniom HIV i Zwalczania AIDS, w I Liceum Ogólnokształcącym im. Juliusza Słowackiego w Częstochowie, zorganizowana została X Olimpiada Wiedzy HIV/AIDS. To cykliczne wydarzenie, które stanowi konkurs wiedzy organizowany przez Powiatową Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Częstochowie przed Światowym Dniem HIV/AIDS. W konkursie wzięło udział 34 uczniów z klas VII i VIII szkół podstawowych. Każdy uczestnik odpowiedział na 40 pytań zamkniętych dotyczących tematyki HIV/AIDS. Rozstrzygnięcie Olimpiady miało miejsce 1 grudnia podczas uroczystych obchodów Światowego Dnia AIDS. Laureatów uhonorowano nagrodami, a dyplomy otrzymali wszyscy uczestnicy olimpiady. W obchodach Światowego Dnia AIDS wzięli udział nauczyciele oraz młodzież szkół podstawowych i ponadpodstawowych. W celu podkreślenia wagi uroczystości wszyscy uczestnicy otrzymali Czerwone Kokardki, symbol solidarności z osobami żyjącymi z HIV, chorymi na AIDS i ich rodzinami. Część artystyczną uroczystości przygotowała młodzież i Liceum Ogólnokształcące im. Juliusza Słowackiego w Częstochowie.

Interwencje nieprogramowe

Akcja „Bezpieczne ferie 2023” i „Bezpieczne wakacje 2023”, „Łap słońce z głową 2023”

W ramach tegorocznych akcji o nazwach „Bezpieczne ferie”, „Bezpieczne wakacje” oraz „Łap słońce z głową”, przeprowadzono działania informacyjno-edukacyjne w placówkach wypoczynku letniego i zimowego na terenie powiatu częstochowskiego. Akcentowano szczególną uwagę na profilaktykę chorób zakaźnych, przekazując materiały edukacyjne w formie plakatów i ulotek zawierających kluczowe informacje z zakresu profilaktyki zdrowotnej. Dodatkowo informowano o bezpiecznym korzystaniu z kąpielii słonecznych w okresie letnim. Wszystkie przekazywane materiały edukacyjne umieszczono w widocznych miejscach, aby były dostępne dla ogółu społeczeństwa.

Kampania społeczna „Zaszczep w sobie chęć szczepienia”, profilaktyka grypy

Realizacja Kampanii odbywa się w ramach Projektu Śląskiego Państwowego Wojewódzkiego Inspektora Sanitarnego pod nazwą „Zdrowe dziecko – zdrowy dorosły – zdrowa rodzina”. Głównym celem projektu jest podniesienie poziomu wiedzy społeczeństwa na temat znaczenia szczepień w profilaktyce chorób zakaźnych, wzrost świadomości korzyści wynikających ze szczepień ochronnych oraz zwiększenie liczby osób poddających się szczepieniom obowiązkowym i zalecanym. Działania edukacyjno-informacyjne są skierowane do kadry pedagogicznej, dzieci przedszkolnych, uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych oraz ogółu społeczeństwa. Realizacja zadań odbywa się poprzez spotkania, pogadanki i rozmowy indywidualne, w trakcie których omawiane są założenia i cele kampanii, a także kalendarz szczepień obowiązkowych i zalecanych. Wsparciem działań są tematyczne prezentacje multimedialne oraz ekspozycje materiałów edukacyjnych. W przypadku spotkań z dziećmi przedszkolnymi, wsparciem edukacyjnym jest bajka o „Dzielnym Niedźwiadku Szczepianie”, opracowana i wydana przez Wojewódzką Stację Sanitarno-Epidemiologiczną w Katowicach, przekazana także do celów edukacyjnych powiatowym stacjom województwa śląskiego. Kampania obejmuje całe społeczeństwo, ze szczególnym uwzględnieniem rodziców dzieci w wieku 0-3 lat oraz dzieci przedszkolnych. Podczas prowadzonych działań edukacyjno-informacyjnych szczególny nacisk kładziony jest na przestrzeganie zasad higieny, ze szczególnym uwzględnieniem mycia rąk.

Wojewódzka Akcja informacyjno-edukacyjna „Nowe Narkotyki - Nowe Zagrożenia”

Celem akcji jest zapobieganie używaniu substancji psychoaktywnych, zwłaszcza nowych narkotyków, a także alkoholu, tytoniu oraz leków przez osoby młode. Działania edukacyjno-informacyjne są skierowane do kadry pedagogicznej oraz młodzieży. Materiały edukacyjne, w formie elektronicznej i papierowej, zostały przekazane do placówek oświatowych w celu bezpośredniego wykorzystania w działaniach skierowanych do uczniów, rodziców i nauczycieli. Koordynatorzy i realizatorzy szkolni prowadzili zajęcia wśród młodzieży szkół podstawowych i ponadpodstawowych, wykorzystując specjalistyczne okulary (narkogogle i alkogogle). Uczniowie doświadczyli trudności poruszania się w tych okularach, a doświadczenie to miało uświadomić odczucia towarzyszące osobom po spożyciu alkoholu lub zażyciu narkotyków. Młodzież aktywnie relacjonowała swoje doświadczenia, a także nauczyciele próbowali wykonać zadania nosząc narkogogle i alkogogle.

Lekki tornister

W ramach kampanii "Lekki tornister", pracownicy Stacji Sanitarnej przeprowadzali działania informacyjno-edukacyjne dotyczące profilaktyki wad postawy. Podczas spotkań z pedagogami i nauczycielami szczególną uwagę zwracano na przeciążone plecaki i tornistry szkolne jako jedną z istotnych przyczyn wad postawy u dzieci i młodzieży. Edukacją objęto uczniów szkół podstawowych, zwłaszcza dzieci klas od I do III. Celem interwencji było podniesienie poziomu wiedzy dzieci, rodziców i opiekunów na temat profilaktyki chorób układu ruchu.

Profilaktyka zatruc grzybami

Działania edukacyjno-informacyjne miały na celu upowszechnienie wiedzy na temat grzybów jadalnych, niejadalnych i trujących, a także zapoznanie z zasadami bezpiecznego grzybobrania. Prowadzono pogadanki, prelekcje i rozmowy indywidualne w placówkach oświatowo-wychowawczych. Podczas tych działań wykorzystano prezentację multimedialną oraz mini-ekspozycję grzybów, przygotowaną przed każdym spotkaniem. W ramach „Pikniku Zdrowia” w Częstochowie osoby zainteresowane mogły, na podstawie prezentacji multimedialnej oraz mini-wystawy naturalnych okazów grzybów, dowiedzieć się o podobieństwach i różnicach między grzybami jadalnymi, niejadalnymi i trującymi. Świeże grzyby stanowiły również podstawę do przybliżenia uczestnikom budowy grzyba, ze szczególnym uwzględnieniem spodu kapelusza: rurkowa- blaszkowa. Udzielano porad dotyczących zbierania grzybów, omawiano prawdy i mity dotyczące oceny grzybów jadalnych i niejadalnych. Z deklaracji wielu osób odwiedzających stoisko wynikało, że grzybobranie jest ich ulubioną formą aktywnego spędzania wolnego czasu.

Akcja informacyjno- edukacyjna pt. „Wirusochrona”

Kontynuowana jest akcja edukacyjna o nazwie „Wirusochrona” mająca na celu poszerzenie wiedzy na temat profilaktyki chorób zakaźnych. Placówki oświatowe są objęte tą akcją, której celem jest wzbogacenie informacji dotyczących zdrowia, higieny oraz kształtowanie postaw prozdrowotnych zarówno wśród dzieci przedszkolnych, jak i uczniów klas I-III szkół podstawowych. Inicjatywa ta powstała w odpowiedzi na sytuację epidemiologiczną, podkreślając istotną rolę higieny jako fundamentalnego środka zapobiegającego przenoszeniu się chorób zakaźnych.

Kampania edukacyjna „Nie bądź atrakcyjny dla kleszczy”

Celem kampanii jest promowanie podstawowych zasad ochrony przed kleszczami, skierowanej do różnych grup społeczeństwa, ze szczególnym uwzględnieniem kadry pedagogicznej, dzieci, młodzieży, rodziców, opiekunów, seniorów oraz rolników. Podczas prowadzonych spotkań edukacyjnych, skupionych na dzieciach, młodzieży i dorosłych, pracownicy Powiatowej Stacji Sanitarno-Epidemiologicznej w Częstochowie prezentowali wykłady poruszające tematy profilaktyki chorób przenoszonych przez kleszcze, takich jak borelioza i kleszczowe zapalenie mózgu (KZM). Podkreślano konieczność ochrony przed tymi pajęczakami oraz omawiano sposoby postępowania w przypadku ukąszenia przez kleszcza, wskazując także zasady bezpiecznego usuwania ich. Uczestnikom przekazywano informacje na temat odpowiedniego ubioru podczas wycieczek i spacerów w obszarach, gdzie mogą występować kleszcze. Spotkania wzbogacano prezentacją filmu edukacyjnego „Niebezpieczny kleszcz” oraz spotów dotyczący.

11. Budownictwo, geodezja i gospodarowanie nieruchomościami skarbu państwa.

Zadania z zakresu administracji architektoniczno-budowlanej

Wydział Administracji Architektoniczno – Budowlanej Starostwa Powiatowego w Częstochowie stoi na straży respektowania przepisów w celu poprawnego prowadzenia procesu inwestycyjno – budowlanego. Jego zadaniem jest przeprowadzenie analizy urbanistycznej, w oparciu o gminne dokumenty planistyczne, uwzględniając interes społeczny i słuszny interes mieszkańców Powiatu Częstochowskiego. Swoje zadania Wydział Administracji Architektoniczno – Budowlanej wykonuje terminowo z naciskiem na ułatwienie inwestorom prowadzenia przedsięwzięć budowlanych.

Wydział Administracji Architektoniczno – Budowlanej Starostwa Powiatu Częstochowskiego w 2023 roku przyjął i rozpatrzył:

- **1627** wnioski w sprawach dotyczących pozwoleń na budowę, zmianę sposobu użytkowania obiektów budowlanych przeniesienia decyzji o pozwoleniu na budowę na nowego inwestora,
- **131** wniosków w sprawach rozbiórek obiektów budowlanych,
- **5** spraw na wejście na teren działki sąsiedniej celem wykonania robót budowlanych,

- **300** wniosków w sprawach wyjaśnień, interpretacji i opinii w zakresie przepisów Prawa budowlanego i zagospodarowania przestrzennego,
- **1378** zgłoszeń budowy lub robót budowlanych nie wymagających pozwolenia na budowę,
- **59** wniosków z zakresu planowania i zagospodarowania przestrzennego – dotyczących przede wszystkim wydania opinii do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego w zakresie zadań samorządowych,
- wpłynęło **13** wniosków z tzw. specustawy drogowej,
- wydano **1589** decyzji o pozwoleniu na budowę, rozbiórkę oraz decyzji zmieniających pozwolenia na budowę/rozbiórkę i zgłaszających sprzeciw.

Od 2013 r. w Powiecie Częstochowskim obserwuje się rokroczny wzrost ilości składanych wniosków i wydanych decyzji dotyczących spraw budowlanych. Drastyczny wzrost ilości spraw rozpatrywanych przez Wydział Administracji Architektoniczno – Budowlanej nastąpił w latach 2019-2021. Rok 2022 był pierwszym od dekady, w którym po okresie bumu budowlanego, ilość wniosków o pozwolenie na budowę zmniejszyła się do stanu z 2018 roku. Obciążenie Wydziału AB w 2023 roku było podobne jak w roku 2022. Zmiana Prawa Budowlanego w 2020 roku spowodowała, iż niektóre roboty budowlane objęte dotychczas obowiązkiem uzyskania pozwolenia na budowę w chwili obecnej podlegają jedynie zgłoszeniu. Są wśród nich sieci elektroenergetyczne o napięciu do 1kV, wodociągowe, kanalizacyjne, ciepłne i gazowe o ciśnieniu roboczym do 0,5 MPa oraz instalacje gazowe w użytkowanych budynkach. W związku z tą zmianą ilość zgłoszeń wpływających do wydziału jest o 50% wyższa niż w 2018 roku i z roku na rok powoli wzrasta. Nowością jest również możliwość budowy wolnostojących budynków mieszkalnych jednorodzinnych o powierzchni zabudowy do 70 m² w celu zaspokojenia własnych potrzeb mieszkaniowych. W 2023 roku Wydział Administracji Architektoniczno – Budowlanej Starostwa Powiatowego w Częstochowie przyjął jedynie 6 takich zgłoszeń.

Zadania z zakresu geodezji i kartografii

Wydział zajmuje się prowadzeniem powiatowego zasobu geodezyjnego i kartograficznego będącego własnością Skarbu Państwa (art. 7d ustawy Prawo geodezyjne i kartograficzne, Dz.U. z 2023r., poz. 1752, z późn. zm.).W wydziale prowadzone są wszystkie wymagane przepisami prawa bazy danych. Ewidencja gruntów i budynków

prowadzona jest w zintegrowanej bazie danych dla całego powiatu. Mapa zasadnicza dla obszaru całego powiatu prowadzona jest w postaci numerycznej w oparciu o dane zgromadzone w posiadanych bazach: BDOT500 (baza obiektów topograficznych), EGiB (baza ewidencji gruntów i budynków), GESUT (baza geodezyjnej ewidencji uzbrojenia podziemnego), BDSOG (baza danych szczegółowych osnów geodezyjnych). Bazy te dostosowane są do najnowszego modelu pojęciowego (2021).

Podobnie jak w ubiegłych latach za pośrednictwem geoportalu powiatowego świadczymy wiele zaawansowanych e-usług (poziom dojrzałości 4):

- podgląd mapy ewidencji gruntów i budynków, mapy zasadniczej, ortofotomapy oraz danych pozyskanych z zewnętrznych źródeł (Miejscowe Plany Zagospodarowania Przestrzennego dla 3 gmin) z możliwością podpięcia własnych plików w formacie dxf i GML oraz usług zewnętrznych WMS.
- nieodpłatne udostępnianie geometrii działek i budynków za pośrednictwem usługi WFS z możliwością pobierania w formacie SHP
- obsługę zgłoszeń prac geodezyjnych
- obsługę narad koordynacyjnych
- obsługę rzeczoznawców majątkowych
- dostęp do baz danych, w szczególności do bazy ewidencji gruntów i budynków, dla uprawnionych podmiotów (urzędy gmin, urzędy skarbowe, komornicy sądowi i skarbowi, Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa, Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego, nadleśnictwa, Wody Polskie itd.)
- zakup materiałów zasobu, głównie map w różnej postaci (wektorowa, rastrowa, rastrowa skalibrowana, analogowa)

Dla większości z w/w usług geoportal umożliwia złożenie wniosku na wstępnie przygotowanych, spersonalizowanych formularzach, natychmiastową płatność za zamówione materiały (PayU, PayBayNet, BLIK, karta kredytowa) oraz odbiór zamówionych materiałów, dokumentów obliczenia opłaty i licencji w postaci elektronicznej. Złożenie wniosku, płatność i odbiór elektronicznych materiałów może odbywać się 24 godziny na dobę, przez 7 dni w tygodniu, jednak z uwagi na obowiązywanie stopnia alarmowego CHARKIE-CRP został on ograniczony do godz.6.00 do 24.00.

Sprzedaż map, materiałów zasobu i wypisów z ewidencji gruntów odbywa się za pośrednictwem punku bezpośredniej obsługi i jest realizowana „od ręki”.

Czas oczekiwania na wyrys z mapy ewidencyjnej nie przekracza z reguły dwóch tygodni, a często jest krótszy od jednego.

Od kilku lat obsługa zgłoszeń prac geodezyjnych jest realizowana praktycznie w 100% przez internet, praktycznie bez papieru i konieczności wizyt w urzędzie. Operaty geodezyjne przyjmowane są do zasobu wyłącznie w postaci cyfrowej (pdf) i plików GML.Format GML jest nowoczesnym i jednolitym dla całego kraju sposobem wymiany danych pomiędzy urzędem i wykonawcami prac geodezyjnych.

Narady koordynacyjne również odbywają się wyłącznie drogą elektroniczną, a odsetek projektów składanych na nie w postaci analogowej systematycznie spada i obecnie nie przekracza jednego procenta.

Z powyższych danych wynika, że rok 2023 był bardzo podobny do roku 2022. Nie widać już wpływu pandemii. Martwić może jedynie fakt dalszego spadku ilości uzgadnianych projektów, co świadczyć może o ograniczaniu inwestycji, ale bardzo możliwe jest, że po spadku inflacji (a co za tym idzie wzrostem zdolności kredytowych inwestorów) w bieżącym roku nastąpi wzrost co poziomów lat ubiegłych.

Zadania z zakresu gospodarowania nieruchomościami skarbu państwa

Scalenia gruntów

W ramach poddziałania „Wsparcie na inwestycje związane z rozwojem, modernizacją i dostosowywaniem rolnictwa i leśnictwa” objętego Programem Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020, Starosta Częstochowski w 2023 roku, prowadził sprawy z zakresu scaleń gruntów na pięciu obiektach scaleniowych, a mianowicie:

- na obiekcie **Lubojna, Lubojenka, Lubojenka Majątek gmina Mykanów** zrealizowano pozostałą część robót budowlanych, rozpoczętych w 2022 r., polegających na przebudowie, wydzielanych w ramach postępowania scaleniowego, dróg dojazdowych do gruntów rolnych i leśnych wraz z odwodnieniem oraz nadzór nad tymi robotami za kwotę **8 022 883,15 zł**.

Całość prac geodezyjnych oraz związanych z zagospodarowaniem poscaleniowym została zakończona. W grudniu 2023 r. złożono w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Śląskiego wniosek o płatność końcową.

Całkowity koszt operacji wyniesie 17.032.663,12 zł, w tym część geodezyjna 4.597.430,68 zł i zagospodarowanie poscaleniowe 12.435.232,44 zł.

- na obiekcie **Widzów gmina Kruszyna** zrealizowano roboty budowlane polegające na przebudowie, wydzielanych w ramach postępowania scaleniowego, dróg dojazdowych do gruntów rolnych i leśnych wraz z odwodnieniem oraz nadzór nad tymi robotami za łączną kwotę **5 036 593,39 zł**.

Całość prac geodezyjnych oraz związanych z zagospodarowaniem poscaleniowym została zakończona. W grudniu 2023 r. złożono w Urzędzie Marszałkowskim Województwa Śląskiego wniosek o płatność końcową.

Całkowity koszt operacji wyniesie 7 578 250,96 zł, w tym część geodezyjna 1 917 618,24 zł i zagospodarowanie poscaleniowe 5.660.632,72 zł.

- na obiekcie **Nakło gmina Lelów** zakończony został szósty etap prac geodezyjnych wraz z nadzorem geodezyjnym - wartość tych prac wyniosła **219 855,38 zł**. Tym samym zakończone zostały prace geodezyjne i związane z tym postępowanie administracyjne. Sporządzono oraz złożono w Sądzie Rejonowym w Myszkowie wnioski o regulację ksiąg wieczystych po zakończonym scaleniu gruntów - wartość tych prac wyniosła **47 175,00 zł**. Opracowana została uproszczona dokumentacja techniczna na wykonanie prac melioracyjnych w zakresie gruntowej konserwacji i renowacji rowów melioracji szczegółowej wraz z przebudową przepustów za kwotę **35 424,00 zł** oraz dokumentacja projektowo-kosztorysowa przebudowy, wydzielanych w ramach postępowania scaleniowego, dróg dojazdowych do gruntów rolnych i leśnych za kwotę **151 905,00 zł**. Przeprowadzono profilowanie równiarką dróg gruntowych, wydzielonych w ramach scalania gruntów obrębu Nakło gmina Lelów - wartość tych prac wyniosła **7 380,00 zł**. Wykonane zostały roboty polegające na gruntowej konserwacji i renowacji rowów melioracji szczegółowej wraz z przebudową przepustów oraz nadzór nad tymi robotami za łączną kwotę **469 860,00 zł**.

Całkowity koszt operacji wyniesie 15 289 943,51 zł, w tym część geodezyjna 4.407.482,79 zł i zagospodarowanie poscaleniowe 10 882 460,72 zł.

- na obiekcie **Baby, Jacków, Widzówek gmina Kruszyna** zrealizowano drugi i trzeci etap prac geodezyjnych wraz z nadzorem geodezyjnym - wartość tych prac wyniosła **2 530 418,11 zł**. Opracowana została uproszczona dokumentacja techniczna na wykonanie prac melioracyjnych w zakresie gruntowej konserwacji i renowacji rowów melioracji szczegółowej wraz z przebudową przepustów za kwotę **60 147,00 zł**.

Całkowity koszt operacji wyniesie 20 202 686,41 zł, w tym część geodezyjna 6 138 341,95 zł i zagospodarowanie poscaleniowe 14 064 344,46 zł.

- na obiekcie **Stanisławów, Zarębice gmina Przyrów** zrealizowano drugi i trzeci etap prac geodezyjnych wraz z nadzorem geodezyjnym - wartość tych prac wyniosła **2 048 090,97 zł**. Opracowana została uproszczona dokumentacja techniczna na wykonanie prac melioracyjnych w zakresie gruntowej konserwacji i renowacji rowów melioracji szczegółowej wraz z przebudową przepustów za kwotę **58 855,50 zł**.

Całkowity koszt operacji wyniesie 16 280 017,65 zł, w tym część geodezyjna 4 946 486,49 zł i zagospodarowanie poscaleniowe 11 333 531,16 zł.

W 2023 r. Częstochowskie Biuro Geodezji i Terenów Rolnych opracowało założenia do projektu scalenia dla obrębów ewidencyjnych Konary i Lipicze gmina Kłomnice oraz Paulinów gmina Lelów.

Założenia są niezbędne jako załącznik do wniosku o przyznanie pomocy finansowej na scalanie gruntów w przypadku ogłoszenia naboru wniosków przez Samorząd Województwa Śląskiego.

Zespół Pałacowo – Parkowy w Złotym Potoku

W 2023 roku ze środków dotacji budżetowej na terenie Zespołu Pałacowo – Parkowego w Złotym Potoku wpisanego do rejestru zabytków, w części stanowiącej zasób nieruchomości Skarbu Państwa, którym gospodaruje Starosta Częstochowski, przeprowadzono prace związane z naprawą i zabezpieczeniem budynku Pałacu Raczyńskich obejmujące: uszkodzone miejsca na dachu budynku, świetlik dachowy, część elewacji ściany zachodniej – tzw. Jaskółkę wraz ze stolarką okienną i rynnami zamontowanymi na tej części budynku, cokół budynku wraz z murkami znajdującymi się przed wejściem głównym, filary zewnętrzne (8 filarów) znajdujące się pod tarasem zlokalizowanym od strony zachodniej budynku pałacu oraz belki tarasowe zwieńczające te filary tarasowe. Wartość przedmiotowych prac stanowiła kwotę **150 963,58 zł**.

Dzięki pozyskanej dotacji z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach, w 2023 roku, na terenie Zespołu Pałacowo – Parkowego w Złotym Potoku, przeprowadzone zostały prace pielęgnacyjno – konserwacyjne znajdującego się tam starodrzewu. W ramach tych prac usunięto 17 szt. drzew obumarłych lub zagrażających bezpieczeństwu, usunięto jednoroczne i wieloroczne samosiewy i odrosty drzew oraz krzewów z obszaru parku o pow. ok. 8,88 ha, wykoszono trawniki na obszarze

ok. 4,56 ha parku, wykonano prace pielęgnacyjne krzewów ozdobnych i żywopłotów na dł. ok. 84 mb oraz zakupiono i nasadzono 150 szt. sadzonek krzewów po uprzednim wykarczowaniu obszaru pod nasadzenia. Wartość przedmiotowych prac stanowiła kwotę **53 661,00 zł**, w tym dotacja z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Katowicach stanowiła kwotę **35 445,00 zł** i wkład własny stanowił kwotę **18 216,00 zł**. Podkreślić należy, że systematyczne, rokroczne, prowadzenie prac w parku wpływa na poprawę estetyki i bezpieczeństwa parku, w tym warunków sanitarnych i siedliskowych starodrzewu, poprawę stanu zdrowotnego drzew oraz poprawę bezpieczeństwa w ich otoczeniu.

W 2023 roku łącznie na utrzymanie Zespołu Pałacowo – Parkowego w Złotym Potoku, stanowiącego zasób nieruchomości Skarbu Państwa, wydatkowano kwotę **259 377,09 zł**.

Suma przeprowadzonych prac na obiekcie spowodowała zatrzymanie jego degradacji, poprawę estetyki i bezpieczeństwa przestrzeni publicznej, z której na co dzień korzystają mieszkańcy powiatu częstochowskiego oraz turyści odwiedzający Jurę Krakowsko – Częstochowską. Ponadto prace przeprowadzone na obiekcie wpłynęły pozytywnie na walory rynkowe tej nieruchomości.

Regulacja stanu prawnego gruntów Skarbu Państwa

W 2023 roku wnioskami o założenie księgi wieczystej objętych zostało 123 działki Skarbu Państwa o łącznej pow. 53.2400 ha.

W 2023 roku przeprowadzono dwa przetargi, w wyniku których została sprzedana jedna nieruchomości Skarbu Państwa. Nieruchomość zabudowana o pow. 0,4715 ha, położona w Kuźnicy Grodziskiej, w gminie Koniecpol za cenę 171 000 zł.

Zawarto dwa akty notarialny, na mocy których zostały darowane nieruchomości Skarbu Państwa:

- na rzecz Gminy Mykanów, nieruchomość położona w Starym Broniszewie o pow. 0.6346 ha, w celu poszerzenia istniejącej drogi gminnej
- na rzecz Rzymskokatolickiej Parafii pw. NMP Nieustającej Pomocy w Małusach Wielkich, nieruchomość położona w Małusach Wielkich o pow. 0,2354 ha, na cel założenia i utrzymywania cmentarza.

Dokonano aktualizacji Krajowego Zasobu Nieruchomości.

Regulacja stanu prawnego nieruchomości zajętych pod drogi powiatowe w trybie przepisów art. 60 i 73

Informacja dotycząca nieruchomości, które stały się własnością Powiatu Częstochowskiego w 2023 r. w trybie przepisów art. 60 i 73 ustawy z dnia 13 października 1998r. – Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną (Dz. U. z 1998 r. Nr 133 poz. 872 z późn. zm.) – sprawy realizowane przez Wydział Gospodarowania Nieruchomościami Skarbu Państwa

W 2023 r. Wojewoda Śląski zakończył 439 postępowań wydając decyzje dotyczące regulacji stanu prawnego 439 działek o łącznej powierzchni 10,1138 ha, zajętych pod drogi powiatowe w trybie przepisów art. 73 ustawy z dnia 13 października 1998r. – Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną (Dz. U. z 1998 r. Nr 133 poz. 872 z p. zm.) oraz 26 postępowań dotyczących regulacji stanu prawnego 50 działek o łącznej powierzchni 26,7631 ha, zajętych pod drogi powiatowe w trybie przepisów art. 60 ww. ustawy.

Nieruchomości przejęte na rzecz Powiatu Częstochowskiego na podstawie decyzji Wojewody Śląskiego wydanych dla ww. postępowań znajdują się w miejscowościach:

- gm. Blachownia Miasto obręb Ostrowy
- gm. Dąbrowa Zielona obręb Soborzyce
- gm. Janów obręby Bystrzanowice, Siedlec
- gm. Kłomnice obręby Adamów, Bartkowice, Garnek, Kłomnice
- gm. Koniecpol Gmina obręby Dąbrowa Oblasy, Okołów, Michałów, Kuźnica, Kuźnica Grodziska, Piaski, Rudniki Kolonia, Zaróg
- gm. Koniecpol Miasto obręb Koniecpol
- gm. Konopiska obręby Aleksandria I Konopiska, Kopalnia, Walaszczyki
- gm. Kruszyna obręby Łęg, Lgota Mała,
- gm. Lelów obręby Drochlin, Podlesie, Nakło, Turzyn
- gm. Mstów obręby Brzyszków, Kłobukowice, Kobyłczyce, Małusy Małe, Małusy Wielkie, Srocko, Wancerzów
- gm. Mykanów obręby Borowno, Borowno Kolonia, Wola Kiedrzyńska, Grabowa, Cykarzew Północny, Łochynia, Broniszew Nowy, Grabówka Cykarzewska, Kuźnica Lechowa, Nowy Broniszew, Stary Broniszew
- gm. Olsztyn obręby Biskupice, Kusięta

- gm. Olsztyn Miasto obręb Olsztyn
- gm. Poczesna obręby Korwinów, Zawodzie Kolonia Brzeziny Wielkie
- gm. Rędziny obręby Kolonia Rędziny, Marianka Rędzińska, Rędziny Wyrazów, Rudniki
- gm. Starcza obręby Rudnik Mały, Starcza

W 2023 r. Wydział GN złożył do sądu 413 wniosków o regulację ksiąg wieczystych i ujawnienie prawa własności Powiatu Częstochowskiego w księgach wieczystych dla 701 działek drogowych o łącznej powierzchni 44,2720 ha, w tym w trybie ustawy o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie dróg publicznych z dnia 10 kwietnia 2003 r. (Dz. U. z 2017 r., poz. 1496) było 54 wnioski dla 181 działek o powierzchni 8,0111 ha.

W 2023 r. Wydział GN złożył do Wojewody Śląskiego 277 wniosków o regulację stanów prawnych 277 działek zajętych pod drogi powiatowe w trybie przepisów art. 73 ustawy - Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną oraz 14 wniosków o regulację stanów prawnych 25 działek o łącznej powierzchni 14,1212 ha, zajętych pod drogi w trybie art.60 ww. ustawy.

Złożone w 2023 r. wnioski dotyczą nieruchomości położonych w następujących obrębach:

- gm. Janów obręb Siedlec
- gm. Kłomnice obręby Kłomnice, Bartkowice
- gm. Koniecpol obręby Piaski, Zaróg
- gm. Konopiska obręby Konopiska, Aleksandria I, Walaszczyki, Kopalnia
- gm. Kruszyna obręby Lgota Mała, Łęg
- gm. Lelów obręby Nakło, Podlesie, Gródek
- gm. Mstów obręby Mokrzesz, Małusy Wielkie, Małusy Małe, Wancerzów
- gm. Mykanów obręby Grabówka Cykarzewska, Kocin Stary, Cykarzew Północny, Wola Kiedrzyńska
- gm. Olsztyn obręb Biskupice
- gm. Rędziny obręby Kościelec, Rudniki,
- gm. Starcza obręb Starcza;

W 2023 r. Wydział GN zlecił i odebrał dokumentację dotyczącą konieczności regulacji stanu prawnego w trybie przepisów art. 73 ustawy z dnia 13 października 1998r. – Przepisy wprowadzające ustawy reformujące administrację publiczną (Dz. U. z 1998 r. Nr 133 poz.

872 z p. zm.) Dokumentacja geodezyjna obejmowała 668 działek przyległych do dróg powiatowych w następujących lokalizacjach:

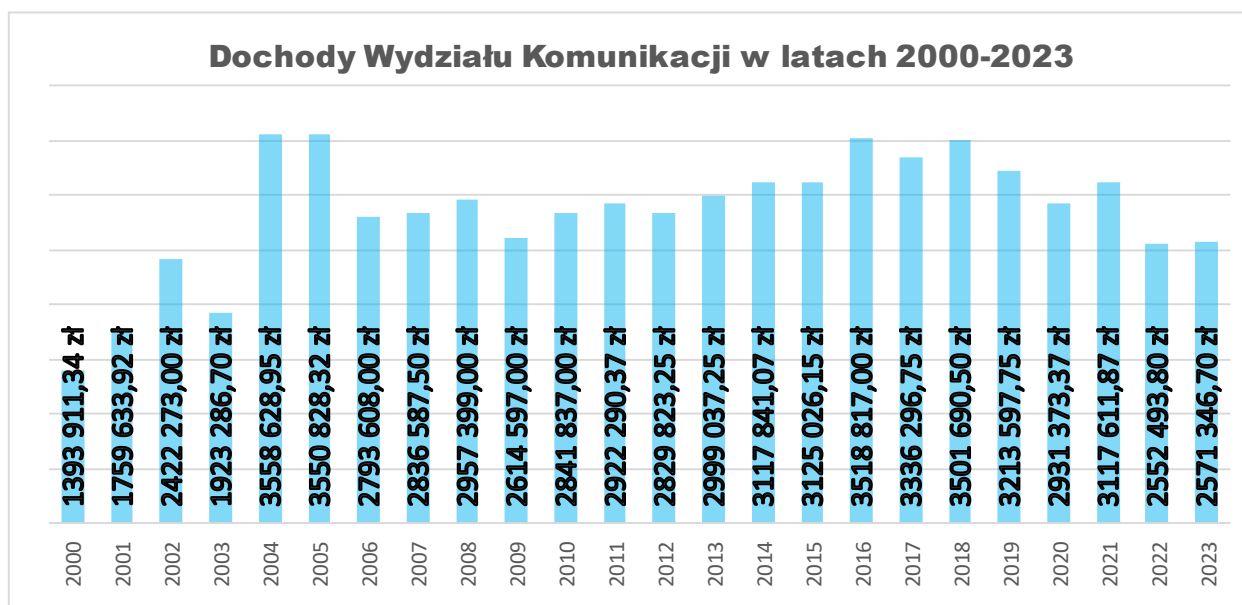
- gm. Dąbrowa Zielona obręb Borowce
- gm. Janów obręb Bystrzanowice
- gm. Koniecpol obręby Koniecpol, Okołowice, Teodorów, Załęże, Kuźnica Grodziska
- gm. Lelów obręby Melchów, Podlesie, Turzyn
- gm. Mykanów obręby Borowno, Borowno Kolonia
- gm. Olsztyn obręby Biskupice, Bukowno, Turów
- gm. Poczesna obręb Korwinów

12. Komunikacja, inżyniera ruchu i transport

Dochody komunikacyjne 2023 roku: 2 571 346,70 zł ogółem z tego:

- 2 084 175,85 zł (rejestracja pojazdów)
- 382 061,50 zł (prawa jazdy)
- 65 138,00 zł (zezwozenia)
- 14 095,20 zł (licencje)
- 19 880,00 zł (zaświadczenia)

Wyk.8.Dochody Wydziału Komunikacji

Tab.39. Wykaz ilościowy spraw merytorycznych Wydziału Komunikacji w 2023 roku

Nazwa Oddziału	Zadania merytoryczne	Stan na dzień 31.12.2023 r.
<u>1. ODDZIAŁ INŻYNIERII RUCHU I DROGOWNICTWA</u> Zarządzanie ruchem na drogach powiatowych (578 km) i gminnych (1264 km)	1. Zatwierdzone stałe i czasowe organizacje ruchu na drogach powiatowych i gminnych	422
	2. Zrealizowane stałe organizacje ruchu	58
	3. Przeprowadzone kontrole wykonania zadań technicznych wynikających z realizacji projektów stałej organizacji ruchu – w terminie 14 dni od dnia ich realizacji	58
	4. Kontrola oznakowania drogowego na drogach powiatowych i gminnych	3 490 km
	5. Wydane zezwolenia i opinie na korzystanie z dróg w sposób szczególny (imprezy sportowe i kulturalne na drogach)	27
	6. Wydane zezwolenia na przejazd pojazdu nienormatywnego	63
	7. Współdziałanie w zakresie organizacji i bezpieczeństwa ruchu drogowego	35
<u>2. PUBLICZNY TRANSPORT ZBIOROWY</u>	Wykonywanie przez Powiat zadań Organizatora publicznego transportu zbiorowego	Opis strona 6-8
	Zaświadczenia na wykonywanie publicznego transportu zbiorowego	170
<u>3. ODDZIAŁ PRAW JAZDY I TRANSPORTU</u> Wydawanie i cofanie praw jazdy, zezwolenia i licencje transportowe	1. Wydawanie krajowych i międzynarodowych Praw Jazdy	3 475
	2. Wydawanie Kart Kwalifikacji Kierowcy	217
	3. Wydawanie Profilu Kandydata na Kierowcę	2 072
	4. Wydawanie Profilu Kierowcy Zawodowego	937
	5. Wydanie zezwoleń na pojazdy uprzywilejowane	165
	6. Wydanie pozwoleń na kierowanie tramwajem	5

	7. Zatrzymane Prawa Jazdy	
	7.1. Cofnięcie uprawnień	340
	7.2. Zatrzymanie uprawnień	222
	7.3. Przywrócenie uprawnień	122
	7.4. Skierowanie na kurs reedukacyjny	0
	7.5. Skierowanie na badanie lekarskie	1
	7.6. Skierowanie na egzamin za punkty	66
	7.7. Skierowanie na badanie psychologiczne	0
	Liczba kierowców figurujących w Systemie Informatycznym Centralnej Ewidencji Kierowców-Powiat Częstochowski	84 173
Ośrodki szkolenia kierowców Instruktorzy	8.1. Ośrodki Szkolenia Kierowców	16
	8.2. Instruktorzy Nauki Jazdy	65
Transport Drogowy	9. Transport drogowy	
	9.1. Licencje na wykonywanie krajowego transportu osób, rzeczy, w zakresie pośrednictwa przy przewożeniu rzeczy	342
	9.2. Zezwolenia na wykonywanie zawodu przewoźnika drogowego rzeczy, osób	221
	9.3. Zaświadczenia na przewozy na potrzeby własne	430
Stacje Kontroli Pojazdów	Stacje Kontroli Pojazdów mieszczące się na terenie powiatu częstochowskiego	27
Diagności	Diagności	113
4. Oddział ds. Rejestracji Pojazdów	1. Liczba pojazdów zarejestrowanych – aktywnych figurujących w Systemie Informatycznym Centralnej Ewidencji Pojazdów - Powiat Częstochowski, stan na dzień 31-12-2022 r.	161509

Rejestrowanie i wyrejestrowywanie pojazdów	2. Rejestracja pojazdów	16021
	3. Rejestracja czasowa	527
	3. Wydawanie Stałych Dowodów Rejestracyjnych	18046
	4. Wyrejestrowanie pojazdów	2146
	5. Zaświadczenia o demontażu pojazdów	2056
	6. Czasowe wycofania pojazdów z ruchu	393
	7. Wymiana/wtórniki dowodów rejestracyjnych/ wtórniki nalepek	623
	8. Zawiadomienie o nabyciu pojazdów	3580
	9. Zawiadomienia o zbyciu pojazdów	8343
	10. Wtórniki tablic rejestracyjnych	265
	11. Dodatkowa tablica rejestracyjna	231
	12. Nadawanie cech identyfikacyjnych pojazdów	48
	13. Wpisy, wykreślenia adnotacji w dowodzie rejestracyjnym	1218
	14. Wydawanie zaświadczeń, potwierdzenia danych	36
	15. Pojazdy zarejestrowane w Unii Europejskiej	179
	16. Rejestracja profesjonalna	3

Wydział Komunikacji realizuje swoje zadania poprzez:

Oddział Inżynierii Ruchu i Drogownictwa: realizuje zadania Starosty z zakresu zarządzania ruchem na drogach powiatowych i gminnych. Na terenie powiatu znajduje się 578 km dróg powiatowych oraz 1264 km dróg gminnych. Na zarządzanie ruchem składa się zatwierdzanie stałej i czasowej organizacji ruchu, kontrola oznakowania pionowego i poziomego, wydawanie opinii dotyczących zmian organizacji ruchu na drogach wojewódzkich i krajowych, wydawanie zezwoleń na przejazd pojazdów nienormatywnych oraz wykorzystywanie dróg w sposób szczególny w celu przeprowadzania imprez sportowych i okolicznościowych.

Oddział Praw Jazdy i Transportu:

W systemie informacyjnym Centralnej Ewidencji Kierowców znajduje się 84 173 akt kierowców z naszego powiatu. Akta te dotyczą spraw z zakresu: wydawania, cofania i przywracania praw jazdy (w tym również międzynarodowych), wydawanie zezwoleń na pojazdy uprzywilejowane, prowadzenia postępowań administracyjnych w zakresie orzeczeń sądowych dotyczących zakazu prowadzenia pojazdów, zatrzymania praw jazdy po przekroczeniu w terenie zabudowanym dozwolonej prędkości o 50 km/h oraz zatrzymywania praw jazdy dłużnikom alimentacyjnym.

W Koniecpolu znajduje się placówka zamiejscowa Starostwa Powiatowego w Częstochowie, która realizuje zadania z zakresu wydawania, zatrzymywania praw jazdy oraz cofania i przywracania uprawnień do kierowania pojazdami silnikowymi dla mieszkańców gmin: Koniecpol, Przyrów, Dąbrowa Zielona oraz Lelów.

Przewoźnikom drogowym, którzy prowadzą działalność gospodarczą w powiecie częstochowskim udzielono 563 licencji, zezwoleń transportowych w zakresie transportu drogowego i spedycji oraz 430 uprawnień przewozowych na krajowe przewozy na potrzeby własne.

Na terenie powiatu funkcjonuje 27 Stacji Kontroli Pojazdów w stosunku do których Starosta sprawuje nadzór i kontrolę. 17 z nich to stacje okręgowe, a 10 to stacje podstawowe.

Diagnostom z terenu powiatu wydano 113 uprawnień do przeprowadzania badań technicznych.

Oddział Rejestracji Pojazdów:

W Systemie Informacyjnym Centralnej Ewidencji Pojazdów widnieje ponad 160 000 pojazdów zarejestrowanych w powiecie częstochowskim.

Największy udział w liczbie rejestrowanych pojazdów przez mieszkańców powiatu w Oddziale Rejestracji Pojazdów stanowią pojazdy pochodzące z rynku wtórnego, tzn. używane pojazdy pochodzenia krajowego oraz zagranicznego (fabrycznie nowe pojazdy stanowią niewielki odsetek).

W drodze rozporządzenia Ministra Zdrowia (Dz.U. z 2023 r. poz. 1118) od 1 lipca 2023 r. n a terenie Polski został zniesiony stan zagrożenia epidemicznego spowodowany zakażeniami wirusem SARS-CoV-2, jednocześnie przywrócono terminy 30-dniowe (do dnia 30 czerwca obowiązywał termin 60-dniowy) na rejestrację pojazdu sprowadzonego z kraju członkowskiego UE oraz zawiadomienie Starosty o zbyciu i nabyciu pojazdu

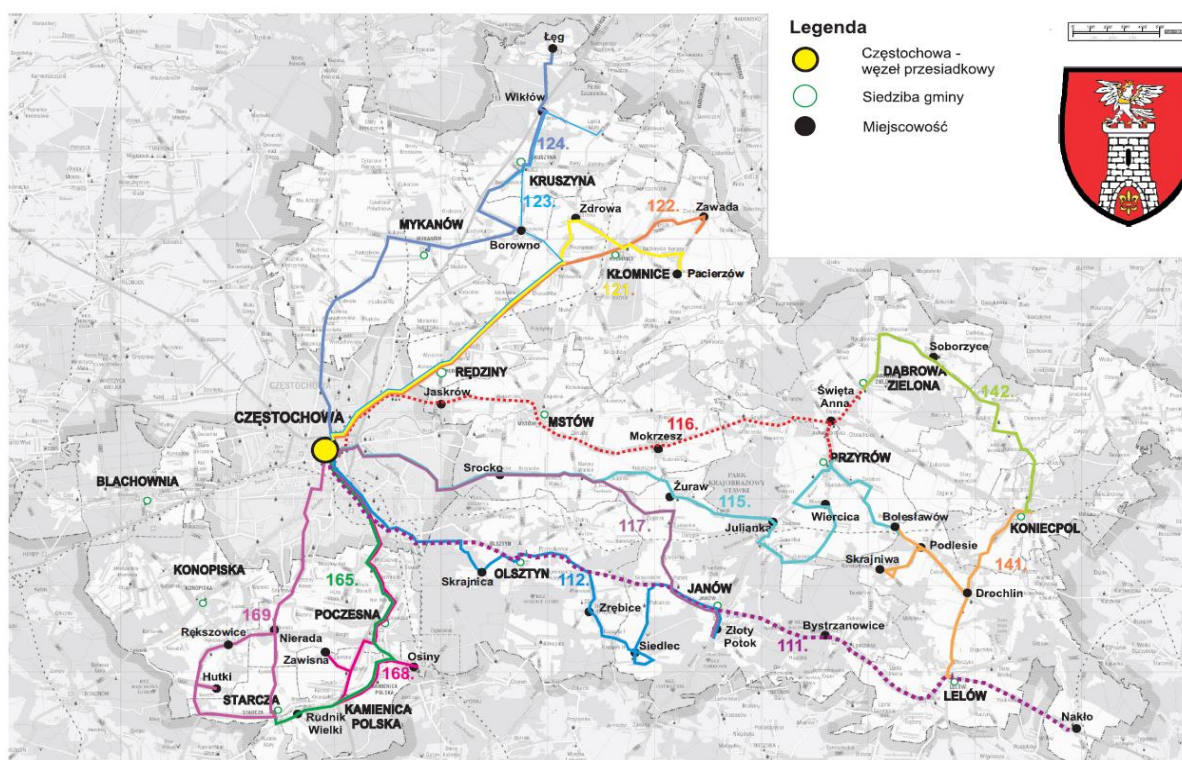
zarejestrowanego na terenie RP. W dniu 18 września 2023 r. wprowadzono Zarządzenie Starosty Częstochowskiego w sprawie określenia wytycznych stosowanych w zakresie wysokości i zasad wymierzania kar pieniężnych za naruszenie obowiązku dokonania rejestracji pojazdu oraz obowiązku zawiadomienia starosty o nabyciu lub zbyciu pojazdu.

Obowiązujące kolejny rok rozwiązania dające możliwość pozostawienia dotychczasowego numeru rejestracyjnego dla pojazdu już zarejestrowanego w kraju wpływają stale na zmniejszenie ilości wydawanych nowych tablic rejestracyjnych, co przekłada się bezpośrednio na pomniejszenie opłat rejestracyjnych.

Wydział Komunikacji zajmuje się również Publicznym Transportem Zbiorowym

Starosta Częstochowski w 2023 r. złożył do Wojewody Śląskiego wniosek o dopłatę z FRPA na 2023 r. zakładającą realizację 15 linii użyteczności publicznej. Całkowity koszt realizacji zadania szacowano na 11 milionów złotych. Wniosek został rozpatrzony pozytywnie a otrzymana kwota dofinansowania wynosi ponad 9 milionów złotych.

Rys.6. Linie użyteczności publicznej realizowane w 2023 r.

Przewozy autobusowe o charakterze użyteczności publicznej wykonywanych na terenie powiatu częstochowskiego na liniach komunikacyjnych:

Część I

- 111 Częstochowa - Olsztyn - Janów - Lelów - Nakło
- 112 Częstochowa - Skrajnica - Olsztyn - Zrębice - Pabianice - Złoty Potok
- 115 Częstochowa - Srocko - Lipnik - Przyrów - Zarebice – Bolesławów
- 117 Częstochowa - Srocko - Zagórze - Piasek - Janów - Złoty Potok
- 141 Koniecpol - Drochlin - Bolesławów - Drochlin – Lelów

Część II

- 116 Częstochowa - Mstów - Mokresz - Święta Anna - Dąbrowa Zielona
- 142 Koniecpol - Łysiny - Łabędź - Soborzyce - Dąbrowa Zielona

Część III

- 121 Częstochowa - Rudniki - Nieznanice - Kłomnice – Pacierzów – Garnek
- 122 Częstochowa - Rudniki - Kłomnice - Lipicze – Zawada
- 124 Częstochowa - Rudniki - Kłomnice - Zawada – Lipicze

Część IV

- 123 Częstochowa - Rudniki - Borowno - Kruszyna - Lgota Mała

Część V

- 125 Częstochowa - Lubojna - Mykanów - Borowno – Łęg

Część VI

- 165 Częstochowa - Poczesna - Wanaty - Zawisna - Kamienica Polska - Osiny
- 168 Starcza – Nierada – Częstochowa - Poczesna - Kamienica Polska - Starcza

Część VII

- 169 Częstochowa - Łysiec - Starcza - Hutki - Rększowice – Częstochowa

Zarząd Powiatu Częstochowskiego na posiedzeniu Zarządu w dniu 14.12.2022 r. zdecydował, że wykonywanie usług w zakresie publicznego transportu zbiorowego na okres od 01 stycznia 2023 do 30 czerwca 2023 r., będą wykonywali nw. przewoźnicy wyłonieni na podstawie przeprowadzonych negocjacji:

- Część I – usługi wykonywał będzie przewoźnik Matyja-Bus sp. o.o.
- Część II – usługi wykonywał będzie przewoźnik Wanam-Bus Wojciech Tabor
- Część III – usługi wykonywał będzie przewoźnik PKS Włoszczowa sp. z o.o.
- Część IV – usługi wykonywał będzie przewoźnik PKS Częstochowa S.A.

- Część V – usługi wykonywał będzie przewoźnik Ekspres-Bus Robert Włodarczyk
- Część VI – usługi wykonywał będzie przewoźnik PKS Częstochowa S.A.
- Część VII – usługi wykonywał będzie przewoźnik GTVBus Polska sp. z o.o.

Na okres od 01 lipca 2023 do 31 grudnia 2023 r., w drodze procedury przetargowej zostali wyłonieni nw. przewoźnicy:

- Część I – usługi wykonywał będzie przewoźnik JuraBus Sp. K.
- Część II – usługi wykonywał będzie przewoźnik Robert Opara
- Część III – usługi wykonywał będzie przewoźnik Robert Opara
- Część IV – usługi wykonywał będzie przewoźnik PKS Częstochowa S.A.
- Część V – usługi wykonywał będzie przewoźnik Ekspres-Bus Sp. z o.o.
- Część VI – usługi wykonywał będzie przewoźnik PKS Częstochowa S.A.
- Część VII – usługi wykonywał będzie przewoźnik GTVBus Polska sp. z o.o.

Rok 2023 w liczbach:

Liczba przejechanych km: **2 884 516,6**

Wartość całej inwestycji na rok 2023 to: **9 728 544,56 zł** (przewozy realizowane w okresie styczeń – grudzień 2023, płatność zrealizowana w okresie luty 2023 – styczeń 2024)

Wkład własny w roku 2023 : **1 396 898,40 zł** (w tym pomoc z gmin 468 666,39 zł)

Fundusz Rozwoju Przewozów Autobusowych: **8 328 503,47 zł**

Funkcjonowanie Dynamicznej Informacji Pasażerskiej (kiedyprzyjedzie.pl): **3 142,69 zł**

W listopadzie 2023 r. ogłoszony został nabór na dofinansowanie do zadań przewozowych z Funduszu Rozwoju Przewozów Autobusowych na rok 2024. Siatka połączeń względem roku 2023 zostanie rozszerzona o linie 119 Drochlin – Częstochowa przez Przyrów, Janów, Olsztyn. Wnioskowana kwota dofinansowania 11 447 162,00 zł.

Dnia 21 listopada 2023 r. zgodnie Dz. Urz. Woj. Śląskiego z 21.11.2023r., poz. 8484 zarejestrowany został Związek Powiatowo-Gminny pod nazwą „Komunikacja Jurajska”, który zgodnie z założeniami przejmie organizację transportu publicznego od roku 2025.

W dniach 08-12.12.2023 r. ogłoszonych zostało 7 postępowań przetargowych na okres wykonania luty – grudzień 2024 roku.

Zdj.26. *Publiczny Transport Zbiorowy Organizowany przez Starostwo Powiatowe*
(źródło: materiały własne)

Zdj.27. *Publiczny Transport Zbiorowy Organizowany przez Starostwo Powiatowe*
(źródło: materiały własne)

*Zdj.27.Pojazdy dostosowane do przewozów osób niepełnosprawnych
(źródło: materiały własne)*

13.Rynek pracy

Każdego roku Powiat Częstochowski przekazuje dotację na działalność Powiatowego Urzędu Pracy (PUP) w Częstochowie, który podejmuje działania na rzecz lokalnego rynku pracy i jest wspólną instytucją powiatu i miasta Częstochowy. PUP w Częstochowie świadczy więc usługi zarówno dla mieszkańców miasta Częstochowy, jak również mieszkańców Powiatu Częstochowskiego.

W 2023 roku dotacja przekazana przez Powiat Częstochowski na rzecz PUP w Częstochowie wyniosła 3 638 216,00 zł. (w 2022 roku była to kwota **3 855 176,00** zł). Wysokość dotacji uzależniona jest od wskaźnika bezrobocia.

Z punktu widzenia częstochowskiego rynku pracy, rok 2023 ustabilizował sytuację jeśli chodzi o poziom bezrobocia. Nie jest to zjawisko niepokojące. Wciąż bowiem napływają optymistyczne sygnały dotyczące tworzenia nowych miejsc zatrudnienia. Nie brakuje też bieżących ofert pracy – głównie dla specjalistów z przygotowaniem zawodowym i doświadczeniem, osób zainteresowanych pracą w usługach oraz handlu. Częstochowa cierpi

jednak na niedobory personelu w służbie zdrowia, co jest jednak zjawiskiem odczuwalnym w skali całego kraju.

W roku 2023 Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie wspierał wszystkie działania wpływające na poprawę sytuacji na rynku pracy. Koncentrowały się one na:

- przedsięwzięciach zmierzających do promocji zatrudnienia oraz przeciwdziałania bezrobociu i jego negatywnym skutkom,
- pozyskiwaniu i gospodarowaniu środkami finansowymi przeznaczonymi na realizację zadań z zakresu promocji zatrudnienia i aktywizacji lokalnego rynku pracy,
- współpracy z partnerami rynku pracy, organizacjami, instytucjami, jednostkami samorządu terytorialnego w zakresie promocji zatrudnienia,
- monitorowaniu lokalnego rynku pracy w celu rozszerzenia zakresu świadczonych usług,
- organizowaniu i finansowaniu programów rynku pracy,
- realizowaniu zadań z zakresu udziału w sieci EURES,
- prowadzeniu działań promujących i informujących o działalności oraz usługach świadczonych przez urząd,
- podnoszeniu kwalifikacji pracowników PUP

W 2023 roku Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie współpracował z organem opiniodawczo - doradczym jakim jest Powiatowa Rada Rynku Pracy (PRRP). Rada rozpatrywała sprawy dotyczące:

- aktualnej sytuacji na lokalnym rynku pracy z uwzględnieniem aktywizacji zawodowej bezrobotnych;
- podziału środków Funduszu Pracy przeznaczonych na realizację programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, zadań fakultatywnych, sprawozdań z ich wykorzystania oraz zlecenia Poczcie Polskiej S.A. dokonywania wypłat świadczeń pieniężnych dla bezrobotnych i innych uprawnionych ze środków Funduszu Pracy;
- wydania opinii w sprawie umorzeń należności;
- wydania opinii w kwestii zlecenia bankom i innym instytucjom wypłat świadczeń pieniężnych dla bezrobotnych i innych uprawnionych ze środków Funduszu Pracy;
- ocen wdrażania i realizacji projektów finansowych z Funduszu Pracy i Europejskiego Funduszu Społecznego;

- oceny sprawozdania rocznego z działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Częstochowie.

W roku 2023 zorganizowane zostały cztery stacjonarne spotkania Powiatowej Rady Rynku Pracy. Pierwsze z nich odbyło się w marcu, kolejne zgodnie z planowanym wcześniej harmonogramem –

- w czerwcu, wrześniu i listopadzie. Powiatowa Rada Rynku Pracy pięciokrotnie głosowała także
- w trybie obiegowym (zdalnym), a głosowania dotyczyły wydania opinii m.in. na temat przygotowanych przez częstochowski urząd pracy projektów.

Na realizację zadań powierzonych PUP Częstochowa w 2023 roku wydatkował kwotę w wysokości 57 047 510,60 zł.

Tab.40. Wydatki PUP Częstochowa w 2023 r. na zadania powierzone

Rodzaj zadania	Kwota w złotych
Zasiłki dla bezrobotnych, dodatki aktywizacyjne, świadczenia integracyjne (CIS) i inne, w tym: - świadczenia integracyjne	28 259 180,01 7 670 489,91
Aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu w tym: - wydatki na Krajowy Fundusz Szkoleniowy (KFS)	27 203 760,93 2 560 797,40
Pozostałe wydatki fakultatywne	1 584 569,66
Razem:	57 047 510,60

W 2023 r. na aktywne formy przeciwdziałania bezrobociu, których źródłem finansowania był Fundusz Pracy i Europejski Fundusz Społeczny (EFS+) wydatkowano ogółem 27 203 760,93 zł.

Tab.41. Wydatki PUP Częstochowa w 2023 r. na aktywne środki przeciwdziałania bezrobociu

Rodzaj środków – wykonanie	Kwota w złotych
Fundusz Pracy /według algorytmu/ oraz programy specjalne, program Regionalny, programy z rezerwy, projekt pilotażowy, KFS	19 424 649,63
Projekt współfinansowany ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) w ramach programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027, Priorytet FESL.05 Fundusze Europejskie dla rynku pracy, Działanie FESL.05.01 Aktywizacja zawodowa poprzez PUP	7 779 111,30
Razem:	27 203 760,93

W 2023 r. realizowano także zadania z zakresu rehabilitacji zawodowej osób niepełnosprawnych zarejestrowanych w urzędzie. Wydatkowano na ten cel ogółem 153 945,52 zł. W ramach wspomnianych środków sfinansowano instrumenty i usługi rynku pracy skierowane do osób bezrobotnych niepełnosprawnych oraz niepełnosprawnych poszukujących pracy i nie pozostających w zatrudnieniu.

Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie w ramach współpracy z pracodawcami finansował działania na rzecz kształcenia ustawicznego pracowników dzięki środkom Krajowego Funduszu Szkoleniowego (KFS). W 2023 r. PUP Częstochowa wydatkował na ten cel kwotę 2 560 797,40 zł udzielając wsparcia 142 zakładom pracy na kształcenie i doskonalenie zawodowe 676 pracowników.

Projekty i programy realizowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie w roku 2023

I. Projekty współfinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego

1. Projekt pn. „Aktywizacja osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie”

Projekt pn. „Aktywizacja osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie” współfinansowany jest ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego Plus (EFS+) w ramach Programu Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027, Priorytet FESL.05 Fundusze Europejskie dla rynku pracy, Działanie FESL.05.01 Aktywizacja zawodowa poprzez PUP.

Głównym celem projektu jest kompleksowe wsparcie bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie w ramach aktywizacji zawodowej, co pozwoli im poszerzyć dostęp do zatrudnienia lub samozatrudnienia.

Wsparcie w ramach projektu skierowane jest do następujących grup docelowych:

- a) osób młodych w wieku 18-29 lat (kobiet i mężczyzn), zwłaszcza: należących do kategorii tzw. młodzieży NEET, osób samotnie wychowujących dzieci, osób opuszczających pieczę zastępczą, osób pochodzenia migranckiego;
- b) osób powyżej 30 roku życia, zwłaszcza znajdujących się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy, tj.: kobiet, osób w wieku 50 lat i więcej, osób z niepełnosprawnościami, osób długotrwale bezrobotnych, osób o niskich kwalifikacjach.

Osobą z kategorii NEET jest osoba w wieku 18-29 lat, która spełnia łącznie trzy następujące warunki, czyli nie pracuje (jest osobą bezrobotną), nie kształci się (nie uczestniczy

w kształceniu formalnym w trybie stacjonarnym albo zaniedbuje obowiązek szkolny lub nauki), nie szkoli się (nie uczestniczy w pozaszkolnych zajęciach mających na celu uzyskanie, uzupełnienie lub doskonalenie umiejętności i kwalifikacji zawodowych lub ogólnych, potrzebnych do wykonywania pracy).

W ramach naborów wniosków na formy wsparcia przewidziane w projekcie Urząd w szczególności zaprasza organizatorów, którzy zapewnią uczestnikom projektu możliwość zdobycia umiejętności/kompetencji, w szczególności:

- cyfrowych (kompozycja wiedzy, umiejętności i postaw umożliwiających życie, uczenie się i pracę w społeczeństwie cyfrowym, tj. społeczeństwie wykorzystującym w życiu codziennym i pracy technologie cyfrowe),

- niezbędnych do podjęcia pracy w sektorze zielonej gospodarki (czyli takiej, która jest oparta na odnawialnych źródłach energii, nowoczesnych technologiach ukierunkowanych na niskoemisyjność i zasobooszczędność, a także na zarządzaniu środowiskowym w przedsiębiorstwach,
- istotnych dla regionalnych/lokalnych specjalizacji (stanowiska pracy występujące jako deficytowe zgodnie z barometrem zawodów obowiązującym w danym roku kalendarzowym),
- związanych z usługami zdrowotnymi i opiekuńczymi.

Natomiast potencjalni dotacjobiorcy są zachęceni do uruchamiania działalności gospodarczej w branżach, które umożliwiają zdobycie w/w umiejętności/kompetencji.

Projekt pn. „Aktywizacja osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie” - EFS+ zakłada również, że każdemu Uczestnikowi/czce w wieku 18-29 lat, w okresie czterech miesięcy zapewniona zostanie oferta zatrudnienia, dalszego kształcenia, przyuczenia do zawodu, stażu lub inna forma pomocy prowadząca do aktywizacji zawodowej. Okres czterech miesięcy, w ciągu których należy udzielić wsparcia liczony jest od dnia przystąpienia do projektu.

Ponadto projekt zakłada również osiągnięcie wskaźnika rezultatu zatrudnieniowego na poziomie 80%. Wskaźnik ten będzie mierzony wśród uczestników projektu, którzy w okresie do 4 tygodni po zakończeniu udziału w projekcie podejmą zatrudnienie lub samozatrudnienie.

W okresie realizacji projektu jego uczestnicy/uczestniczki będą objęci wsparciem w postaci:

- pośrednictwa pracy lub poradnictwa zawodowego,
- staży,

- jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej,
- refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy,
- prac interwencyjnych.

W roku 2023 wsparciem w ramach projektu zostało objętych: 95 osób – staże, 152 osoby – jednorazowe środki na podjęcie działalności gospodarczej, 81 osób – refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, 19 osób – prace interwencyjne.

Wartość projektu na lata 2023 - 2024 wynosi 15 710 170,58 zł, w tym:

- dofinansowanie z UE: 13 353 645,01 zł,
- dofinansowanie z budżetu Państwa: 2 356 525,57 zł.

Realizacja przewidziana jest na okres od 01.01.2023 r. do 31.12.2024 r.

II. Projekty i programy finansowane z Funduszu Pracy

1. Projekt pilotażowy „Aktywna Mama”

W latach 2022 - 2023 realizowano Projekt pilotażowy „Aktywna Mama”. Projekt był finansowany ze środków rezerwy Funduszu Pracy, na podstawie ogłoszonego przez Ministerstwo Rodziny i Polityki Społecznej naboru na projekty pilotażowe pod nazwą „Stabilna praca – silna rodzina”.

Tab.42. Budżet projektu pilotażowego

Budżet Projektu pilotażowego „Aktywna Mama”	
2022 rok	2023 rok
540 600,00	231 400,00

W ramach Projektu pilotażowego przewidziano następujące formy wsparcia:

I. Ścieżka przewidziana dla osób zatrudnionych przez pracodawców w ramach Promesy na zatrudnienie (10 osób):

1. **usługa doradztwa zawodowego** - każda uczestniczka Projektu pilotażowego skorzystała w pierwszej kolejności z pomocy doradcy zawodowego w formie indywidualnej usługi poradnictwa zawodowego. Ponadto indywidualna opieka doradcy zawodowego przewidziana była przez cały okres trwania Projektu pilotażowego. Podczas trwania Projektu pilotażowego odbyły się dwa spotkania grupowe.
2. zatrudnienie w ramach **Promesy na zatrudnienie** - uczestniczki Projektu pilotażowego zostały zatrudnione u wybranych przez siebie pracodawców.

Okres zatrudnienia w ramach umowy o pracę wynosił do 15 miesięcy, w pełnym wymiarze czasu pracy, w tym okres refundacji przez Urząd Pracy wynosi do 12 miesięcy (od dnia 01.05.2022 r. do dnia 30.04.2023 r.).

3. **dodatek wyrównawczy** - uczestniczki Projektu pilotażowego w trakcie zatrudnienia u pracodawcy w ramach Promesy na zatrudnienie otrzymywały dodatek wyrównawczy w kwocie 300,00 zł. miesięcznie za cały przepracowany miesiąc (bez absencji chorobowej, urlopów bezpłatnych, postojowych, urlopów macierzyńskich, okresów związanych z kwarantanną, izolacją). Wyplata dodatku wyrównawczego dotyczyła wyłącznie okresu związanego z refundacją wynagrodzenia na rzecz pracodawcy (od dnia 01.05.2022 r. do dnia 30.04.2023 r.).
4. **bon na zakup odzieży biznesowej** – przewidziano dla każdej uczestniczki Projektu pilotażowego bon na zakup odzieży biznesowej w wysokości 500,00 zł. Bony zostały przekazane w 2022 r.
5. **wsparcie finansowe na opłacenie, żłobka, przedszkola lub opieki** - uczestniczki Projektu pilotażowego skorzystały ze wsparcia finansowego w postaci refundacji kosztów opieki nad dzieckiem (od dnia 01.05.2022 r. do dnia 30.04.2023 r.).

II. Ścieżka przewidziana dla osób rozpoczynających działalność gospodarczą (5 osób):

1. **usługa doradztwa zawodowego** - każda uczestniczka Projektu pilotażowego skorzystała z pomocy doradcy zawodowego w formie indywidualnej usługi poradnictwa zawodowego. Ponadto indywidualna opieka doradcy zawodowego przewidziana była przez cały okres trwania Projektu pilotażowego. Podczas trwania Projektu pilotażowego odbyły się dwa spotkania grupowe, z których jedno odbyło się w grudniu 2022 r.
2. **wsparcie w postaci dofinansowania na podjęcie działalności gospodarczej** – z uczestniczkami Projektu pilotażowego zawarte zostały umowy o dofinansowanie podjęcia działalności gospodarczej. Kwota dofinansowania wyniosła maksymalnie 35 000,00 zł.
3. **wsparcie na obsługę finansową utworzonej działalności gospodarczej** - uczestniczki Projektu rozpoczynające działalność gospodarczą w okresie 12 miesięcy jej prowadzenia miały refundowane koszty obsługi finansowej w wysokości 200,00 zł miesięcznie (od dnia 01.05.2022 r. do dnia 30.04.2023 r.).

4. **bon na zakup odzieży biznesowej** – przewidziano dla każdej uczestniczki Projektu pilotażowego bon na zakup odzieży w wysokości 500,00 zł. Bony zostały przekazane w 2022 r.
5. **wsparcie finansowe na opłacenie, żłobka, przedszkola lub opiekunki** - uczestniczki Projektu pilotażowego korzystały ze wsparcia finansowego w postaci refundacji kosztów opieki nad dzieckiem (od dnia 01.05.2022 r. do dnia 30.04.2023 r.).

Liczba kobiet objętych projektem pilotażowym: 15.

Termin realizacji projektu: 07.02.2022 r. – 31.12.2023 r.

Wartość projektu pilotażowego: 772 000,00 zł.

2. Program pn. „Krok do aktywności”

PUP w Częstochowie zrealizował w 2023 r. program pn. „Krok do aktywności”. Program był finansowany ze środków rezerwy Funduszu Pracy przeznaczonych na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej długotrwale bezrobotnych kobiet.

Głównym celem programu była wspomniana aktywizacja zawodowa długotrwale bezrobotnych kobiet, czyli osób bezrobotnych pozostających w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Częstochowie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego. W ramach tego programu z usługi pośrednictwa pracy oraz ze wsparcia w postaci zatrudnienia w ramach prac interwencyjnych skorzystało 6 osób. Informacje o naborze wniosków o zorganizowanie prac interwencyjnych realizowanych w programie oraz przypomnienie o trwającym naborze można było znaleźć na stronie internetowej Powiatowego Urzędu Pracy w Częstochowie (www.czestochowa.praca.gov.pl) w zakładce Rynek pracy/Aktualności urzędu.

Wartość Programu ogółem: 47 000,00 zł.

Termin realizacji Programu: 06.04.2023 r. - 31.12.2023 r.

3. Program pn. „Gmina aktywna – gmina przedsiębiorcza”

Program pn. „Gmina aktywna – gmina przedsiębiorcza” finansowany był ze środków rezerwy Funduszu Pracy przeznaczonych na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej dla bezrobotnych zamieszkujących na wsi, czyli dla mieszkańców gmin wiejskich i miejsko - wiejskich.

Celem głównym programu pn. „Gmina aktywna - gmina przedsiębiorcza” była aktywizacja zawodowa osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie, a zamieszkałych na terenach gmin wiejskich i miejsko-wiejskich.

W ramach programu udzielono wsparcia 11 osobom bezrobotnym w postaci usługi poradnictwa zawodowego oraz jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej. Maksymalna kwota dofinansowania wyniosła 30 000,00 zł.

Wartość Programu ogółem: 351 532, 78 zł.

Termin realizacji Programu: 06.04.2023 r. - 31.12.2023 r.

4. Program pn. „Aktywni – nie pasywni”.

Program pn. „Aktywni – nie pasywni”, finansowany ze środków rezerwy Funduszu Pracy, przeznaczony był dla osób bezrobotnych:

- **bez kwalifikacji zawodowych** – bezrobotnych nieposiadających kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu poświadczonych dyplomem, świadectwem lub innym dokumentem uprawniającym do wykonywania zawodu (zgodnie z art.2 ust. 1 pkt. 6 ustawy z dnia 20.04.2014r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy Dz.U. z 2023, poz. 735).
- **z niskimi kwalifikacjami** – bezrobotnych którzy nie posiadali świadectwa dojrzałości.

Programem objęto 22 osoby. Wszystkie uczestniczyły w stażach.

Termin realizacji Programu: maj – grudzień 2023 r.

Wartość Programu: 231 532,78 zł.

5. Program pn. „Od klimatu do etatu”.

Program finansowany ze środków rezerwy Funduszu Pracy pn. „Od klimatu do etatu”.

Program adresowany był w pierwszej kolejności do:

- długotrwale bezrobotnych,
- bezrobotnych kobiet,
- bezrobotnych osób bez kwalifikacji,
- bezrobotnych niepełnosprawnych.

Ponadto w Programie mogły uczestniczyć osoby znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy (art. 49 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy) tj. osoby:

1. bezrobotne do 30 roku życia,

2. bezrobotne powyżej 50 roku życia,
3. bezrobotne korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej,
4. bezrobotne posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia.

Programem objęto 14 osób. Wszystkie podjęły zatrudnienie w ramach robót publicznych.

Termin realizacji Programu: maj – grudzień 2023 r.

Wartość Programu: 246 532,78 zł.

6. Program Regionalny

Program Regionalny finansowany ze środków Funduszu Pracy.

Program adresowany był do osób bezrobotnych spełniających łącznie następujące kryteria:

- będących w wieku 35 - 44 lata,
- pozostających bez pracy poniżej 12 miesięcy,
- zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie.

W Programie Regionalnym uczestniczyło 14 osób, mieszkańców powiatu częstochowskiego (12 kobiet i 2 mężczyzn). Wszyscy zostali zatrudnieni w ramach robót publicznych.

Termin realizacji Programu Regionalnego: styczeń – grudzień 2023 r.

Wartość Programu Regionalnego: 250 000,00 zł.

7. Program specjalny „Stawiam na pracę - II”

Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie realizował w 2023 roku Program specjalny finansowany z Funduszu Pracy pn. „Stawiam na pracę - II”. W ramach Programu specjalnego zaplanowano następujące formy wsparcia:

1. usługę doradztwa zawodowego realizowaną przez doradców zawodowych Powiatowego Urzędu Pracy w Częstochowie, w formie indywidualnej usługi poradnictwa zawodowego. Tematyka spotkań dotyczyła przede wszystkim pomocy w zakresie ułatwienia adaptacji w nowym miejscu pracy, komunikacji interpersonalnej. Zaplanowano objęcie usługą 75 osób, ostatecznie skorzystało z niej 76 osób;
2. podjęcie zatrudnienia przez Uczestników/Uczestniczki Programu specjalnego przez okres do 6 miesięcy w ramach robót publicznych - usługa została skierowana do 50 uczestników/uczestniczek Programu specjalnego, ostatecznie skorzystało z niej 51 osób;

3. podjęcie zatrudnienia przez Uczestników/Uczestniczki Programu specjalnego przez okres do 6 miesięcy w ramach prac interwencyjnych - usługa została skierowana do 25 uczestników/uczestniczek Programu specjalnego i tyle osób ostatecznie z niej skorzystało;
4. wypłatę przez okres do 6 miesięcy (nie później jednak niż do 30.11.2023 r.) dodatku wyrównawczego w wysokości 300,00 zł miesięcznie za każdy cały przepracowany miesiąc bez absencji chorobowej, urlopów bezpłatnych, postojowych, urlopów macierzyńskich i ojcowskich – w okresie refundacji wynagrodzenia na rzecz pracodawcy - usługa skierowana została do wszystkich Uczestników/Uczestniczek Programu specjalnego (75 osób), skorzystało z niej 76 osób.

Programem zaplanowano objąć 75 osób. Łącznie uczestniczyło w nim jednak 76 osób - 43 kobiety i 30 mężczyzn (większa liczba osób została skierowana w związku z koniecznością skierowania na utworzone stanowisko kolejnej osoby na uzupełnienie).

Grupę docelową w/w programu stanowiły osoby bezrobotne, zamieszkałe na terenie miasta Częstochowy oraz powiatu częstochowskiego, zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie. Z terenu Częstochowy skierowano do udziału w Programie 16 osób. Pozostali uczestnicy/uczestniczki (60 osób) to mieszkańcy powiatu częstochowskiego.

W pierwszej kolejności do udziału w programie kierowano osoby bezrobotne znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy (art. 49 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy) tj. osoby:

1. bezrobotne do 30 roku życia,
2. bezrobotne długotrwale,
3. bezrobotne powyżej 50 roku życia,
4. bezrobotne korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej,
5. bezrobotne posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia,
6. bezrobotne niepełnosprawne.

Zaplanowano, że minimum 65% uczestników/uczestniczek Programu to będą osoby znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. W sumie 62 osoby (78%) należało do kategorii osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

Wartość projektu specjalnego: 1 268 220,00 zł

Termin realizacji projektu: 02.02.2022 r. – 31.12.2022 r.

8. Program specjalny „Pomocna dłoń - IV”

Powiatowy Urząd Pracy w Częstochowie zrealizował w 2023 r. Program specjalny finansowany z Funduszu Pracy pn. „Pomocna dłoń - IV”. W ramach Programu specjalnego realizowano następujące formy wsparcia:

1. usługę doradztwa zawodowego realizowaną przez doradców zawodowych Powiatowego Urzędu Pracy w Częstochowie, w formie indywidualnej usługi poradnictwa zawodowego. Tematyka spotkań dotyczyła przede wszystkim pomocy komunikacji interpersonalnej oraz asertywności. Usługą objęto 30 osób.
2. podjęcie zatrudnienia przez uczestników/uczestniczki Programu specjalnego przez okres do 6 miesięcy w ramach robót publicznych - usługa została skierowana do 30 uczestników/uczestniczek Programu specjalnego.
3. wypłatę przez okres do 6 miesięcy (nie później jednak niż do 30.11.2023 r.) dodatku wyrównawczego w wysokości 300,00 zł miesięcznie za każdy cały przepracowany miesiąc bez absencji chorobowej, urlopów bezpłatnych, postojowych, urlopów macierzyńskich i ojcowskich – w okresie refundacji wynagrodzenia na rzecz pracodawcy - usługa skierowana została do wszystkich uczestników/uczestniczek Programu specjalnego (30 osób).

Grupę docelową opisywanego Programu stanowiły osoby bezrobotne, zamieszkałe na terenie miasta Częstochowy oraz powiatu częstochowskiego, zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie. Z terenu Częstochowy uczestniczyło w Programie 25 osób (83,33%). Pozostałe osoby były mieszkańcami powiatu częstochowskiego – 5 osób (16,67 %). W Programie uczestniczyło 30 osób, w tym 28 kobiet (93,33%) i 2 mężczyzn (6,67%). W pierwszej kolejności do udziału w Programie kierowano osoby bezrobotne znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy (art. 49 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy) tj. osoby:

1. bezrobotne do 30 roku życia,
2. bezrobotne długotrwale,
3. bezrobotne powyżej 50 roku życia,
4. bezrobotne korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej,
5. bezrobotne posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia lub co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia,
6. bezrobotne niepełnosprawne.

Zaplanowano, że minimum 65% uczestników/uczestniczek Programu to będą osoby znajdujące się w szczególnej sytuacji na rynku pracy. W sumie 16 osób (53,33 % ogółu) należało do kategorii osób znajdujących się w szczególnej sytuacji na rynku pracy.

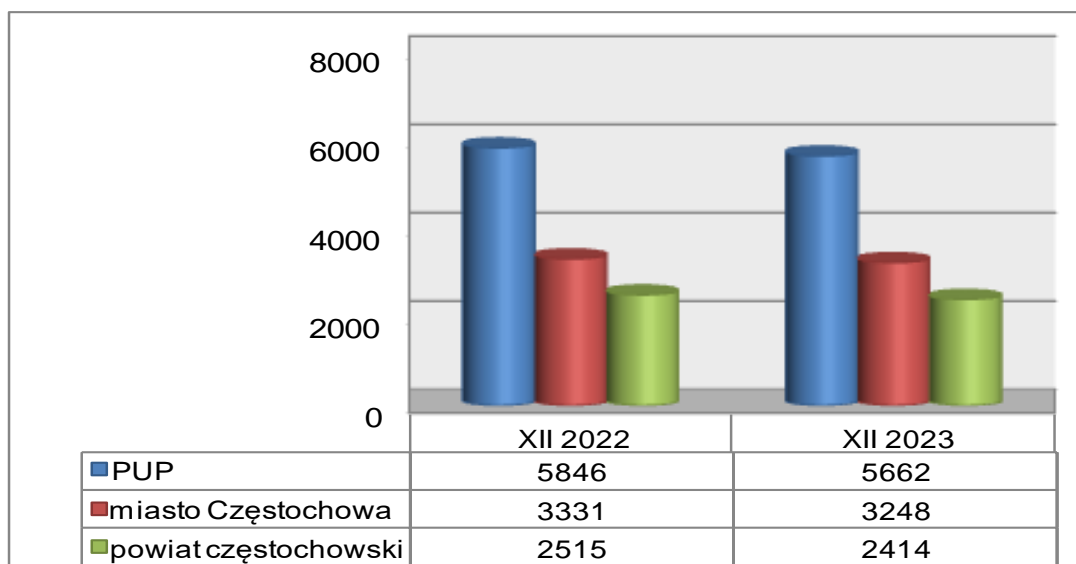
Wartość programu specjalnego: 590 100,00 zł.

Termin realizacji: 01.02.2023 r. – 31.12.2023 r.

Sytuacja na rynku pracy miasta Częstochowy i powiatu częstochowskiego

W końcu grudnia 2023 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie zarejestrowane były 5 662 osoby bezrobotne. W porównaniu z grudniem 2022 r. liczba bezrobotnych zmniejszyła się o 184 osoby (o 3,1%). W mieście Częstochowa liczba bezrobotnych wynosiła 3 248 osób tj. o 83 mniej (o 2,5%) niż w końcu grudnia 2022 r., natomiast w powiecie częstochowskim – 2 414 osób, o 101 mniej (o 4%) niż przed rokiem. Bezrobotni mieszkańcy Częstochowy stanowili 57,4% ogółu zarejestrowanych w PUP, a powiatu częstochowskiego – 42,6%. Bezrobotne kobiety stanowiły 52,7% ogółu zarejestrowanych (2 981 osób), natomiast mężczyźni – 47,3% (2 681 osób). Prawo do zasiłku posiadało na koniec 2023 r. – 949 osób tj. 16,8% ogółu bezrobotnych (rok wcześniej - 995 osób tj. 17% ogółu).

Wyk.9. Liczba bezrobotnych z miasta Częstochowy i powiatu częstochowskiego zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie w latach 2022 – 2023.

Stopa bezrobocia rejestrowanego w grudniu 2023 r. wynosiła :

- w Częstochowie – 3,2% (bez zmian w stosunku do grudnia 2022 r.),
- w powiecie częstochowskim – 6,3% (spadek o 0,2 p. proc. w stosunku do grudnia 2022 r.),

- w woj. śląskim – 3,6% (spadek o 0,1 p. proc. w stosunku do grudnia 2022 r.),
- w Polsce – 5,1% (spadek o 0,1 p. proc. w stosunku do grudnia 2022 r.).

Tab.43. Stopa bezrobocia (%) na koniec 2022 i 2023 roku w Polsce, województwie śląskim, mieście Częstochowa i powiecie częstochowskim.

Miesiąc/rok	Polska	Woj. śląskie	Miasto Częstochowa	Powiat częstochowski
31.12.2022	5,2	3,7	3,2	6,5
31.12.2023	5,1	3,6	3,2	6,3

W 2023 roku w PUP w Częstochowie zarejestrowały się 11 383 osoby bezrobotne, o 30 mniej niż w 2022 r. /Wykres nr 2/. Wśród rejestrujących się przeważały osoby poprzednio pracujące – 9 496 osób (83,4% ogółu), natomiast liczba bezrobotnych dotychczas niepracujących wynosiła 1 887 osób (16,6%). Zdecydowana większość bezrobotnych rejestrowała się w PUP po raz kolejny – 9 231 osób (81,1%), a po raz pierwszy zarejestrowały się 2 152 osoby (18,9%).

W 2023 r. w PUP w Częstochowie rejestrowały się m.in. osoby:

- zamieszkałe na wsi - 3 773 osoby (w 2022 r. – 3 649),
- zwolnione z przyczyn dotyczących zakładu pracy – 570 osób (w 2022 r. – 583)
- osoby w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki - 726 osób (w 2022 r. - 711),
- do 30 roku życia – 3 324 osoby (w 2022 r. – 3 337),
- długotrwale bezrobotne – 2 348 osób (w 2022 r. – 2 624),
- powyżej 50 roku życia – 2 638 osób (w 2022 r. – 2 519),
- cudzoziemcy – 269 osób (w 2022 r. - 717),
- posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia – 828 osób (w 2022 r. – 937),
- kobiety, które nie podjęły zatrudnienia po urodzeniu dziecka - 642 osoby (w 2022 r. – 935).

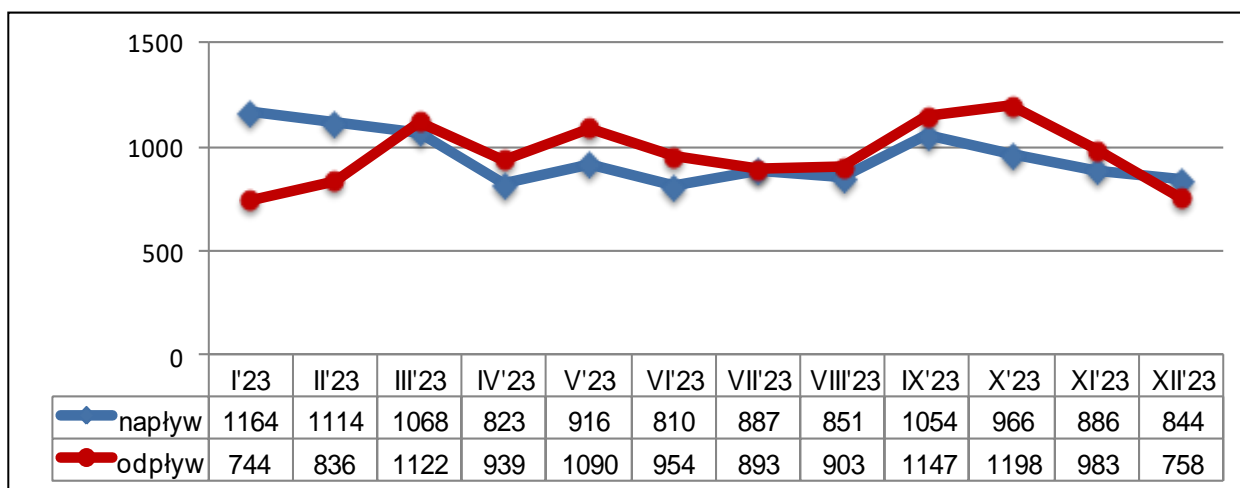
Z ewidencji bezrobotnych z różnych przyczyn wyłączonych zostało w 2023 r. 11 567 osób, o 928 mniej niż w roku 2022. Najczęstszą przyczyną wyłączenia z ewidencji było:

- podjęcie pracy – 6 312 osób (w 2022 r. – 6 249 osób),
- niepotwierdzenie gotowości do pracy – 2 694 osoby (w 2022 r. – 3 040 osób),
- dobrowolna rezygnacja ze statusu bezrobotnego – 765 osób (w 2022 r. - 797 osób),

- odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy pomocy – 222 osoby (w 2022 r. - 235 osób),
- osiągnięcie wieku emerytalnego - 204 osoby (w 2022 r. - 190 osób),
- nabycie praw do świadczenia przedemerytalnego – 109 osób (w 2022 r. – 111 osób).

W 2023 r. największa liczba bezrobotnych zarejestrowała się w styczniu, lutym i marcu, odpowiednio po 1 164, 1 114 i 1 068 osób. Najwięcej bezrobotnych zostało wyłączonych natomiast z ewidencji w miesiącach: marzec – 1 122 osoby, wrzesień – 1 147 osób i październik – 1 198

Wyk.10. Liczba bezrobotnych zarejestrowanych i wyrejestrowanych w 2023 roku (napływ i odpływ bezrobotnych).

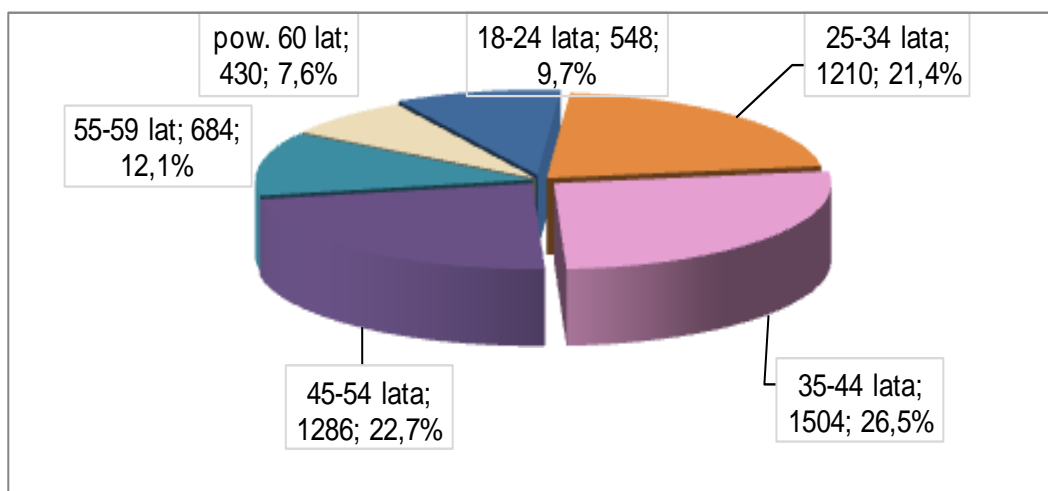
Na koniec grudnia 2023 r. status osoby będącej w szczególnej sytuacji na rynku pracy posiadało 4 252 zarejestrowanych w PUP w Częstochowie, co stanowiło 75,1% ogółu bezrobotnych (w 2022 r. 4 460 osób - 76,3%), w tym osoby:

- do 30 roku życia – 1 111 osób (19,6% ogółu bezrobotnych):
  - w tym do 25 roku życia – 548 osób (9,7% ogółu bezrobotnych),
- długotrwale bezrobotne – 2 175 osób (38,4% ogółu),
- powyżej 50 roku życia – 1 772 osoby (31,3% ogółu)
- korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej – 18 osób (0,3% ogółu)
- posiadające co najmniej jedno dziecko do 6 roku życia – 601 osób (10,6% ogółu),
- posiadające co najmniej jedno dziecko niepełnosprawne do 18 roku życia – 5 osób (0,1% ogółu),

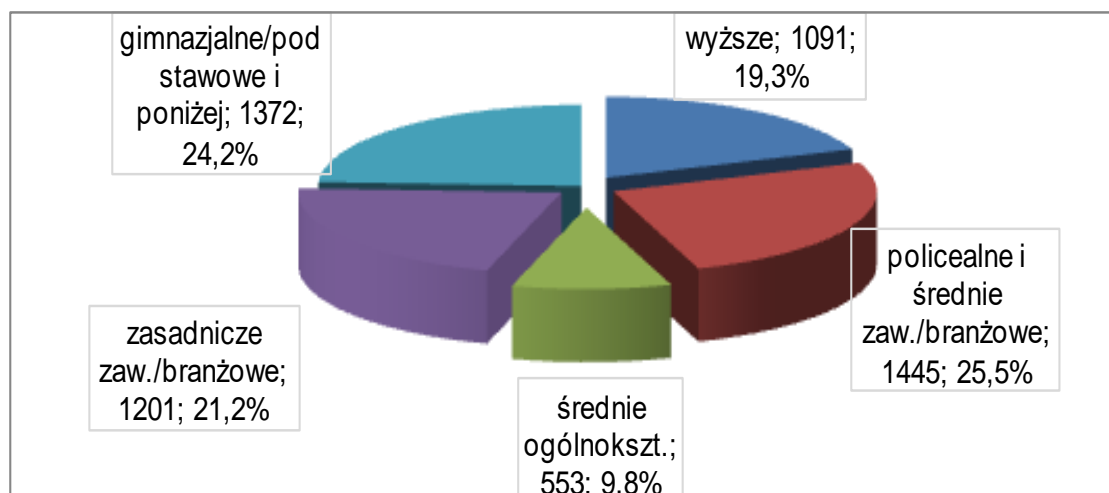
- z niepełnosprawnościami – 657 osób (11,6% ogółu).

Wyk.11. Struktura bezrobotnych według wieku. Stan na 31.12.2023 r.

Analiza zarejestrowanych osób ze względu na wiek pokazuje, że najliczniejszą grupę bezrobotnych w końcu 2023 r. stanowiły osoby w przedziale wiekowym od 35 do 44 lat – 26,6% ogółu zarejestrowanych (1 504 osoby), następnie w wieku 45 - 54 lata - 22,7% (1 286 osób) oraz od 25 do 34 lat – 22,4% (1 210). Udział osób powyżej 55 roku życia wynosił 19,7% (1 114 osób, w tym 430 powyżej 60 roku życia). Odsetek najmłodszych bezrobotnych tj. w wieku 18 - 24 lata wynosił 9,7% ogółu (548 osób) . W każdym przedziale wiekowym, z wyjątkiem osób powyżej 60 roku życia, dominowały kobiety, a największy odsetek stanowiły one wśród bezrobotnych w wieku 25-34 lata – 62,7% oraz 35-44 lata – 59,3%.

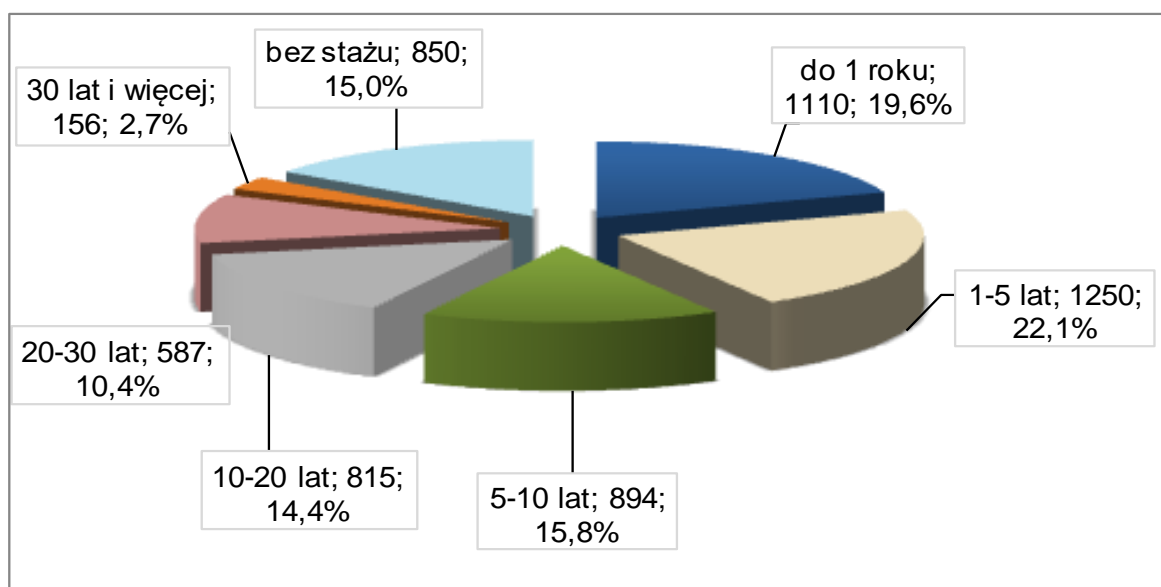
Wyk.12. Struktura bezrobotnych według wykształcenia. Stan na 31.12.2023 r.

W końcu 2023 r. prawie połowa bezrobotnych (45,4%) zarejestrowanych w PUP w Częstochowie posiadała wykształcenie zasadnicze zawodowe/branżowe (1 201 osób) oraz gimnazjalne, podstawowe lub niższe (1 372 osoby). Świadectwo ukończenia szkoły średniej

zawodowej/ branżowej lub policealnej posiadało 25,5% bezrobotnych (1 445 osób), średniej ogólnokształcącej – 9,8% (553 osoby), natomiast dyplom ukończenia szkoły wyższej – 19,3% zarejestrowanych (1 091 osób). Wśród bezrobotnych z wyższym wykształceniem przeważały kobiety i stanowiły one 64,8%, wśród osób z wykształceniem ogólnokształcącym kobiety - 62,8%, a z wykształceniem policealnym i średnim zawodowym - 56,9% tej kategorii. Mężczyźni dominowali z kolei w grupie bezrobotnych z niskim poziomem wykształcenia. Wśród osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym /branżowym stanowili oni 62,8% a z wykształceniem gimnazjalnym/podstawowym i niższym – 52%.

Wyk.13. Struktura bezrobotnych według stażu pracy. Stan na 31.12.2023 r.

Zdecydowana większość bezrobotnych będących w końcu 2023 r. w ewidencji posiadała udokumentowany staż pracy (85% zarejestrowanych), czyli we wcześniejszych latach pracowała lub prowadziła pozarolniczą działalność gospodarczą (4 812 osób). Najwięcej bezrobotnych posiadało krótki staż pracy tj. do 1 roku – 1 110 osób i od 1 roku do 5 lat – 1 250. Liczba bezrobotnych ze stażem pracy od 5 do 10 lat wynosiła 894 osoby, od 10 do 20 lat – 815, a od 20 do 30 lat – 587. Natomiast ze stażem pracy powyżej 30 lat zarejestrowanych było 156 bezrobotnych. Odsetek bezrobotnych, którzy wcześniej nie pracowali i nie posiadali doświadczenia zawodowego wyniósł 15% (850 osób).

W 2023 roku pracodawcy z terenu Częstochowy i powiatu częstochowskiego zgłosili do PUP w Częstochowie 5 641 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej. Jest to o 2 187 mniej niż w 2022 roku. Z Częstochowy wpłynęło 3 899 wolnych miejsc pracy i aktywizacji

zawodowej, a z powiatu częstochowskiego – 1 742. Z ogółu zgłoszonych do PUP wolnych miejsc, oferty pracy subsydiowanej stanowiły 17,3% (978 miejsc), natomiast oferty pracy niesubsydiowanej – 82,7% (4 663). Aż 91,3% wolnych miejsc (5 151) pochodziło z sektora prywatnego, a z sektora publicznego 8,7% (490). Miejsca aktywizacji zawodowej (stażu i prac społecznie użytecznych) stanowiły 7,8% wolnych miejsc (437). Do osób niepełnosprawnych skierowanych było 180 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej. W ramach tzw. procedury testu rynku pracy (czyli na podstawie informacji starosty na temat braku możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych pracodawcy w oparciu o rejestry osób bezrobotnych) było skierowanych 2 575 wolnych miejsc pracy. W 2023 r. najwięcej ofert pracy zgłoszono dla bezrobotnych w zawodach: robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle, monter wyrobów tekstylnych z tektury i pokrewnych materiałów, pracownicy wykonujący prace gdzie indziej niesklasyfikowani, operator maszyn i urządzeń do przetwórstwa tworzyw sztucznych, pracownik produkcji, pozostali operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych, pracownik utrzymania czystości (sprzątaczką), pozostali magazynierzy i pokrewni, robotnik gospodarczy, monter konstrukcji stalowych, sortowacz surowców wtórnych. W 2023 roku z aktywnych form pomocy świadczonych przez PUP w Częstochowie skorzystały 1 252 osoby (w 2022 r. – 2 007 osób). Z miasta Częstochowy aktywne formy rozpoczęło 630 osób a z powiatu częstochowskiego – 622 osoby. /Tabela nr 5/. Najwięcej osób skorzystało z propozycji stażu - 31,5% objętych aktywizacją oraz z jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej – 23%, a także robót publicznych – 18,7% oraz pracy w ramach refundacji kosztów wyposażenia stanowiska pracy – 17,9%.

Tab.44. Formy aktywizacji i liczba bezrobotnych, którym udzielono wsparcia w 2023 r.

Formy aktywizacji	Liczba osób		
	PUP	z tego	
		Miasto Częstochowa	Powiat częstochowski
Prace interwencyjne	62	29	33
Roboty publiczne	234	69	165
Stáže	394	208	186
Szkolenia	24	15	9
Podjęcie działalności gospodarczej	288	174	114
Podjęcie zatrudnienia w ramach refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy	224	129	95
Prace społecznie użyteczne	20	3	17
Podjęcie pracy w związku z dofinansowaniem	5	3	2

Formy aktywizacji	Liczba osób		
wynagrodzenia za zatrudnienie bezrobotnego, który ukończył 50 lat			
Podjęcie pracy w ramach refundacji części kosztów poniesionych na wynagrodzenia, nagrody oraz składki na ubezpieczenie społeczne skierowanego bezrobotnego do 30 roku życia (art. 150f)	1	0	1
Ogółem:	1252	630	622

W 2023 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Częstochowie złożono 6 781 oświadczeń podmiotu nieświadczącego usług w zakresie pracy tymczasowej o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi oraz oświadczeń podmiotu działającego jako agencja pracy tymczasowej o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi w charakterze pracownika tymczasowego. Do ewidencji wpisano 6 498 oświadczeń.

Tab.45. Liczba oświadczeń wpisanych do ewidencji PUP Częstochowa z podziałem na obywatelstwa reprezentowane przez cudzoziemców

Kraje	Liczba oświadczeń wpisanych do ewidencji PUP Częstochowa w 2023 roku	
	Liczba	Procent
Ukraina	2882	44,35
Białoruś	2099	32,30
Rosja	0	0
Mołdawia	695	10,70
Gruzja	795	12,23
Armenia	27	0,42
Łącznie	6 498	100

Z prezentowanych danych wynika, że największa liczba oświadczeń dotyczyła obywateli Ukrainy (2 882), czyli prawie 45% wpisanych do ewidencji oświadczeń, a najmniejsza obywateli Armenii (27), co stanowi 0,42% ogółu oświadczeń.

W następstwie wejścia w życie przepisów o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa możliwe było powierzenie pracy obywatelowi Ukrainy na podstawie powiadomienia o powierzeniu wykonywania pracy. Od stycznia do końca grudnia 2023 r. przez portal praca.gov.pl do Powiatowego Urzędu Pracy w Częstochowie wpłynęło 9 321 powiadomień o powierzeniu wykonywania pracy obywatelowi Ukrainy w ramach tzw. specustawy.

W 2023 roku doradcy klienta instytucjonalnego sporządzili 214 informacji starosty na temat możliwości zaspokojenia potrzeb kadrowych podmiotu powierzającego wykonywanie pracy

cudzoziemcowi w celu wydania zezwolenia na pracę (w niektórych przypadkach także zezwolenia na pobyt) cudzoziemca na terenie naszego kraju na łączną liczbę 2 574 miejsc pracy.

14. Współpraca z organizacjami pozarządowymi

Zadaniem powiatu w ramach współpracy z organizacjami pozarządowymi jest nadzór nad stowarzyszeniami działającymi na terenie powiatu, sprawowanie nadzoru nad fundacjami oraz prowadzenie ewidencji stowarzyszeń zwykłych. W tabeli 1 przedstawiono organizacje pozarządowe działające na terenie powiatu częstochowskiego.

Tab.46. Organizacje pozarządowe działające na terenie powiatu częstochowskiego w 2023 r.

Rodzaj organizacji	Podstawa prawna	Liczba
<i>Stowarzyszenia zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym</i>		
Stowarzyszenia ogólne i kultury fizycznej	Prawo o Stowarzyszeniach	171
Ochotnicze Straże Pożarne	Prawo o Stowarzyszeniach	110
Fundacje	Ustawa o Fundacjach	52
RAZEM		333
<i>Stowarzyszenia wpisane do ewidencji prowadzonej przez Starostę</i>		
Stowarzyszenia zwykłe	Prawo o Stowarzyszeniach	25
- Kluby Sportowe (KS) - Uczniowskie Kluby Sportowe (UKS) [KS i UKS działają w formie Stowarzyszenia, których Statuty nie przewidują prowadzenia działalności gospodarczej]	KS i UKS działają w oparciu o dwie ustawy: Prawo o Stowarzyszeniach i Ustawa o Sporcie	72
RAZEM		97
OGÓLEM		430

Formy współpracy Powiatu Częstochowskiego z organizacjami pozarządowymi:

1. Finansowa (otwarte konkursy ofert w trybie art. 11 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie) realizowana poprzez:

- a) powierzanie wykonania zadań publicznych wraz z udzieleniem dotacji na sfinansowanie ich realizacji:
  - Konkurs na wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej
- b) wspieranie wykonania zadań publicznych wraz z udzielaniem dotacji na dofinansowanie ich realizacji:
  - Konkurs z zakresu rozwoju sportowego (szkolenie sportowe)
  - Konkurs na wypoczynek dzieci i młodzieży – lato 2023

Tab.47. Zestawienie dotacji na poszczególne rodzaje działań w 2023 r.

Rodzaj działania	Przyznana kwota na 2023r.	Wykorzystana kwota na 2023r.
Wspieranie i upowszechnianie kultury fizycznej	100 000,00 zł	100 000,00 zł
Rozwój sportu (szkolenie sportowe)	40 000,00 zł	40 000,00 zł
Wypoczynek dzieci i młodzieży lato 2023	45 000,00 zł	43 000,00 zł
RAZEM	185 000,00 zł	183 000,00 zł

2. Pozafinansowa realizowana poprzez:

- a) udostępnianie pomieszczeń organizacjom pozarządowym w budynku starostwa częstochowskiego
- b) promowanie lokalnych organizacji pozarządowych i podejmowanych przez nie działań na stronie internetowej powiatu i w Wieściach powiatowych
- c) wsparcie merytoryczne i szkoleniowe w czasie spotkań, zebrań i eventów w siedzibie organizacji i poza nią.

Nieodpłatna pomoc prawna i edukacja prawna

Na terenie powiatu częstochowskiego funkcjonuje system nieodpłatnej pomocy prawnej. Nieodpłatna pomoc prawna jest zadaniem zleconym z zakresu administracji rządowej. Środki na realizację zadania pochodzą z budżetu państwa w wysokości 330 000,00zł, w tym dla organizacji pozarządowej 190 080,00 zł. W roku 2023 w naszym powiecie w ramach ww. zadania pomoc prawną uzyskało 1230 osób. Powiat realizuje zadanie we współpracy z gminami, a także z Okręgową Izbą Radców Prawnych w Opolu i Okręgową Radą Adwokacką w Częstochowie.

Tab.48. Zestawienie porad prawnych w 2023 r. w ramach zadania w zakresie nieodpłatnej pomocy prawnej i edukacji prawnej w podziale na kwartały

Kwartał roku 2023		Liczba osób którym udzielono nieodpłatnej pomocy prawnej
I Kwartał	Ogółem:	344
	w tym w punktach prowadzonych przez organizacje pozarządowe	152
II Kwartał	Ogółem:	284
	w tym w punktach prowadzonych przez organizacje pozarządowe	117
III Kwartał	Ogółem:	326
	w tym w punktach prowadzonych przez organizacje pozarządowe	169
IV Kwartał	Ogółem:	276
	w tym w punktach prowadzonych przez organizacje pozarządowe	130
RAZEM	Ogółem:	1230
	w tym w punktach prowadzonych przez organizacje pozarządowe	568

Tab.49. Wykaz dyżurów w punktach nieodpłatnej pomocy prawnej działających na terenie Powiatu Częstochowskiego w 2023 r.

Poniedziałek	Wtorek	Środa	Czwartek	Piątek
13.00 - 17.00 Urząd Gminy Kamienica Polska	13.00 -17.00 Urząd Gminy Konopiska	13.00 -17.00 Urząd Gminy Kamienica Polska	8.00 - 12.00 Urząd Gminy Starcza	8.00 -12.00 Urząd Gminy Konopiska
14.00 -18.00 GOK w Olsztynie	8.30 -12.30 Urząd Gminy Mstów	9.00 -13.00 GOK w Olsztynie	8.00 - 12.00 Urząd Gminy Janów	8.30 do 12.30 Urząd Gminy Janów
11.30 - 15.30 Urząd Gminy Mykanów	13.00 do 17.00 Urząd Gminy Mykanów	8.00 do 12.00 Urząd Gminy Kłomnice	10.00 do 14.00 Urząd Gminy Kłomnice	10.00 do 14.00 Urząd Gminy Kruszyna
15.00 – 19.00 Częstochowa ul. Tkacka 5	14.00-18.00 GOPS w Rędzinach	11.00-15.00 Urząd Gminy Poczesna	14.00 - 18.00 Częstochowa Ul. Tkacka 5	11.00 – 15.00 Urząd Miasta Blachownia

Poniedziałek	Wtorek	Środa	Czwartek	Piątek
11.30- 15.30 Konięcpol Starostwo Powiatowe Chrzęstowska 8	10.00-14.00 Urząd Gminy Przyrów	11.30 do 15.30 Urząd Gminy Lelów	11.00 - 15.00 Starostwo Powiatowe Konięcpol Chrzęstowska 8	8.00 - 12.00 Urząd Gminy Dąbrowa Zielona

15. Działalność inwestycyjna powiatu oraz pozyskane środki zewnętrzne

INWESTYCJE I REMONTY REALIZOWANE W 2023 r.

Inwestycje i projekty realizowane ze środków zewnętrznych w 2023 r.

- Przebudowa istniejącego szybu windowego wraz z wymianą dźwigu osobowego oraz dobudową nowego szybu windy wraz z montażem dźwigu dla osób niepełnosprawnych w budynku Domu Pomocy Społecznej w Blachowni przy ul. Sienkiewicza 6**

Zadanie dofinansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, przekazywanych przez Samorząd Województwa Śląskiego

Koszt całkowity – 962 834,35 zł

Dofinansowanie – 363 018,71 zł

wkład własny – 599 815,64 zł

Zakończenie 20.10.2023 r.

Zadanie było dwuetapowe i polegało na: w roku 2022 wymianie zamontowanego starego dźwigu osobowego w budynku głównym DPS w Blachowni na nowy, spełniający wszelkie wymogi UDT oraz wyposażonego w udogodnienia dla osób niepełnosprawnych, w 2023r na wybudowaniu w budynku głównym zupełnie nowego szybu windowego wraz z montażem dźwigu osobowego dla osób niepełnosprawnych, który będzie przewoził pensjonariuszy między poziomem -1 i 0.

2. Cyfrowy Powiat

Zadanie dofinansowane ze środków Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Program Operacyjny Polska Cyfrowa – projekt grantowy

Koszt całkowity – 366 300,15 zł

Dofinansowanie - 349 998,08 zł

Wkład własny - 16 302,07 zł

Zakończenie 31.10.2023 r.

W ramach zadania zostanie zakupiony sprzęt komputerowy – serwery, komputery, urządzenia wielofunkcyjne, routery, zostanie wykonana diagnoza cyberbezpieczeństwa i szkolenia dla pracowników z bezpieczeństwa cyfrowego.

3. Ergonomia pracy biurowej w Domach Pomocy Społecznej

Dofinansowanie z RPO WSL na lata 2014-2020 – RIT, poddziałanie 8.3.2. Realizowanie aktywizacji zawodowej poprzez zapewnienie właściwej opieki zdrowotnej.

Koszt całkowity – 219 000 zł

Dofinansowanie EFS – 186 150 zł

wkład własny – 32 850 zł

Środki przeznaczone dla jednostek: DPS Lelów - 61 560 zł, DPS Błachownia - 64 740 zł, DPS Turów - 15 900 zł

Zakończenie 30.11.2023r

Celem projektu jest wydłużenie aktywności zawodowej pracowników trzech DPSów. Projekt zakłada podniesienie kompetencji i umiejętności oraz ograniczenie zdrowotnych czynników ryzyka pracy zawodowej, który skierowany jest do 47 pracowników. W ramach projektu zaplanowano: szkolenia „Profilaktyka zdrowotna w zakresie wypalenia zawodowego oraz technik radzenia sobie ze stresem” i „Ergonomia pracy na stanowisku biurowym wraz z profilaktyką wzroku” oraz doposażenie stanowisk pracy poprzez zakup: foteli ergonomicznych, monitorów, podnóżków, klawiatur ergonomicznych, biurek ergonomicznych, ergonomicznych myszy komputerowych.

4. Ergonomia w Powiatowych Poradniach Psychologiczno - Pedagogicznych

Dofinansowanie z RPO WSL na lata 2014-2020 – RIT, poddziałanie 8.3.2. Realizowanie aktywizacji zawodowej poprzez zapewnienie właściwej opieki zdrowotnej.

Koszt całkowity – 155 125,00 zł

Dofinansowanie EFS – 131 856,25 zł

wkład własny – 23 268,75 zł

Środki przeznaczone dla jednostek: PPPP w Częstochowie - 55 380 zł, PPPP w Koniecpolu - 32 720 zł

Zakończenie 30.11.2023 r.

Celem projektu jest wydłużenie aktywności zawodowej pracowników Poradni Psychologiczno – Pedagogicznych w Koniecpolu i Częstochowie. Projekt zakłada podniesienie kompetencji i umiejętności oraz ograniczenie zdrowotnych czynników ryzyka pracy zawodowej, który skierowany jest do 28 pracowników. W ramach projektu zaplanowano: szkolenia „Profilaktyka zdrowotna w zakresie wypalenia zawodowego oraz technik radzenia sobie ze stresem” i „Ergonomia pracy na stanowisku biurowym wraz z profilaktyką wzroku” oraz doposażenie stanowisk pracy poprzez zakup: foteli ergonomicznych, monitorów, podnóżków, klawiatur ergonomicznych, biurek ergonomicznych, ergonomicznych myszy komputerowych, schodołazów, fotela zabiegowego i przewijaków.

Inwestycje, remonty i zakupy zrealizowane ze środków własnych w 2023 r.

1. „Przebudowa budynku Starostwa Powiatowego w Częstochowie wraz z przystosowaniem do obowiązujących przepisów p. poz.”
Dzięki realizacji inwestycji powstała Strefa Obsługi Interesanta, w której znalazło się 7 stanowisk przeznaczonych do obsługi mieszkańców oraz nowe pomieszczenia kancelarii i kasy – kwota: 446.783,20 zł
Inwestycja rozpoczęta w 2022 r.
2. „Przebudowa budynku Starostwa Powiatowego w Częstochowie wraz z przystosowaniem do obowiązujących przepisów p. poz. - Modernizacja Wydziału Komunikacji wraz z modernizacją sieci informatycznej i utworzeniem poczekalni dla interesantów Wydziału” – zakończona w styczniu 2024 r. Kwota– 636.282,94 zł
3. Remont sali sesyjnej – 74.588,43 zł
4. Wymiana oświetlenia na energooszczędne LED w budynkach Starostwa Powiatowego w Częstochowie ul. Sobieskiego, ul. Tkacka i w Placówce Zamiejscowej w Koniecpolu – 78.378,88 zł.

15.1. Inwestycje drogowe

Powiatowy Zarząd Dróg w Częstochowie.

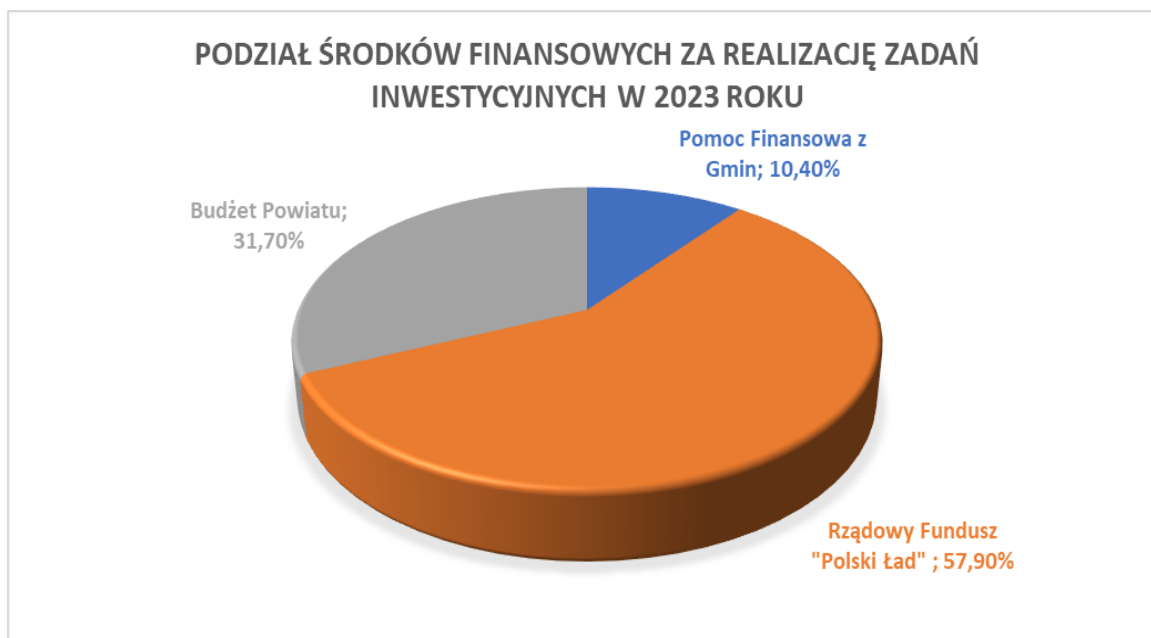
Powiatowy Zarząd Dróg w Częstochowie jest jednostką organizacyjną Powiatu Częstochowskiego powołaną przez Radę Powiatu w Częstochowie Uchwałą Nr 15/IV/99 z dnia 26 stycznia 1999 roku. Powiatowy Zarząd Dróg zgodnie z art. 21 ust. 1 ustawy o drogach publicznych wykonuje zadania Powiatu w zakresie zarządzania siecią dróg dla których zarządcą jest Zarząd Powiatu Częstochowskiego. Według prowadzonej ewidencji dróg, mostów i przepustów na terenie Powiatu Częstochowskiego łączna długość dróg powiatowych wynosi – 574,931 km, liczba mostów to 37 sztuk o łącznej długości 608,44 m

Wydatki Powiatowego Zarządu Dróg w Częstochowie wyniosły w 2023 roku: **45 909 492,39 zł**, w tym wydatki bieżące: **16 437 647,45 zł**, inwestycje i zakupy inwestycyjne: **29 471 844,94 zł**.

W związku z realizacją zadań inwestycyjnych z innych źródeł pozyskano dofinansowanie w łącznej kwocie: **20 130 400,00 zł**, w tym:

- w formie pomocy finansowej z Gmin – **3 069 400,00 zł**.
- z Rządowego Funduszu „Polski Ład” – **17 061 000,00 zł**.

Wyk.14. Podział środków finansowych na realizację zadań inwestycyjnych w 2023 r.

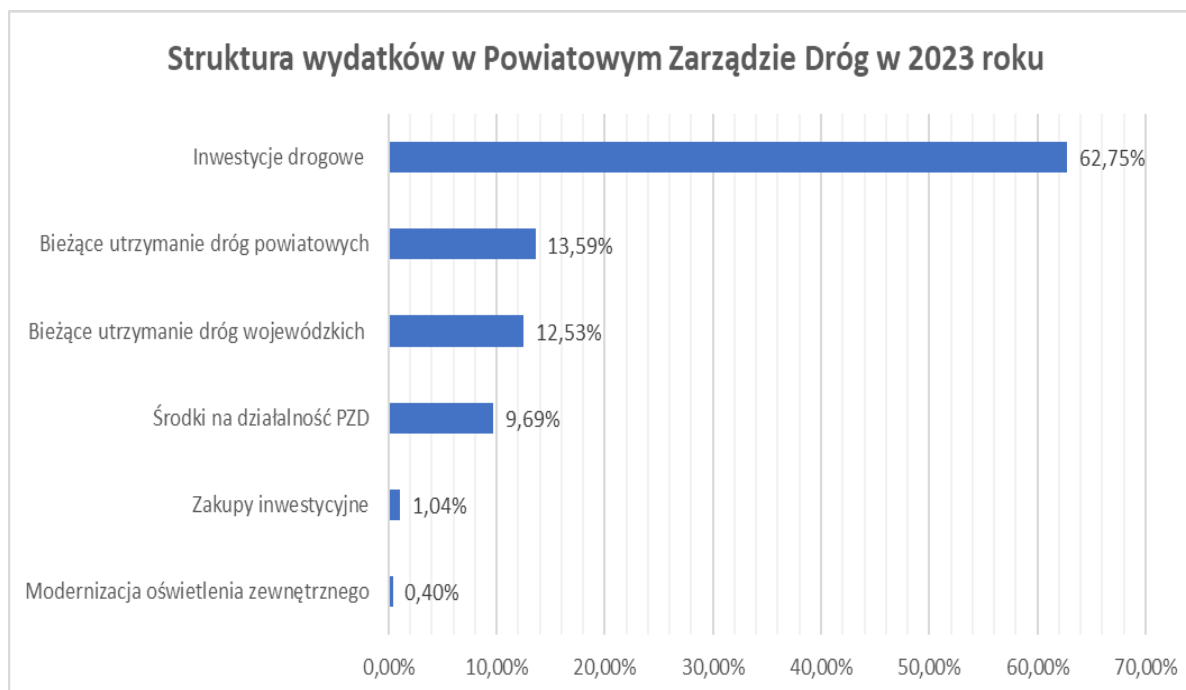
Powiatowy Zarząd Dróg w Częstochowie w ramach podpisanego porozumienia z Urzędem Marszałkowskim utrzymuje 140,70 km dróg wojewódzkich w zakresie letniego i zimowego utrzymania.

W 2023 roku kwota wydatkowana w ramach porozumienia wyniosła **5 752 704,24 zł.**

Tab.50. Struktura wydatków Powiatowego Zarządu Dróg w Częstochowie

Wydatki bieżące	Razem:	16 437 647,45 zł.
Bieżące utrzymanie dróg wojewódzkich sfinansowane w ramach porozumienia Urzędu Marszałkowskiego w Katowicach		5 752 704,24 zł.
Środki na działalność PZD (koszty ogólne)		4 446 648,90 zł.
Bieżące utrzymanie dróg powiatowych		6 238 294,31 zł.
Wydatki inwestycyjne	Razem:	29 471 844,94 zł.
Inwestycje drogowe		28 809 604,50 zł.
Zakupy inwestycyjne		477 749,44 zł.
Modernizacja oświetlenia zewnętrznego obwodów drogowych		184 500,00

Wyk.15.Struktura wydatków w Powiatowym Zarządzie Dróg w 2023 r.

INWESTYCJE

W 2023 roku Powiatowy Zarząd Dróg w Częstochowie realizował 25 zadań inwestycyjnych na drogach powiatowych (wydatkowano kwotę 29,80 mln zł. z czego 31,7 % stanowią środki własne powiatu, tj. 9,34 mln zł., natomiast 68,3 % stanowią środki zewnętrzne w kwocie 20,13 mln zł. z czego 10,4 % czyli 3,07 mln zł. z Gmin i 57,9 % czyli 17,06 mln zł z pozostałych źródeł (Rządowy Fundusz „Polski Ład”). W ramach wydatków inwestycyjnych Powiatu Częstochowskiego:

- przebudowano i zmodernizowano – 16,498 km dróg powiatowych,
- wybudowano i zmodernizowano – 9,721 km chodników,
- wybudowano – 3,351 km ścieżek pieszo - rowerowych
- wprowadzono 4 nowe przejścia dla pieszych.

REALIZACJA ZADAŃ W 2023 ROKU

Zrealizowane inwestycje drogowe:

Zestawienie realizowanych zadań w rozbiciu na pozyskane środki pomocowe:

I. Rządowy Fundusz Rozwoju Dróg (dawniej Fundusz Dróg Samorządowych).

1	Nazwa zadania 2	3	Wykonanie
			2023 4
Zad. 1	Przebudowa drogi powiatowej nr 1072 S w miejscowości Stary Broniszew, gm. Mykanów, dł. 2,24 km, gmina Mykanów. <u>Zadanie realizowane w latach 2022-2024r.</u> <u>Całkowita wartość zadania: 9 100 000,00 zł.</u>	Razem	278 000,00 zł.
		budżet powiatu	3 000,00 zł.
		środki RzFRD	0,00 zł
		budżet gminy Mykanów	275 000,00 zł

Zdj.29. DP 1072, Stary Broniszew, gm. Mykanów droga w trakcie przebudowy

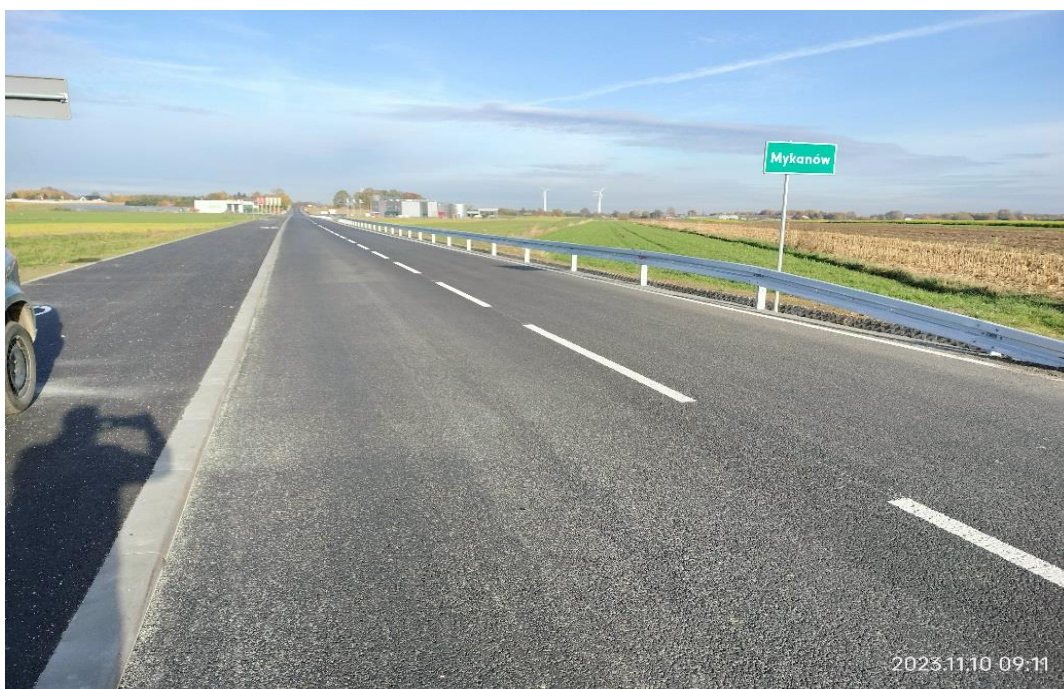
Zdj.30. DP 1072, Stary Broniszew, gm. Mykanów droga w trakcie przebudowy

II. Środki z Rządowego Funduszu „Polski Ład”

Nazwa zadania		Wykonanie	
		2023	
1	2	3	4
Zad. 1	Przebudowa i remont drogi powiatowej nr 1059 S na odc. Mykanów – węzeł autostradowy A-1 – Kościelec – Rudniki – DK91 , gmina Mykanów i Rędziny, dł. 1,245 km <u>Zadanie zrealizowane w roku 2023</u> <u>Całkowita wartość zadania: 4 641 390,36 zł.</u>	Razem	4 641 390,36 zł
		budżet powiatu	1 641 390,36 zł
		Rządowy Fundusz „Polski Ład”	3 000 000,00 zł

Zdj.31. DP 1059S Mykanów-węzeł autostradowy, gm. Mykanów po przebudowie

Zdj.32. DP 1059S Mykanów-węzeł autostradowy, gm. Mykanów po przebudowie

1	Nazwa zadania 2	3	Wykonanie
			2023 4
Zad. 2	Przebudowa drogi powiatowej nr 1024 S i 1028 S na odc. Rzerzeczyce – Skrzydlów – Krasice, gmina Kłomnice i gmina Mstów, dl. 7,85 km <u>Zadanie realizowane w roku 2022 – 2023 – 2024</u> <u>Całkowita wartość zadania: 17 698 255,44 zł.</u>	Razem	9 500 442,50 zł
		budżet powiatu	2 000 442,50 zł
		Budżet Gminy Mstów	1 000 000,00 zł.
		Budżet Gminy Kłomnice	500 000,00 zł.
		Rządowy Fundusz „Polski Ład”	6 000 000,00 zł

Zdj.33. DP 1024 S i 1028 S po przebudowie

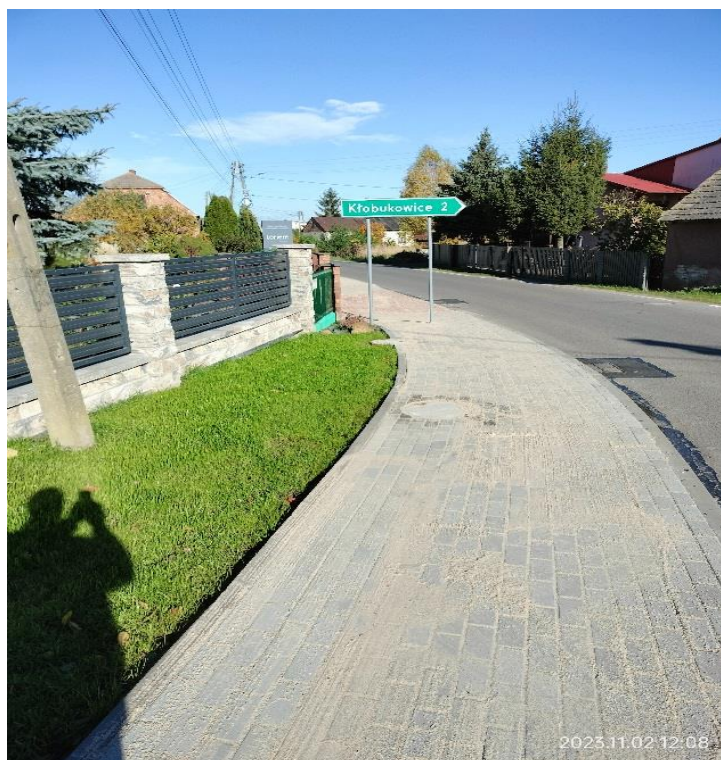

Zdj.34.DP 1024 S i 1028 S po przebudowie

1	Nazwa zadania	3	Wykonanie
			2023
2		4	
Zad. 3	Budowa chodnika wraz z odwodnieniem w ciągu drogi powiatowej nr 1077 S odc. Cegielnia – Kuchary, gmina Mstów, dł. 2,1 km <u>Zadanie zrealizowane w 2023 roku</u> <u>Całkowita wartość zadania: 3 250 000,00 zł.</u>	Razem	3 250 000,00 zł
		Budżet Powiatu	650 000,00 zł.
		Budżet Gminy Mstów	600 000,00 zł.
		Rządowy Fundusz „Polski Ład”	2 000 000,00 zł

Zdj.35.DP 1077 po przebudowie

Zdj.36.DP 1077 po przebudowie

1	Nazwa zadania	3	Wykonanie
			2023
1	2	3	4
Zad. 4	Przebudowa drogi powiatowej nr 1051 S w m. Kopalnia, ul. Szkolna, gmina Konopiska, dl. 1,406 km <u>Zadanie realizowane w latach 2022 - 2023</u> <u>Całkowita wartość zadania: 6 723 027,23 zł.</u>	Razem	6 162 506,51 zł
		Budżet Powiatu	2 062 506,51 zł.
		Budżet Gminy Konopiska	300 000,00 zł.
		Rządowy Fundusz „Polski Ład”	3 800 000,00 zł

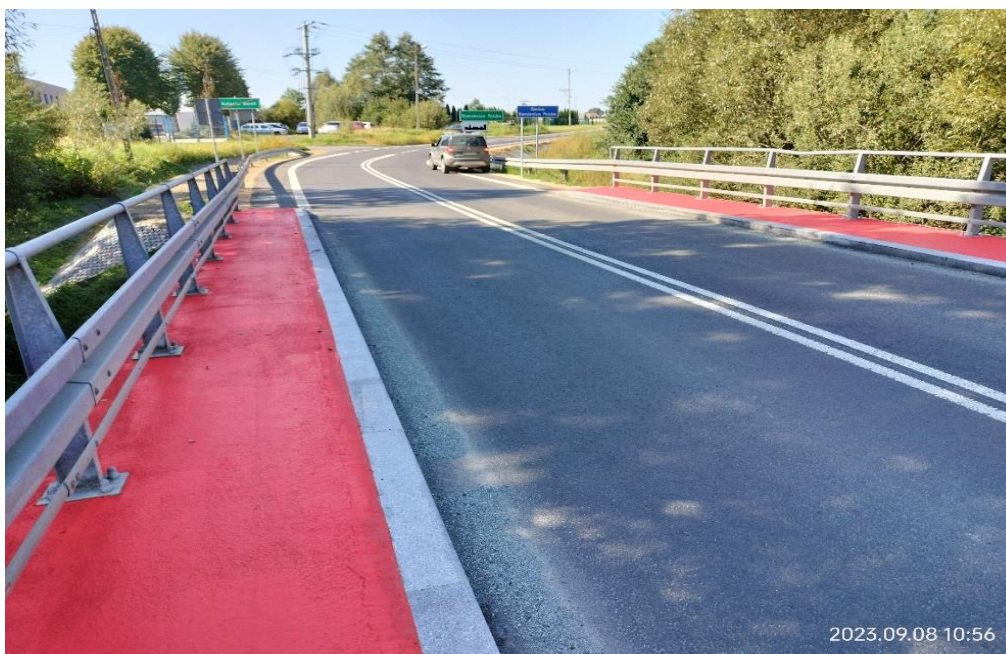

Zdj.37. DP 1051 po przebudowie

Zdj38. DP 1051 po przebudowie

1	Nazwa zadania	3	Wykonanie
			2023
2	4		
Zad. 5	Przebudowa drogi powiatowej nr 1023 S w m. Kamienica Polska, gmina Kamienica Polska, dł. 0,771 km <u>Zadanie zrealizowane w 2023 roku</u> <u>Całkowita wartość zadania: 3 247 000,00 zł.</u>	Razem	3 247 000,00 zł
		Budżet Powiatu	786 000,00 zł.
		Budżet Gminy Kamienica Polska	200 000,00 zł.
		Rządowy Fundusz „Polski Ład”	2 261 000,00 zł

Zdj.39. DP 1023 S po przebudowie

Zdj.40. DP 1023 S po przebudowie

III. Środki z Budżetu Powiatu i Budżetu Gmin

1	Nazwa zadania	3	Wykonanie
			2023
2	3	4	
Zad. 1.	Modernizacja drogi powiatowej DP 1038 S w miejscowości Małusy Wielkie, gm. Mstów, dł. 0,32 km Zadanie zrealizowane w latach 2023 - 2024 <u>Całkowita wartość zadania: 256 725,60 zł.</u>	Razem	128 363,60 zł
		budżet powiatu	128 363,60 zł
		budżet gminy Mstów	0,00 zł

Zdj.41. DP 1038 S po przebudowie

Zdj.42. DP 1038 S po przebudowie

1	Nazwa zadania	3	Wykonanie
			2023
2	4		
Zad. 2.	Poprawa bezpieczeństwa pieszych poprzez utwardzenie pobocza przy DP 1025S w m. Kuźnica Kiedrzyńska, dl. 0,156 km <u>Zadanie zrealizowane w roku 2023</u> <u>Calkowita wartość zadania: 96 761,64 zł.</u>	Razem	96 761,64 zł
		budżet powiatu	66 761,64 zł
		budżet gminy Mykanów	30 000,00 zł

Zdj.43. DP 1025 S Utwardzenie pobocza

Zdj.44. DP 1025 S Utwardzenie pobocza

1	Nazwa zadania	3	Wykonanie
			2023
1	2	3	4
Zad. 3	Modernizacja drogi powiatowej DP 1081 S w m. Cielętniki, gm. Dąbrowa Zielona, dł. 0,39 km <u>Zadanie zrealizowane w 2023 roku</u> <u>Całkowita wartość zadania: 482 243,89 zł.</u>	Razem	482 243,89 zł
		budżet powiatu	482 243,89 zł
		budżet gminy Dąbrowa Zielona	0,00 zł

Zdj.45. DP 1081 S po modernizacji

Zdj.46. DP 1081 S po modernizacji

IV. Środki z Budżetu Powiatu i Budżetu Gmin – jako wydatki niewygasające z terminem realizacji w roku 2024

1	Nazwa zadania	3	Wykonanie
			2023
1	2	3	4
Zad. 1.	Modernizacja drogi powiatowej DP 1087S ul. Straży Pożarnej, gm. Dąbrowa Zielona, dl. 0,61 km Zadanie realizowane w roku 2023 - 2024 <u>Całkowita wartość zadania: 354 900,00 zł.</u>	Razem	354 900,00 zł
		budżet powiatu	204 900,00 zł
		budżet gminy Dąbrowa Zielona	150 000,00 zł

Zdj.47. DP 1087 S w trakcie przebudowy

Zdj.48. DP 1087 S po przebudowie

1	Nazwa zadania	3	Wykonanie
			2023
1	2	3	4
Zad. 2.	Budowa zbiornika retencyjnego w Mykanowie, gm. Mykanów. <u>Zadanie rozpoczęte w 2023 roku, zakończenie planowane na rok 2024.</u> <u>Całkowita wartość zadania: 480 000,00 zł.</u>	Razem	480 000,00 zł
		budżet powiatu	480 000,00 zł
		budżet gminy Mykanów	0 000,00 zł

Inwestycje drogowe na które zawarto umowy w 2023 roku z terminem realizacji w roku 2024 i latach późniejszych
Zestawienie planowanych zadań do realizacji w roku 2023 i latach późniejszych
w rozbiciu na pozyskane środki pomocowe:

I. Środki z budżetu państwa z Rządowego Funduszu Rozwoju Dróg.

1	Nazwa zadania	3	Wykonanie
			2023
1	2	3	4
Zad. 1	Poprawa bezpieczeństwa niechronionych uczestników ruchu drogowego w Gminie Olsztyn w miejscowości Olsztyn – Biskupice. <u>Zadanie planowane do realizacji w latach 2023 – 2024</u> <u>Całkowita wartość zadania: 2 328 840,00 zł.</u>	Razem	0,00 zł
		budżet powiatu	0,00 zł
		Środki RzFRD	0,00 zł
		środki RzFIL	0,00 zł
		budżet gminy	0,00 zł

II. Środki z budżetu państwa z Programu „Polski Ład”

1	Nazwa zadania	3	Wykonanie
			2023
1	2	3	4
Zad. 1	Przebudowa drogi powiatowej nr 1116 S na odc. Lgota Mała – Teklinów, gm. Kruszyna, dł. 1,02 km. <u>Zadanie planowane do realizacji w latach 2024 – 2025</u> <u>Całkowita wartość zadania: 2 880 950,00 zł.</u>	Razem	0,00 zł
		budżet powiatu	0,00 zł
		środki RzFPŁ	0,00 zł
		budżet gminy	0,00 zł

III. Zadania na które otrzymano dofinansowanie Programu WID 2021+, a realizację przewidziano w latach 2022-2024.

1	Nazwa zadania	3	Wykonanie
			2023
1	2	3	4
Zad. 1	„Budowa sygnalizacji świetnej na skrzyżowaniu drogi wojewódzkiej nr 483 (ul. Jesionowa) z drogą powiatową nr 1025 S (ul. Kopernika i ul. Słowackiego) w m. Kokawa, gmina Mykanów”. <u>Zadanie planowane do realizacji w latach 2022 – 2023</u> <u>Całkowita wartość zadania: 480 000,00 zł.</u> W 2022 roku zawarto umowę na opracowanie dokumentacji – kwota opracowania dokumentacji: 95 940,00 zł., nadal trwają prace projektowe	Razem	0,00 zł
		budżet powiatu	0,00 zł
		środki WID 2021+	0,00 zł
		budżet gminy	0,00 zł

IV. Środki z Budżetu Powiatu i Budżetu Gmin na opracowanie dokumentacji projektowych

Nazwa zadania		Wykonanie 2023	
1	2	3	4
Zad. 1	Opracowanie dokumentacji technicznej na przebudowę DP 1039 S Żuraw – Lipnik, Gmina Janów <u>Zadanie planowane do realizacji w latach 2021 – 2023</u> <u>Całkowita wartość zadania: 243 540,00 zł.</u>	Razem Budżet Powiatu	51 906,00 zł 51 906,00 zł

Nazwa zadania		Wykonanie 2023	
1	2	3	4
Zad. 2	Opracowanie dokumentacji projektowo – budowlanej dla przebudowy mostu na drodze powiatowej nr 1076 S w miejscowości Gorzelnia, gm. Blachownia <u>Zadanie planowane do realizacji w latach 2022 – 2023</u> <u>Całkowita wartość zadania: 144 700,00 zł.</u>	Razem Budżet Powiatu	54 700,00 zł 54 700,00 zł

Nazwa zadania		Wykonanie 2023	
1	2	3	4
Zad. 3.	Opracowanie dokumentacji technicznej budowy chodnika wraz z odwodnieniem przy DP 1051 S w m. Aleksandria Pierwsza, ul. Piaskowa, gm. Konopiska. <u>Zadanie planowane do realizacji w latach 2023 – 2024</u> <u>Całkowita wartość zadania: 82 410,00 zł.</u>	Razem Budżet Powiatu	0,00 zł 0,00 zł

Nazwa zadania		Wykonanie 2023	
1	2	3	4
Zad. 4.	Opracowanie dokumentacji technicznej dla budowy odwodnienia służącego poprawie jakości odprowadzanych wód opadowych i roztopowych z pasa drogowego drogi powiatowej DP 1024 S i terenów przyległych w miejscowości Rzerzeczyce, gm. Kłomnice. <u>Zadanie planowane do realizacji w latach 2022 – 2023</u> <u>Całkowita wartość zadania: 49 200,00 zł.</u>	Razem Budżet Powiatu	19 200,00 zł 19 200,00 zł

Nazwa zadania		Wykonanie 2023	
1	2	3	4
Zad. 5	Opracowanie kompletnej dokumentacji projektowej dla zadania: „Przebudowa DP 1095 S ul. Cmentarna w miejscowości Przyrów, gm. Przyrów”. <u>Dokumentacja projektowa opracowywana w latach: 2023 – 2024</u> <u>Całkowita wartość zadania: 73 800,00 zł.</u>	Razem Budżet Powiatu Budżet Gminy Przyrów	14 400,00 zł 0,00 14 400,00 zł

V. Środki z budżetu Powiatu na opracowanie Programów Funkcjonalno – Użytkowych:

1	Nazwa zadania	3	Wykonanie
			2023
1	2	3	4
Zad. 1	Budowa chodnika przy drodze powiatowej nr 1024 S na odcinku Skrzydlów – Adamów, gmina Klomnice. <u>Program Funkcjonalno-Użytkowany opracowany w roku 2023</u> <u>Całkowita wartość zadania: 34 440,00 zł.</u>	Razem Budżet Powiatu	3 690,00 zł 3 690,00 zł

1	Nazwa zadania	3	Wykonanie
			2023
1	2	3	4
Zad. 2	Budowa odwodnienia służącego poprawie jakości odprowadzanych wód opadowych i roztopowych z pasa drogowego DP 1104 S i terenów przyległych w m. Biała Wielka, gm. Lelów <u>Program Funkcjonalno-Użytkowany opracowany w latach 2023 – 2024</u> <u>Całkowita wartość zadania: 29 520,00 zł.</u>	Razem Budżet Powiatu	0,00 zł 0,00 zł.

1	Nazwa zadania	3	Wykonanie
			2023
1	2	3	4
Zad. 3	Przebudowa skrzyżowania DP 1096S, DP 1098S, DP1099S w m. Podlesie, gm. Lelów. <u>Realizacja PFU planowana na lata 2022 – 2023</u> <u>Całkowita wartość zadania: 48 000,00 zł.</u>	Razem Budżet Powiatu	48 000,00 zł 48 000,00 zł

VI. Środki z budżetu Powiatu na zadanie własne PZD

1	Nazwa zadania	3	Wykonanie
			2023
1	2	3	4
Zad. 1.	Modernizacja oświetlenia zewnętrznego na terenie Obwodów Drogowo – Mostowych. <u>Zadanie zrealizowane w 2023 roku</u> <u>Całkowita wartość zadania: 184 500,00 zł.</u>	Razem Budżet Powiatu	184 500,00 zł 184 500,00 zł

Zdj.49. Modernizacja oświetlenia zewnętrznego na terenie ODM Rudniki, Koniecpol, Poczesna

VII. Remonty i naprawy bieżące na drogach powiatowych wykonane w ramach realizacji zadań letniego utrzymania.

- oznakowanie poziome (malowanie linii i pasów) – **143 279,40 zł.**
- remont masą bitumiczną – 990,00 m² - **56 121,26 zł.**
- remont emulsjami i grysem – 8 715,53 m² - **412 723,94 zł.**
- odwodnienie dróg, ścinka i utwardzenie poboczy, regulacja kratek ściekowych, renowacja rowów – **56 041,58 zł.**
- zakup znaków drogowych pionowych – **38 877,83 zł.**
- wycinka drzew i krzaków – **24 520,00 zł.**
- badania laboratoryjne – **62 704,30 zł.**

Środki z Budżetu Powiatu i Budżetu Gmin – jako wydatki niewygasające
z terminem realizacji w roku 2024

	Nazwa zadania		Wykonanie
			2024
1	2	3	4
Zad. 1	Remont jezdni na DP 1081 S Cielętniki – granica województwa, gmina Dąbrowa Zielona dl. 1,39 km	Razem	1 016 097,36 zł

	Nazwa zadania		Wykonanie
			2024
1	2	3	4
Zad. 2	Remont jezdni na DP 1030 S Kłomnice – Zawada, gmina Kłomnice, dl. 0,30 km	Razem	257 057,20 zł

	Nazwa zadania		Wykonanie
			2024
1	2	3	4
Zad. 3	Remont jezdni na DP 1042 S w m. Kusięta (wzdłuż torów PKP), miasto gmina Olsztyn, dl. 0,64 km	Razem	337 159,68 zł

	Nazwa zadania		Wykonanie
			2024
1	2	3	4
Zad. 4	Remont jezdni na DP 1038 S w m. Małusy Wielkie, gmina Mstów, dl. 0,32 km	Razem	393 994,03 zł

VIII. Zakupy inwestycyjne

1. Samochód ciężarowy MAN dla ODM-3 Poczesna

W ramach doposażenia bazy sprzętowej Powiatowego Zarządu Dróg zakupiono samochód ciężarowy MAN. Samochód pracuje na terenie ODM-3 w Poczesnej i służy w okresie zimowym do zimowego utrzymania dróg, a w okresie letnim do odwozu urobku z renowacji rowów i ścinki poboczy. Do samochodu MAN zakupiono również z Powiatu Bodeńskiego pług do śniegu oraz solarkę z tarczą rozsypującą.

Koszt zakupu samochodu MAN wyniósł: **141 087,81 zł. brutto**

Koszt zakupu pługa do śniegu wyniósł: **24 884,13 zł. brutto**

Koszt zakupu solarki z tarczą rozsypującą wyniósł: **19 326,67 zł. brutto**

Zdj.50. Zakupiony samochód ciężarowy MAN wraz z pługiem i solarką

2. Samochód MULTIKAR Hansa APZ 1003L

W 2023 r. zakupiono używany samochód specjalny MULTIKAR Hansa APZ 1003L na potrzeby ODM-3 w Poczesnej. Zakupiony samochód wyposażono w dodatkowo w piaskarkę oraz pług do odśnieżania m.in. chodników. Samochód w okresie zimowym wykorzystany jest do zimowego utrzymania dróg chodników, a w okresie letnim służy do potrzeb ODM-3 w Poczesnej. Koszt zakupu samochodu wyniósł: **76 200,00 zł brutto**. W ramach zakupów bieżących doposażono samochód w pług strzałkowy o wartości 7 600,00 zł. brutto

Zdj.51. Zakupiony samochód MULTIKAR Hansa APZ 1003L

3. Pług do śniegu

W 2023 roku w ramach doposażenia bazy sprzętowej Powiatowego Zarządu Dróg, Powiatowy Zarząd Dróg w Częstochowie zakupił pług do śniegu do samochodu MULTICAR Hansa. Pług będzie pracował przy samochodzie MULTIKAR Hansa APZ 1003L przy odśnieżaniu dróg i chodników. Dzięki zakupowi pługa udało się zmniejszyć koszty pracy zewnętrznego sprzętu do odśnieżania dróg.

Koszt zakupu pługa do śniegu wyniósł: **24 884,13 zł. brutto**

Zdj.52. Pług do śniegu zakupiony przez PZD

4. Piaskarka do samochodu MULTICAR Hansa APZ 1003L

W 2023 roku Powiatowy Zarząd Dróg w Częstochowie zakupił również ze środków własnych piaskarkę do samochodu MULTICAR Hansa APZ 1003L. Piaskarka jest idealnym rozwiązaniem w zakresie zimowego utrzymania chodników.

Koszt zakupu: **14 300,00 zł. brutto**

Zdj.53. Solarka z tarczą rozsypującą zakupiona z Powiatu Bodeńskiego

5. Głowica do koszenia Ferii TI 100

W 2023 roku za potrzeby ODM nr 3 w Poczesnej zakupiono głowicę do koszenia Ferii TI 100. Głowica jest wykorzystana do wykaszania poboczy oraz skarpy i przeciwskarpy rowów w pasie drogowym. Koszt zakupu: **28 290,00 zł.**

Zdj.54. Głowica do koszenia Ferii TI 100

6. Piaskarko – solarka

W ramach doposażenia bazy sprzętowej Powiatowego Zarządu Dróg w 2023 roku zakupiono z piaskarko – solarke. Sprzęt został zakupiony na potrzeby ODM nr 2 w Koniecpolu. Piaskarko – solarka była wykorzystana do zimowego utrzymania dróg. Dzięki jej zakupowi znacznie udało się zmniejszyć koszty pracy zewnętrznego sprzętu do odśnieżania dróg.

Koszt zakupu piaskarko – solarki wyniósł: **100 860,00 zł. brutto**

Zdj.55. Piaskarko – solarka zakupiona na potrzeby ODM nr 2 w Koniecpolu

IX. Realizacja w 2023 roku pozostałych zadań przez Powiatowy Zarząd Dróg w Częstochowie

Inwestycje i remonty na drogach powiatowych w większości przypadków powierzono w większości przypadków wykonawcom zewnętrznym wyłonionych w trybach przewidzianych w Ustawie Prawo Zamówień Publicznych. Dla zadań o wartości nieprzekraczającej kwoty 130 000,00 zł. netto w zapytaniach ofertowych lub rozeznaniach rynku, które gwarantowały zachowanie konkurencji i racjonalne wydatkowanie środków. Siłami własnymi, tj. przez pracowników Obwodów Drogowo – Mostowych wykonywano wszelkie prace związane z doraźnymi naprawami i bieżącym utrzymaniem dróg i mostów, remontem przepustów, oznakowaniem, koszeniem traw, ścinką poboczy, wycinką gałęzi i krzewów w pasie drogowym, częściowym zimowym utrzymaniem dróg, a także renowacją rowów.

Własnymi siłami realizowano również prace w zakresie remontów cząstkowych przy użyciu mieszanek bitumicznych „na zimno”.

Zakres prac wykonanych siłami własnymi:

- czyszczenie chodników dla pieszych – 35 134 m²
- czyszczenie nawierzchni jezdni – 169 227 m²
- czyszczenie obiektów mostowych – 1 560 m²
- czyszczenie studzienek kanal. – 157 szt.
- pogłębianie rowów – 7 852 mb
- frezowanie pni drzew – 66 szt.
- koszenie traw – 3 358 255 m²
- poprawianie znaków i tablic – 609 szt.
- remont chodnika dla pieszych – 751 m²
- ustawianie znaków i tablic – 77 szt.
- uzupełnianie poboczy frezem – 1 871 m²
- wycinanie krzewów i odrostów – 38 450 m²

Remonty dróg i inwestycje na drogach powiatowych powierzano w większości przypadków wykonawcom zewnętrznym, wyłanianym w drodze przetargów nieograniczonych.

Prace w zakresie remontów cząstkowych przy użyciu grysów i emulsji oraz masą mineralno - asfaltową powierzano również wykonawcom zewnętrznym. Prace te były prowadzone w okresie wiosenno – letnim.

Tab.51. Wykaz ilości wykonanych remontów cząstkowych w rozbiciu na Obwody Drogowo - Mostowe.

	ilość	wartość remontów cząstkowych
	m ²	[zł.]
ODM 1 RUDNIKI	3 996,64	213 516,16
Remont masą bitumiczną	558,00	50 679,35
Remont emulsjami i grysem	3 438,64	162 836,81
ODM 2 KONIECPOL	2 283,90	108 154,08
Remont masą bitumiczną	0,00	0,00
Remont emulsjami i grysem	2 283,90	108 154,08
ODM 3 POCZESNA	3 424,99	187 174,96
Remont masą bitumiczną	432,00	45 441,91
Remont emulsjami i grysem	2 992,99	141 733,05
Razem:	9 705,53	508 845,20

X. Inne działania.

1. W zakresie ogłoszonych postępowań przetargowych:

- 1.1. W 2023 roku przygotowano i przeprowadzono łącznie 28 postępowań przetargowych w trybach określonych ustawą o zamówieniach publicznych, w tym:
- na roboty budowlane - 14 postępowań
  - na dostawy - 5 postępowania
  - na usługi - 9 postępowań
- 1.2. W wyniku przeprowadzonych postępowań podpisano 28 umów z różnymi podmiotami na roboty budowlane, usługi oraz dostawy związane z realizacją zadań przez Powiatowy Zarząd Dróg.
- 1.3. Dodatkowo przeprowadzono 20 postępowań w trybach konkurencyjnych o wartości poniżej 130 000 Euro.

Wyk.16. Postępowania przetargowe w 2023 r.

2. W zakresie zarządzania pasem i ruchem na drogach powiatowych:

- 2.1. W 2023 roku wydano 946 decyzji administracyjnych w ramach prowadzonych postępowań wydając:

- 334 decyzji na lokalizację infrastruktury technicznej związanej z drogami (lokalizacja)
- 249 decyzji na zajęcie pasa w celu prowadzenie robót (zgodnie z w/w decyzjami)
- 224 decyzji na zajęcie pasa w celu umieszczenia urządzeń (opłata za pozostawienie urządzenia w pasie drogowym)
- 139 decyzji na lokalizację (przebudowę) zjazdów indywidualnych / publicznych z dróg powiatowych

Wyk. 17. Wydane w PZD w Częstochowie w 2023 r. decyzje

2.2. Wydano łącznie 437 opinii do złożonych projektów organizacji ruchu w 2023 roku.

- projekty czasowej organizacji ruchu – 347 szt.
- projekty stałej organizacji ruchu – 47 szt.
- trasy przejazdów pojazdów nienormatywnych – 26 szt.
- wykorzystania dróg w sposób szczególny – 17 szt.

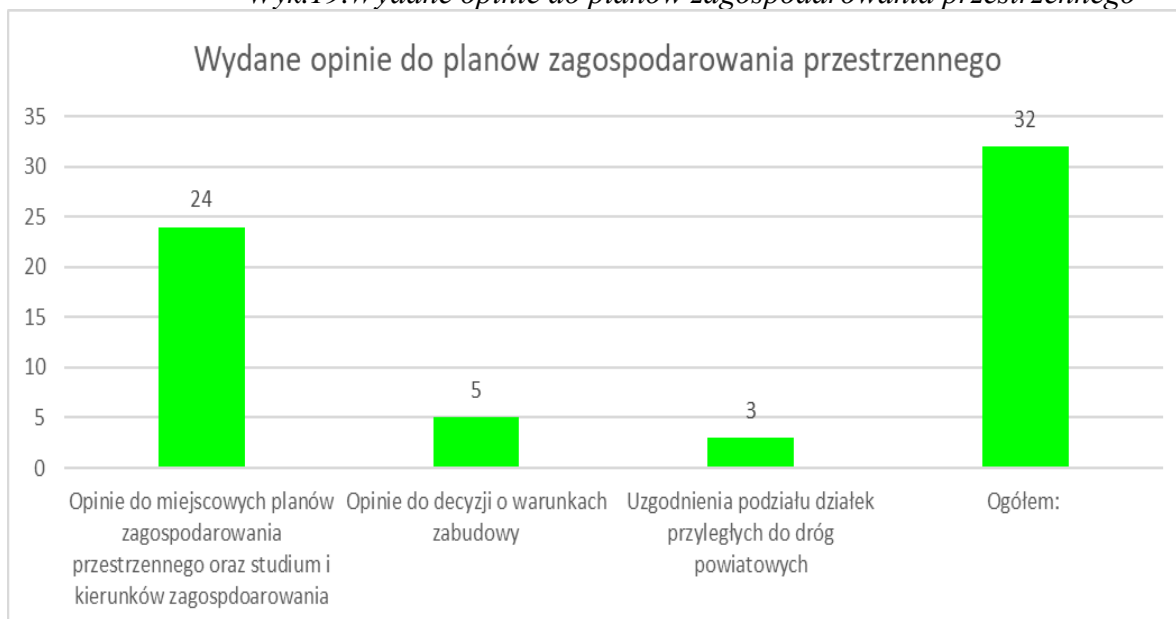
Wyk.18. Wydane opinie do złożonych projektów organizacji ruchu w roku 2023

2.3. Ponadto w trybie ustawy o „drogach publicznych” i „o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym”:

- opiniowano 24 projekty zmian miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego
- wydano 5 opinii dotyczących decyzji o warunkach zabudowy
- wydano 3 uzgodnienia podziału działek przyległych do dróg powiatowych

Wyk.19. Wydane opinie do planów zagospodarowania przestrzennego

3. Zimowe utrzymanie dróg

W zadaniach Powiatowego Zarządu Dróg w Częstochowie znajduje się również zimowe utrzymanie dróg. Zgodnie z przyjętą Uchwałą Nr 524/2013 Zarządu Powiatu w Częstochowie z dnia 2 października 2013r. przyjęto standardy utrzymania dróg powiatowych w okresie zimowym określającym zasady odśnieżania i usuwania gołoledzi.

Drogi powiatowe objęte zimowym utrzymaniem:

III standard – 257,897 km

IV standard – 208,148 km

V standard – 89,136 km

VI standard – 19,750 km

Razem: 574,931 km

Długość odcinków dróg powiatowych do posypywania razem – **333,651 km**

Akcja zima prowadzona była następującym sprzętem:

- Sprzęt obcy:
  - 12 szt. samochodów ciężarowych pługo – piaskarek
  - 1 szt. koparko – ładowarka
  - 4 szt. ładowarko
  - 1 szt. nośnik samochodowy z pługiem klinowym
  - 3 szt. równiarki
- Sprzęt własny:
  - 2 szt. pługów wirnikowych
  - 9 szt. pługów ciągnikowych
  - 4 szt. przyczepy samojezdne z posypywarkami piasku z solą ze zbiornikami na solankę
  - 2 szt. przyczepy samojezdne z posypywarkami piasku z solą
  - 2 szt. wytwornic do solanki soli
  - 1 samochód MAN z piaskarko – solarką

Zimowe utrzymanie dróg w w/ standardach Powiatowy Zarząd Dróg prowadzi za pomocą sprzętu obcego Firm wyłonionych na podstawie postępowania przetargowego i zawartych umów z wykonawcami.

**Zdjęcia własnego sprzętu do zimowego utrzymania dróg będącego na wyposażeniu
PZD Częstochowa**

Zdj.56.Traktor z piaskarko-solarką i pługiem na ODM nr 1 w Rudnikach

Zdj.57.Traktor z piaskarko-solarką i pługiem na ODM nr 2 w Konięcpolu

Zdj.58.Samochód MAN z piaskarko-solarką i pługiem na ODM nr 2 w Koniecpolu

Zdj.59.Samochód MAN z piaskarko-solarką i pługiem na ODM nr 3 w Poczesnej

Utrzymanie dróg powiatowych w okresie zimowym własnym z wykorzystaniem sprzętu własnego będącego na wyposażeniu PZD w Częstochowie.

Ilość wysypanego materiału (mieszanki) na drogach powiatowych – 4 272,48 Mg

Wartość wykorzystanego materiału na drogach powiatowych – 1 342 485,88 zł.

Tab.52. Praca sprzętu własnego przy zimowym utrzymaniu dróg powiatowych

Praca sprzętu własnego przy zimowym utrzymaniu dróg powiatowych			
	Obwód Drogowy	Km jazdy	Godz. pracy
Drogi Powiatowe	ODM Nr 1 Rudniki	4 808	207
	ODM Nr 2 Koniecpol	6 804	405
	ODM Nr 3 Poczesna	7 782	456
Razem		19 394	1 068

Tab.53. Praca sprzętu obcego przy zimowym utrzymaniu dróg powiatowych

Praca sprzętu obcego przy zimowym utrzymaniu dróg powiatowych		
	Obwód Drogowy	Km jazdy
Drogi Powiatowe	ODM Nr 1 Rudniki	5 580
	ODM Nr 2 Koniecpol	7 304
	ODM Nr 3 Poczesna	1 893
Razem		14 777

16. Realizacja uchwał Rady Powiatu Częstochowskiego

W 2023 roku Rada Powiatu w Częstochowie podjęła **70 uchwał**.

I. W roku 2023 poszczególne wydziały Starostwa Powiatowego realizowały Uchwały Rady Powiatu w następujących kwestiach:

1. Wydział Finansowy :

5 uchwał w zakresie:

- realizacji budżetu powiatu wraz z jego zmianami w 2023 roku,
- realizacji zmian w Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Częstochowskiego na lata 2023-2030,
- zatwierdzenia sprawozdania finansowego i sprawozdania z wykonania budżetu Powiatu Częstochowskiego za 2022 rok,
- udzielenia absolutorium Zarządowi Powiatu Częstochowskiego z tytułu wykonania budżetu powiatu za 2022 rok,
- zaciągnięcia kredytu bankowego długoterminowego,
- uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Powiatu Częstochowskiego na lata 2024-2030,
- uchwalenia budżetu Powiatu Częstochowskiego na 2024 rok,
- ustalenia wykazu wydatków, które nie wygasają z upływem roku budżetowego 2023.

2. Wydział Organizacji, Rozwoju i Gospodarki Mieniem:

16 uchwał w zakresie:

- rozpatrzenia petycji,

Petycja w sprawie zwiększenia świadomości prawnej dotyczącej transplantacji wśród lokalnej społeczności – *przekazanie petycji do właściwego organu.*

- przyjęcia rezygnacji członka Zarządu Powiatu Częstochowskiego,
- wyboru Członka Zarządu Powiatu Częstochowskiego,
- zmian w Statucie,
- ustalenia składu osobowego stałych Komisji Rady Powiatu Częstochowskiego,
- zmiany uchwały w sprawie Wyboru Przewodniczącego i Wiceprzewodniczącego Komisji Rewizyjnej oraz powołania Przewodniczących i Wiceprzewodniczących stałych Komisji Rady Powiatu Częstochowskiego,
- udzielenie wotum zaufania dla Zarządu Powiatu Częstochowskiego,

- wyrażenia zgody na wynajem lokalu na siedzibę Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
- rozpatrzenia skargi na działalność Dyrektora PCPR,
- przyjęcia „Planu Zrównoważonej Mobilności dla Subregionu Północnego Województwa Śląskiego wraz z prognozą oddziaływania na środowisko”
- zatwierdzenia planu pracy i kontroli Komisji Rewizyjnej Rady Powiatu Częstochowskiego na 2024 rok,
- zatwierdzenia planów pracy stałych komisji Rady Powiatu Częstochowskiego na 2024 rok.

3. Wydział Edukacji, Zdrowia, Kultury, Sportu i Promocji Powiatu :

7 uchwał w zakresie:

- kontynuacji współpracy ze społecznością lokalną Ukrainy,
- zmiany Regulaminu wynagrodzenia nauczycieli zatrudnionych w szkołach i placówkach prowadzonych przez Powiat Częstochowski,
- przyjęcia sprawozdania z realizacji Programu współpracy Powiatu Częstochowskiego z organizacjami pozarządowymi prowadzącymi działalność w sferze pożytku publicznego w 2022 roku,
- utworzenia Liceum Ogólnokształcącego w Złotym Potoku i włączenia go do Zespołu Szkół im. Wł. Szafera w Złotym Potoku,
- wystąpienia z apelem do Międzynarodowego Komitetu Olimpijskiego w sprawie zapobiegania udziałowi rosyjskich i białoruskich sportowców w igrzyskach olimpijskich oraz zawodach rangi międzynarodowej,
- przyjęcia rocznego Programu Współpracy Powiatu Częstochowskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2024,
- określenia trybu powołania członków oraz organizacji i trybu działania Powiatowej Rady Działalności Pożytku Publicznego w Powiecie Częstochowskim.

4. Wydział Zarządzania Kryzysowego, Bezpieczeństwa i Spraw Obywatelskich

5 uchwał w zakresie:

- dokonania oceny stanu zabezpieczenia przeciwpowodziowego dla powiatu częstochowskiego za 2022 rok,

- delegowania radnych do pracy Komisji Bezpieczeństwa i Porządku w Powiecie Częstochowskim,
- pomocy rzeczowej dla Rejonu Kołomyjskiego w Obwodzie Iwanofrankińskim,,
- przyjęcia zadania z zakresu administracji rządowej związanego z przeprowadzeniem kwalifikacji wojskowej,
- uchwalenia Powiatowego Programu Zapobiegania Przystępczości oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego na lata 2023-2028.

5. Wydział Komunikacji

2 uchwały w zakresie:

- utworzenia Jurajskiego Związku Powiatoweo – Gminnego pod nazwą „KOMUNIKACJA JURAJSKA”,
- przyjęcia statutu Jurajskiego Związku Powiatoweo – Gminnego pod nazwą „KOMUNIKACJA JURAJSKA”,

II. Realizacja uchwał Rady Powiatu przez jednostki organizacyjne

1. Powiatowy Zarząd Dróg

1 uchwała w zakresie:

- udzielenia pomocy finansowej Województwu Śląskiemu,

2. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie:

14 uchwał w zakresie:

- przyjęcia sprawozdania z działalności PCPR w Częstochowie za 2022 rok oraz wykazu potrzeb w zakresie pomocy społecznej,
- przyjęcie sprawozdania z efektów pracy Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej za 2022 rok,
- podniesienia minimalnego wynagrodzenia rodzinie zastępczej zawodowej i prowadzącemu rodzinny dom dziecka,
- określenia zadań finansowanych ze środków PFRON w 2023 roku,
- zgłoszenia kandydata na członka Powiatowej Społecznej Rady do spraw Osób Niepełnosprawnych,
- przyjęcia Powiatowego programu psychologiczno – terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową na lata 2023-2025,
- przyjęcia programu służącego działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy,

- przyjęcia powiatowego programu przeciwdziałania pomocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej Powiatu Częstochowskiego na lata 2023-2027.

III. Ustalenia

Uchwały Rady Powiatu podjęte w 2023 roku zostały zrealizowane w całości z wyjątkiem uchwał które pozostają w trakcie realizacji tj:

Uchwała w sprawie uchwalenia budżetu Powiatu Częstochowskiego na 2024r.

- Uchwała w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2023 – 2030.
- Realizowanie planów pracy Rady Powiatu, Komisji Rewizyjnej i Stałych Komisji Rady Powiatu.
- przyjęcia rocznego Programu Współpracy Powiatu Częstochowskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2024,
- uchwalenia Powiatowego Programu Zapobiegania Przemocy oraz Ochrony Bezpieczeństwa Obywateli i Porządku Publicznego na lata 2023-2028,
- przyjęcia Powiatowego programu psychologiczno – terapeutycznego dla osób stosujących przemoc domową na lata 2023-2025,
- przyjęcia powiatowego programu przeciwdziałania pomocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej Powiatu Częstochowskiego na lata 2023-2027.

17. Współpraca z innymi organizacjami

17.1. Przynależność Powiatu Częstochowskiego do Związku Powiatów Polskich Związek Powiatów Polskich

Powiat częstochowski przystąpił do Związku Powiatów Polskich w dniu 26 stycznia 1999r. uchwałą Nr 16/IV/99 Rady Powiatu w Częstochowie.

Raz do roku spotyka się Zgromadzenie Ogólne Związku Powiatów Polskich, które w 2023r. odbyło się w terminie 31 maj – 1 czerwca w Karpaczu. Było to już 29 spotkanie, na którym reprezentował Powiat Częstochowski Starosta Krzysztof Smela. W dniu 12 września odbyło się Zgromadzenie Jubileuszowe Związku Powiatów Polskich w Warszawie.

Zgodnie z Uchwałą Zgromadzenia Ogólnego Związku Powiatów Polskich, Powiat Częstochowski opłaca składki członkowskie. Składka członkowska Powiatu

Częstochowskiego w 2023 roku wynosiła 0,22 zł na jednego mieszkańca; co w rezultacie wyniosło w 2023 roku 27 755,91 zł.

Nadmieniam, że w ramach członkostwa w ZPP Zarząd Związku sukcesywnie przedstawia projekty uregulowań prawnych celem wniesienia uwag lub ich zaakceptowania przez merytoryczne wydziały Starostwa Powiatowego.

17.2.Przynależność Powiatu Częstochowskiego do Stowarzyszenia do spraw Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego Subregionu Północnego Województwa Śląskiego

Stowarzyszenie do spraw Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego Subregionu Północnego Województwa Śląskiego zostało powołane w dniu 30.08.2016 r., w związku ze zrealizowanym projektem „**Budowa infrastruktury informatycznej dla Subregionu Północnego E–region częstochowski**”.

W ramach projektu wybudowano **infrastrukturę światłowodową** wraz z:

- 125 pasywnymi węzłami dystrybucyjno-dostępowymi
- 33 aktywnymi węzłami
- 33 publicznymi punktami bezprzewodowego dostępu do Internetu w Urzędach Gmin, Starostwach Powiatowych z terenu Subregionu Północnego oraz Centrum Zarządzania i Dystrybucji Siecią Subregionalną.

Jeden z takich punktów znajduje się na terenie budynku Starostwa Powiatowego w Częstochowie, pozwala on na darmowy dostęp do internetu za pośrednictwem Wi-Fi.

Wykonana infrastruktura pokryła znaczną część Subregionu Północnego siecią szkieletowo-dystrybucyjną, która pozwala zapewnić dostęp do szybkiego Internetu na obszarach, gdzie infrastruktury brakowało lub był do niej utrudniony dostęp.

Celem zrealizowanego projektu jest zapewnienie mieszkańcom gmin w powiatach częstochowskim, kłobuckim, myszkowskim, miasta Częstochowy oraz zlokalizowanym na ich terenie przedsiębiorstwom i instytucjom, możliwości oraz poprawę dostępu do usług szerokopasmowych, poprzez wybudowaną infrastrukturę teleinformatyczną, uzupełniającą istniejące i tworzące nowe zasoby subregionalnej sieci szerokopasmowej.

Głównym celem Stowarzyszenia jest nadzorowanie i zarządzanie wykonaną w ramach projektu infrastrukturą światłowodową oraz inspirowaniem i podejmowaniem inicjatyw służących rozwojowi społeczno-gospodarczemu. Działania Stowarzyszenia ukierunkowane są

również na pozyskiwanie i wykorzystywanie środków pomocowych Unii Europejskiej, krajowych i międzynarodowych instytucji finansowych w celu zaspokajania zbiorowych potrzeb wspólnoty samorządowej poprzez wykorzystanie nowoczesnych technologii.

Członkami stowarzyszenia są 33 jednostki samorządowe w tym: Gmina Miasto Częstochowa, powiaty: **częstochowski**, myszkowski i kłobucki oraz 29 gmin z terenu w/w powiatów.

17.3. Związek Gmin i Powiatów Subregionu Północnego Województwa Śląskiego

Powiat Częstochowski jest członkiem Stowarzyszenia Związek Gmin i Powiatów Subregionu Północnego. Stowarzyszenie powołane zostało w dniu 5 listopada 2019 roku przez reprezentantów lokalnych samorządów subregionu północnego Rada Powiatu Częstochowskiego uchwałą Nr X/80/2019 z dnia 17 października 2019 roku wyraziła zgodę na utworzenie i przystąpienie do stowarzyszenia o nazwie Związek Gmin i Powiatów Subregionu Północnego Województwa Śląskiego.

Związek Gmin i Powiatów Subregionu Północnego Województwa Śląskiego z siedzibą w Częstochowie to zrzeszenie wszystkich tj. 34 gmin i powiatów z obszaru Subregionu Północnego.

Głównymi celami stowarzyszenia są:

- a) upowszechnianie idei samorządności lokalnej i regionalnej oraz wspieranie jej
- b) ochrona wspólnych interesów członków Związku;
- c) współdziałanie na rzecz efektywnego wykorzystywania środków unijnych w perspektywie finansowej na lata 2021-2027;
- d) wspieranie gospodarczego i kulturowego rozwoju powiatów i gmin należących do Związku;
- e) wzrost innowacyjności i konkurencyjności gospodarki, w tym sektora małych i średnich przedsiębiorstw;
- f) poprawa jakości środowiska kulturowego, w tym zwiększenie atrakcyjności terenu;
- g) współdziałanie przy zapobieganiu skutkom klęsk żywiołowych;
- h) wspomaganie członków w realizacji zadań własnych i zleconych;
- i) rozwijanie współpracy międzyregionalnej i międzynarodowej;

- j) poprawa jakości środowiska przyrodniczego, ze szczególnym uwzględnieniem poprawy jakości powietrza, wykorzystywania odnawialnych źródeł energii i ochrony różnorodności biologicznej;
- k) rozbudowa, integracja oraz unowocześnianie systemu transportowego i komunikacyjnego w subregionie, ze szczególnym uwzględnieniem transportu publicznego w głównych węzłach;
- l) budowa subregionalnej sieci tras rowerowych, ze szczególnym uwzględnieniem szlaków o znaczeniu międzynarodowym, krajowym i regionalnym; wsparcie członków Związku przy działaniach na rzecz adaptacji do zmian klimatu;
- m) wzrost wykształcenia mieszkańców oraz rozwój ich zdolności adaptacyjnych do zmian społeczno-gospodarczych;
- n) upowszechnianie walorów turystycznych Subregionu Północnego oraz wspieranie działalności na rzecz rozwoju bazy rekreacyjno – turystycznej;
- o) stymulowanie i wspieranie rewitalizacji na obszarze subregionu; podtrzymywanie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej.

Bieżącą działalnością Związku kieruje Dyrektor Biura, który:

- wykonuje uchwały Zarządu;
- realizuje decyzje podjęte przez Przewodniczącego i Zarząd;
- kieruje pracą Biura Związku;
- przygotowuje posiedzenia Zarządu;
- realizuje ramowy plan działalności Związku oraz roczny plan finansowy Związku pod stałym nadzorem Zarządu.

Na czele Stowarzyszenia stoi zarząd. Zarząd składa się z 7 członków, wybranych przez Zgromadzenie Ogólne na okres 5 lat. W skład Zarządu wchodzi przedstawiciele 3 największych pod względem liczby mieszkańców miast subregionu północnego tj. Częstochowy, Kłobucka oraz Myszkowa, 2 przedstawiciele powiatu częstochowskiego oraz 2 przedstawiciele powiatów kłobuckiego i myszkowskiego.

Wyboru dokonuje się w głosowaniu tajnym, bezwzględną większością głosów. Walne Zebranie Członków wybiera spośród członków Zarządu Przewodniczącego Związku.

Jednym z członków zarządu jest **Krzysztof Smela - Starosta Częstochowski.**

Powiat Częstochowski wpłaca składkę członkowską na rzecz Związku. W 2023 roku była to kwota w wysokości 46 000,00 zł.

Rys.7. Mapa samorządów-członków Stowarzyszenia Związek Gmin i Powiatów Subregionu Północnego Województwa Śląskiego

17.4. Współpraca z samorządami zagranicznymi

Współpraca z Powiatem Bodeńskim z Niemiec.

Porozumienie o współpracy z powiatem bodeńskim zostało podpisane 29 września 1999 r. Porozumienie to ma dążyć do realizacji i popierania *Traktatu o dobrym sąsiedztwie, przyjaznych stosunkach i współpracy między Rzeczpospolitą Polską i Republiką Federalną Niemiec z 17 czerwca 1991 roku.* Podstawowe dziedziny współpracy z powiatem bodeńskim to: pomoc społeczna, edukacja dzieci i młodzieży, ochrona środowiska, ochrona i zwalczanie skutków klęsk żywiołowych, kultura, zwalczanie bezrobocia, pomoc administracyjna, turystyka, kontakty pomiędzy muzeami, wymiana naukowców.

Współpraca z Powiatem Śniatyńskim z Ukrainy.

Porozumienie o współpracy z Rejonem Śniatyńskim zostało podpisane 11 grudnia 2001 r. Porozumienie to ma na celu realizację *Traktatu o dobrym sąsiedztwie, przyjaznych stosunkach i współpracy między Rzeczpospolitą Polską a Ukrainą z dnia 10 maja 1992 roku*. Podstawowe dziedziny współpracy z Rejonem Śniatyńskim na Ukrainie to: rolnictwo, wymiana handlowa, transport, kultura i sztuka, sport i turystyka, ekologia, wymiana doświadczeń z zakresu samorządności, wspieranie przedsiębiorczości. W wyniku reformy podziału administracyjnego na Ukrainie z dniem 17.07.2020 r. – gminy wchodzące dotychczas w skład Rejonu Śniatyńskiego zostały włączone do Rejonu Kołomyjskiego. W 2022 r. kontakty z Rejonem Kołomyjskim były ograniczone ze względu na inwazję wojsk Federacji Rosyjskiej na Ukrainę.

Kontakty zagraniczne w 2023 r.

16 - 19 lutego 2023 r. wizyta delegacji z powiatu kołomyjskiego na Statuetkach Starosty Częstochowskiego oraz **PODISANIE KONTYNUACJI POROZUMIENIA - 17.02.2023 r.**

1. Ivan Uhryn- przewodniczący rady powiatu kołomyjskiego
2. Wasyl Gładij – zastępca szefa rady rejonowej obwodu Iwano-frankowskiego
3. Wasyl Begej – zastępca rady osiedla Zabołotów

17 lutego 2023r. w Starostwie Powiatowym w Częstochowie podpisano porozumienie o współpracy Powiatu Częstochowskiego z Rejonem Kołomyjskim. Współpraca ma obejmować wiele wyzwań, od kultury przez oświatę, aż po możliwe w przyszłości, wspólne projekty europejskie. Powiat Częstochowski od 2001 r. współpracował z Powiatem Śniatyńskim. Jednak wprowadzone w 2020 r. zmiany administracyjne na Ukrainie sprawiły, że tereny wokół Śniatynia weszły w skład Rejonu Kołomyjskiego. Podpisy pod porozumieniem złożyli, ze strony polskiej starosta Krzysztof Smela i wicestarosta Jan Miarzyński, a ze strony ukraińskiej Iwan Uhryn, Przewodniczący Rady Powiatu Kołomyjskiego. Współpraca w szczególności obejmuje wiele dziedzin, m.in.: kulturę i sztukę, społeczno-edukacyjne wartości dziedzictwa historyczno-kulturowego, naukę, technikę, oświatę i ochronę zdrowia, samorządy lokalne, sport i turystykę, ekologię i racjonalne wykorzystanie zasobów naturalnych, współpracę w zakresie przedsiębiorczości i gospodarki, porządku publicznego i bezpieczeństwa ludności, ochrony środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego oraz wspieranie procesów integracji z Unią Europejską.

3 - 5 maja 2023 r. wizyta delegacji z powiatu kołomyjskiego – uroczyste przekazanie darów (4 samochody)

1. Ivan Uhryn – przewodniczący rady powiatu kołomyjskiego,
2. Petro Hnidan – radny powiatu kołomyjskiego,
3. Petro Maliborskyi – sołtys wsi Zabołotów,
4. Ihor Martynuk – sołtys wsi Podgajczyków,
5. Iwan Skrypuk – sołtys wsi Czernelicki,
6. Wołodymyr Strybko – zastępca rady Zabołotów,
7. Iwan Witenko - kierowca
8. Wołodymyr Kostynuk – kierowca

W związku z zaistniałą sytuacją międzynarodową oraz konfliktem zbrojnym na terytorium Ukrainy do Powiatu Częstochowskiego skierowane zostało pismo z prośbą o udzielenie pomocy rzeczowej Rejonowi Kołomyjskiemu w Obwodzie Iwanofrankiwskim w Ukrainie. Powiat Częstochowski otrzymał z Powiatu Bodeńskiego (Niemcy) pomoc finansową w postaci darowizny celem udzielenia pomocy rzeczowej dla obywateli Ukrainy oraz wyasygnował środki własne. 20 kwietnia Rada Powiatu przyjęła uchwałę o przekazaniu 50 000 zł ze środków własnych na pomoc Ukrainie. Dodatkowo Powiat Bodeński przekazał 181 288 zł. Za tą kwotę zakupiono cztery samochody do przewozu osób: Mercedes Sprinter, Fiat Ducato i dwa Fordy Transity oraz dziesięć sztuk dronów Mavic 3 Fly More Combo. W akcję pomocy ludności ukraińskiej włączyły się również gminy powiatu częstochowskiego, przeznaczając środki na zakupy: plecaków, apteczek taktycznych i kosiarki w kwocie 74 415 zł. Dzięki wspólnej akcji z gminami i Powiatem Bodeńskim na Ukrainę trafiła pomoc o wartości ponad 300 tys. zł. Przedstawiciele strony ukraińskiej odebrali zakupioną pomoc podczas uroczystości w dniu 4 maja w Chorzenicach.

29 czerwca – 3 lipca 2023 r. – wyjazd dziewięcioosobowej delegacji na Wielokulturowy Festiwal we Friedrichshafen. Na przełomie czerwca i lipca miała miejsce robocza wizyta 4-osobowej delegacji z powiatu częstochowskiego wraz z 4-osobową grupą tancerzy na Międzynarodowym Festiwalu Miejskim we Friedrichshafen w powiecie bodeńskim. Spotkanie dotyczyło wymiany doświadczeń oraz dyskusji na kilku merytorycznych płaszczyznach.

Nasz region na Festiwalu reprezentowała grupa tancerzy z klubu Zorba w składzie: Maja Szmigielska, Miłosz Kowalski, Hubert Woźniak, Wojciech Pakuła. Występy spotkały się

z ogromnym aplauzem publiczności. Młodzież zaproszona została przez Stowarzyszenie „Przyjaźni polsko-niemieckiej” z powiatu bodeńskiego. Powiat Częstochowski reprezentowali: Beata Wójcik-Dyrektor Zespołu Szkół w Złotym Potoku, Anetta Ujma-Naczelnik Wydziału Zarządzania Kryzysowego, Adam Jesionek-kierownik służby interwencyjnej w Powiatowym Zarządzie Dróg oraz Anna Dziewior Zastępca Naczelnika Wydziału Edukacji, Zdrowia, Kultury, Sportu i Promocji Powiatu.

17 - 19 lipca 2023 r. - wizyta delegacji z powiatu kołomyjskiego.

1. Dmytro Samuliak – Wiceprzewodniczący Rady Obwodu Kołomyjskiego
2. Dmytro Chyborak – dyrektor Kołomyjskiego Akademickiego Obwodowego Ukraińskiego Teatru Dramatycznego im. Iwana Ozarkiewicza
3. Petro Mykhasiuk – zastępca dyrektora Kołomyjskiego Akademickiego Obwodowego Ukraińskiego Teatru Dramatycznego im. Iwana Ozarkiewicza
4. Dmytro Nemisz – dyrektor przedsiębiorstwa rolno-przemysłowego „Elita”
5. Wasil Bezhuk – zastępca rady wsi Niżny Wierbizka

Ukraińska delegacja, na której czele stali Wiceprzewodniczący Rady Obwodu Kołomyjskiego Dmytro Samuliak i Dyrektor Kołomyjskiego Akademickiego Obwodowego Ukraińskiego Teatru Dramatycznego im. Iwana Ozarkiewicza Dmytro Chyborak, spotkała się w dniu 18 lipca z władzami powiatu częstochowskiego. Podczas rozmów ustalono, że ukraiński teatr przyjedzie do powiatu częstochowskiego jesienią br. i będzie wystawiał sztuki w języku ukraińskim i polskim.

26 - 28 sierpnia 2023 r. – wizyta p. Katarzyny Złotos - przedstawicielki do spraw partnerstwa z Powiatu Bodeńskiego na XXIII Dożynkach w Rudniku Wielkim oraz (wizyta nieoficjalna) nowego Starosty Powiatu Bodeńskiego Luci Wilhelma Prayon, który wraz z rodziną spędzał urlop w Polsce.

25 września – 2 października 2023 r. w powiecie Częstochowskim gościła 20 – osobowa grupa aktorów z Teatru dramatycznego z Kołomyi.

Podczas Powiatowego Przeglądu Zespołów Folklorystycznych, który odbył się w Konopiskach został wystawiony spektakl teatralny „Dziadków naszych młodzieńcze zaloty” w wykonaniu goszczącego w Polsce Teatru Dramatycznego z Kołomyi (Ukraina).

*Zdj.60.Podpisanie kontynuacji porozumienia z Powiatem Kołomyjskim
- 17 lutego 2023 roku*

*Zdj.61.Podpisanie kontynuacji porozumienia z Powiatem Kołomyjskim
- 17 lutego 2023 roku*

Zdj.62. Uroczyste przekazanie zakupionego wyposażenia – 4 maja 2023 roku

Zdj.63. Uroczyste przekazanie zakupionego wyposażenia – 4 maja 2023 roku

Zdj.64. Pierwsza nieoficjalna wizyta nowo powołanego Starosty Bodeńskiego - Luca Wilhelm Prayon.- sierpień 2023 rok.

Zdj.65. Pierwsza nieoficjalna wizyta nowo powołanego Starosty Bodeńskiego - Luca Wilhelm Prayon.- sierpień 2023 rok.

Zdj.66. Występ Teatru Dramatycznego z Kołomyi – Konopiska, październik 2023 r.

Zdj.67. Występ Teatru Dramatycznego z Kołomyi – Konopiska, październik 2023 r.

Zdj.68. Występ Teatru Dramatycznego z Kołomyi – Konopiska, październik 2023

Podsumowanie

Przedstawiamy Państwu kolejny już raport o stanie powiatu częstochowskiego.

Zachęcając do lektury chcemy zapewnić, że ten obszerny materiał został przygotowany rzetelnie i szczegółowo. Oparliśmy się w nim przede wszystkim na danych, które pochodziły bezpośrednio z wydziałów starostwa oraz naszych jednostek organizacyjnych, a także Głównego Urzędu Statystycznego. Jako Zarząd Powiatu Częstochowskiego chcielibyśmy, by prezentowane opracowanie było podstawą do prawdziwej i obiektywnej oceny naszej pracy w 2023 r.

Powiat Częstochowski to wspólnota, która wytworzyła już swoją tożsamość. Mamy spore osiągnięcia, ale i jeszcze dużo do zrobienia. Powinniśmy jednak, jako mieszkańcy Powiatu Częstochowskiego być dumni z tego jak się rozwijamy i z nadzieją patrzeć w przyszłość.

Zapraszamy do zapoznania się z Raportem o stanie Powiatu Częstochowskiego za 2023 rok.

Zarząd Powiatu Częstochowskiego